

TURE TUMU n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004
i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni.
(FHT n° 119 FFHT nō te 3 nō māti 2004 ; VF nō te 12 nō māti 2004, n° 2 NT, 'api 102)

Fa'ahuru'ēhia e :

- Ture tumu n° 2007-223 nō te 21 nō feppure 2007 ; VF nō te 21 nō māti 2007, n° 11 NT, p. 202 (ʻIrava 8, 6-III)
- Ture tumu n° 2007-1719 nō te 7 nō tītema 2007 ; VHRF nō te 8 nō tītema 2007, 'api 19890 (1)
- Ture tumu n° 2010-704 nō te 28 nō tiunu 2010 ; VHRF nō te 29 nō tiunu 2010, 'api 11633
- Ture tumu n° 2011-333 nō te 29 nō māti 2011 ; VF nō te 7 nō 'ēperēra 2011, n° 14, p. 1582 (ʻIrava 43-II)
- Ture tumu n° 2011-410 nō te 14 nō 'ēperēra 2011 ; VF nō te 5 nō mē 2011, n° 18, p. 2045
- Ture tumu n° 2011-918 nō te 1 nō 'ātete 2011 ; VF nō te 11 nō 'ātete 2011, n° 32, p. 4178
- Ture tumu n° 2013-402 nō te 17 nō mē 2013 ; VF nō te 30 nō mē 2013, n° 22, p. 5578
- Ture tumu n° 2013-906 nō te 11 nō 'ātopa 2013 ; VF nō te 22 nō 'ātopa, n° 50, p. 9999
- Ture tumu n° 2015-1712 nō te 22 nō tītema 2015 ; VF nō te 8 nō tēnuare 2016, n° 3, p. 333 (2)
- Ture tumu n° 2016-1047 nō te 1 nō 'ātete 2016 ; VF nō te 9 nō 'ātete 2016, n° 64, p. 8899 (3)
- Ture tumu n° 2017-54 nō te 20 nō tēnuare 2017 ; VF nō te 3 nō feppure 2017, n° 10, p. 1573 (4)
- Ture tumu n° 2017-1338 nō te 5 nō tetepa 2017 ; VF nō te 26 nō tetepa 2017, n° 77, p. 13880 (5)
- Ture tumu n° 2019-706 nō te 5 nō tiurai 2019 ; VF nō te 9 nō tiurai 2019, n° 55 NF, p. 12448 (6)
- Ture tumu n° 2021-1381 nō te 25 nō 'ātopa 2021 ; VF nō te 5 nō novema 2021, n° 89, p. 26509

TĀPURA TUMU PARAU

UPO'O PARAU I^{MUA} - NO TE 'ŌTŌNŌMĪ	3
<i>Tuha'a 1 – Fa'ata'ara'a rahi.....</i>	3
<i>Tuha'a 2 – Te 'ā'au mēhara o te Haufarāni</i>	4
UPO'O PARAU II – TE FA'A'OHIPARA'A O TE MAU TURE 'E TE MAU FA'ATURERA'A I PORINETIA FARĀNI	4
UPO'O PARAU III – TE MAU MANA FA'ATERE	7
PENE I – TE 'OPERERA'A MANA FA'ATERE I ROTOPU I TE HAUFARANI, IA PORINETIA FARANI, 'E TE MAU 'OIRE.....	7
<i>Tuha'a 1 – Te mau mana fa'atere o te Haufarāni</i>	8
<i>Tuha'a 2 - Te mau mana fa'atere ta'a'ē e mauhia ra e Pōrīnetia farāni</i>	9
<i>Tuha'a 3 – Te tuha'a a Pōrīnetia farāni i roto i te fa'a'ohipara'a i te mau mana fa'atere a te Haufarāni... ..</i>	15
<i>Tuha'a 4 - Te mau mana fa'atere o te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni</i>	19
<i>Tuha'a 5 - Te faufa'a haumana rau a te hau</i>	20
<i>Tuha'a 6 - Te mau autāu'ara'a i rotopū i te mau va'ata'ata.....</i>	21
<i>Tuha'a 7 - Te iho ta'ere.....</i>	26
PENE II - TE FA'ANAHORA'A NO TE RURIRA'A MANA FA'ATERE	26
UPO'O PARAU IV – TE MAU FARE FA'ATI'AHAU.....	28
PENE I - TE PERITITENI 'E TE FA'ATERERA'A HAU NO PORINETIA FARANI	28
<i>Tuha'a 1 - Tuha'a mana 'e te mau tuha'a 'ohipa fa'ata'ahia a te Perititeni 'e tā te fa'aterera'a hau</i>	29
<i>Tuha'a 2 - Mā'itira'a o te Perititeni.....</i>	30
<i>Tuha'a 3 - Te rahira'a mero 'e te fa'anahora'a o te fa'aterera'a hau Fenua</i>	31
<i>Tuha'a 4 - Fa'aturera'a o te terera'a 'ohipa.....</i>	35
<i>Tuha'a 5 - Tuha'a mana o te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'e tō te mau fa'aterehau</i>	37
PENE II - TE 'APO'ORA'A NO PORINETIA FARANI.....	42
<i>Tuha'a 1 – Te mau ti'ara'a 'e te fa'anahora'a.....</i>	42
<i>Tuha'a 2 - Fa'aturera'a o te terera'a 'ohipa.....</i>	52

<i>Tuha'a 3 – Tuha'a mana a te 'āpo'ora'a</i>	57
<i>Tuha'a 4 – Tuha'a mana o te peretiteni nō te 'āpo'ora'a rahi</i>	58
<i>Tuha'a 5 - "Ture fenua" 'e te mau fa'aotira'a rahi</i>	59
PENE III – « TE 'APO'ORA'A NO TE FA'ARAVA'IRA'A FAUFA'A, TE 'OHIPA TOTIARE, TE ARUTAIMAREVA 'E TE TA'ERE »	62
PENE IV – TE MAU AUTAU'ARA'A I ROTOPU I TE MAU FARE FA'ATI'AHAU	64
PENE V – TAUTO'ORA'A O TE FEIA MA'ITI I TE ORARA'A O TE VA'ATA'ATA	69
<i>Tuha'a 1 – Parau tu'ura'a rima hui'atira a te feiā mā'iti nō Pōrīnetia farāni</i>	69
<i>Tuha'a 2 – Mā'itira'a uiuira'a mana'o hui'atira i Pōrīnetia farāni</i>	69
« <i>Tuha'a 3 – Fāfāra'a mana'o o te feiā mā'iti nō Pōrīnetia farāni</i> »	73
PENE VI – TE MAU FA'ATA'ARA'A 'AMUI I ROTOPU I TE PERETITENI NO PORINETIA FARANI, TE MAU MERO NO TE FA'ATERERA'A HAU NO PORINETIA FARANI 'E I TE MAU TI'A O TE 'APO'ORA'A NO PORINETIA FARANI	74
PENE VII – TE TOMITE TEITEI NO PORINETIA FARANI	74
UPO'O PARAU V – TE TOMITERA-TEITEI 'E TE MAU HA'ARA'A A TE HAUFARĀNI	74
PENE I – TE TOMITERA-TEITEI O TE REPUPIRITA	74
PENE II – FA'ANAHORA'A 'OHIPA 'AMUI I ROTOPU I TE HAUFARANI 'E O PORINETIA FARANI	75
PENE III – TE MAU TAUTURU A TE HAUFARANI	75
UPO'O PARAU VI – TE HI'OPO'ARA'A 'IA AU I TE TURE, TE TI'A'AURA'A FAUFA'A 'E TE TAPURARA'A FAUFA'A	76
PENE I – TE HI'OPO'ARA'A A TE TIRIPUNA A TE HAU I TE TI'A-MAITE-RA'A I TE TURE	76
PENE II - TE HI'OPO'ARA'A TA'A'E A TE TURE I TE MAU "TURE FENUA"	82
« <i>Tuha'a 1 – Fa'ata'ara'a ture rahi</i> »	82
« <i>Tuha'a 2 – Fa'ata'ara'a ture ta'a'ē e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau parau mana pi'ihia "ture fenua" 'ia au i te parau nō te tute hui'atira 'e te tute tōro'a</i> »	84
PENE III – FA'AARARA'A I TE 'APO'ORA'A NO PORINETIA FARANI I TE MAU FA'AOTIRA'A TIRIPUNA HA'AVARA'A MANA E O ATO'A O PORINETIA FARANI I ROTO	85
PENE IV – FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE HI'OPO'ARA'A TAPURA FAUFA'A 'E TE TAI'ORA'A FAUFA'A 'E I NI'A I TE TIRIPUNA HI'OPO'ARA'A FAUFA'A O TE FENUA NEI	85
« <i>PENE V – FA'ATA'ARA'A TURE RAU I NI'A I TE MAU HI'OPO'ARA'A TIRIPUNA HA'AVA NO TE FAUFA'A 'E TE TAPURA FAUFA'A</i> » ..	90
UPO'O PARAU VII – FA'ATA'ARA'A TURE RAU	92

Ua ha'amana te 'Āpo'ora'a ʻiriti ture 'e te 'Āpo'ora'a huito'ofā,

Ua ha'apāpū te 'Āpo'ora'a to'oiva 'e 'ua tū i te Papatūre Niu,

Ua fa'aue te Peretiteni o te Rēpūpirīta 'ia piahia te ture e fa'ata'ahia ra i muri nei :

UPO'O PARAU I^{MUA} - NO TE 'ŌTŌNŌMĪ

Tuha'a 1 – Fa'ata'ara'a rahi

(Tuha'a fa'arahi, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻĪrava 1^{mua}, nūmera 1°)

ʻĪrava 1. — I roto ia Pōrīnetia farāni tē vai nei te mau motu Ni'a-Mata'i, te mau motu Raro-Mata'i, te mau motu Tuamotu, te mau motu Ma'areva, te mau motu Mātuita, te mau motu Tuha'apae, 'e tae noa atu te mau ārea moana e fā'ati nei ia rātou.

E fenua farāni nō te aramoana o Pōrīnetia i roto i te Rēpūpirīta farāni, e va'ata'ata farāni nō te aramoana tei niuhia tōna papatūre 'ōtōnōmī i ni'a i te ʻĪrava 74 o te Papatūre Niu.

E fa'atere-ti'amā-hia 'e e fa'atere-manahune-hia o Pōrīnetia farāni e tōna mau ti'a i mā'itihia nā roto i te mā'itira'a a te huirā'atira o te fenua, 'ia au i te mau tītaura'a i fa'ata'ahia e teie ture tumu.

E piri te Rēpūpirīta i te fa'aterera'a 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ; e tauturu 'oia 'ia nanea taua fa'aterera'a 'ōtōnōmī, 'ia noa'a te rāve'a nō te arata'i pāpū ia Pōrīnetia farāni i ni'a i te 'e'a nō te fa'ahotura'a i tāna 'imira'a faufa'a, i tōna orara'a tōtiare 'e i tāna mau peu tumu, ma te fa'atura i tōna iho maita'i, tōna iho 'āi'a 'e i tōna iho nūna'a.

E ha'amau o Pōrīnetia farāni, ma te ti'amā, i te mau tāpa'o ha'apāpūra'a i tōna ti'ara'a i roto i te mau 'ōro'a rau a te hau i te hiti i te pīhi 'āi'a 'e te mau tāpa'o o te Rēpūpirīta. E mana tōna nō te ha'amau i te tahi fa'anahora'a ha'afeti'ara'a, 'ei mēharara'a i te maita'i o tōna huirā'atira 'e tāna mau manuhiri.

ʻĪrava 2. — E mata ara te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni i te fa'ahotura'a o teie fenua farāni nō te aramoana. E āmui pāpū rāua i tō rāua itoito nō te tauturura'a i te mau 'oire nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau mana e mauhia ra e rāua 'ia au i tei fa'ata'ahia e te ture.

ʻĪrava 3. — Te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta te ti'a o te Haufarāni, 'oia te ti'a o te mau mero tāta'i tahi o te Fa'aterera'a haufarāni, tei roto i tōna rima te mana o te Rēpūpirīta. Nāna e ha'apa'o i te maita'i o te fenua farāni, i te fa'aturara'ahia o te mau ture 'e te mau fa'aaura'a 'e tō te ao nei, i te orara'a hau o te huirā'atira 'e i te hi'opo'ara'a 'ohipa a te hau.

ʻĪrava 4.— E ti'ahia o Pōrīnetia farāni i roto i te 'Āpo'ora'a mana hope 'e i te (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2010-704 nō te 28/06/2010, ʻĪrava 21) « 'Āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare 'e te arutaimāreva » 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra e te mau ture tumu.

ʻĪrava 5.— Teie te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni : te Peretiteni, te fa'aterera'a hau, te 'āpo'ora'a rahi 'e te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (tauihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻĪrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere ».

ʻĪrava 6. — Nā te mau 'oire iho nō Pōrīnetia farāni, 'ei va'ata'ata nō te Rēpūpirīta, e ti'a'au ia rātou iho ma te ti'amā 'ia au i tei fa'ata'ahia i roto i te Papatūre Niu, i teie papatūre tumu 'e i te mau fa'ata'ara'a ture ato'a e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a ia rātou.

Tuha'a 2 – Te 'ā'au mēhara o te Haufarāni

(Tuha'a fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 1^{mua}, 2°)

'Īrava 6-1. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 1^{mua}, 2°) — Tē 'ite nei te Rēpūpirīta i te hōpoi'a i amohia mai e Pōrīnetia farāni 'ia fatu 'oia i te mauha'a ha'amata'ura'a 'ātōmī nō te pārorura'a i te 'Āi'a.

'Ia ha'amauhia, 'ia au i te ture, te mau fa'anahora'a nō te fa'aho'ira'a i te 'ati i fa'aruruhia e te feiā i rarahia i te hihī ta'ero o te mau ha'apa'a'inara'a paura 'ātōmī farāni.

'Ia ha'amaita'i 'e 'ia hi'opo'a māite te Haufarāni i te mau vāhi ha'apa'a'inara'a paura 'ātōmī i te mau motu nō Moururoa 'e Fangataufa.

'Ia 'āpe'e te Haufarāni ia Pōrīnetia farāni nō te tauira'a i te niu o tāna fa'arava'ira'a faufa'a 'e te fa'anahora'a o tōna orara'a i muri a'e i te tau nō te mau tāmamatara'a paura 'ātōmī.

'Īrava 6-2. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 1, 2°) — 'Ia fa'atae te Haufarāni, i te mau matahiti ato'a, i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ra, te mau parau fa'ata'ara'a i ni'a i te mau ha'ara'a ato'a i ravehia 'ia au i teie nei tuha'a.

UPO'O PARAU II – TE FA'A'OHIPARA'A O TE MAU TURE 'E TE MAU FA'ATURERA'A I PORINETIA FARĀNI

'Īrava 7. — I roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana e te Haufarāni, 'ia fa'a'ohipahia i Pōrīnetia farāni te mau fa'ata'ara'a ture 'e te mau fa'aturera'a e fa'ahiti pāpū ra i te reira.

Nā roto i te 'ōpaera'a i te rēni mātāmua nei, e mana hope i Pōrīnetia farāni, ma te 'ore e ha'afaufa'a 'ore i te mau fa'ata'ara'a ture e fa'aotihia mai 'ia au i tōna fa'anahora'a ta'a'ē, te mau fa'ata'ara'a ture 'e te mau fa'aturera'a i ni'a i te mau tumu parau i muri nei :

1° Te ha'amaura'a mero, te fa'anahora'a 'ohipa, te terera'a 'ohipa 'e te mau tuha'a mana e mauhia ra e te mau ti'amana o te Rēpūpirīta, o te Tiripuna ti'amana hau, o te Tiripuna ha'apararira'a, o te Tiripuna ha'avāra'a tai'ora'a faufa'a, o te tiripuna 'aimārōra'a 'e tō te mau tiripuna ha'avāra'a haumana farāni ato'a, 'e tae noa atu (fa'a'orehia, TT n° 2011-333 nō te 29/03/2011, 'īrava 43-II-1°), tō te Tōmite farāni nō te 'ohipa rorouira 'e te ti'amāra'a o te ta'ata, tō te Ti'a hi'opo'a rahi o te mau vāhi ato'a e fa'a'ere ra i te ti'amāra'a o te ta'ata ;

2° Te pārorura'a i te 'āi'a ;

3° (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 5, 2°) « Te faufa'a haumana rau 'e te faufa'a unuma a te Haufarāni 'e tā tāna mau pū 'ohipa » ;

4° Te ti'ara'a ta'ata 'āi'a, te ti'ara'a iho ta'ata 'e te ti'ara'a mana o te ta'ata i mua i te ture ;

5° (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 2) « Te mau rave 'ohipa a te Haufarāni ; »

6° (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 8-2°) « Te fa'anahora'a nō te horora'a i te fa'aotira'a a te hau i mua i te tiripuna a te hau ;

7° Te mau ti'ara'a o te huiratira 'e te autāu'ara'a i rotopū i te huiratira 'e te mau pū haumana a te Haufarāni 'e tāna mau pū 'ohipa 'aore rā 'e te mau fare 'oire 'e tā rātou mau pū 'ohipa ;

8° Te 'arora'a i te tere-haere-ra'a huna 'e te tāmāra'a moni ho'ona 'ino, te 'arora'a i te hurira'a moni a faufa'a ai te mau nu'u hauriri'a, te mana nō te fītorotorora'a 'e te pāpa'ira'a i te mau hape 'e tae noa atu i

te mau horora'a i te pae nō te 'ohipa mataarara'a 'ōti'a fenua, te mau fa'atupuha'ara'a nō te ara mai i roto ānei i te mau tuha'a 'ohipa ato'a i fa'ata'ahia nā te mau ti'amana o te hau 'aore rā i te mau tuha'a 'ohipa a riro ai te orara'a hau 'e te nahonaho o te huira'atira 'e tae noa atu te pāpurura'a 'āi'a i te 'ārepurepu 'aore rā te mau tuha'a 'ohipa i te pae nō te mā'imira'a, te hāmanira'a 'aore rā i te tapiho'ora'a mauha'a tama'i, te 'ōfa'i pūpuhi, te puehu paura 'aore rā te mau huru tao'a paura pa'aina ato'a. »

E mana hope ato'a i Pōrīnetia farāni te mau ture e fa'ati'a nei i te mau parau ha'amanara'a 'aore rā i te ha'amanara'a parau fa'au e tō te ara 'e te mau fa'auera'a mana e fa'aotihia mai nō te piara'a i te reira (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 8-3°) « 'e tae noa atu i te huru fa'ata'ara'a ture 'aore rā fa'aturera'a mana ato'a, 'inaha 'ia au i tōna tumu parau, e riro te reira i te fa'a'ohipahia 'ei ture i ni'a i te tā'ato'ara'a o te fenua o te hau Rēpūpirīta ». »

'Īrava 8. (monohia, TT n° 2007-223 nō te 21/02/2007, 'irava 16-III) — I. — Te mau ture e, ia pia-noa-hia atu rātou i te *Ve'a a te Hau* Rēpūpirīta farāni, te mau parau a te hau, e mana ia rātou i Pōrīnetia farāni i te tai'o mahana iho i fa'aotihia 'aore rā, 'ia 'ore te tai'o mahana i ha'apāpūhia, i te 'ahurura'a ia o te mahana i muri mai i tō rātou piara'ahia. Teie nei rā, nō te tai'o mahana e mana ai te tahi mau tuha'a o taua mau fa'ata'ara'a ture, mai te mea ē e tūtauhia te tahi atu mau fa'anahora'a nō te ha'amanara'a ia rātou, 'ia tūra'ihia ia te reira i te tai'o mahana a mana ai taua mau fa'anahora'a. « 'Ia rū rā, e mana te mau ture i te tai'o mahana iho o tō rātou piara'ahia 'ia ha'apāpūhia te reira i roto i te fa'auera'a e ha'amana ra i taua mau ture 'e te mau parau mana a te hau tā te Fa'aterera'a haufarāni e fa'aue nā roto i te hō'ē fa'ata'ara'a ture ta'a'ē. »

E'ita teie tāpa'o I e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mau parau mana ta'ata tāta'i tahi iho.

II. — E piahia te mau ture, te mau tītaura'a mana, te mau fa'auera'a mana 'e, i te taima a ha'apāpūhia ai te reira nā roto i te hō'ē ture, te hō'ē tītaura'a mana 'aore rā i te hō'ē fa'auera'a mana, 'oia ato'a te tahi atu mau parau mana a te hau (monohia, TT n° 2015-1712 du 22/12/2015, 'irava 5, 1°, a) « 'ei parau nūmeri », 'ia 'ite-pāpū-hia rā e parau mau (fa'a'orehia, TT n° 2015-1712 nō te 22/12/2015, 'irava 5, 1°, a). E fāna'ohia mai te *Ve'a a te Hau* Rēpūpirīta farāni e te tā'ato'ara'a 'ei parau nūmeri tāmau 'e te tāmoni 'ore. (Fa'aōhia, TT n° 2015-1712 nō te 22/12/2015, 'irava 5, 1°, b) « 'Ia ani noa atu te tahi ta'ata i te tahi hōho'a 'api parau pāpie o te tahi parau mana i piahia i roto i te *Ve'a a te Hau* Rēpūpirīta farāni, e hōro'a atu te hau i tāna parau i ani mai. 'Aita rā te hau e fa'ahepohia i tē fa'ari'i i te anira'a tano 'ore, 'oia ihoā rā 'ia rahi 'ino roa te 'api parau 'aore rā 'ia pinepine roa 'e te hope'a 'ore te anira'a. »

(Monohia, TT n° 2015-1712 nō te 22/12/2015, 'irava 5, 2°) « III. — E mana hope i Pōrīnetia farāni, te mau fa'ata'ara'a ture e fa'a'ohipahia ra i te fenua Farāni e fa'ata'a ra i te mau parau mana ta'ata tāta'i tahi o te piahia ma tē pāpuru i taua mau parau i te mau 'etura'a a te mau reo-mātini-uira i ni'a i te natirara. »

IV. — I Pōrīnetia farāni, 'ia pia-noa-hia atu te mau parau mana 'e te mau huru parau ato'a a te hau i roto i te ve'a a te tahi fa'aterera'a hau 'ei hōho'a nūmeri, 'ia 'ite-pāpū-hia te reira 'ei parau mau, hō'ē ā te mana hope o taua mau parau i tō te mau parau mana i piahia i ni'a i te 'api parau pāpie.

V. — 'Ia piahia te mau fa'ata'ara'a ture 'e te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia i Pōrīnetia farāni, 'ei parau fa'atānira'a, i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

'Īrava 9. — 'Ia anihia te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni :

1° I ni'a i te mau 'ōpuara'a ture, te mau vauvaura'a ture 'e te mau 'ōpuara'a fa'auera'a ture e fa'aō ra, e fa'ahuru'ē ra 'aore rā e fa'a'ore ra i te mau fa'ata'ara'a ture ta'a'ē nō Pōrīnetia farāni ;

2° I ni'a i te mau 'ōpuara'a fa'auera'a ture i niuhia tō rātou fa'aotira'a i ni'a i te 'irava 74-1 o te Papatere Niu ;

3° I ni'a i te mau 'ōpuara'a ture e fa'ati'a ra i te ha'amanara'a 'aore rā i te fa'ari'ira'a o te mau parau fafau e fa'aau-noa-hia atu e tō te ao nei, e ō mai i roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni.

(fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 6) « Ia 'āpiti'ia te mau 'ōpuara'a ture e fa'ahiti'ia ra i te nūmera 1° e te 3°, 'e penei a'e ia tītau-noa-hia te reira, 'e te mau parau i fa'ata'ahia i te mau 'irava 8 'e te 11 o te ture tumu n° 2009-403 nō te 15 nō 'ēperēra 2009 i ni'a i te fa'a'ohipara'a o te mau 'irava 34-1, 39 'e te 44 o te Papatere Niu. »

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 3) « Ia fa'ataehia te mau 'ōpuara'a ture 'e te mau parau i fa'ata'ahia i nā rēni mātāmua e pae, 'ei parau piahia i ni'a i te 'api parau pāpie 'e 'ei parau nūmeri i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e, 'ei parau fa'aara, i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

Nā ni'a i te anira'a a te peretiteni nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e i te mana'o fa'ari'i o te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, e ti'a te mau piha 'ohipa a te Haufarāni i Pōrīnetia farāni i te fa'aro'ohia e te tōmite fa'ata'ahia a te 'āpo'ora'a rahi. »

Hō'ē 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te 'āpo'ora'a rahi nō te hōro'ara'a i tōna mana'o. E fa'aitihia mai taua pu'etau maorora'a i te 'ahuru-mā-pae mahana, mai te mea rū, nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta. Ia hope te pu'etau nei, mai te mea ra ia 'ua hōro'ahia te mana'o.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 9) « 'Eiaha rā ia ha'afifi noa atu te reira i te papature nō Pōrīnetia farāni 'ia au i tei fa'ata'ahia i te 'irava 74 o te Papatere Niu, e ti'a te mana'o nei i te hōro'ahia mai e te tōmite tāmāu mai te mea 'ua fa'ati'ahia 'oia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Mea tītauhia te mau anira'a mana'o e fa'ahiti'ia ra i te mau rēni i mua nei i te fa'atupu-hope-hia hou a'e i te ha'amanara'a o te 'ōpuara'a ture 'aore rā o te vauvaura'a ture, i tōna tai'ora'a mātāmua, e te 'āpo'ora'a mātāmua i tītauhia ia ruru mai. Te mau mana'o i tu'uhia mai i ni'a i te mau 'ōpuara'a ture e te vai ra i roto, i tō rātou ha'amatarā'a ihoā, te tahi mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te fa'anahora'a ta'a'ē o Pōrīnetia farāni, 'ia fa'aoti-ri'i-noa-hia 'aore rā 'ia fa'aoti-pāpū-hia te reira hou a'e te mana'o hōro'a o te Tiripuna ti'amana hau.

'Ia piahia te mau mana'o ato'a i hōro'ahia 'ia au i teie nei 'irava i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

I te taime a fa'a'ohipa ai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i tōna ti'ara'a e fa'ati'ahia ra e te 'irava 133, te fa'ariorhia nei te mau fa'aotira'a i fa'a'ohipahia e ana nō te vauvau i te mana'o fa'ahuru'ē o te tahi mau fa'ata'ara'a ture 'e o te tahi mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i Pōrīnetia farāni, 'ei mana'o hōro'a noa ia, 'ia au i te aura'a o teie nei 'irava, 'ia fa'aoti noa atu te 'Āpo'ora'a mana hope 'aore rā te Fa'aterera'a haufarāni i tē pe'e, i te tā'ato'ara'a 'aore rā i te tahi tuha'a noa, i taua mau vauvaura'a mana'o.

Nā ni'a i te anira'a a te Peretiteni o te 'Āpo'ora'a 'iriti ture farāni 'aore rā a te Peretiteni nō te 'Āpo'ora'a huitō'ofā, tītauhia te tōmitēra-teitei i te uiui i te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau vauvaura'a ture e fa'ahiti'ia ra i roto i teie 'irava. »

'Īrava 9-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 10) — Hou a'e te hopera'a o te mahana i muri noa mai i te fa'ari'ira'ahia o te tahi mana'o e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tei fa'ahiti'ia mai i te reira ma te fa'a'ohipara'a i te 'irava 9, e ti'a i te mau pupu fa'ati'ahia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'atae atu i te peretiteni i tō rātou mana'o, pi'ihia “mana'o pae iti”, i ni'a i te 'ōpuara'a parau mana i uiuihia ai te mana'o.

Ia 'āpiti'ia te mana'o pae iti i te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 10. — 'Ia anihia te mana'o o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau 'ōpuara'a fa'auera'a mana e riro 'ei fa'aturera'a e fa'aō ra, e fa'ahuru'ē ra 'aore rā e fa'a'ore ra i te tahi mau fa'ata'ara'a ture ta'a'ē nō Pōrīnetia farāni.

Ia ani-ato'a-hia tōna mana'o, hou a'e i tō rātou ha'amanara'ahia 'aore rā i tō rātou fa'ari'ira'ahia, i ni'a i te mau fafaura'a 'aore rā i te mau firi'a o tei 'ore i fa'ahitihia i te rēni mātāmua o te Īrava 53 o te Papatere Niu 'e o te fa'a'ohipahia rā i roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 4) « 'Ia fa'ataehia te mau 'ōpuara'a fa'auera'a mana 'e te mau parau mana ato'a e fa'ahitihia ra i nā rēni mātāmua, 'ei parau piahia i ni'a i te 'api pāpie 'e 'ei parau nūmeri i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. »

Nā ni'a i te anira'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e i te mana'o tū o te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, e ti'a te mau piha 'ohipa a te Haufarāni i te fa'aro'ohia e te 'āpo'ora'a fa'aterehau. »

Hō'ē 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō te hōro'a i tōna mana'o. E fa'aitihia mai taua pu'etau i ni'a i te hō'ē-'ahuru-ma-pae mahana, mai te mea rū, nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta. 'Ia hope te pu'etau nei, mai te mea ra ia 'ua hōro'ahia te mana'o.

Ia piahia te mau mana'o ato'a i hōro'ahia 'ia au i teie Īrava nei i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

Īrava 11.— Te mau ture, te mau fa'auera'a ture 'e te mau fa'auera'a mana i fa'aotihia hou a'e a fa'a'ohipahia ai teie nei papatere tumu i ni'a i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia nei te mana fa'atere 'e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni i teie mahana, e ti'a rātou i te fa'ahuru'ēhia 'aore rā i te fa'a'orehia, inaha ho'i e fa'a'ohipahia rātou i ni'a ia Pōrīnetia farāni, e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i roto i teie ture tumu nei.

Īrava 12.— I. — I te taima a 'ite ai te 'Āpo'ora'a huito'oiva i te mea ē tē mana ra te tahi ture, i ha'amanahia i muri a'e i te fa'a'ohipara'ahia teie nei ture tumu, i roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni, nō te mea ho'i e ture te reira e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a iāna, e ti'a taua ture nei i te fa'ahuru'ēhia 'aore rā i te fa'a'orehia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

II. — 'Ia tītauhia te mana'o te 'Āpo'ora'a huito'oiva, e te peretiteni nō Pōrīnetia ānei i muri a'e i te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau, e te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nā ni'a i te fa'a'ohipara'a i te tahi fa'aotira'a a teie 'āpo'ora'a, e te Fa'aterehau mātāmua ānei, te peretiteni 'Āpo'ora'a Īriti ture farāni ānei 'aore rā e te peretiteni 'Āpo'ora'a huito'ofā. 'Ia fa'aara atu 'oia i te parau nō teie tītaura'a mana'o, ma te fa'ata'a maita'i i te tumu, i te tahi atu mau ti'amana e mana tō rātou nō te tītau i tōna mana'o ; e ti'a ia rātou nei i te fa'atae atu i tō rātou mau mana'o hou i te hopera'a o te pu'etau hō'ē-'ahuru-ma-pae mahana i muri mai.

Ia fa'aoti te 'Āpo'ora'a huito'oiva i tōna mana'o hou te hopera'a o te pu'etau e toru 'āva'e i muri mai.

UPO'O PARAU III – TE MAU MANA FA'ATERE

Pene I – Te 'ōperera'a mana fa'atere i rotopū i te Haufarāni, ia Pōrīnetia farāni, 'e te mau 'oire

Īrava 13.— (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 11-I) « E mana fa'atere tō te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau tuha'a 'ohipa ato'a e 'ere i te 'ohipa nā te Haufarāni 'ia au i te Īrava 14 'e i te mau tuha'a 'ohipa ato'a e 'ere i te 'ohipa nā te mau 'oire nō te tumu o te mau ture 'e te mau fa'aturera'a mana e fa'a'ohipahia ra i Pōrīnetia farāni.

E 'ohipa tumu nā Pōrīnetia farāni 'e te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni, ma te fa'atura tō te tahi 'e te tahi mana fa'atere 'e te aurarora'a i te mau fa'ata'ara'a o teie nei ture tumu, i te fa'aotira'a e aha te mau mana fa'atere hau a'e i te maita'i e ti'a i te fa'a'ohipahia 'ia au i tā rāua tuha'a 'ohipa fa'ata'ahia.

E 'ore roa e ti'a i te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a i tō rātou mana fa'atere, i te ha'avī i te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni. »

E fa'a'ohipa o Pōrīnetia farāni 'e te mau 'oire, te tahi 'e te tahi, i tō rāua mau mana fa'atere mai ni'a i te fenua 'e tae roa atu i te 'ōti'a rāpae a hope ai te moana o te fenua.

Tuha'a 1 – Te mau mana fa'atere o te Haufarāni

Īrava 14. — E mana fa'atere tō te mau ti'amana o te Haufarāni i roto noa i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

- 1° Te ti'ara'a ta'ata 'āi'a ; te ti'ara'a mana pāroruhia o te ta'ata ; te ti'ara'a mana ta'ata mā'iti ; te ti'ara'a mana tīvira, te ti'ara'a iho ta'ata 'e te ti'ara'a mana o te ta'ata i mua i te ture, mai te parau tīvira, te parau mo'era'a, te parau fa'aipoipora'a, te parau fa'ata'a fa'aipoipora'a, te firi'aufau fēti'i ; te mana metua ; te mau fa'anahora'a hoa fa'aipoipo ; te monora'a faufa'a 'e te parau ha'afatura'a ;
- 2° Te pirira'a i te mau ti'ara'a mana huira'atira ; te ture : te fa'anahora'a o te 'ohipa ha'avāra'a, te tauturura'a i mua i te ture (te 'āfata veve), te fa'anahora'a o te tōro'a pāroru, 'eiaha rā te mau tōro'a ha'apa'o ture 'e te tōro'a ha'avāra'a 'ē atu, te ture fa'auto'a, te fa'anahora'a o te fa'auto'ara'a, te mau tonora'a ha'avā pāroru, te 'ohipa fare tāpe'ara'a haumana, te mau piha tōro'a 'e te mau fare fa'ari'ira'a u'i 'āpī 'ōfati ture o tei 'ore i rae'ahia te matahiti ti'amāra'a 'ia au i te fa'aotira'a a te ture, te mau fa'anahora'a nō te horora'a, te mau ha'amāu'ara'a nō te ha'avāra'a fa'auto'a 'e te 'ohipa a te hau, (fa'a'orehia, TT n° 2011-333 nō te 29/03/2011, Īrava 43-II-2°) ;
- 3° Te 'ohipa porotita e te mau fenua 'e'ē ;
- 4° Te pārorura'a ; te poro'ira'a i te ara, te tapiho'ora'a 'e te ha'aponora'a i te mau mauiha'a nu'u fa'ehau i te ara, te mau mauiha'a tama'i 'e te mau huru 'ōfa'i pūpuhi ato'a ; te mau tao'a fenua hāmani mauiha'a pāroru fenua mai tei fa'ata'ahia nō te tā'ato'ara'a o te fenua o te Rēpūpirīta, 'eiaha rā te mōri mātini 'e te māhu ahi ; te mau rāve'a fa'atū'atira'a nā te reva 'e te 'aparaura'a a te hau nō te pāroru 'aore rā nō te araira'a 'ati i te pae o te fare rata ;
- 5° Te tomora'a mai 'e te nohora'a o te mau ta'ata 'e'ē i te fenua nei, 'eiaha rā te fa'aōra'a o te mau ta'ata 'e'ē i te 'ohipa ;
- 6° Te araira'a 'ati 'e te fa'aturara'a i te ture a te hau, 'oia ihoā ra, te pārorura'a i te nahora'a o te hau ; te 'ōpanira'a i te poro'ira'a 'e te ha'aponora'a i te ara o te mau tauiha'a e ō atu i roto i te parau o te vai-nahora'a o te hau 'e te mau fafaura'a e te mau fenua 'e'ē i tu'urimahia e te fenua Farāni ; te fa'aturera'a o te mau pehotētōni rātio ; te fa'aïneinera'a i te mau rāve'a pārorura'a, te ha'amaura'a 'e te fa'a'ohipara'a i te mau fa'anahora'a 'e te mau rāve'a tauturura'a ta'ata e tītauhia nō te 'arora'a i te mau 'ati rarahi 'e te mau 'ati nātura ; te ti'a'aura'a 'e te tītaura'a i te mau rāve'a nō te araira'a 'ati huira'atira ;
- 7° Te moni ; te tārahura'a moni ; te tauira'a moni ; te Fare putu faufa'a a te hau ; te mau mātete 'imira'a faufa'a ; te mau fa'ahēpora'a nō te 'arora'a i te fa'a'ohipa-ti'a-'ore-ra'a 'e te tāmāra'a i te pu'e moni repo ;
- 8° Te parau fa'ati'a nō te fa'a'ohipara'a i te mau rēni rerera'a manureva i rotopū ia Pōrīnetia farāni 'e te huru vāhi ato'a i ni'a i te fenua o te Rēpūpirīta, 'eiaha rā te tuha'a o taua mau rēni i rotopū ia Pōrīnetia farāni 'e te tahi atu mau vāhi taura'a manureva i rāpae'au i te fenua farāni, ma te 'ore e ha'afau'ara'a 'ore i te mau fa'auera'a o te nūmera 6° o te tāpa'o I o te Īrava 21 o te ture tumu n° 99-209 nō te 19 nō māti 1999 i ni'a i te fenua Taratōni ; te fa'ati'ara'a i te mau tāpura ha'afau'ara'a 'e te mau tārifā e parauhia ra ; te 'ohipa mūto'i 'e te araira'a 'ati i te pae nō te manureva tīvira ;
- 9° Te mūto'ira'a 'e te araira'a 'ati i ni'a i te terera'a pahī ; te hi'opo'ara'a i te 'ohipa tautai nā te moana ; te araira'a 'ati o te terera'a pahī 'e te fa'anahora'a rāve'a fa'aorara'a i ni'a i te moana ; te ha'afarānira'a o te mau pahī ; te araira'a 'ati o te mau pahī (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 5, 1°) « tei 'aifāito noa 'aore rā tei hau atu te roara'a i te 24 metera, ma te fa'ahuru'ē 'ore i te fa'anahora'a

- i ni'a i te mau pahī e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni i te tai'o mahana a mana ai te ture tumu n° 2019-706 nō te 5 nō tiurai 2019 i ni'a i te fa'ahuru'ēra'a o te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni » e te mau huru pahī ato'a e uta ra i te horopātete ; te fa'a'ohipara'a i te mau patura'a rarahi 'e te mau tahua manureva e faufa'a nā te Haufarāni ;
- 10° Te mau fa'aturera'a i ni'a i te fa'aterera'a, te fa'anahora'a 'e te mau mana fa'atere o te mau 'oire, te mau pupu 'oire 'e tā rātou mau piha 'ohipara'a ; te 'āmuira'a rāve'a au'oire ; te hi'opo'ara'a i te mau parau mana a te mau 'oire, tā te mau 'āmuira'a 'oire 'e tā rātou mau piha 'ohipara'a ; te fa'anahora'a o te tai'ora'a faufa'a 'e te 'imira'a faufa'a 'e te hi'opo'ara'a tāpura faufa'a a taua mau va'ata'ata nei ; te ti'ara'a rave 'ohipa a te mau 'oire ; te faufa'a haumana rau a te mau 'oire ; te tai'ora'a huira'atira ;
- 11° Te pu'era'a tōro'a tīvira 'e te pu'era'a tōro'a fa'ehau a te Haufarāni ; te papature a te mau rave 'ohipa 'ē atu a te Haufarāni ; (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 5, 2°) « te faufa'a haumana rau 'e te faufa'a unuma a te Haufarāni 'e tā tōna mau piha 'ohipara'a » ; te mau mātete fa'aaura'a 'ohipa 'e te mau tenira'a tāvinira'a huira'atira a te Haufarāni 'e tāna mau piha tōro'a ;
- 12° Te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata ;
- 13° Te ha'api'ira'a tuatoru ; te 'ohipa mā'imira'a ; te ha'amaura'a 'e te 'ōperera'a i te mau tore, te mau ti'ara'a 'e te mau parau tū'ite farāni ; te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau rave 'ohipa i roto i te mau fare ha'api'ira'a unuma e parau fa'aau tā rātou e te mau va'ata'ata nō te ravera'a i te 'ohipa ha'api'ira'a ma te ha'afāna'o ia rātou nei i te mau fa'aturera'a e fāna'ohia ra e te mau 'orometua ha'api'i a te mau fare ha'api'ira'a a te hau, 'oia ato'a i te mau fa'aturera'a i ni'a i te fa'anahora'a o te 'ohipa ha'api'ira'a tamari'i 'e te hopera'a 'ohipa, te mau fa'anahora'a tōtiare, te fāna'ora'a i te tau fa'ananeara'a 'ite 'e te mau fa'anahora'a nō te ha'amaita'ira'a 'e te nu'ura'a tōro'a.

E fa'a'ohipahia te mau mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni 'ia au i tei fa'ata'ahia i roto i teie nei 'īrava, ma te fa'ahuru'ē 'ore i te mana e mauhia ra e te mau fare fa'ati'ahau o Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'ata'ara'a ture o te tuha'a 2 o teie nei pene 'e tō te upo'o parau IV, 'e te tauto'ora'a o Pōrīnetia farāni i roto i te mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture o te tuha'a 3 o teie nei pene.

Tuha'a 2 - Te mau mana fa'atere ta'a'ē e mauhia ra e Pōrīnetia farāni

'īrava 15. — E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'anaho i te mau fare haufenua i roto i te mau Hau ato'a 'e tae noa atu i te mau va'ata'ata 'aore rā i te mau fenua i 'itehia e te Rēpūpirīta farāni 'aore rā i te mau 'āmuira'a ato'a o te ao nei e pārahira'a tō te Rēpūpirīta i roto 'e 'aore rā i roto i te mau 'āmuira'a nō Pātitifā. Nā te peretiteni o Pōrīnetia farāni e fa'aau i te ha'amaura'a o taua mau fare haufenua, 'e nāna ho'i e mā'iti i te mau ti'a e tonono atu i reira. 'Ia fa'aarahia rā te mau ti'amana o te Rēpūpirīta 'e tō te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni.

'īrava 16.— 'Ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te 'īrava 39, e fa'aau te Peretiteni o Pōrīnetia farāni, nā roto i te 'ā'au fa'atura 'e i te fa'a'ohipara'a i te mau fafaura'a i rotopū i te Rēpūpirīta e te mau fenua 'e'ē, i te mau fa'aaura'a terera'a 'ohipa e te mau pū fa'aterera'a a te mau Hau ato'a 'e 'aore rā a te mau haufenua ato'a nō Pātitifā, nō te ha'amaita'ira'a i te fa'ahotura'a fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare 'e te ta'ere mā'ohi o Pōrīnetia farāni.

E tu'urima te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i taua mau fa'aaura'a terera'a 'ohipa a te hau a ha'amanahia atu ai e te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni. E mana teie mau fa'aaura'a i te taima a fa'ataehia ai te reira i te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta 'ia au i te mau tītaura'a i ha'amauhia i te 'īrava 171.

'īrava 17.— Ma te fa'atura i te mau fa'aaura'a a te Rēpūpirīta e tō te ara, e fa'aau 'e e tu'urima te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni, i te mau fa'aaura'a nō te rave-'āmui-ra'a i te mana fa'atere e te mau fenua farāni nō te aramoana 'aore rā nō te mau fenua 'e'ē, tā rātou mau 'āmuira'a 'aore rā tā rātou mau pū 'ohipara'a haumana (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 12-I-1°) « , tei te huru rā e 'ua fa'ati'a-ānei-hia 'oia nā roto i te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e mai te mea ē e tuha'a 'ohipa te reira e mauhia ra te mana fa'atere e ana ».

Ia tu'uhia teie mau fa'aaura'a, i muri a'e i tō rātou fa'aotira'ahia, i mua i te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'ari'i mai 'oia i te reira (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 12-I-2°) « e, mai te mea ē e tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e ana, i mua ato'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ». E mana rātou i te taime a fa'ataehia atu ai te reira mau fa'aaura'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te 'īrava 171.

'īrava 18. — E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te rave i te mau fa'aotira'a e ti'a ai i te tihēpu mai i te rave 'ohipa i roto i te mau taiete 'ohipa unuma, te mau ta'ata e ha'apāpū mai e 'ua noho maoro rātou 'aore rā e mea maoro rātou i te fa'aipoipora'a 'aore rā i te fa'aea-fa'aturi-ra'a 'e 'aore rā i te ora-āmui-ra'a 'ei hoa fa'aau parau tīvira i te fenua nei.

Ia aifāito noa atu te 'ite 'e te 'aravihi, 'ia fa'a'ohipa-ato'a-hia 'ia taua nei ā mau fa'anahora'a nō te fa'aōra'a i te 'ohipa a te hau nō Pōrīnetia farāni 'e tā te mau 'oire.

E ti'a ato'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'aoti, 'ia au i te mau tītaura'a i fa'ata'ahia i te rēni mātāmua, i te mau fa'anahora'a e ti'a ai ia vetahi 'ē i te amora'a i te tahi tōro'a tihēpu-'ore-hia, 'oia ihoā ra te mau tōro'a ti'amā.

Tītauhia te mau fa'anahora'a ato'a e rave-noa-hia atu nā roto i te fa'a'ohipara'a o teie nei 'īrava nō te mau tōro'a tāta'i tahi 'e te mau tuha'a 'ohipa tāta'i tahi, i te fa'aotihia ma te mana'o pāpū e pāturu ra 'e 'aore rā e ha'amaita'i ra i te tihēpura'a rave 'ohipa i te fenua nei. Hau atu ra, e'ita teie mau fa'anahora'a e pāto'i i te mau ti'ara'a ta'ata tāta'i tahi ānei 'aore rā 'ei pupu ta'ata ānei, e fāna'ohia ra, i te tai'o mahana a piahia ai te reira, e te mau ta'ata mau 'e 'aore rā e te mau ta'ata mōrare ta'a'ē atu i tei fa'ahitihia i roto i te rēni mātāmua e o te rave ra i tā rātou 'ohipa 'ia au i te mau tītaura'a ture 'e te mau fa'aturera'a e mana ra i taua tai'o mahana.

E fa'ata'a mai te mau parau mana, i fa'ata'ahia i roto i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua », i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie 'īrava. E ti'a ato'a te reira i te fa'ata'a mai i te mau hi'ora'a e 'ore ai te mau taime fa'aeara'a i rāpae ia Pōrīnetia farāni, nō te rave ānei i te tau fa'ehau, nō te ha'api'ira'a teitei ānei 'e 'aore rā nō te tahi ha'apa'arira'a tōro'a ānei, nō te tahi mau tumu 'ohipa 'ōpū fēti'i ānei, e tumu 'ohipa tōro'a ānei 'aore rā e tumu 'ohipa rapa'aura'a ma'i ānei, e riro, nō te feiā i ora mai na i te fenua nei, 'ei tumu nō te fa'a'orera'a 'aore rā nō te fa'ataimera'a i te pu'etau e tai'ohia i roto i te tuatāpapara'a o te mau fa'anahora'a nō te nohora'a e fa'ahēpohia ra 'ia au i te mau rēni i mua nei.

'īrava 19.— E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'ahēpo 'ia fa'a'itehia te mau rurira'a ti'ara'a fatu faufa'a fenua, e vai ra i ni'a i te tua o tōna fenua 'e te mau ti'ara'a tōtiare e tū'ati atu, 'eiaha rā te mau faufa'a e hōro'a-ti'a -hia i roto i te rima o te 'ōpū fēti'i tamari'i 'e 'aore rā o te 'ōpū fēti'i taea'e 'e tae atu i te maha o te u'i.

Nō te fa'ahereherera'a i te faufa'a fenua 'ei faufa'a tupuna nā te huirā'atira tā'ato'a nō Pōrīnetia farāni 'e te iho 'āi'a o teie fenua 'e, nō te pāruu 'e 'aore rā nō te ha'afaufa'a i te mau ārea nātura, e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'a'ohipa i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i tōna ti'ara'a mana hau a'e nō te fatura'a mai i te mau faufa'a fenua 'e 'aore rā i te mau ti'ara'a tōtiare e tū'ati atu i te faufa'a e rurihia ra, 'ia 'aufau atu rā 'oia i te mau mono faufa'a nei i te tino moni ho'o o te mau faufa'a fenua 'e 'aore rā o te mau ti'ara'a tōtiare e tū'ati atu. 'Ia 'ore te mana'o e tū i ni'a i te fāito moni ho'o, e ha'amauhia taua fāito ho'o ra 'ia au i te fa'anahora'a e ravehia ra nō te harura'a fenua.

E'ita te mau fa'ata'ara'a ture o nā rēni mātāmua e piti e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mau rurira'a ti'ara'a fatu faufa'a i fa'aotihia nō te mau ta'ata :

- [Fa'ata'ara'a ture tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papatere Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huitō'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō fepuare 2004]
- i fa'aea maoro i Pōrīnetia farāni, 'e 'aore rā

- [Fa'ata'ara'a ture tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papatute Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huitu'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō fepuare 2004] -
 - mea maoro i te fa'aipoipora'ahia, te fa'aea-fa'aturi-ra'a, 'e 'aore rā te ora-āmui-ra'a ma te parau hoa fa'aau autaea'era'a tīvira e te tahi hoa e auraro nei tōna ti'ara'a i tei fa'ata'ahia i ni'a noa mai.

E'ita ato'a e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau taiete o tei ha'amau i tō rātou nohora'a i Pōrīnetia farāni 'e o te fa'atere-ti'a-hia ra 'aore rā fa'atere-ri'i-hia ra, e te mau ta'ata i fa'ahitihia i roto i te rēni i ni'a noa mai.

E fa'ata'a mai te mau fa'aotira'a, i tātarahia i roto i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua », i te mau tītaura'a nō te fa'a'ohipara'a o teie 'īrava. E tano ato'a rātou i te fa'ata'a mai i te mau hi'ora'a e 'ore ai te mau taima fa'aeara'a i rāpae mai ia Pōrīnetia farāni, nō te rave ānei i te tau fa'ehau, nō te ha'api'ira'a teitei ānei 'e 'aore rā nō te tahi ha'apa'arira'a tōro'a ānei, nō te tahi mau tumu 'ohipa 'ōpū fēti'i ānei, tumu 'ohipa tōro'a ānei 'aore rā e tumu 'ohipa rapa'aura'a ma'i ānei, e riro, nō te feiā i ora mai na i te fenua nei, 'ei tumu nō te fa'a'orera'a 'aore rā nō te fa'atamera'a i te pu'etau e tai'ohia i roto i te tuatāpapara'a o te mau fa'anahora'a nō te nohora'a e fa'ahēpohia ra i te rēni pae.

'Īrava 20.— E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'au'u'a i te mau 'ōfatira'a ture, i fa'ata'ahia i roto i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'e 'aore rā i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te mau utu'a moni, 'oia ato'a i te mau utu'a moni fa'ata'ahia 'ia au i tei fa'ata'ahia e te puta ture utu'a, ma te fa'atura i te 'āna'ira'a o te mau utu'a 'ōfatira'a ture 'e te mau utu'a na'ina'i e 'ore e hau atu i te fāito teitei hope i fa'ata'ahia nō te mau hara hō'ē ā fāito e te mau ture 'e te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i roto i te fa'anahora'a o te fa'au'u'ara'a. E ti'a iāna i te ha'ama'iri i te utu'a fa'anava'i 'ia au i tei fa'ata'ahia nō te mau 'ōfatira'a ture hō'ē ā fāito 'e te mau ture 'e te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i roto i te fa'anahora'a o te fa'au'u'ara'a.

E ti'a ato'a ia Pōrīnetia farāni i te ha'amau i te mau utu'a terera'a 'ohipa a te hau, i roto ānei i te fa'anahora'a o te tute, te mūto'i 'ōti'a fenua 'e 'aore rā o te fa'arava'ira'a faufa'a.

'Ia hurihia te faufa'a moni o te mau fa'au'u'ara'a i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni.

'Īrava 21.— E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'au'u'a i te mau 'ōfatira'a ture, i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua », i te utu'a fare 'āuri e 'ore e hau atu i te utu'a fāito teitei hope i fa'ata'ahia e te mau ture farāni nō te mau 'ōfatira'a ture hō'ē ā fāito, mai te mea noa rā e 'ua ha'amana- nā mua-hia tāna fa'aotira'a rahi e te ture. A tae noa atu i te taima a fa'a'ohipahia ai te ture ha'amanara'a fa'aotira'a nei, e ha'ama'iri-noa-hia ia, mai te mea 'ua ha'apāpūhia mai te reira, te mau utu'a moni 'e te mau utu'a fa'anava'i i fa'ata'ahia e te fa'aotira'a rahi.

'Īrava 22. — E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te ha'amau i te mau utu'a nō te mau fa'a'inora'a faufa'a haumana rau ato'a a te hau i tu'uhia i roto i tōna rima. E'ita ra taua mau utu'a e hau atu i te fāito teitei hope o te mau utu'a i fa'ata'ahia, nō te mau utu'a hō'ē ā nātura, e te mau ture 'e e te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i roto i te fa'anahora'a o te mau purūmu huirā'atira.

'Ia hurihia te faufa'a moni o te mau fa'au'u'ara'a i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni.

'Īrava 23. — E ti'a te parau fa'ati'a nō te tapiho'ora'a i te fa'aturehia e Pōrīnetia farāni i roto i te mau terera'a 'ohipa, te tute'era'a, te tute 'ōti'a fenua 'e 'aore rā te tute fa'arava'ira'a faufa'a e mauhia ra te mana e ana. 'Ia rave-noa-hia atu te tapiho'ora'a i ni'a i te mau 'ohipa e ma'irihia ai te fa'au'u'ara'a e 'ore e roa'a i te hau i te horo nā ni'a i te i'oa o te huirā'atira, e 'ore te reira e ti'a i te ravehia maoti rā 'ei parau fa'ati'a nā te 'auvaha ture o te Rēpūpirīta.

'Īrava 24. — Nā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'aoti i te mau ture e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau fare perera'a, tāvirira'a 'e pāriera'a, ma te fa'atura i te mau fa'aturera'a nō te hi'opo'ara'a 'e te mau utu'a i fa'ata'ahia e te Haufarāni.

Īrava 25. — I. - E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te ha'amaui i te mau taiete patara'a e ha'apurorora'a 'upa-teata.

II. – 'Ia fa'aotihia te tahi fa'aaura'a i rotopū i (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, Īrava 2-IV, 1°-a)) « te Ti'amana ti'a'au 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata e te nūmeri » e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e riro te reira 'ei tā'amura'a ia Pōrīnetia farāni i te poritita ha'apurorora'a 'upa-teata. (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 13) « 'Ia anihia te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i taua parau fa'aaura'a. »

III. – 'Ia tītauhia te mana'o o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni nō te huru tumu parau ato'a i ni'a i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata :

- 1° E te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, i ni'a i te mau fa'aotira'a ato'a e mauhia ra te mana fa'atere e te Fa'aterera'a Hau nō te Rēpūpirīta 'ō Pōrīnetia farāni iho te tumu ;
- 2° E (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, Īrava 2-IV, 1°-a)) « te Ti'amana ti'a'au i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata 'e te nūmeri », i ni'a i te mau fa'aotira'a ato'a, e fa'aturera'a ānei 'aore rā e fa'aotira'a ta'ata tāta'i tahi ānei, e mauhia ra te mana fa'atere e ana 'aore rā i ni'a i te taiete haufarāni fa'anaho tāpura hōhō'a e ha'apa'o ra i te ha'amaura'a 'e te tāpurara'a o te mau ha'apurorora'a parau nā roto i te 'āfata teata 'e te ratio e ha'apūrorohia nā te mau fenua farāni nō te aramoana, mai te peu e ō 'o Pōrīnetia farāni i roto i taua mau fa'aotira'a ra.

I roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e 'ua hope oti roa ĩa te mana'o i te hōro'ahia, e ti'a teie pu'etau nei i te fa'aitihia mai, mai te mea rū, nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta 'aore rā (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, Īrava 2-IV, 1°-b)) « a te Ti'amana ti'a'au i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata 'e te nūmeri » tei te huru ra o te 'ohipa, ma te 'ore e fa'aitihia mai i te maha-'ahuru-ma-va'u hora.

Īrava 26.— Nā Pōrīnetia farāni iho e fa'anaho i tāna mau arata'ira'a ha'apa'arira'a tōro'a 'e tāna mau piha tōro'a mā'imira'a.

Īrava 27.— 'Ia fa'a'ohipa o Pōrīnetia farāni i tōna mana fa'atere ma te auraro i te mau fa'ahepora'a e tītauhia nei e te pārorura'a 'āi'a.

Nō reira, 'aita te 'ōperera'a mana fa'atere e fa'ata'ahia nei i roto i teie ture tumu e 'ōpani i te Haufarāni :

- 1° I te rave, nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau 'āmuira'a pū 'ohipa, i te mau rāve'a e tano nō te ravera'a i tōna tuha'a mana pārorura 'āi'a, mai tei fa'ata'ahia e te mau fa'auera'a ture e fa'a'ohipahia nei i te taime nō te fa'anahora'a i te 'Āi'a i te tau tama'i 'e te harura'a i te tao'a faufa'a 'e te fa'aravera'a i te ta'ata i te 'ohipa ;
- 2° I te ha'amaui i te mau fa'aturera'a i ni'a i te ture 'ohipa e mana ra i ni'a i te mau rave 'ohipa e rohi ra i roto i te mau pū 'ohipa a te Haufarāni e ha'apa'o nei i te 'ohipa pārorura'a haufarāni ;
- 3° I te ha'amaui i te mau fa'aturera'a i ni'a i te utara'a, te ha'apu'era'a 'e te 'ōperera'a o te mōrī hinu e tītauhia nō te ravera'a i te 'ohipa 'araira'a 'ati 'e te pārorura'a fenua.

Nō te fa'a'ohipara'a i teie nei ĩrava, e fāna'o te Haufarāni, 'ia hina'aro noa atu 'oia, i te rima turu o Pōrīnetia farāni 'e tā tāna mau pū 'ohipara'a.

Īrava 28.— 'Ia tononoa-hia atu te mau huita'ata rave 'ohipa a te Haufarāni nō te rave i te 'ohipa i Pōrīnetia farāni i roto i te tahi piha tōro'a a te haufenua, e rave te ti'amana fa'atere o Pōrīnetia farāni e ha'apa'o mai ia rātou, i te roara'a o tā rātou tau 'ohipara'a, i te mau fa'aotira'a i ni'a i tō rātou ti'ara'a rave 'ohipa ta'a'ē, 'eiaha rā te mau fa'aotira'a i ni'a i te nu'ura'a tore, 'e tae noa atu i te mau fa'aotira'a utu'a nō te 'āna'ira'a hō'ē 'e te piti e, e fa'aoti ato'a i hea rātou e rave ai i te 'ohipa 'e te tōro'a e amohia e rātou i roto i te mau piha tōro'a ra 'e te mau pū 'ohipara'a e parauhia ra.

Īrava 28-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 15-I) — 'Ia ha'amau o Pōrīnetia farāni i te mau fa'aturera'a e tano i te fa'ahipahia nō te fa'aaura'a mātete a te haufenua nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a ma te auraro i te mau fa'anahora'a nō te ti'amāra'a o te feiā fa'aau, te fa'ari'ira'a ia rātou nā roto i te 'aifāitora'a, 'ei fa'anahora'a ariari, e faufa'ahia ai te fa'aaura'a mātete 'e te faufa'a iho a te haufenua.

(Mana'o fa'aara : TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 36-VI) Tītauhia te mau fa'aturera'a i fa'aotihia nō te tāpa'o II o te Īrava 11 'e nō te mau Īrava 15, 17 'e te 22, 'ia tu'uhia te reira i mua i te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni 'ia fa'ari'ihia te reira hou a'e i te hopera'a o te tai'o mahana nō te 1 nō tiurai 2009.)

Īrava 29.— E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te ha'amau i te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui o tē tā'ati mai iāna iho 'aore rā i tāna mau pū 'ohipara'a, i te hō'ē 'e 'aore rā e rave rahi mau ta'ata 'unuma e, penei a'e i te tahi mau taiete ti'ara'a ta'ata mōrare nā te hau (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 6, 1°, a)). (Pereota fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 6, 1°, b)).

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 6, 1°, c)) « Nā Pōrīnetia farāni e fa'aoti i te mau fa'aturera'a e ti'a i te fa'ahipahia i ni'a i te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua, ma te 'ore e ha'afaua'a 'ore i te Īrava T. 1862-3 nō te puta ture rahi o te mau va'ata'ata haufenua. Nā te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e ha'amau i te mau papature taipe. »

E fāna'o o Pōrīnetia farāni, tāna mau pū 'ohipara'a 'e 'aore rā te tahi atu mau taiete ti'ara'a ta'ata mōrare nā te hau, nā ni'a i tō rātou ti'ara'a fatu tuha'a taiete, i te hō'ē a'e ti'a i roto i te tōmite fa'atere 'e 'aore rā i te tōmite hi'opo'a i fa'aēhohia, te tahi 'e te tahi, e te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, e te 'āpo'ora'a fa'atere a te pū 'ohipara'a a te hau e tuha'a taiete ato'a tāna, 'e 'aore rā e te 'āpo'ora'a fa'aoti a te ta'ata mōrare fatu tuha'a taiete.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 14) « 'Ia au i te fā nō te maita'i o te tā'atora'a e te fa'ahotura'a ia Pōrīnetia farāni, e ti'a ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna mau piha tōro'a i te fa'ata'a i te faufa'a moni tauturu nā te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui 'aore rā i te pirira'a i tā rātou mau tārahu. 'Ia fa'aotihia i taua taime te tahi parau fa'aaura'a i rotopū ia Pōrīnetia farāni 'e taua mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui e ha'apāpū ra i te mau fa'ahēpora'a i ni'a ia rātou nei 'ei fa'aho'ira'a i taua mau faufa'a moni tauturu 'aore rā i taua mau faufa'a moni pirira'a tārahu. »

Īrava 30.— (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 7) « E ti'a ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna mau piha tōro'a » i te fa'aō atu i roto i te faufa'a tumu a te tahi taiete unuma e ti'a'au ra i te tahi piha tāvinira'a huirā'atira 'aore rā e taiete faufa'a nō te tā'ato'ara'a ; (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 7) « e ti'a » ato'a « ia rātou », nō te tumu o teie ti'ara'a taiete faufa'a nō te tā'ato'ara'a, i te fa'aō atu i roto i te faufa'a tumu a te mau taiete tapiho'ora'a rau.

E vauvauhia teie mau tuha'a moni fa'aō i roto i te parau fa'ata'a tāmatahiti o te 'āpitihi'a atu i roto i te tai'ora'a faufa'a a Pōrīnetia farāni e hi'opo'ahia i te mau matahiti ato'a.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 7-3°) « Te mau ti'a nō Pōrīnetia farāni 'e te mau ti'a nō te mau piha tōro'a nō Pōrīnetia farāni e ti'a noa atu i roto i te mau tōmite fa'atere 'aore rā i te mau tōmite hi'opo'a a te mau taiete e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua, 'ia fa'aēhohia rātou, te tahi 'e te tahi, nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni 'e nā te tōmite fa'atere a te piha tōro'a haufenua fatu tīteti taiete. »

Īrava 30-1. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 8) — « I. — » (fa'aōhia, TT n° 2019-706 du 5/07/2019, Īrava 7-I, 1°, a)) E ti'a ia Pōrīnetia farāni, nō te fa'ahipara'a i tōna mau mana fa'atere, i tē fa'atupu i te tahi mau tōmite ti'amana ti'amā nā te hau, tē fatu ānei ra 'aore rā 'aita i te ti'ara'a ta'ata mōrare, nō te amora'a i te tōro'a hi'opo'a 'e te ti'a'au 'ohipa (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 7-I, 1°, b)).

Nā te parau mana i fa'aotihia i te ĩrava 140 pi'ihia ra "ture fenua", e fa'atupu ra i te tōmite ti'amana ti'amā a te hau, e fa'ata'a mai i te mau ha'apāpūra'a nō te ti'amāra'a, te ti'ara'a anoparau 'e te haere'a roa o teie tōmite.

E ti'a i te tu'uhia i ni'a i teie tōmite, nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture a nā ĩrava 64, 67, 89 'e tae atu i te 92 'e te 95, te mana fa'aturera'a 'e tae noa atu i te mana nō te tītorotorora'a, te hi'opo'ara'a, te a'ora'a, te fa'atītī'aifarora'a pe'ape'a 'e te fa'au'ara'a, mai te peu ē e tītauhia te reira nō te amo-māite-ra'a i tāna mau tuha'a 'ohipa.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 7-I, 2°) « Nā roto iāna e fa'aoti-ato'a-hia ai te fa'anahora'a nō te tāpura faufa'a 'e te tai'ora'a faufa'a a teie tōmite ti'amana ti'amā, ma te auraro i te mau ha'apāpūra'a i ha'amauhia i te rēni piti o teie tuha'a I. »

« II. – (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 7-I, 2°) E'ita roa vetahi 'ē ta'ata e ti'a i te fa'aēhohia 'ei mero nō te tahi tōmite ti'amana ti'amā a te hau mai te mea, i te roara'a o te matahiti i ma'iri noa atu i tōna mā'itira'ahia, 'ua amo mai nei 'oia i te ti'ara'a peretiteni 'aore rā i te ti'ara'a mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te ti'ara'a mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. »

« III. – (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 7-I, 2°) 'Ia fa'ataehia te mau parau tāpurara'a 'e te tai'ora'a faufa'a a teie tōmite ti'amana ti'amā a te hau i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a. 'Ia fa'ataehia taua mau parau i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. »

Īrava 30-2. (fa'atupuhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 8-I) — E ti'a ia Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a i tē fa'atupu, 'ia au i te mau mana fa'atere o te tahi 'e te tahi, i te taiete nā te hau nō 'ō nei iho, 'ia au i te fa'anahora'a nō te mau taiete tapiho'ora'a tāīteti tuha'a taiete, tā rātou e fatu ra, 'ei ti'a 'ōtahi 'aore rā 'ei ti'a 'āmui, i te tā'ato'ara'a o te faufa'a tumu. Teie nei rā, e ti'a ato'a i te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni 'e tā rātou mau pupu 'oire 'āmui i te fa'aō atu i roto i tā rātou faufa'a tumu.

E mana tō teie mau taiete nō te ravera'a i te 'ohipa fa'anahora'a fenua, te 'ohipa patura'a 'aore rā i te mau piha tōro'a tapiha'ara'a 'e tapiho'ora'a a te hau 'aore rā i te mau huru 'ohipa e maita'i nō te tā'ato'ara'a.

Ia fa'a'ohipa pāpū teie mau taiete i te pae rahi o tō rātou taime nō te maita'i o tō rātou mau fatu tuha'a taiete 'e i ni'a iho i te tuha'a fenua o te mau va'ata'ata 'e te mau pū 'ohipara'a e mero rātou nō teie mau taiete.

Ia fa'aēhohia te mau ti'a nō Pōrīnetia farāni e te mau ti'a o te mau pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni e ti'ara'a tō rātou i roto i te tōmite fa'aterera'a 'aore rā i te tōmite hi'opo'ara'a o taua mau taiete, te tahi 'e te tahi, e te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni e te tōmite fa'atere o te piha 'ohipara'a fatu tuha'a taiete a te hau.

'Ia au i te fā nō te maita'i o te tā'atora'a 'e te fa'ahotura'a ia Pōrīnetia farāni, e ti'a ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna mau piha 'ohipara'a i te hōro'a i te faufa'a moni tauturu nā te mau taiete a te hau nō 'ō nei iho 'aore rā i te pirira'a i tā rātou tārahu. 'Ia fa'aotihia i taua taime te tahi parau fa'aura'a e ha'apāpū ra i te mau fa'ahepora'a i ni'a i te 'aitārahu 'ei fa'aho'ira'a nō taua mau faufa'a moni tauturu 'aore rā faufa'a moni pirira'a tārahu.

Īrava 30-3. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 9, 1°) — 'Ia fa'anaho māite o Pōrīnetia farāni i te mau fa'aturera'a e tano 'ia fa'a'ohipahia nō te mau piara'a parau mana 'e te mau parau huru rau a te hau nō roto mai i tāna mau fare fa'ati'ahau 'e te tahi atu o tāna mau tōmite ti'a'aura'a 'ohipa, 'ia au i te fa'anahora'a e ha'apāpū mai i te mana o taua mau parau ra.

Ia ha'amau 'oia i te mau fa'anahora'a e au 'ia fa'aturahia nō te piara'a i taua mau parau mana 'e i taua mau parau huru rau a te hau, 'ei parau pihia i ni'a i te 'api pāpie 'aore rā 'ei parau nūmeri :

1° I te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni ;

2° 'E, penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i roto i te tahi ve'a a te hau.

Ia pia-noa-hia atu taua mau parau mana 'e taua mau parau huru rau a te hau 'ei parau nūmeri hō'ē ā tō rātou mana e te tahi parau i piahia i ni'a i te 'api pāpie.

Īrava 30-4. (fa'atupuhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 10) — [Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n° 2019-783 FH nō te 27 nō tiunu 2019]

I te pae nō te mau pe'ape'a fenua, e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'au i te ha'avā pāruu e amo mai i tō rātou tōro'a 'ei rave 'ohipa 'aufauhia nō te turura'a 'aore rā nō te ti'ara'a atu i mua i te tiripuna i te i'oa o te feiā e fāna'o ra i te fa'anahora'a 'āfata veve. 'Ia amo māite taua mau ha'avā pāruu i tō rātou tōro'a ma te auraro i te mau fa'ahēpora'a nō te ti'amāra'a 'e te hopoi'a e vai ra i ni'a i te tōro'a o te mau ha'avā pāruu mai tei fa'ata'ahia e te mau ti'amana o te Haufarāni.

Tuha'a 3 – Te tuha'a a Pōrīnetia farāni i roto i te fa'a'ohipara'a i te mau mana fa'atere a te Haufarāni

Īrava 31.— E mana tō te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni, ma te fa'atura rā i te mau fa'anahora'a i pirihia i ni'a i te tā'ato'ara'a o te fenua farāni 'ia au i te parau nō te mau ti'amāra'a o te huirā'atira, i raro a'e i te hi'opo'ara'a a te Haufarāni, nō te amora'a i te mana fa'atere e mauhia ra e ana i te pae nō te ture 'e te fa'aturera'a, nā roto i te fa'a'ohipara'a i te Īrava 14 :

- 1° Te ti'ara'a iho ta'ata 'e te ti'ara'a mana o te ta'ata, te mana metua ; te fa'aipoipora'a 'e tōna fa'anahora'a ; te monora'a faufa'a 'e te hōro'ara'a' faufa'a ;
- 2° Te hi'opo'ara'a 'e te 'itera'a i te mau 'ōfatira'a ture ; te mataarara'a 'e te fa'au'ara'a i te mau perera'a ;
- 3° Te tomora'a 'e te pārahira'a mai te ta'ata 'e'ē i te fenua nei, 'eiaha rā te anira'a pāruu a te feiā e horo ra i te ha'avīra'a 'e i te nohora'a mai i te fenua nei, te fa'aāteara'a o te mau ta'ata 'e'ē 'e te hāhaerera'a o te mau tino huirā'atira o te Hau 'āmui nō 'europa ;
- 4° Te ha'apurorora'a 'upa-teata ;
- 5° Te mau piha ha'apa'o faufa'a a te mau pū 'ohipara'a a te fare rata.

Īrava 32.— I. - E ha'amanahia te mau fa'aotira'a, i fa'ata'ahia i roto i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua », e ō mai i roto i te fa'a'ohipara'a o te Īrava 31 'ia au i te mau fa'anahora'a i muri nei, ma te 'ore e ha'afaufa'a 'ore i te mau fa'ata'ara'a mana a te tuha'a 5 o te pene II o te upo'o parau IV 'e a te pene II o te upo'o parau VI.

Ia fa'atae te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te 'ōpuara'a ture 'e 'aore rā i te vauvaura'a ture i fa'ata'ahia i roto i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua », i te fa'aterehau ha'apa'o i te mau fenua farāni nō te aramoana o te ha'apāpū mai, ma te tīa'i 'ore ; i taua iho taima i te taera'a atu, 'ia vauvau atu taua fa'aterehau, 'e penei a'e 'ia tītau-noa-hia te reira, 'e te tahi atu fa'aterehau e au mai, i mua i te Fa'aterehau mātamua, i roto i te pu'etau e piti 'āva'e, i te tahi 'ōpuara'a fa'auera'a mana nō te fa'ari'i ānei i te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā i te tahi tuha'a noa o te ture 'e 'aore rā nō te pāto'i i tōna ha'amanara'a.

I roto i te fa'auera'a mana e pāto'i ra i te ha'amanara'a, 'ia ha'apāpūhia te tumu o te pāto'ira'a ; 'e 'ia fa'ataehia teie ture, i te huru, i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

'Ia fa'ataehia te fa'auera'a mana e ha'amana ra i te 'ōpuara'a ture, i te huru, i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E 'ore e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ha'amana i te 'ōpuara'a ture 'aore rā i te vauvaura'a ture maoti rā mai tei pāpa'ihia.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 12-II) « I te taime a fa'aotihia ai rātou nō te tahi parau mana e fa'ahitihia ra te tumu parau i roto i te Īrava 140, pi'ihia “ture fenua”, e ha'a mai i roto i te tuha'a 'ohipa a te ture nei, 'e 'ore te mau fa'auera'a i fa'aotihia i te rēni piti o teie nei tāpa'o I e mana hou rātou a ha'apāpūhia ai e te ture. »

II. – E mana te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, e ravehia mai e ana nō te fa'a'ohipara'a i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'e o tei fa'ata'ahia i te tāpa'o I o teie nei Īrava, 'oia ato'a te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau e fa'a'ohipa-noa-hia atu i te pae nō te fa'aturera'a 'ia au i te tumu parau o te hō'e o te tahi tuha'a 'ohipa i fa'ata'ahia i te Īrava nā mua atu, mai teie te huru i muri nei.

'Ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te 'ōpuara'a fa'aotira'a ture i te fa'aterehau ha'apa'o i te mau fenua farāni nō te aramoana o tē fa'ari'i mai i te reira ma tē tīa'i 'ore ; mai taua iho taime a tae ai te reira iāna ra, 'ia fa'atae te fa'aterehau nei, 'e penei a'e 'ia tītau-noa-hia te reira, 'e te tahi atu mau fa'aterehau e au mai, i te Fa'aterehau mātāmua ra, i roto i te pu'etau e piti 'āva'e, i te tahi 'ōpuara'a fa'auera'a mana nō tē fa'ari'i ānei i te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā i te tahi tuha'a noa o te parau nei, 'e 'aore rā nō tē pāto'i i tōna ha'amanara'a.

'Ia ha'apāpūhia i roto i te fa'auera'a mana e pāto'i ra i te ha'amanara'a te tumu o te pāto'ira'a ; 'e 'ia fa'ataehia te reira i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

'Ia fa'ataehia te fa'auera'a mana e ha'amana ra i te 'ōpuara'a ture i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. E'ita te fa'aotira'a hau e mana maoti rā i muri noa i tōna ha'amanara'ahia e te 'āpo'ora'a fa'aterehau mai tei pāpa'ihia 'e ma te tau'i 'ore i te tahi parau.

III. - E ti'a te mau parau mana, i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'e te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau i fa'ahitihia i te tāpa'o I 'e te II o teie Īrava, i te fa'ahuru'ēhia, te tahi 'e te tahi, e te tahi ture 'e 'aore rā e te tahi fa'auera'a ture 'aore rā e te tahi fa'auera'a mana e ha'apāpū maita'i ra i tō rātou fa'a'ohipara'a i Pōrīnetia farāni.

IV. - Ma te fa'ahuru'ē 'ore i te Īrava 33 'e te rēni toru o te Īrava 36, 'ia rave-noa-hia atu te tahi mau fa'aotira'a tāta'i tahi, 'ia au i te fa'a'ohipara'a o te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'e i te mau fa'aotira'a hau i fa'ahitihia i roto i teie nei Īrava, e tu'uhia rātou i raro a'e i te hi'opo'ara'a a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta. E'ita teie mau fa'aotira'a e mana maoti rā 'ia tae rātou i roto i te rima o te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta.

Īrava 33.— I roto i te fa'anahora'a o te fa'aturera'a e ravehia e Pōrīnetia farāni, 'ia au i te fa'a'ohipara'a o te Īrava 32, e ti'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te pāto'i i te mau parau fa'ati'a pārahira'a i te fenua nō te feiā 'e'e i hōro'ahia e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, 'ia aurarohia rā te mau tītura'a 'e te mau pu'etau i ha'amauhia nā roto i te tahi fa'auera'a mana.

Īrava 34.— I. - E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te tauto'o atu i roto i te 'ohipa mūto'i a te Haufarāni 'ia au i te tuha'a 'ohipa mataarara'a 'e te fa'a'ohipara'a i te faufa'a haumana rau a Pōrīnetia farāni, te 'ohipa mūto'i terera'a pere'o, te 'ohipa mūto'i terera'a pahī nā te roto moana (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 11, 1°, a)) « , te 'ohipa pārorura'a i te mau patura'a uāhu » 'e te mau 'ohipa araira'a 'ati huirā'tira 'aore rā te pārorura'a tīvira.

Nō te rave māite i teie mau tuha'a 'ohipa, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 11, 1°, b)) e fa'atōro'a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i « te tahi mau ti'a rave 'ohipa nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau piha tōro'a haumana » i muri a'e i te mana'o fa'ari'i nō roto mai i te tōmitēra-teitei 'e te 'auvaha ture nō te Rēpūpirīta 'e i muri a'e i tō rātou hōreora'a i te tīripuna horora'a mātāmua.

E ti'a te parau fa'ari'i i te fa'ataimehia e te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta 'aore rā e te 'auvaha ture nō te Rēpūpirīta 'ia fa'arara'ahia rā nā mua te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. E ti'a ato'a te reira i te Īritihia e taua ā mau ti'amana nei i muri a'e i te fāfāra'a atu i te mana'o o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni o te

hōro'a mai i tōna mana'o i roto i te pu'etau e pae mahana ; 'ia hope taua pu'etau ra, 'ua oti ato'a 'ia te mana'o i te hōro'ahia.

II. - (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 11, 2°) E ti'a i « te mau ti'a rave 'ohipa nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a i fa'ahitihia i te rēni piti o te tuha'a I » i te pāpa'i i te parau fa'ata'ara'a nō te mau 'ōfatira'a ture i te taima mataarara'a 'e te fa'a'ohipara'a i te faufa'a haumana rau a Pōrīnetia farāni, i te terera'a nā ni'a i te purūmu 'e i te terera'a nā ni'a i te moana roto 'ia au i tei fa'ata'ahia i ni'a i te tahi tāpura nō te mau fa'anahora'a e fa'ahitihia ra i te tuha'a II o te 'irava 32.

III. - Nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, e ti'a i te mau (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 11, 3°) « ti'a rave 'ohipa nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a hau » e fa'ahitihia ra i te rēni piti o te tāpa'o I, ma te parau fa'ati'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te tā'atihia i te mau 'ohipa araira'a 'ati 'aore rā i te 'ohipa pārorura'a huira'atira, 'e 'ia ha'apāpūhia mai te maorora'a, te tumu parau 'e te mau vāhi ato'a e fa'a'ohipahia ai te reira i roto i te anira'a a te tōmitēra-teitei.

Nō taua 'ohipa ra, e tu'uhia rātou, i raro a'e i te mana fa'atere o te tōmānā o te mau mūto'i farāni 'aore rā o te ra'atira nō te araira'a 'ati huira'atira, nā rātou iho e fa'anaho i tā rātou 'ohipa.

'Irava 35.— E ti'a i te fa'ahitihia i roto i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua », 'ia au i taua ā mau 'ōti'a 'e taua ā mau fa'anahora'a i ha'amauhia e te ture, te mau fa'ata'ara'a mana e fa'ati'a ra i te mau rave 'ohipa fa'ahōreohia o te mau piha tōro'a 'e te mau pū 'ohipa a te haufenua nō Pōrīnetia farāni, ta'a'e atu i tei fa'ahitihia i roto i te 'irava 34, i te mā'imira'a 'e i te pāpa'ira'a i te mau 'ōfatira'a ture o te mau fa'ata'ara'a mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua », 'oia ato'a i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e i tā te 'āpo'ora'a fa'aterehau, 'inaha 'ua tītau-ta'a'e-hia taua mau pū 'ohipara'a ra 'e taua mau piha tōro'a a te haufenua nō te hi'opo'ara'a i tō rātou fa'a'ohipara'a.

E pāpa'i taua mau rave 'ohipa ra i te mau 'ōfatira'a ture. 'Ia au i te parau nō te hi'opo'ara'a o taua mau 'ōfatira'a ture, e ti'ara'a tō rātou nō te ani i te feiā 'ōfati ture 'ia ha'apāpū mai rātou i tō rātou ti'ara'a iho ta'ata, nō te tītau i te moni raupe'a, nō te ha'aputu i te mau tāpa'o hōho'a iti huru rau, nō te haru tāpe'a i te faufa'a a te feiā hape, nō te tātarara'a i rāpae'au i te 'aimamaura'a, nō te fa'aoti i te mau 'ōpanira'a 'e 'aore rā i te mau fa'aturera'a, nō te tu'u i tei 'ōfati i te ture i te mua i te mūto'i.

E ti'a ato'a rātou i te ha'amanahia nō te haere e fārerei i te ta'ata i tō rātou nohora'a ma te 'āpitihiā rā e te tahi mūto'i i tītau'ahia nō taua tuha'a 'ohipa ra.

Mea fa'auehia taua mau rave 'ohipa ra e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i muri mai i tō rātou fa'ari'ira'ahia e te 'auvaha ture nō te Rēpūpirīta. 'Ia hōreo rātou i mua i te tiripuna horora'a mātamua. E ti'a te parau fa'ati'a i te tātarahia 'aore rā i te fa'ataimehia i muri mai i te fa'aarara'ahia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

E ti'a te mau rave 'ohipa hōreo o te mau uāhu o tei ha'amanahia 'ei mūto'i uāhu i te pāpa'i 'e i te hi'opo'a i te mau 'ōfatira'a fa'aturera'a tā teie mau pū 'ohipara'a e tītau'ahia i te fa'a'ohipa.

E ti'a te mau rave 'ohipa hōreo a te 'āfata turuuta'a o tei ha'amanahia nō te 'ohipa hi'opo'ara'a, i te pāpa'i 'e i te hi'opo'a i te mau 'ōfatira'a fa'aturera'a ato'a e tītau'ahia ra teie 'āfata i te fa'a'ohipa.

'Irava 36.— 'Ia fa'atura te mau fa'aturera'a e rave-noa-hia atu e Pōrīnetia farāni, 'ia au i te fa'a'ohipara'a i te nūmera 4° o te 'irava 31 'e te 'irava 32, i te mau 'ā i fa'ata'ahia e te ture i ni'a i te ti'amāra'a o te ha'apurorora'a parau.

Hou a fa'ataehia atu ai i te fa'atere hau e ha'apa'o nei i te mau fenua farāni nō te aramoana, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te 'irava 32, (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, 'irava 2-IV, 2°-a)) 'Ia fāfā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, te tahi 'e te tahi, i te mana'o o « te Ti'amana ti'a'au i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata 'e te ha'apurorora'a parau nūmeri », i ni'a i te mau 'ōpuara'a 'e i te mau vauvaura'a parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia “

ture fenua” 'e i ni'a i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a hau e ravehia mai e te 'āpo'ora'a fa'aterehau. 'Ia 'ore te reira e hōro'ahia i roto i te pu'etau e toru 'ahuru mahana mai te mea ra ia 'ua hōro'ahia te mana'o. E piahia ia taua mana'o ra i roto i te *Ve'a a te Hau Rēpūpirīta* farāni 'e te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

E ti'a te mau fa'aotira'a tāta'i tahi, i ravehia e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni 'ei fa'a'ohipara'a i te fa'aturera'a i fa'ahitihia i te rēni mātāmua, e mana fa'atere ho'i nō te (monohia, TT n° 2021-1381 du 25/10/2021, Īrava 2-IV, 2°-b)) « Ti'amana ti'a'au i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata 'e te ha'apurorora'a parau nūmeri » , i te fa'a'orehia 'e 'aore rā i te fa'ahuru'ēhia e te (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, Īrava 2-IV, 2°-a)) « Ti'amana ti'a'au i te 'ohipa ha'apurorora'a 'upa-teata e te ha'apurorora'a parau nūmeri » nā ni'a i te 'anira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta 'e 'aore rā a te tahi ta'ata 'ē atu e ti'ara'a tōna i te ti'ara'a mai.

Īrava 37.— I. — 'Ia tā'atihia te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i roto i te fa'aineinera'a o te mau parau fa'aau i rotopū i te Haufarāni 'e te mau fare ha'api'ira'a tuatoru e 'ohipa mai i Pōrīnetia farāni. 'Ia tītauhia tōna mana'o i ni'a i te mau 'ōpuara'a parau fa'aau i roto i te Haufarāni 'e te mau pū mā'imira'a i ha'amauhia i Pōrīnetia farāni. E ti'a iāna i te tu'urima i te mau fa'aaura'a i ni'a i te mau fā 'e te mau 'āveira'a e teie mau fare ha'api'ira'a 'e 'aore rā e teie mau 'āmuira'a pū 'ohipa.

II. — 'Ia ha'amau mai o Pōrīnetia farāni rāua te Haufarāni i te hōho'a nō te tāpura 'ohipa ha'api'ira'a tuatoru 'e te mā'imira'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te mau rēni i muri nei.

'Ia fa'aoti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau vauvaura'a mana'o nō te ha'amau i te mau 'āma'a ha'api'ira'a 'e te mau tāpura 'ohipa mā'imira'a e vauvauhia mai i mua iāna e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā e te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta.

'Ia ravehia te tahi fa'aaura'a i rotopū i te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni i ni'a i te hōho'a nō te tāpura 'ohipa ha'api'ira'a tuatoru 'e te mā'imira'a e fa'ata'a ra i te mau vāhi patura'a fare ha'api'ira'a 'e tō rātou fāito rahi nō te fa'ari'ira'a i te ta'ata.

'Ia 'ore noa atu teie parau fa'aau e ravehia, e fa'aoti mai te Haufarāni i te hōho'a nō te tāpura 'ohipa ha'api'ira'a tuatoru 'e te mā'imira'a.

Īrava 38.— I roto i te mau mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni, e ti'a i te mau ti'amana o te Rēpūpirīta i te tu'u atu i te rima o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni te mana e oti ai iāna i te fa'aau 'e i te tu'urima i te mau parau fa'aaura'a 'e te hō'ē 'aore rā e rave rahi mau Hau, mau fenua 'e 'aore rā 'e te mau 'āmuira'a vaefenua nō Pātītīfā 'e te mau 'āmuira'a vaefenua e vai nei i raro a'e i te fa'aterera'a a te mau fare fa'ati'ahau anoparau a te Hau 'āmui.

'Ia 'ore te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni mātāmua e fa'a'ohipahia, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā tōna ti'a i te tā'atihia 'aore rā i te tītauhia 'ia ti'a atu i roto i te pupu ti'amana farāni nō te mau 'āparaura'a 'e te tārimara'a i te mau parau fa'aau 'e te hō'ē 'aore rā e rave rahi mau Hau, mau fenua 'e 'aore rā 'e te mau 'āmuira'a vaefenua nō Pātītīfā 'e te mau 'āmuira'a vaefenua e vai nei i raro a'e i te fa'aterera'a a te mau fare fa'ati'ahau anoparau a te Hau 'āmui.

'Ia tu'uhia te mau parau fa'aau i fa'ata'ahia i te rēni mātāmua i mua mai i te ha'amanara'a hope 'e 'aore rā i te fa'ari'ira'a hope, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i nā Īrava 52 'e 53 o te Papatūre Niu.

E ti'a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te fa'ati'ahia e te mau ti'amana nō te Rēpūpirīta 'ei ti'a nōna i roto i te mau 'āmuira'a pū 'ohipa aofenua.

Īrava 39.— I roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i muri mai i te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau, i te fa'aau 'e te mau Hau ato'a, te mau fenua 'e 'aore rā te mau 'āmuira'a pū 'ohipa aofenua ato'a, ma te fa'atura rā i te mau fafaura'a i rotopū i te mau fenua 'e'ē 'e te Rēpūpirīta.

Ia fa'aarahia te mau ti'amana o te Rēpūpirīta e mau ra i te mana fa'atere i ni'a i te porotita o te mau fenua 'e'e i te hina'aro o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te fa'aaui e, nā ni'a i tā rātou anira'a, i te ti'ara'a atu i roto i te pupu fa'aaui o te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni. Hō'e 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te mau ti'amana o te Rēpūpirīta, mai te tai'o mahana a fa'aarahia ai rātou i te hina'aro fa'aaui nō te pāto'i ia 'ore te fa'aaui'a 'ia tupu.

E ti'a i te mau ti'amana nō te Rēpūpirīta i te teni i te mana i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni nō te tu'urima i te mau fa'aaui'a i te i'oa o te Rēpūpirīta.

I muri mai, 'ia fa'ataehia taua mau fa'aaui'a i mua te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nō te ha'amanara'a i te reira 'e 'ia oti, 'ia fa'ataehia te reira nō te ha'amanara'a hope 'aore rā nō te fa'ari'ira'a hope, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i nā 'irava 52 'e 53 o te Papatūre Niu.

'Īrava 40.— 'Ia fa'aoti noa atu te Haufarāni i te tahi mau fa'aaui'a e ō mai te reira i roto i te mana fa'atere e mauhia ra e Pōrīnetia farāni, 'ia tā'atihia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā tōna ti'a 'e 'ia 'āmui ato'a atu 'oia i roto i te pupu ti'amana farāni nō taua mau fa'aaui'a ra.

'Īrava 41.— 'Ia 'āmui atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā tōna ti'a, i roto i te pupu o te mau ti'amana farāni, nō te mau fa'aaui'a i ni'a i te mau autāu'ara'a i rotopū i (fa'ahuru'ehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 9) « te Hau 'āmui nō 'Europa » e o Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 9) « E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te ani i te Haufarāni 'ia ha'apa'o 'oia i te mau autāu'ara'a parau e te Hau 'āmui nō 'Europa 'ia noa'a mai te tahi mau fa'anahora'a ta'a'e 'e te faufa'a rahi nō te hotura'a o Pōrīnetia farāni. »

'Īrava 42.— E ti'a ia Pōrīnetia farāni, ma te parau fa'ati'a a te mau ti'amana o te Rēpūpirīta, i te ti'a atu 'ei mero tumu 'e 'aore rā 'ei mero 'āmui i roto i te mau 'āvirira'a aofenua (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 12, 1°, a) 'aore rā 'ei ti'a hi'ohi'o i roto i teie mau 'āvirira'a. (Fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 12, 1°, b) « 'Ia ti'ahia atu 'oia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e tōna ti'a mono. »

'Oia ato'a, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā i tōna ti'a i te 'āmui atu, ma te parau fa'ati'a a te mau ti'amana o te Rēpūpirīta, i roto i te mau 'ohipa a te mau 'āvirira'a vaefenua nō Pātiti'ā 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni.

(fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 12, 2°)

Tuha'a 4 - Te mau mana fa'atere o te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni

'Īrava 43.— I. - I roto i te fa'anahora'a o te mau fa'aturera'a i ha'amauhia e te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni, 'ia au i tō rāua mana fa'atere tāta'i tahi, ma te 'ore e ha'afaufa'a 'ore i te mau tuha'a mana i fa'ata'ahia nā te tahi 'e te tahi i te tai'o mahana a mana ai teie ture tumu, 'e te mau ture 'e te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra, e mana te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni i roto i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

- 1° Te mūto'i 'oire ;
- 2° Te purūmu 'oire ;
- 3° Te mau mēnema ;
- 4° Te faura'o a te 'oire ;
- 5° Te patura'a, te 'atu'atura'a 'e te terera'a o te mau fare ha'api'ira'a tuatahi ;
- 6° Te 'ōperera'a o te pape mā, ma te 'ore e fa'a'ere ia Pōrīnetia farāni i tōna iho mau hina'aro ;
- 7° Te 'ohira'a 'e te tāmāra'a o te mau pehu 'utuāfare ;
- 8° Te 'ohira'a 'e te tāmāra'a o te mau pehu rā'au hotu ;
- 9° Te ha'aputura'a 'e te tāmāra'a o te mau pape vi'ivi'i.

II. – 'Ia au i te mau fa'anhora'a i ha'amauhia e te mau ture i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua », e te fa'aturera'a i fa'aotihia e Pōrīnetia farāni, (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 13, 1°) e ti'a i te mau 'oire (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 10-I) « 'aore rā i te mau piha tōro'a au'oire » 'i te fa'aō atu i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

- 1° (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 13, 2°) « Te fa'ahotura'a fa'arava'ira'a faufa'a, te mau tauturu 'e te » tauto'ora'a rau i te pae nō te fa'arava'ira'a faufa'a ;
- 2° Te tauturu tōtiare ;
- 3° Te fa'anhora'a 'oire (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 13, 3°) « 'e te ha'amaita'ira'a i te vāhi au » ;
- 4° Te ta'ere 'e te faufa'a tumu mā'ohi ;
- 5° (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 13, 4°) « Te u'i taure'a 'e te tū'aro ;
- 6° Te pāururura'a 'e te ha'afaufa'ara'a arutaimāreva 'e tae noa atu i te turura'a i te mau rāve'a tāranira'a ito ;
- 7° Porotita nō te nohora'a 'e nō te ārea orara'a ;
- 8° Porotita nō te 'oire.

'E penei a'e 'ia tītau-noa-hia te reira, 'ia ha'apāpū mai te hō'ē parau mana, 'ia au i tei fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia ture fenua", i te mau rāve'a e tu'uhia i roto i te rima o te mau 'oire. »

'Irava 44.— I roto i te mau 'oire 'aita e pū tāmāra'a pape vi'ivi'i e ha'apa'ohia ra e Pōrīnetia farāni, e ti'a i te mau 'oire 'aore rā i te mau pū fa'aterera'a 'ohipa a te hau, e rave 'āmui ra i te 'ohipa 'e te mau 'oire, i te fa'ati'ahia e Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā i te fa'ahepohia 'ia fa'ari'i i te pū'oirā'a i te mau 'āuri tahera'a pape unuma, e 'ore e tano ra i te huru o te tahora e fa'ari'i mai ra, i ni'a i te mau rāve'a fa'ahorora'a pape vi'ivi'i 'e 'aore rā i te mau pū rapa'aura'a pape vi'ivi'i o tā rātou e patu ra 'aore rā e fa'ahipa ra.

'Irava 45.— « I. – » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 14, 1°) E ti'a ia Pōrīnetia farāni, nā ni'a i te anira'a a te mau 'āpo'ora'a 'oire, i te fa'ati'a i te mau 'oire 'ia hāmani 'e 'ia 'ōpere i te uira i roto i tō rātou 'ōti'a fenua. E'ere teie parau fa'ati'a i te mea tītauhia nō te mau 'oire, i te tai'o mahana a ha'amanahia ai teie ture tumu, e hāmani ra e, e 'ōpere ra i te uira i roto i tō rātou 'ōti'a fenua.

(fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 14, 2°) « Te mau 'oire e mau ra i te mana fa'atere nō te hāmanira'a 'e te 'ōperera'a i te uira nā roto i te fa'a'ohipara'a i te rēni mātāmua nō teie tāpa'o I, e ti'a ia rātou i te ruri atu i taua mana fa'atere i ni'a i te tahi piha tōro'a au'oire rave 'āmui 'aore rā i te tahi aupupu 'āmui.

II. – Te mau 'oire ato'a, i te tai'o mahana ha'amanara'a hope o teie ture tumu, o tei hāmani noa na e o tei 'ōpere noa na i te uira i roto i tō rātou 'ōti'a fenua, e ti'a ia rātou i te ruri atu i taua mana fa'atere ia Pōrīnetia farāni ra.

E'ita taua rurira'a mana fa'atere e tupu maoti rā 'ei parau fa'ari'i nō roto mai i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia ha'amauhia te mau fa'anhora'a nō te rurira'a i te mau rāve'a e tītauhia nō te fa'ahipara'a i taua mana fa'atere nā roto i te tahi parau fa'aura'a o tei fa'ari'i-māite-hia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. »

Tuha'a 5 - Te faufa'a haumana rau a te hau

'Irava 46.— E fa'ahipa te Haufarāni, o Pōrīnetia farāni 'e te mau 'oire, te tahi 'e te tahi, i tō rātou ti'ara'a fatu i ni'a i tā rātou iho faufa'a haumana 'e i tā rātou iho faufa'a unuma.

'Irava 47.— E parauhia e faufa'a haumana rau nā Pōrīnetia farāni, te mau faufa'a vata 'e te fatu 'ore, 'e tae noa atu i te mau ho'o, te mau tuha'a taiete 'e te mau faufa'a moni mau i topa i roto i te 'aitaura'a 'ia au i te pu'etau i fa'ata'ahia e te ture 'e o te fa'ahipahia nei i ni'a i te faufa'a haumana rau a te Haufarāni,

te faufa'a a te mau ta'ata i pohe 'aita e mono faufa'a 'e 'aore rā o tei fa'aru'ehia te monora'a faufa'a, te ārea fenua e pi'ihia nei nā ta'ahīra'a 'āva'e 'e pae 'ahuru o te mau fenua Mātuita mā 'e te tā'ato'ara'a o te mau tahora pape, te mau roto, te mau pape 'āpo'o 'e te mau puna pape.

E parauhia e faufa'a haumana moana nā Pōrīnetia farāni, a ta'a noa atu i te mau ti'ara'a o te Haufarāni 'e tō vetahi 'ē, te mau hiti tahatai, (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava. 11) « 'oia ato'a te mau fenua ti'amaha 'e te mau fenua ti'afā, », te papa ni'a fenua 'e te papa raro fenua o te mau roto, 'oia ihoā ra te mau 'ō'o'a 'e te mau tairoto, 'e tae noa atu i te mau repo fenua 'e te mau repo hōhonu o te mau miti o te fenua nei.

E mana te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni i ni'a noa mai, a ta'a noa atu i te mau harura'a fenua tītauhia, i te tai'o mahana o te piara'a o teie ture tumu, 'ia fa'a'ohipa noa atu te Haufarāni i tōna mau mana fa'atere 'e mai te mea ē e tītaura'a pāpū 'e te hahi 'ore.

E fa'ature o Pōrīnetia farāni 'e, e fa'a'ohipa 'oia i (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava. 15) « te mau ti'ara'a nō te fa'ahereherera'a 'e te ti'a'aura'a, » te ti'ara'a nō te mā'imi-haere-ra'a 'e i te ti'ara'a nō te fa'a'ohipa i te mau faufa'a ihiora 'e te ihiora 'ore (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava. 15) « , te vai ra te mau tao'a i roto i te mau repo varavara, » i te mau vaimiti roto, 'oia ihoā rā te mau 'ō'o'a 'e te mau tairoto, i te papa fenua, i te raro fenua 'e i te mau vaimiti nā ni'ani'a o te fenua 'e tō te ārea fa'arava'ira'a faufa'a fa'ata'ahia ma te fa'atura i te mau fafau'a aofenua.

Tuha'a 6 - Te mau autāu'ara'a i rotopū i te mau va'ata'ata

'īrava 48.— E ti'a i te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni i te teni atu i te mau tāvana (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 10-II) « 'aore rā i te mau peretiteni nō te mau piha tōro'a au'oire rave 'āmui » te mau mana fa'atere e mauhia ra e rātou nō te rave i te mau fa'anhora'a tāta'i tahi nō te fa'a'ohipara'a i te mau fa'ata'ara'a ture i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua » e te mau fa'aturera'a i fa'aotihia e taua mau ti'amana ra.

E'ita te tenira'a mana fa'atere e tupu maoti rā 'ei parau fa'ati'a nō roto mai i te 'āpo'ora'a 'oire o te 'oire e parauhia ra (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 10-II) 'aore rā nō roto mai i te 'āpo'ora'a fa'aoti o te piha tōro'a au'oire rave 'āmui e parauhia ra » 'e 'ia 'āpitihiā te reira i te rurira'a o te mau rāve'a e au nō te fa'a'ohipara'a i te mau mana i tenihia.

'īrava 49. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 15-II) — E ha'amau o Pōrīnetia farāni i te mau fa'aturera'a i ni'a i te mau mātete poro'ira'a tao'a a te hau e 'ōpuahia e te mau 'oire, e tā rātou mau pupu 'oire 'āmui e, e tā rātou mau piha tōro'a ma te fa'atura i te ti'amāra'a nō te horora'a mātete, te 'aifāitora'a o te feiā horo, te ariari o te mau fa'anhora'a 'ohipa, te nanonano o te mātete poro'ira'a tao'a a te hau e te fa'a'ohipa-maita'i-ra'a i te faufa'a moni a te hau.

(Mana'o fa'aara : TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 36-VI) 'ia fa'ari'i te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'aturera'a e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II o te 'īrava 11 e i te mau 'īrava 15, 17 e te 22 hou a'e i te hopera'a o te tai'o mahana nō te 1me nō tiurai 2009.)

'īrava 49-1. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 12) — I – E fa'aoti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te hōho'a arata'ira'a fa'anhora'a rahi o te ha'amau mai i te mau 'āveira'a faufa'a rahi nō te fāito tau au noa i te pae nō te fa'ahotura'a roa, nō te ha'afaufa'ara'a o te haufenua e te pāururura'a o te arutaimāreva. 'Ia fa'ata'a mai teie hōho'a 'oia ho'i i te mau tumu rahi nō te fa'a'ohipara'a i te mau tuha'a fenua a Pōrīnetia farāni, i te mau vāhi fa'ata'ahia nō te mau patura'a rarahi e nō te mau utara'a rau, i te mau ārea e tano nō te mau patura'a fa'a'ā'anora'a 'oire, nō te mau tapiha'ara'a rau, nō te mau uāhu, nō te 'ohipa rima'i, nō te 'ohipa fa'a'apu, nō te mau aru, nō te 'ohipa fa'ari'ira'a manihini e nō te mau pū ito hope 'ore 'e tae noa atu nō te mau mauha'a mata'i 'āpī nō te ve'a e te ha'apurorora'a parau.

Hou a'e i te pu'etau maorora'a hope hō'ē ahuru matahiti mai te tai'o mahana ha'amanara'a o te fa'aotira'a rahi, 'ia hi'opo'a māite te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te hōho'a arata'ira'a fa'anahora'a rahi, 'ia au ihoā ra i te parau nō te arutaimāreva, 'e 'ia fa'aoti mai 'oia i te tāpe'ara'a mai 'aore rā i te fa'ahuru'ēra'a i te tā'ato'ara'a 'aore rā i te tahi tuha'a noa o te hōho'a nei.

Ia 'ore noa atu teie fa'aotira'a rahi e oti mai, 'ua 'ore ato'a 'ia hōho'a arata'ira'a fa'anahora'a rahi.

E ti'a te hōho'a arata'ira'a fa'anahora'a rahi i te fa'ahuru'ēhia nā roto i te tahi fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i muri a'e i te mana'o hōro'a a te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nā ni'a i te fa'a'ohipara'a i te 'irava 151.

II. – 'Ia fa'atura te hōho'a arata'i fa'anahora'a rahi :

- 1° I te mau fa'aturera'a rahi i ni'a i te fa'anahora'a fenua e i te fa'anahora'a o te mau 'oire e tītauhia ra i te auraro ;
- 2° I te mau aroa ha'avī e i te mau fa'anahora'a ato'a e tītauhia ra nō te rave-māite-ra'a i te mau tuha'a 'ohipa e maita'i nō te tā'ato'ara'a i Pōrīnetia farāni ;
- 3° I te mau fa'aturera'a i ni'a i te pāururura'a i te mau tahua ihipapa e te mau aru 'e tae noa atu i te mau patura'a i taipehia 'aore rā i tāpa'ohia.

Ia fa'aō-ato'a-hia i roto i te hōho'a arata'i fa'anahora'a rahi te mau tāpura 'ohipa a te Haufarāni, tā te mau 'oire e tā tō rātou mau pū 'ohipara'a e tā tō rātou mau piha tōro'a rau.

III. – 'Ia ferurīhia mai te hōho'a arata'ira'a fa'anahora'a rahi 'ia au i te mana'o arata'i e i raro a'e i te mana o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni.

Ia 'āmui mai i teie mau tuha'a 'ohipa te Haufarāni, te mau 'oire, te mau pū tōro'a au'oire rave 'āmui e te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere ». 'Ia 'āmui ato'a mai te mau piha fa'a'apu, te mau piha tapiho'ora'a e tapiha'ara'a haufenua e te mau piha tōro'a rau, nā ni'a i tā rātou iho anira'a, 'e tae noa atu te mau 'āmui'ara'a tōro'a ato'a e hina'aro.

E ti'a te 'ōpuara'a hōho'a arata'ira'a fa'anahora'a rahi i te tu'uhia i te tītorotorora'a 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia mai e te tahi fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

'Irava 50.— I roto i te mau 'oire e fāna'o ra i te tāpura hōho'a patura'a fare e fa'ahepohia vetahi 'ē ta'ata i te auraro, e ti'a i te fa'aterera'a nō Pōrīnetia farāni i te hōro'a, nā roto i te tahi fa'aotira'a hau i ravehia nā ni'a i te anira'a 'aore rā i muri mai i te mana'o fa'ari'i o te 'āpo'ora'a 'oire, i te mana fa'atere i te tāvana, e ti'a nei i te i'oa o te 'oire, nō te tuatāpapara'a e te hōro'ara'a ānei i te parau fa'ati'a tāta'i tahi nō te nohora'a i ni'a i te tahi tāpū fenua e te mau parau ha'apāpūra'a patura'a fare, 'aore rā nō te hōro'ara'a noa o taua mau parau fa'ati'a e o taua mau parau ha'apāpūra'a, 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra e te mau fa'aturera'a e ti'a i te fa'a'ohipahia i Pōrīnetia farāni.

'Irava 51.— 'Ia fa'aauhia te mau tāpura 'ohipa patura'a fare tōtiare, tei ho'ohia mai 'aore rā tei ha'amaita'ihia ma te faufa'a moni tauturu a te Haufarāni, i rotopū i te Haufarāni e o Pōrīnetia farāni. 'Ia fa'ata'a-ato'a-hia i roto i taua mau parau fa'aau nei, te mau parau ha'amāramarama ato'a i te tāvana nō te 'oire e parauhia ra i ni'a i te mau 'ā e arata'i ra i te 'ōperera'a fare nohora'a e te mau fa'aotira'a nō te 'ōperera'a.

'Ei fa'aho'ira'a, nō te faufa'a fenua, te faufa'a moni 'aore rā te pirira'a faufa'a moni tārahu a te mau 'oire nō te fa'atupura'a i te mau tāpura patura'a fare tōtiare, 'ia tārima te mau 'oire i te parau fa'aau ta'a'ē

i rotopū iāna, te Haufarāni e o Pōrīnetia farāni. 'Ia fa'ata'a-maoti-hia i roto i taua mau parau fa'aau te mau fa'anahora'a nō te tāpa'ora'a i taua mau fare nohora'a.

Īrava 52.— 'Ia hurihia i roto i te 'āfata au'oire fa'a'aifāitora'a faufa'a i te tahi tuha'a o te mau tute huirā'atira, te mau ti'ara'a e te mau tute tōro'a e ō mai i roto i te tāpura faufa'a rahi a Pōrīnetia farāni.

Ia ha'amauhia te fāito faufa'a o teie tute nā ni'a i te tahi fa'auera'a mana, e 'ore roa ra taua fāito nei e ti'a 'ia iti mai i te 15%, i muri mai i te fāfāra'a i te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tō te 'āpo'ora'a fa'aterahau nō Pōrīnetia farāni, ma te ha'apa'o i te mau uta'a a Pōrīnetia farāni e tā te mau 'oire. 'Ia 'itehia i roto i te tāpurara'a faufa'a a Pōrīnetia e 'ua iti roa te pu'e moni o te mau tute huirā'atira, te mau ti'ara'a faufa'a e te mau tute tōro'a i ō mai, 'ia fa'aauhia i te faufa'a i tai'ohia na i roto i te tāpura faufa'a mātāmua, 'ia tāpa'ohia 'ia te fāito faufa'a e toe ra, ma te fa'aitira'a i te reira, i roto i te niu tute o te 'āfata au'oire fa'a'aifāitora'a faufa'a o te matahiti i muri mai i te matahiti i ha'amanahia ai te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni.

E ti'a i te 'āfata au'oire fa'a'aifāitora'a faufa'a i te fa'ari'i ato'a i te moni tauturu a te Haufarāni (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 16, 1°) « e tā Pōrīnetia farāni » nō te tā'ato'ara'a o te mau 'oire.

Nā te tahi tōmite ha'apa'o faufa'a o te fenua nō Pōrīnetia farāni e ti'au i te 'āfata au'oire fa'a'aifāitora'a faufa'a, (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 16, 2°, a)) te vai ra i roto iāna te mau ti'a o te mau 'oire, tō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, tō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tō te Haufarāni. O te mau ti'a o te mau 'oire te pae rahi o te mau mero o teie tōmite (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 16, 2°, b)) «, e peretiteni-'āmui-hia e te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e hō'ē tāvana 'oire i mā'itihia e te mau ti'a o te mau 'oire ».

E 'ōpere teie tōmite i te mau faufa'a a te 'āfata i rotopū i te mau 'oire, te tahi tuha'a 'ia au i te rahira'a o tō rātou huirā'atira, e te tahi tuha'a 'ia au i tā rātou mau hopoi'a. E ti'a iāna i te fa'aoti e hōro'a i te tahi tuha'a nā te mau pupu 'oire 'āmui nō te fa'atupura'a i te 'ohipa fa'atupuha'ara'a 'e 'aore rā nō te amora'a i te mau ha'amāu'ara'a nō te terera'a 'ohipa e maita'i te reira nō te mau 'oire.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, Īrava 14) « E ti'a i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i te uiui i te tōmite ha'apa'o faufa'a nō te fenua nei i ni'a i te mau huru 'ōpuara'a ato'a e fa'ahitihia ra i te Īrava 140 pi'ihia "ture fenua", i te mau huru fa'aotira'a rahi ato'a 'aore rā i te mau huru 'ōpuara'a fa'aturera'a ato'a e huru'ē ai te tāpura faufa'a a te mau 'oire 'aore rā a te mau pupu 'oire 'āmui. 'Ia fa'atupu 'aore rā 'ia fa'ahuru'ē noa atu te tahi 'ōpuara'a parau mana i te tahi fa'anahora'a i fa'ari'ihia e te tā'ato'ara'a, 'ia uiui-ato'a-hia 'ia te tōmite ha'apa'o faufa'a i ni'a i te mau fa'ahuru'ēra'a i te pae nō te faufa'a, e fa'atupu-noa-hia atu e teie fa'anahora'a i fa'ari'ihia e te tā'ato'ara'a.

Tītauhia te tōmite ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia i te fa'atae i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau tuatāpapara'a e oti ai te mau fa'ata'ara'a ture i te ha'amauhia nō te fa'aineine i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi e te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia "ture fenua" e tīa'ihia ra e te mau 'oire. 'Ia au i te tahi tātaura'a matahiti rau, 'ia fa'aineine mai 'oia nei i te mau tuatāpapara'a i ni'a i te mau tumu a huru'ē ai te tāpura faufa'a a te fenua nei. 'Ia fa'ata'ahia teie mau parau tuatāpapara'a i roto i te tahi parau fa'ata'ara'a o te fa'ataehia i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni. »

Nā te hō'ē fa'auera'a mana a te tiripuna Ti'amana hau e ha'amau mai i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie nei Īrava e 'oia ihoā ra te mau fa'anahora'a nō te mā'itira'a (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 16, 3°) « o te tāvana 'oire 'āmui i te peretitenira'a, 'e tae noa atu » i te mau ti'a o te mau 'oire e tō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te mau tōmite ha'apa'o faufa'a o te fenua. E ha'amau ato'a mai 'oia i te mau fa'anahora'a a fāna'o ai te 'oire tāta'i tahi i te fāito faufa'a ha'eha'a hope.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 13) « Tītau-ato'a-hia te tōmite ha'apa'o faufa'a a te fenua i te hi'opo'a e i te 'āpe'e i te terera'a faufa'a, a terā e terā 'oire, ma te fa'atura i te fa'ata'ara'a a te ʻirava 6, 'ia 'ore e ti'a ia rātou i te auraro i te mau fa'ahepora'a e fa'ata'ahia ra i te mau ʻirava T. 2573-27, T. 2573-28 e te T. 2573-30 o te puta ture rahi a te mau va'ata'ata o te fenua nei. 'Ia tītau-noa-hia atu 'oia 'ia au i teie nei tumu parau nā te hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a 'oire, e ti'a i te tōmite ha'apa'o faufa'a i te fa'atae i tāna mau 'ora'a 'ei mana'o hōro'a noa ra. »

ʻIrava 53.— E ha'amau o Pōrīnetia farāni i te mau tute huiratira 'e 'aore rā i te mau tute tōro'a ta'a'ē i ni'a i te mau 'oire (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 10-III) « 'aore rā i te mau piha tōro'a au'oire rave 'āmui », 'oia ato'a i ni'a i te mau 'ohipa i ravehia.

Nā te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a 'oire e ha'amau i te fāito o taua mau tute e taua mau moni 'aufau ra (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 10-III) « 'aore rā a te tōmite fa'aoti a te piha tōro'a au'āmui a te 'oire, » ma te fa'atura i te fa'aturera'a i ha'amauhia e Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 17) « E ti'a i te mau 'oire 'aore rā i te mau piha tōro'a auturuturu au'oire i te tu'u atu, nā roto i te fa'aaura'a, i roto i te rima o Pōrīnetia farāni i te mana nō te tītaura'a i te mau tute huiratira e te mau tute tōro'a 'ia au i te mau fa'anahora'a e vai ra i roto i te parau mana i fa'ata'ahia i te ʻirava 140 pi'ihia “ture fenua”. 'Ia ha'apāpūhia i roto i taua fa'aaura'a te fāito tauto'ora'a faufa'a a te mau 'oire i roto i te parau fa'aaura'a. »

E ti'a i te mau 'oire, 'ia au i te mau fa'anahora'a o te mau ture i ha'amauhia nā roto i te fa'ahipara'a i te nūmera 10° o te ʻirava 14, i te ha'amau i te tute nō te mau tāvinira'a i fāna'ohia e te huiratira.

ʻIrava 54.— Nō te ha'amaita'i i tō rātou māhiera'a, e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te hōro'a i tāna tauturu faufa'a moni e te mata'i i te mau 'oire 'e 'aore rā i te mau pupu 'oire. (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 11-II) « 'Ua fa'aotihia te mau fa'anahora'a e ti'a ai i te mau 'oire i te fāna'o i te faufa'a moni tauturu a Pōrīnetia farāni i roto i te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te ʻirava 140 pi'ihia ra “ture fenua”. »

E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te tauto'o atu i roto i te terera'a 'ohipa a te mau piha 'ohipa a te mau 'oire ma te tu'ura'a atu i roto i te mau rave 'ohipa o tāna mau piha 'ohipa (fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 15), 'aore rā o tāna mau piha 'ohipara'a haufenua nā roto i te ha'amaura'a i te parau fa'aaura'a i rotopū i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te mau 'oire.

(Parau tāpa'o : TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 36-VI) Tītauhia te mau fa'aturera'a i fa'ata'ahia i te tāpa'o II o te ʻirava 11 e i te mau ʻirava 15, 17 e te 22 i te fa'ari'ihia e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te hopera'a o te tai'o mahana nō te 1 nō tiurai 2009.)

ʻIrava 55.— 'Ia hōro'a o Pōrīnetia farāni, ma te parau fa'aau i roto i te mau 'oire 'aore rā i te mau pū 'ohipa a te mau 'oire 'e 'aore rā a te mau au'oire rave 'āmui, 'ia au i te anira'a 'e 'aore rā i te parau fa'ati'a a tā rātou mau 'āpo'ora'a 'oire, i te patura'a o te tahi mau fare 'ohipa nō te huiratira 'e 'aore rā i te ti'a'aura'a i te tāvinira'a a te hau e mauhia ra te mana fa'atere e ana, 'ia fa'ata'ahia te tauturu moni a Pōrīnetia farāni i roto i te parau fa'aau.

E ti'a i te mau 'oire 'aore rā i te mau 'oire 'āmui i te hōro'a, nā roto i te parau fa'aau, i roto i te rima o Pōrīnetia farāni, i te ha'amaura'a o te mau 'ōpuara'a patura'a rau 'aore rā i te ti'a'aura'a i te mau 'ohipa i tu'uhia i raro a'e i te mana fa'atere e mauhia ra e rātou. 'Ia ravehia rā taua mau tuha'a 'ohipa 'ia au i te mau fa'aturera'a e mana ra i Pōrīnetia farāni. 'Ia fa'aotihia te tuha'a tauturu moni a te mau 'oire i roto i te parau fa'aau nei.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 16) « 'Ia ha'amauhia te mau fa'anahora'a e ti'a ai i te ti'aturi i te feiā e fa'ahiti ra i nā rēni mātāmua nō te patura'a i te mau fare 'āmui 'aore rā nō te ti'a'aura'a i te mau piha tōro'a a te hau nā ni'a i te i'oa e nō te maita'i o te tahi atu ta'ata mōrare a te hau, nā roto i te hō'ē parau mana e auraro nei i tei fa'ata'ahia e te ʻirava 140 pi'ihia "ture fenua”. »

Īrava 55-1. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 18) — E pū 'ohipa nā te hau te aupupu 'āmui.

E ti'a te tahi aupupu 'āmui i te ha'amauhia nā roto i te tahi parau firi'a i rotopū ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i te tahi o tāna mau pū 'ohipara'a, i te hō'ē pae, e te mau 'oire, te mau pū 'ohipara'a au'oire rave 'āmui, te mau piha nō te tapiho'ora'a, te tapiha'ara'a, te tāvinira'a e nō te mau piha tōro'a rau 'aore rā i te tahi mau pū 'ohipara'a a te hau, i te tahi pae, nō te tahi mau tuha'a 'ohipa ānei 'aore rā nō te tahi mau tāvinira'a e faufa'a ai te mau ta'ata mōrare tāta'i tahi e parauhia ra, 'aore rā nō te ha'afau'ara'a, nā roto i te tahi parau fa'aaura'a, i te mau tāvinira'a ato'a a te hau e riro 'ei faufa'a nō te mau ta'ata mōrare tāta'i tahi e parauhia nei.

Te vai nei i roto i te aupupu 'āmui, hō'ē a'e va'ata'ata fenua 'aore rā hō'ē pupu o taua mau va'ata'ata.

Ia ha'amauhia te aupupu 'āmui nā roto i te tahi mau fa'aotira'a rahi fa'atanotania e te mau 'āpo'ora'a e te mau tōmite fa'aoti a te mau ta'ata mōrare e parauhia ra, o te fa'ari'i mai i te mau papature.

Te mau aupupu 'āmui ato'a i ha'amauhia nā roto i te fa'a'ohipara'a o teie nei Īrava, 'ia hi'opo'ahia rātou i te pae nō te aurarora'a ture, te hi'opo'ara'a faufa'a e i te ha'avāra'a o tā rātou mau tāpura faufa'a 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ahitihia nei i roto i teie ture tumu nō te mau pū 'ohipara'a a Pōrīnetia farāni.

E ti'a o Pōrīnetia farāni, te tahi va'ata'ata haufenua, te tahi 'āmui'a va'ata'ata 'aore rā te tahi pū 'ohipara'a a te hau, i te fa'ati'ahia e te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, 'ia fa'aātea mai i rāpae i te tahi aupupu 'āmui mai te mea, i muri a'e i te tahi fa'ahuru'ēra'ahia te fa'aturera'a, e'ita te ti'ara'a o taua ta'ata mōrare a te hau, 'ia hi'ohia taua fa'aturera'a 'aore rā te mau mana fa'atere e mauhia ra e taua tino mōrare, e tano fa'ahou i te tumu 'ohipa a taua aupupu 'āmui. E fa'aotihia te fa'aāteara'a nei nā roto i te tahi fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i roto i te pu'etau ra e piti 'āva'e i te maoro mai te tai'o mahana nō te anira'a a te tino mōrare ti'ara'a hau e parauhia nei.

E fa'a'ore-noa-hia te aupupu 'āmui ma te ti'a i te ture i te taime ānei a hope ai te maorora'a i fa'aotihia i roto i te parau fa'aaura'a i ha'amauhia ai 'oia, i te hopera'a ānei o te tumu 'ohipa a ha'amauhia ai 'oia, 'aore rā i te taime ānei a toe noa mai ai hō'ē noa ti'a i roto iāna.

E ti'a ato'a 'oia i te fa'a'ore-noa-hia ma te ti'a i te ture 'aore rā nā ni'a i te anira'a fa'ata'a-maita'i-hia a te pae rahi o te mau ta'ata mōrare e vai ra i roto iāna.

E ti'a te tahi aupupu e 'ore roa e 'ohipa ra e piti a'e matahiti i te maoro i te fa'a'orehia nā ni'a i te tahi fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, i muri a'e i te mana'o hōro'a a tōna mau ti'a tāta'i tahi. I te taime a fa'aara ai te tōmitēra-teitei i tāna 'ōpuara'a e fa'a'ore i te aupupu 'āmui, e toru 'āva'e tō te mau tino tāta'i tahi nō te fa'a'ite i tō rātou mana'o. Mai te mea 'aita e mana'o i tae mai i roto i te pu'etau fa'ata'ahia, 'ua mana 'ia te fa'aotira'a i ravehia.

Ia tupu noa atu te fa'a'orera'a, e aha noa atu te tumu, e rave mai te tōmitēra-teitei i te hō'ē fa'aotira'a, ma te fa'atura i te mau ti'ara'a o te mau mero ato'a e i te mau fa'ata'ara'a a nā Īrava T. 5211-25-1 e te T. 5211-26 o te puta ture a te mau va'ata'ata haufenua, i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'orera'a i taua aupupu.

E mana te Īrava T. 5721-2, 'ia au i tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i te ture n° 2018-607 nō te 13 nō tiurai 2018 i ni'a i te tāpurara'a 'ohipa a te nu'u fa'ehau nō te pu'etau matahiti 2019 'e tae atu i te matahiti 2025 e i ni'a i te tahi mau fa'ata'ara'a ture e 'ohipa nā te pāpurara'a 'āi'a e a ta'a noa atu i tāna nā rēni mātāmua e piti, i te mau Īrava T. 5721-2-1, T. 5721-5 'e tae atu i te T. 5721-6-2, nā rēni mātāmua e piti o te Īrava T. 5721-6-3 e te Īrava T. 5721-9 o te puta ture rahi nō te mau va'ata'ata haufenua, i Pōrīnetia farāni, tei te huru ra o te mau fa'atanotana'a e fa'ahitihia ra i te Īrava T. 584- 3 o taua puta ture.

Īrava 56.— E ha'amauhia te faufa'a haumana rau mātāmua a te mau 'oire, i muri mai i te mana'o hōro'a (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 17) « a te 'āpo'ora'a 'oire o te 'oire e au mai e te

mana'o » pāpū o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 17) « nā roto i te tahi mau fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i Pōrīnetia farāni o te ruri atu ia rātou tāta'i tahi te fatura'a o te tahi tuha'a » o te faufa'a haumana rau a Pōrīnetia farāni.

E ti'a te faufa'a fenua i fatuhia mai i te fa'a'ā'anohia atu ā nā roto i te tahi mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te mana'o fa'ari'i o te 'āpo'ora'a 'oire e parauhia ra.

Tuha'a 7 - Te iho ta'ere

'īrava 57.— O te reo farāni te reo mana i Pōrīnetia farāni. Te fa'ahepohia nei 'ia fa'a'ohipa rātou i teie reo te mau ta'ata mōrare ti'ara'a haumana e te mau ta'ata ti'ara'a 'unuma i te taime a rave ai rātou i te 'ohipa tāvinira'a i te huirā'atira, 'e tae noa atu i te mau ta'ata ato'a 'ia ti'a noa atu rātou i te mau piha fa'aterera'a a te hau e i te mau pū 'ohipara'a a te hau.

Mea faufa'a te reo tahiti nō te iho ta'ere : e taura natira'a i te 'āvirira'a ta'ata, e rāve'a 'āpara'ura'a i te mahana tāta'i tahi, te 'itehia nei teie reo e, e mea ti'a roa 'oia i te pāruhuia, 'e tae noa atu i te tahi atu mau reo mā'ohi, i te hiti i te reo o te Rēpūpirīta, 'ei tāpa'o nō te raura'a o te ta'ere i 'ī ruperupe ai o Pōrīnetia farāni i te faufa'a.

O te reo farāni, te reo tahiti, te reo mātuaita, te reo pa'umotu e te reo ma'areva te mau reo o Pōrīnetia farāni. E fa'a'ohipa ti'amā noa te mau ta'ata mau, te mau ta'ata ti'ara'a mōrare e te mau ta'ata ti'ara'a unuma i teie mau reo i roto i tā rātou mau pu'e parau mana e tā rātou mau fa'aaura'a ; 'aita teie mau parau e ha'afaufa'a-'ore-hia i te mea 'aita rātou i pāpa'ihia nā roto i te reo mana.

E ha'api'ihia te reo tahiti i te mau hora ha'api'ira'a i roto i te mau fare ha'api'ira'a tamahou e tuatahi, te mau fare ha'api'ira'a tuarua e te mau fare ha'api'ira'a tuatoru.

Nā ni'a i te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e ti'a te reo tahiti i te monohia, i roto i te tahi mau fare ha'api'ira'a, i te hō'ē o te mau reo mā'ohi 'ē atu.

Ia ha'api'ihia te tuatāpapara'a e te 'ihi ha'api'i reo 'e te ta'ere mā'ohi i roto i te mau fare ha'api'ira'a 'orometua.

'īrava 58.— Te ha'amauhia nei te tahi pupu anoparau i te mau ta'ata e pa'ari ta'a'ē tō rātou i te tumu parau nō te 'ohipa fenua.

Nā te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'ata'a mai i te mau ti'ara'a o te mau mero, tō rātou rahira'a, te fa'annahora'a e te terera'a o te pupu anoparau. E mā'iti ato'a mai teie 'āpo'ora'a i te mau mero o teie pupu.

E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te fāfā i te mana'o o teie pupu anoparau i ni'a i te mau 'ohipa fenua ato'a i Pōrīnetia farāni nei.

E vauvau atu 'oia i mua i te 'āpo'ora'a mero hopeoa te mau ha'avā o te tiripuna horora'a i te i'oa o te mau ta'ata 'aravihi i te parau nō te 'ohipa fenua 'ia ha'amanahia mai 'ei ha'avā tauturu i roto i te mau tiripuna 'ohipa fenua 'e 'aore rā 'ei anoparau i mua i te mau tiripuna.

Pene II - Te fa'annahora'a nō te rurira'a mana fa'atere

'īrava 59.— E fa'anava'i mai te Haufarāni i te mau uta'a e amohia e Pōrīnetia farāni nā roto i tōna fa'a'ohipara'a i te mau mana fa'atere 'āpi e mauhia mai e ana nā roto i teie ture tumu.

Ia mara'a pāpū noa atu te mau uta'a nō roto mai i te mau mana fa'atere i rurihia mai ia Pōrīnetia farāni ra, 'ia 'āpe'e te Haufarāni i te reira ma te 'aufaura'a atu i te tino moni e au e oti ai i te fa'a'ohipa i taua mau mana fa'atere. 'Ia nūmerahia te fāito o taua tino moni fa'anava'i i ni'a i te mau ha'amāu'ara'a tāmatahiti i amohia e te Haufarāni, i te tai'o mahana o te rurira'a, o taua mau mana fa'atere ra. E mara'a teie moni fa'anava'i i te mau matahiti ato'a mai te tuha'a moni tā'ato'a nō te terera'a 'ohipa e hōro'ahia ra nā te mau 'oire.

E fāitohia te mau uta'a nō roto mai i te fa'a'ohipara'a o te mau mana fa'atere i rurihia 'ia au i tō rātou fāito hou i te rurira'ahia o taua mau mana fa'atere ra. Nā te tahi fa'auera'a mana e ha'amau i te mau fa'anahora'a o taua fāitora'a ra. E fa'arava'ihia taua mau uta'a nei nā roto i te hōro'ara'a i te tahi moni tuha'a tauturu i tāpa'ohia i roto i te tāpura faufa'a a te Haufarāni. E fa'ata'a te ture fa'arava'ira'a faufa'a i te mau matahiti ato'a i te tino moni fa'anava'i.

E ha'amauhia i Pōrīnetia farāni te tahi tōmite hōmana'o fāito uta'a. Peretitenihia teie tōmite e te tahi ha'avā o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a nō Pōrīnetia farāni, e pārahi atu te mau ti'a o te hau i roto, tō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, e tō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E anihia tōna mana'o i ni'a i te fāitora'a o te mau uta'a nō roto mai i te fa'a'ohipara'a o te mau mana fa'atere i rurihia.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, 'īrava 18) « Nō te mau rurira'a ia Pōrīnetia ra o te mau mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni, o tei 'ore i ha'apāpūhia te mau fa'anahora'a i te taime a piahia ai teie nei ture tumu, 'ia ha'apāpūhia mai te fāito faufa'a fa'anava'ira'a i te taime ha'amaura'a ture ha'apa'ora'a faufa'a, i muri a'e i te mana'o hōro'a a te tōmite hōmana'o fāito uta'a. »

'Īrava 60.— Te mau faufa'a mara'a e te mara'a 'ore ato'a tā te Haufarāni e fa'a'ohipa noa na 'ia au i te mau mana fa'atere e rurihia ra e ana ia Pōrīnetia farāni, te ruri-ato'a-hia ra te reira ia Pōrīnetia farāni ra ma te tāmoni 'ore.

E ruri-tāmoni-'ore-ato'a-hia ia Pōrīnetia farāni ra te mau faufa'a mara'a e te mara'a 'ore ato'a e fa'a'ohipa-noa-hia na e te Haufarāni 'ia au i te mana fa'atere e amohia na e ana, nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau parau fa'aaura'a 'ia au i te tahi mau ture tahito e fa'ata'a ra i te parau nō te rurira'a mana fa'atere.

E tu'uhia te mau parau 'aitārahura'a a te Haufarāni i ni'a i te tahi mau faufa'a mara'a e te mara'a 'ore i roto i te rima o Pōrīnetia farāni ma te tāmoni 'ore, e rurira'a nō te tumu ānei o teie nei ture tumu 'aore rā nō te mau parau fa'auu i ravehia nā ni'a i te tahi mau ture tahito e fa'ata'a ra i te parau nō te rurira'a mana fa'atere.

E'ita teie mau rurira'a e ravehia ma te 'aufau i te moni taime, te ti'ara'a, te tute a te hau, te moni 'ohipa 'aore rā te moni tāvinira'a.

E mono atu o Pōrīnetia farāni i te Haufarāni i ni'a i tāna mau fāna'ora'a e i tāna mau fa'ahepora'a nō te tumu o te mau parau fa'auu e te mau mātete o tāna i fa'aoti nō te fa'anahonahora'a, te 'atu'atura'a e te poiherera'a i te mau faufa'a i fa'ahitihia i ni'a nei, 'e tae noa atu i te terera'a o te mau 'ohipa.

Ia 'ite pāpū mai te Haufarāni i teie mau monora'a e, 'ia fa'aara atu 'oia i te reira i te mau pae i fa'auu.

'Īrava 61.— E rurihia te mau piha tōro'a 'e 'aore rā te tahi tuha'a piha tōro'a tā te Haufarāni i fa'a'ohipa noa na nō te amora'a i te mana fa'atere i tu'uhia i roto i te rima o Pōrīnetia farāni 'ia au i teie ture tumu. Nā te tahi fa'auera'a mana e ha'amau i te mau fa'anahora'a e te tai'o mahana o te rurira'a.

Nō te mau piha tōro'a tāta'i tahi 'e 'aore rā nō te mau tuha'a piha tōro'a tāta'i tahi, e fa'ata'a mai te tōmitēra-teitei e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a o taua mau rurira'a ra i roto i te tahi parau fa'auu.

Īrava 62.— I. — Te mau rave 'ohipa a te Haufarāni, e 'ohipa ra i roto i te hō'ē piha tōro'a e 'aore rā i te hō'ē tuha'a piha tōro'a i rurihia ia Pōrīnetia farāni ra, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture o teie nei pene e, o tei 'ore ā i fa'aauhia 'ia au i te tahi mau fa'ata'ara'a papature 'ohipa 'aore rā i te tahi mau parau fa'aaura'a 'ohipa, e tutu'u-ti'a-hia rātou 'ei rave 'ohipa nā Pōrīnetia farāni. E tu'uhia te mau rave 'ohipa a te Haufarāni i fa'ahitihia i ni'a nei 'ei rave 'ohipa nā Pōrīnetia farāni, ma te 'ōpaera'a i te mau Īrava 41 e 42 o te ture n° 84-16 nō te 11 nō tēnuare 1984 i ni'a i te mau fa'ata'ara'a papature nō te mau rave 'ohipa a te Haufarāni. E vai noa rā rātou i raro a'e i te fa'ata'ara'a ture e te mau fa'aturera'a e mana ra i ni'a ia rātou.

II. - Teie nei rā, Te mau rave 'ohipa a te Haufarāni e amo ra i tō rātou tōro'a i roto i te mau piha tōro'a e 'aore rā i te mau tuha'a piha tōro'a i rurihia, mai te peu aita rātou e fa'ahepohia ra e te ture tā'ōti'ara'a tau 'ohipa i te roara'a o tā rātou tau 'ohipara'a i Pōrīnetia farāni nei, e ti'a ia rātou i te mā'iti i roto i te pu'etau e piti matahiti mai te tai'o mahana a ha'amata ai te rurira'a, i te fa'aea noa 'ei rave 'ohipa nā te Haufarāni e 'aore rā 'ei rave 'ohipa nā te hau nō Pōrīnetia farāni.

Ia mā'iti noa atu te rave 'ohipa a te Haufarāni i te ti'ara'a rave 'ohipa nā Pōrīnetia farāni, e fa'ari'ihia tāna anira'a i roto i te pu'etau hope e piti matahiti i te maoro, mai te tai'o mahana a tāpae ai taua anira'a ra, 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia e te papature rahi o te mau rave 'ohipa a te haufenua.

Ia mā'iti te rave 'ohipa i te ti'ara'a rave 'ohipa nā te Haufarāni, e ti'a iāna, i roto i te pu'etau i fa'ata'ahia i roto i te rēni mātāmua o te tāpa'o II :

1° I te ani ānei 'ia tutu'uhia 'oia, nō te tau roa, i ni'a i te tahi pārahira'a a Pōrīnetia farāni i reira 'oia e amo ai i tōna tōro'a ; 'ia au i teie hi'ora'a, 'oia nā mua te fāna'o.

Ia fa'a'ore-noa-hia atu tāna tau 'ohipara'a tutu'u, nā ni'a i te anira'a a te ti'amana i fa'ari'i i te rave 'ohipa tutu'uhia, e nō te tahi tumu 'ē atu i te rava'i 'ore te pa'ari tōro'a 'aore rā nō te fa'atura 'ore i te fa'aturera'a 'ohipa, e fa'aho'ihia te rave 'ohipa i ni'a i te hō'ē pārahira'a a te Haufarāni, 'ia au i te vatara'a o te mau pārahira'a. 'Ia 'ore e pārahira'a vata, e tāmau noa 'oia i te 'aufauhia e te va'ata'ata i fa'a'ore i tōna tutu'ura'ahia, 'e tae noa atu i te tai'o mahana a hope roa ai tōna tutu'ura'ahia ;

2° I te ani ānei 'ia fa'aho'ihia 'oia i ni'a i te tahi 'ohipa a te Haufarāni ; e fa'ari'ihia tāna anira'a i roto i te pu'etau hope e piti matahiti i te maoro, mai te tai'o mahana a tāpae ai tāna anira'a e 'ia au i te rahira'a o te mau pārahira'a vata. E ti'a te mana'o o te peretiteni (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 1er-V) « nō Pōrīnetia farāni » i te fāfāhia. Mai te peu ē, aita e pārahira'a vata, e vai noa te rave 'ohipa i raro a'e i te fa'aterera'a a Pōrīnetia farāni. E vaiihohia nō te rave 'ohipa te pu'etau e ono 'āva'e nō te ha'apāpū e 'aore rā nō te tau i tōna hina'aro mātāmua. 'Ia mā'iri taua pu'etau ra, mai te mea ra 'ia 'ua ha'apāpū mai 'oia i taua hina'aro mātāmua. 'Ia tau i te rave 'ohipa i tōna hina'aro mātāmua, e fa'ari'i-ti'a-hia tāna anira'a i te matahiti i muri mai i teie 'anira'a 'āpī.

III. - E fa'arirohia te mau rave 'ohipa i 'ore i fa'a'ohipa i tō rātou ti'ara'a nō te mā'iti i roto i te pu'etau i fa'ata'ahia i te tāpa'o II mai te mea ra 'ia 'ua mā'iti rātou i te fa'aea noa 'ei rave 'ohipa nā te Haufarāni e, mai te mea ra 'ia 'ua ani rātou i te tutu'ura'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te nūmera 1° o te tāpa'o II.

Te mau rave 'ohipa o tei mā'iti, i roto i te pu'etau i fa'ata'ahia i te tāpa'o II, i tē tāpe'a noa i tā rātou papature rave 'ohipa nā te Haufarāni ma te 'ore e fa'a'ohipa i te ti'ara'a nō te mā'iti i fa'ata'ahia i te tāpa'o II, 'ia hope taua pu'etau fa'ata'ahia, mai te mea ra 'ia 'ua ani rātou i te tutu'ura'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te nūmera 1° o te tāpa'o II.

UPO'O PARAU IV – TE MAU FARE FA'ATI'AHAU

Pene I - Te Peretiteni 'e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni

Tuha'a 1 - Tuha'a mana 'e te mau tuha'a 'ohipa fa'ata'ahia a te Peretiteni 'e tā te fa'aterera'a hau

ʻĪrava 63.— O te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni te 'āpo'ora'a fa'atere o Pōrīnetia farāni, e nāna e arata'i i tāna porotita.

E fa'atere 'oia i te mau piha tōro'a a Pōrīnetia farāni.

Nāna e amo i te hopoi'a i mua i te aro o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e te mau arata'ira'a i fa'ata'ahia i te ʻĪrava 156.

ʻĪrava 64.— O te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni te ti'a o Pōrīnetia farāni. E arata'i 'oia i te 'ohipa a te fa'aterera'a hau.

E ha'amana 'oia ma te pia i te *Ve'a Fenua* i te mau parau mana i fa'ata'ahia mai e te ʻĪrava 140 pi'ihia « ture fenua ».

E tu'urima 'oia i te mau fa'aotira'a i tuatāpahia e te 'āpo'ora'a fa'aterehau.

Nāna e fa'a'ohipa i te mau fa'aotira'a i fa'ata'ahia i te ʻĪrava 140 pi'ihia « ture fenua » e te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tā tāna tōmite tāmau. E fa'a'ohipa 'oia i te mana fa'ature nō te fa'a'ohipara'a i te mau fa'ata'ara'a ture a te 'āpo'ora'a fa'aterehau.

E fa'atere 'oia i te mau piha tōro'a a Pōrīnetia farāni. Ma te 'ore e ha'afau'ore i te mau fa'ata'ara'a ture a te ʻĪrava 93, nāna e tihēpu i te mau rave 'ohipa ato'a a te hau nō Pōrīnetia farāni, 'eiaha rā te mau rave 'ohipa i raro a'e i te mana fa'atere o te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻĪrava 16-I) « A ta'a noa atu i te mau fa'ata'ara'a ture a te ʻĪrava 90, te ʻĪrava 91, te mau parau mana e fa'ata'ahia ra i te ʻĪrava 140 pi'ihia “ture fenua” e te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tu'u nei i te mana fa'atere i ni'a i te mau fa'aterehau, nāna e fa'aoti mai i te mau parau mana fa'aara e tītauhia nō te fa'a'ohipara'a i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te ʻĪrava 140 pi'ihia “ture fenua”, i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e tae noa atu i te mau fa'aturera'a. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻĪrava 17-I) « Nāna e tu'urima i te mau huru parau fa'aaura'a ato'a. »

'Oia te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a a Pōrīnetia farāni.

E ti'a iāna i te teni i te mana 'ei ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻĪrava 19) « i te mono-peretiteni e te mau fa'aterehau 'e tae noa atu i te mau ti'a ha'apa'o o te mau piha tōro'a a Pōrīnetia farāni ». (Pereota monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻĪrava 19, 1°) « E ti'a i te feiā ato'a i tenihia 'ei ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a i te teni i tō rātou mana tu'ura'a rima i ni'a i te mau ti'a rave 'ohipa e vai ra i raro a'e i tō rātou mana fa'atere, 'oia ato'a i te mau mero piha fa'aterehau, 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia e te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni. »

(fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻĪrava 19, 2°) « E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te fa'atae i te tahi fa'auera'a fa'ahepo i te ha'apa'o faufa'a rahi a Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e ha'apāpūhia ra i te ʻĪrava TT 274-5 o te puta ture a te mau tuha'a piha ha'avāra'a faufa'a, e'ita rā te reira mana e ti'a i te tenihia e ana. »

ʻĪrava 64-1. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻĪrava 20) — E fa'ataimehia te ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a o te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni, tei fa'aotihia 'ei fa'aue faufa'a ti'a 'ore nā ni'a i te tahi fa'aotira'a ha'avā mana a te ha'avā ture faufa'a, a tae roa atu i te taime a tae mai ai i te ha'avā nei ra te parau ha'apāpūra'a nō te hope-māite-ra'a o tau ti'a'aura'a faufa'a a te peretiteni. I taua taime ra, e amo

te mono-peretiteni (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 20) « 'aore rā, 'ia mo'e noa atu 'oia, 'ia fifi noa atu 'oia i te ti'a mai 'aore rā 'ia fa'ataime-noa-hia atu tōna ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a, te tahi mero nō te fa'aterera'a hau 'ia au i tōna ti'ara'a i roto i te 'āna'ira'a mero fa'aterehau, » ma te au i te ture i te mau tuha'a mana i fa'ahitihia i te ʻirava 64 i ni'a i te fa'a'ohipara'a i te mana fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a. E hope taua ti'ara'a i te taime a tae ai i roto i te rima o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni te parau ha'apāpūra'a nō te hope-māite-ra'a o tāna tau ti'a'aura'a faufa'a.

ʻIrava 65.— Nā te Peretiteni o Pōrīnetia farāni e ha'apa'o i te piara'a (ta'o fa'a'orehia, TT n 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 9, 2°) o te mau parau mana nō roto mai i te mana fa'atere e mauhia ra e te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni.

ʻIrava 66.— E tu'urima-'āpiti-hia te mau fa'aotira'a a te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni, ta'a'e atu i tei fa'ahitihia i roto i te mau ʻirava 39, 65, 73 e te 81, e te mau fa'aterehau e ha'apa'o mai i tō rātou fa'a'ohipara'a.

ʻIrava 67.— E ti'a i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te teni atu i te tahi o tōna mau mana fa'atere i te mono-peretiteni ra e i te mau fa'aterehau ra.

ʻIrava 68.— E ha'amāramamahia te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i ni'a te tumu parau nō te mau rāve'a i fa'aotihia nō te pāururura'a i te huirā'atira e te 'araira'a 'ati roto fenua.

E 'āpiti-ato'a-hia 'oia i roto i te fa'aineinera'a e i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'anahora'a e ravehia e te tōmitēra-teitei nō te fa'atū'ati'atira'a e te fa'a'ohipara'a i te mau rāve'a pāururura'a huirā'atira.

Tuha'a 2 - Mā'itira'a o te Peretiteni

ʻIrava 69. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 1mua-II) — E mā'iti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i rotopū i tōna mau mero, ma te tīteti huna.

E'ita e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia i te mā'iti maoti rā 'ia ti'a mai te fāito ra e toru i ni'a i te pae o te rahira'a mero (34/57). Mai te mea 'aita teie fāito i nae'ahia, e tupu ti'a ia te rurura'a e toru mahana hope i muri mai, ma te tai'o 'ore i te tāpati 'aore rā i te mau mahana ha'apaera'a 'ohipa, e aha noa atu te rahira'a mero e ti'a mai i taua mahana ra.

Te ta'ata tāta'i tahi 'e tōna reo mā'iti.

Mai te mea noa atu, i muri a'e i te piti o te hātuara'a, 'aita i noa'a mai i te hō'e a'e mero e horo ra te fāito reo hau a'e 'ia au i te rahira'a mero o te 'āpo'ora'a rahi, e tupu ia te toru o te hātuara'a nā ni'a i te fāito reo hau a'e 'ia au i te rahira'a mero 'āpo'ora'a rahi i mā'iti i taua mahana. E'ita e ti'a i te horo i te toru o te hātuara'a maoti rā nā mero to'opiti 'e, penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira i muri mai i te fa'aātea-'ē-ra'a-hia atu te mau mero e riro ho'i i te manuia mai, o tei noa'a ia rāua te rahira'a reo hau a'e i te piti o te hātuara'a. 'Ia 'aifāito noa atu rāua i te rahira'a reo, tei te mero pa'ari roa a'e ia te manuiara'a i te toru o te hātuara'a.

Ia 'aifāito te rahira'a reo, e mana mai te mero pa'ari roa a'e.

Nō te hātuara'a mātāmua, 'ia fa'ataehia te mau i'oa mero e horo ra i te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ra, hou a'e te ma'irira'a o te mahana nā mua a'e i te mahana i fa'ata'ahia nō te mā'itira'a. E ti'a te i'oa mero horo 'āpī i te fa'ataehia nō te piti o te horora'a. 'Ia fa'ataehia te mau i'oa mero horo e toru a'e hora hope hou a'e i te ha'amata'ara'a o te piti o te hātuara'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia vauvau mai te mau mero tāta'i tahi e horo ra i tā rātou tāpura 'ōpuara'a 'ohipa i mua i te 'āpo'ora'a hou a'e i te ha'amatarara'a o te mau hātuara'a tāta'i tahi.

Īrava 70.— Ia poro te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau tai'o hope'a nō te mā'itira'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'ia fa'atae ha'ape'epe'e 'oia i te reira i te tōmitēra-teitei ra.

E ti'a te mau tai'o hope'a o te mā'itira'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te pāto'ihia e te huru mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e te mau mero i horo i te mā'itira'a 'aore rā e te tōmitēra-teitei, i mua i te Tiripuna ti'amana hau o tē ha'avā titorotoro mai i roto i te pu'etau e pae mahana i muri a'e i te porora'ahia te mau tai'ora'a hope'a nei.

Īrava 71.— E tupu te mā'itira'a o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i roto i nā mahana e hō'ē 'ahuru ma pae i muri mai i te 'iritira'a o te rurura'a mātāmua a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tei ta'iruru mai 'ia au i te mau fa'ata'ara'a ture a te 'īrava 118.

(fa'ahuru'ēhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 5-IV-1°) « 'Ia vata noa atu te pārahira'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni, 'ia mā'iti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te peretiteni 'āpī i roto i nā hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri a'e i te 'itera'ahia te vatara'a pārahira'a. » Mai te peu aita te e rurura'a 'āpo'ora'a, 'ia ruru ti'a mai 'oia 'ei rurura'a te 'āpo'ora'a ta'a'ē.

Hou a'e 'e tae roa atu i te mā'itira'a o te peretiteni 'āpī nō Pōrīnetia farāni, nā te fa'aterera'a hau e ha'apa'o i te terera'a o te mau 'ohipa mahana tāta'i tahi.

Īrava 72.— E vai noa te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i ni'a i tōna pārahira'a 'e tae noa atu i te hopera'a o te parau hōmana a te 'āpo'ora'a i mā'iti iāna, a ta'a noa atu i te mau fa'ata'ara'a ture a te rēni piti o te 'īrava 74 e tā te mau 'īrava 75, 77, 80 (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 5-III) « , 156 e 156-1 ».

Īrava 72-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 1^{mu}a-I) — 'Ia vata noa atu tōna pārahira'a 'aore rā 'ia fifi noa atu 'oia i te ti'ara'a mai 'ei peretiteni nō Pōrīnetia farāni, e monohia mai 'oia e tōna mono peretiteni i fa'atōro'ahia 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te 'īrava 73 'aore rā, mai te mea 'ua mo'e ato'a 'oia nei 'aore rā 'ia fifi noa atu 'oia, e te hō'ē fa'aterehau 'ia au i tōna ti'ara'a i roto i te 'āna'ira'a o te mau fa'aterehau i mā'itihia.

Tuha'a 3 - Te rahira'a mero 'e te fa'anahora'a o te fa'aterera'a hau Fenua

Īrava 73.— I roto i te pu'etau e pae mahana i muri mai i tōna mā'itira'ahia, 'ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te tōmitēra-teitei e i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te parau fa'aotira'a e fa'ata'a ra i tō na mā'itira'a i te hō'ē mono-peretiteni, o te mono mai iāna i ni'a i tōna ti'ara'a 'ia mā'iri noa atu 'oia 'aore ra 'ia ro'o-noa-hia atu 'oia i te fifi, e te mau fa'aterehau, ma te ha'apāpū i te ti'ara'a e amohia e te terā e terā fa'aterehau. 'Ia fa'ataehia, i taua iho taime, taua fa'aotira'a hau e tōna peretiteni i mua i te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

(monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 21) « Mai te hitu 'e tae roa atu i te hō'ē 'ahuru rahira'a fa'aterehau i roto i te fa'aterera'a hau. »

Ia 'ore te parau fa'arara'a i fa'ata'ahia i te rēni mātāmua i fa'ataehia hou i te hopera'a o te pu'etau i fa'ahitihia i mua mai, mai te mea ra 'ia 'ua fa'aho'i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i tōna ti'ara'a. E 'ite māite te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i taua fa'aho'ira'a ti'ara'a nā roto i te tahi fa'aotira'a mana.

E mana te fa'atōro'ara'a o te mono-peretiteni e te mau fa'aterehau i te taime iho a tāpae ai te parau fa'arara'a o te fa'aotira'a hau i fa'ahitihia i te rēni mātāmua.

E fa'ata'a mai te fa'aotira'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te mau tuha'a mana a te (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 1mua-III-2°) « mono-peretiteni e te » mau fa'aterehau tāta'i tahi nā roto i te hō'ē fa'aotira'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, o te fa'ataehia i te tōmitēra-teitei e i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

ʻIrava 74.— Mea tītauhia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te mau mero ato'a o te fa'aterera'a hau Fenua 'ia auraro māite i te mau fa'anahora'a e tītauhia ra i te pae nō te mā'itira'a o te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 18-I) « 'Ia topa noa atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te tahi atu mero nō te fa'aterera'a hau i roto i te tahi fa'anahora'a e 'ore e tano ra i te mau fa'ata'ara'a ture a te rēni mātāmua 'aore rā 'ia ma'iri-noa-hia atu 'oia i te tahi fa'auto'ara'a a 'ere ai 'oia i tōna ti'ara'a ta'ata mā'iti 'aore rā ta'ata mā'itihia, e fa'arirohia te reira mai te mea ra 'ua fa'aho'i 'oia i tōna ti'ara'a, nā roto i te tahi parau fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei. »

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻirava 22) « E'ita e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te amo i taua ti'ara'a hau atu i te piti taimē nō te maorora'a e pae matahiti tu'utu'u 'ore tāta'i tahi. »

ʻIrava 75.— Tei raro a'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau Fenua i te mau ture nō te tū'ati-'ore-ra'a e fa'ahepo nei i te mau mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 18-II) « E ha'amata māite te pu'etau e fa'ahitihia ra i te rēni toru o te tāpa'o II o te ʻirava 112, tei te huru rā o te fa'anahora'a, mai te tai'o mahana a mā'itihia ai te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te mau mero nō te fa'aterera'a hau.

E fa'a'ohipahia te fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te tāpa'o III nō taua ihoā ʻirava 112 i ni'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te mau mero nō te fa'aterera'a hau o tei 'ore i ha'apa'o i te mau fa'ata'ara'a a te rēni nā mua atu i te rēni hope'a o te ʻirava 76. »

ʻIrava 75-1. (fa'aōhia, TT n° 2017-54 nō te 20/01/2017, ʻirava 2-III-1°) — E 'ore e tū'ati te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te ti'ara'a mero fatu parau hōmana o te tahi pū ti'amana ti'amā a te Hau fenua 'aore rā o te tahi pū ti'amana ti'amā i fa'atupuhia e te Haufarāni.

ʻIrava 76. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 18-III) — E 'ore e tū'ati te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te ti'ara'a mero fa'aterera'a hau e te ti'ara'a mero fa'atere i roto i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

1° Te mau taiete fa'aa, taiete tapiho'o 'aore rā piha tōro'a e fāna'o ra, nā roto i te pirira'a i te faufa'a 'āpī, i te moni tauturu 'aore rā, i te tahi fa'anahora'a e tūea ra te huru, i te ha'amaita'ira'a nō roto mai ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tōna mau piha tōro'a, 'eiaha rā mai te mea nō roto mai taua mau ha'amaita'ira'a i te tahi ture 'aore rā i te tahi fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i Pōrīnetia farāni ;

2° Te mau Taiete e ha'apa'o tu'utu'u 'ore nei i te fa'atupuha'ara'a faufa'a huiratira e o tē tapiho'o ra i te tuha'a taiete, 'e tae noa atu i te mau taiete tīvira o tei fa'ati'ahia i te huihui i te faufa'a moni a te huiratira ;

3° Te mau taiete 'aore rā pū 'ohipara'a e rave tāmā nei i te 'ohipa tāmā, te poro'ira'a tauiha'a 'aore rā te tāvinira'a rau nā Pōrīnetia farāni 'aore rā i raro a'e i tāna hi'opo'ara'a 'aore rā a tōna mau pū 'ohipara'a ;

4° Te mau taiete fa'aa 'aore rā te mau taiete tapiho'o 'imi faufa'a e rave ra i te 'ohipa ho'ora'a mai 'aore rā i te ho'ora'a atu i te fenua 'ei vāhi patura'a fare, e aha noa atu te huru fare, 'aore rā e taiete e rave nei i te 'ohipa tapiho'ora'a faufa'a mara'a 'ore 'aore rā, 'ei 'ohipa matarohia e ana, te patura'a fare nō te ho'ora'a atu i te reira ;

5° Te mau taiete e fatuhia ra te 'āfara'a hau o tā rātou faufa'a taiete nā te tahi mau taiete fa'aau, taiete tapiho'o 'aore rā pū 'ohipa e fa'ahitihia ra i te nūmera 1° 'e tae atu i te nūmera 4°.

Nō te fa'a'ohipara'a i teie 'īrava, te fa'arirohia nei 'ei ti'a e amo ra i te tōro'a fa'atere o te tahi taiete, a ta'a noa atu i te ti'ara'a ra'atira taiete, peretiteni tōmite fa'atere, peretiteni e mero to'opae ato'a, peretiteni tōmite hi'opo'a, ti'a mono fa'atere fa'ata'ahia, fa'atere rahi, mono fa'atere rahi 'aore rā ti'a'au, te huru ta'ata ato'a, 'oia iho ānei 'aore rā tei monohia e te tahi ta'ata 'ē atu, e amo pāpū ra i te ti'ara'a fa'atere o te taiete.

'Ōpanihia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te tahi atu mero nō te fa'aterera'a hau e amo ra i tōna ti'ara'a mana fa'atere i taua taime, i te fa'ari'i i te tahi ti'ara'a mero tōmite fa'atere 'aore rā mero tōmite hi'opo'a 'aore rā i te tahi huru ti'ara'a i roto i te mau tōmite fa'atere o te hō'ē o te mau piha tōro'a, taiete fa'aau 'aore rā taiete tapiho'o e fa'ahitihia ra i roto i teie nei 'īrava. E'ita teie 'ōpanira'a e ma'iri i ni'a i te mau ti'ara'a tāmoni 'ore e amo-noa-hia atu 'ei ti'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā nō te tahi pū 'ohipara'a a Pōrīnetia farāni.

'Ōpanihia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te tahi atu mero nō te fa'aterera'a hau e amo ra i te ti'ara'a mana fa'atere i taua taime, i te tauto'o māite i roto i te tahi tuha'a 'ohipa e faufa'a tāna i roto, nā ni'a i tōna iho ānei i'oa 'aore rā 'ei fatu parau hōmana ānei.

'Ōpanihia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te tahi atu mero nō te fa'aterera'a hau e amo ra i tōna ti'ara'a mana fa'atere i taua taime, i te fa'a'ite 'aore rā i te tu'ura'a i tōna i'oa e i tōna ti'ara'a i ni'a i te huru parau fa'atīanira'a ato'a a te tahi taiete fa'a'ohipara'a faufa'a, tapiha'ara'a 'aore rā tapiho'ora'a.

'īrava 77.— Tītauhia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te taime nō tōna mā'itira'ahia, te mono-peretiteni e te mau fa'aterehau, i tō rātou fa'atōro'ara'ahia, 'ia topa noa atu rātou i roto i te tū'ati-'ore-ra'a 'ia au i te mau fa'ata'ara'a a te 'īrava 75 e te 76, i te fa'a'ite i te ti'ara'a o tā rātou e tāpe'a mai i te tōmitēra-teitei hou a hope ai te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro i muri a'e i tō rātou ha'amatarara'a 'ei ti'a mana.

Mai te peu e mea nā mua atu te tumu nō te tū'ati-'ore-ra'a, 'ia au i te huru, i te mā'itira'a 'aore rā i te fa'atōro'ara'a, tītauhia 'oia 'ia mā'iti i te ti'ara'a o tāna e tāpe'a mai 'ia au i tei fa'ahitihia i te rēni i mua mai nō te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro i muri mai i te tupura'a o te tū'ati-'ore-ra'a ti'ara'a.

Ia 'ore noa atu i mā'itihia i roto i te pu'etau fa'ata'ahia, e fa'arirohia te reira mai te mea ra 'ua fa'aho'i te peretiteni, te mono-peretiteni 'aore rā te mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i tōna ti'ara'a mana.

E ha'apāpūhia te mā'itira'a 'aore rā te mā'iti-'ore-ra'a nā roto i te tahi fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei. E fa'ataehia taua fa'aotira'a tōmitēra i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e, penei a'e 'ia fītau-noa-hia atu te reira, i te mero fa'aterera'a hau e parauhia ra.

'īrava 78.— 'Ia fa'aru'e noa atu te tahi mero o te 'āpo'ora'a rahi, o tei vaiiho i tōna ti'ara'a mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nō tōna mā'itira'ahia 'ei peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā 'ei mono-peretiteni nō te fa'aterera'a hau Fenua 'e 'aore rā 'ei fa'aterehau, e ho'i fa'ahou 'oia (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, 'īrava 23-1°), i « te hopera'a o te maorora'a hō'ē 'āva'e i muri mai » i ni'a i tōna pārahira'a ti'a mā'itihia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te pārahira'a o te ti'a hope'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i mā'itihia i ni'a i te hō'ē ā tāpura pupu porotita e o 'ōna iho e o tei fa'aōhia i te 'āpo'ora'a i muri a'e iāna.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 2-I-2°) « Teie nei rā, 'ia tupu noa atu te hopera'a o te fa'aterera'a hau 'ia au i te fa'ata'ara'a e fa'ahitihia ra i te mau 'īrava 80, 156 e te 156-1, e ho'i fa'ahou te ti'a mana nei i ni'a i tōna ti'ara'a mero 'āpo'ora'a i te taime iho a hope ai tōna ti'ara'a mero fa'aterehau. »

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 23-2°) « 'Ia fa'aho'i noa atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i tōna ti'ara'a hou i te hopera'a o te pu'etau e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua, e ho'i mai

te mero fa'aterera'a hau i ni'a i tōna ti'ara'a mero 'āpo'ora'a i te taime iho a fa'aho'i ai te peretiteni i tōna ti'ara'a. »

Īrava 79.— I. — E tu'uhia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te mero fa'aterera'a hau e fatu ra i te ti'ara'a rave 'ohipa nā te hau i te tai'o mahana a mā'itihia ai 'aore rā a fa'atōro'ahia ai 'oia, i rāpae'au i te fa'anahora'a tōro'a a te hau 'aore rā a te pupu tōro'a i reira 'oia i rohi noa na 'ia au i te papature e arata'i nei i tā na pupu tōro'a. A ta'a noa atu i te mau fa'ata'ara'a ture a te Īrava 78, e ho'i 'oia, i te hopera'a o tāna parau hōmana 'ei ti'a nō te fa'aterera'a hau, nā ni'a i tāna anira'a, i te huru, i roto i tāna fa'anahora'a tōro'a 'aore rā i tāna pupu tōro'a mātarohia hou a'e 'oia a tomo ai i roto i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, noa atu ā e hau atu te rahira'a rave 'ohipa i roto i te taiete tapiho'o e rave ra nā te hau i raro a'e i te papature 'ohipa a te hau 'aore rā i te papature 'ohipa unuma.

II. — E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e rave 'ohipa tihēpuhia 'oia i te taime a fa'atōro'ahia ai 'oia, i te fāna'o i te fa'ataimera'a parau fa'aaura'a 'ohipa. E ti'ara'a mana te reira 'ia au i te ture mai te mea 'ua rave 'oia hō'ē a'e matahiti i te maoro iō tōna fatu 'ohipa ra, i te tai'o mahana nō tōna fa'atōro'ara'ahia.

Īrava 80.— E vauvau te peretiteni o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te fa'aho'ira'a ti'ara'a a te fa'aterera'a hau Fenua i mua i te aro o te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tē fa'ari'i ma tē fa'aara tīa'i 'ore i te tōmitēra-teitei.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 1mua-IV) « 'Ia fifi noa atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni nō te tahi taime poto noa i te amora'a i tōna ti'ara'a, 'ia 'ite-ti'a-hia ĩa te reira e te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā 'ia 'ite 'oia nei i te reira nā ni'a i te anira'a a te peretiteni iho.

Ia pohe, 'ia fa'aho'i, 'ia fa'aho'i-ti'a-hia tōna ti'ara'a 'aore rā 'ia fifi hope roa te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, 'aore rā 'ia hau te maorora'a fifi i te toru 'āva'e mai te taime a amo ai te mono-peretiteni i te ti'ara'a peretiteni, e fa'arirohia te reira mai te mea ra 'ua fa'aho'i te fa'aterera'a hau i tōna ti'ara'a ma te ti'amā e, 'ia tauihia 'oia 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i te tuha'a 2 e te 3 o teie nei pene. 'Ia 'ite-māite-hia te fifi hope o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te Tiripuna ti'amana hau o tē fa'aoti ma te fa'atī'afaro maita'i i ni'a i te tumu parau i horohia, nā ni'a i te tītaura'a ānei a te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ānei 'aore rā a te tōmitēra-teitei. »

Īrava 81. — 'Ia fa'a'itehia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te tahi fa'aterehau Fenua i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni ra e nāna e fa'ari'i mai i te reira e, e fa'aara atu i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e te tōmitēra-teitei ato'a.

Ia tupu noa atu te tahi tauira'a i roto i te mau mero fa'aterera'a hau e te ti'ara'a o te mau mero nei, nā te tahi fa'aotira'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni te reira e ha'apāpū. E fa'ataehia teie fa'aotira'a hau i te tōmitēra-teitei e i te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E mana te fa'atōro'ara'a, o te mau mero fa'aterehau 'āpī e tō rātou ti'ara'a 'āpī i te taime a tae ai taua parau fa'aarara'a nei. Mai te mea 'aita te rahira'a mero o te fa'aterera'a hau i tano i te mau fa'ata'ara'a ture a te Īrava 73, hō'ē -'ahuru-ma-pae mahana tō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, mai te taime fa'aarara'a, nō te auraro i taua mau fa'ata'ara'a ture e te fa'aarara'a i te tōmitēra-teitei e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. 'Ia 'ore, e fa'arirohia te reira mai te mea ra 'ua fa'aho'i te fa'aterera'a hau i tōna ti'ara'a e, e fa'a'ohipahia te mau fa'ata'ara'a ture a te Īrava 74.

Īrava 82.— 'Ia horo-noa-hia atu te mau fa'aotira'a e fa'ahitihia ra i te mau Īrava 73, 74, 77 e te 81, 'ia ravehia te reira i mua i te Tiripuna ti'amana hau o tē ha'avā ma te fa'atī'afaro maita'i. E fa'ataime te mau horora'a, 'eiaha rā 'ia tupu te mau fa'anahora'a e fa'ahitihia ra i te mau Īrava 73 e te 81 'aore rā 'ia poro-ti'a-hia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te peretiteni 'aore rā o te tahi atu mero o te fa'aterera'a hau i muri a'e i te tahi fa'atu'ara'a ha'avā i ni'a iāna e o tē fa'atupu i te fa'a'orera'a o tōna ti'amāra'a, tō na mau ti'ara'a tīvira e te ti'ara'a mero 'utuāfare.

Tuha'a 4 - Fa'aturera'a o te terera'a 'ohipa

Īrava 83. — E putuputu te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i tāna 'āpo'ora'a fa'aterehau i te 'oire pū nō Pōrīnetia farāni. E tītauhia 'oia e tōna peretiteni. E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i tē ha'amau i te tahi vāhi putuputura'a 'ē atu nō tāna mau putuputura'a.

E peretitenihia te mau putuputura'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e, 'aore rā e te mono-peretiteni e, 'aore rā 'ia ma'iri 'oia, e te tahi fa'aterehau fenua i mā'itihia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni nō taua tuha'a 'ohipa.

E mana te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau mai te peu 'ua tāpa'ohia te mau uira'a i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana.

Īrava 84.— E fa'aoti te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te tāpura 'ohipa a te 'āpo'ora'a fa'aterehau. E fa'atae 'oia i te tahi hoho'a o te tāpura 'ohipa i te tōmitēra-teitei hou te putuputura'a. Maoti rā e mea rū, 'ia tae taua hoho'a parau i mua i te tōmitēra-teitei e piti 'ahuru ma maha hora hou te putuputura'a.

Ia ui mai te fa'aterehau ha'apa'o i te mau fenua farāni nō te aramoana, 'e 'aore rā te tōmitēra-teitei, i te mana'o o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, e tāpa'ohia te mau uira'a i fa'ataehia i mua iāna i roto i te tāpura 'ohipa mahana a te 'āpo'ora'a fa'aterehau mātāmua i muri noa mai i te taera'a mai te mau uira'a.

Nā ni'a i te anira'a a te fa'aterehau ha'apa'o i te mau fenua farāni nō te aramoana, 'e 'ia fa'ataehia mai te mau uira'a i fa'ahitihia i roto i te rēni i ni'a nei, e fa'aro'o te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te tōmitēra-teitei.

I roto i te mau hi'ora'a 'ē atu, ma te mana'o fa'ari'i o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, e fa'aro'o te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te tōmitēra-teitei.

Īrava 85. — 'Aita te huirā'atira e fa'ati'ahia 'ia ti'a mai i roto i te mau putuputura'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau. E pāpa'ihia rā te tahi parau ha'apurorora'a.

Īrava 86.— « I. - » (fa'arahihia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, Īrava 26, 1°, a)) Tītauhia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tahi atu mau mero fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, mai te mau tino rave 'ohipa ato'a a te hau 'aore rā te mau ti'a a te hau e te mau ta'ata ato'a e turu nei ia rātou, 'ia tāpe'a huna i te mau mea ato'a o tā rātou i 'ite i te taima a amo ai rātou i tō rātou ti'ara'a.

(rēni fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 24-I) « E'ita te rahira'a rave 'ohipa o te mau piha fa'aterehau a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, a te mono-peretiteni e te mau mero ato'a nō te fa'aterera'a hau e ti'a i te hau atu i te rahira'a rave 'ohipa i fa'ata'ahia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā ni'a i te mana'o hōro'a a te tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a e te faufa'a a te hau. E tāpa'o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te tāpura faufa'a a te va'ata'ata, i te pene i fa'ata'a-ta'a'ē-hia nō te reira tumu parau, te faufa'a nō te 'aufaura'a i taua mau rima tauturu piha fa'aterehau, 'eiaha rā teie pu'e faufa'a 'ia hau i te fāito ra e 3% o te rahira'a faufa'a nō te 'aufaura'a i te mau rave 'ohipa a Pōrīnetia farāni.

E hope ato'a te ti'ara'a rave 'ohipa tauturu i roto i te piha fa'atere a te peretiteni, a te mono-peretiteni 'aore rā a te tahi mero nō te fa'aterera'a hau i te taima iho a hope ai te ti'ara'a o te ti'amana o tā rātou e tāvini ra. E ti'amāra'a tō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te fa'ahope i te ti'ara'a o te tahi tino tauturu e rave ra i roto i tāna piha fa'atere e te mau piha fa'atere a te mono-peretiteni e tā te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau. »

(II i te IV fa'arahihia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, Īrava 26, 1°, e)) « II. — 'Ōpanihia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te mau mero ato'a nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te tihēpu 'ei rave 'ohipa i roto i tā rātou piha fa'atere :

1° Tō rātou hoa fa'aipoipo, tō rātou hoa fa'aau parau autaea'era'a tīvira 'aore rā tō rātou hoa fa'aturi

;

2° Tō rātou mau metua 'aore rā te mau metua o tō rātou hoa fa'aipoipo, hoa fa'aauparau autaea'era'a tīvira 'aore rā o tō rātou hoa fa'aturi ;

3° Tā rātou mau tamari'i 'aore rā te mau tamari'i a tō rātou hoa fa'aipoipo, hoa fa'aauparau autaea'era'a tīvira 'aore rā a tō rātou hoa fa'aturi.

Ia 'ōfati-noa-hia atu teie 'ōpanira'a e hope ti'a ia te parau fa'aura'a 'ohipa.

Nā te hō'ē fa'auera'a mana a te Tiripuna ti'amana hau e fa'ata'a mai i te mau fa'ana'ahora'a nō te fa'aho'ira'a tino moni e tītau-noa-hia atu i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te mau mero ato'a nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni nō te tumu o te auraro-'ore-ra'a i te 'ōpanira'a nei.

E 'ore roa e ti'a 'ia tītau i te tuha'a moni fa'aho'i i te mero rave 'ohipa o te piha fa'atere.

Mai te peu noa atu, e tihēpu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, 'ei mero rave 'ohipa i roto i tā rātou piha 'ohipa te tahi tino e fa'ahitihia ra i te nūmera 1° 'e tae atu i te nūmera 3° e ma'irihia ia rātou i te utu'a i fa'ata'ahia i te tāpa'o II a te 'īrava 110 nō te ture n° 84-53 nō te 26 nō tēnuare 1984 i ni'a i te papature o te feiā rave 'ohipa a te haufenua.

III. — Ia fa'a'ite ha'ape'epe'e, ma tē tīa'i 'ore, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te Ti'amana Teitei hi'opo'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana i te mea te vai nei i roto i tā rātou mau piha 'ohipa :

1° Tō rātou tu'āne 'aore rā tō rātou tuahine, 'aore rā te hoa fa'aipoipo, te hoa fa'aauparau autaea'era'a tīvira 'aore rā te hoa fa'aturi o te tu'āne 'aore rā o te tuahine ;

2° Te tamari'i a tō rātou tu'āne 'aore rā a tō rātou tuahine, 'aore rā te hoa fa'aipoipo, te hoa fa'aauparau autaea'era'a tīvira 'aore rā te hoa fa'aturi o teie tamari'i ;

3° Tō rātou hoa fa'aipoipo tahito, tō rātou hoa fa'aauparau autaea'era'a tīvira 'aore rā tō rātou hoa fa'aturi tahito ;

4° Te tamari'i, te tu'āne 'aore rā te tuahine o te feiā e fa'ahitihia ra i te nūmera 3° o teie nei tāpa'o III ;

5° Te tu'āne 'aore rā te tuahine o te feiā e fa'ahitihia ra i te nūmera 1° o te tāpa'o II.

Mai te mea noa atu e fēti'i te tahi ta'ata e rave ra i roto i te piha 'ohipa a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā a te tahi mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te fa'ata'ara'a a te tāpa'o II 'aore rā a te tāpa'o III, nō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā nō te tahi mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'aara ha'ape'epe'e 'oia i te reira, ma te tīa'i 'ore, i te peretiteni 'aore rā i te mero fa'aterera'a hau o tāna e tauturu nei 'e i te Ti'amana Teitei hi'opo'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana.

[Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n" 2017-753 FH nō te 8 nō tetepa 2017.]

Ia fa'a'ohipahia te tāpa'o III *[Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n" 2017-753 FH nō te 8 nō tetepa 2017.]* ma te 'ore e ha'afau'ore i te mau 'īrava 432-10 'e tae atu i te 432-13 e te 432-15 o te puta ture fa'auto'ara'a. »

(Parau tāpa'o : TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, 'īrava 24 III – E ma'iri te rēni hope'a o te mau 'īrava 86 e tō te 129, nō tō rātou pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, i ni'a i te mau parau fa'aauparau autaea'era'a i ravehia i te taima a ha'amanahia ai te ture tumu e fa'ahitihia nei.

IV. — 'Ua ha'amauhia te fāito e fa'ahitihia ra i te rēni piti o te 'īrava 86, nō tō tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, te tahi 'e te tahi, i te fāito ra e 5 %, e te 4 % o te tau ha'apa'ora'a faufa'a 2012 e 2013.)

'īrava 87.— E fāna'o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau i te moni ho'ona i te 'āva'e hō'ē o tei ha'amauhia te fāito e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ma te

fa'atū'āifarahia i te moni 'ohipa a te mau rave 'ohipa a te hau Fenua e rohi nei i Pōrīnetia farāni (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 25-1°) « 'e o tei tā'ōti'ahia te fāito aroaro i te fāito moni 'ohipa tohu 760 ». E ha'amau te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te mau fa'anahora'a (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 21) nō te « amora'a i te mau ha'amāu'ara'a » nō te utara'a e te terera'a 'ohipa a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e tā te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, i te fāito moni ho'ona i te matahiti hō'ē 'ei moni ho'ona ti'a-mono-ra'a e te moni nō te pāururura'a tōtiare.

E fāna'o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i tā rātou moni ho'ona i te roara'a (monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 25-2°) « hō'ē 'āva'e » i muri mai i te hopera'a o tō rātou ti'ara'a, 'eiaha rā rātou 'ia ma'irihia i te mau fa'ata'ara'a ture a te ĩrava 78 'aore rā mai te mea te rave ra rātou i te tahi 'ohipa tāmoni.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 25-3°) « 'Aita atu e moni ho'ona 'ē atu nō roto mai i te hau Fenua 'aore rā i te Haufarāni, e fāna'ohia e te peretiteni e te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni.

Teie nei rā, e ti'a i tē 'āmuihia i teie tuha'a moni ho'ona te mau tuha'a moni fa'atuha'ara'a 'e te moni fa'ehau e aha noa atu tō rātou nātura, te mau tuha'a moni 'ei ha'amāuruurura'a nā te 'āi'a, te moni 'aufaura'a nō te fēti'a hanahana 'ura e te fēti'a fa'ehau.

Mai te mea te amo nei te peretiteni 'e te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, i te tahi ti'ara'a mana mā'itihia 'aore rā i te tahi ti'ara'a mero tōmite fa'atere o te tahi pū 'ohipara'a o te fenua, e 'ore e ti'a ia rātou i te 'āmui i te mau tino moni 'aufau 'aore rā i te mau moni ho'ona e fāna'o-noahia atu e rātou nō te tumu o i taua mau parau hōmana 'aore rā i taua mau ti'ara'a e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua maoti rā i te fāito hō'ē 'e te 'āfa o taua moni ho'ona ra. »

Īrava 88.— E mā'iti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te pu'e moni fa'a'ohipa e au nō te terera'a o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni. E ha'amāu'ara'a fa'ahepohia teie pu'e moni fa'a'ohipa.

Tuha'a 5 - Tuha'a mana o te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'e tō te mau fa'aterehau

Īrava 89.— Tei ni'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau fenua te hopoi'a, 'ei tino 'āmui e te tāhō'ē, nō te ha'apa'o i te mau 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e te fa'aterera'a hau Fenua 'ia au i tei fa'ata'ahia nō te fa'a'ohipara'a o teie nei tuha'a.

E fa'aoti 'oia i te mau 'ōpuara'a parau mana i fa'ata'ahia i te ĩrava 140 pi'ihia « ture fenua » (fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 39-1°) 'e tae noa atu i te tahi atu mau 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi atō'a e ti'a i te fa'ataehia i mua i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna tōmite tāmau.

E rave ato'a 'oia i te mau fa'aotira'a hau nō te fa'a'ohipara'a i te mau parau mana e fa'ata'ahia ra e te ĩrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'e tae noa atu i te tahi atu mau fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā a tāna tōmite 'āpo'ora'a tāmau.

E rave ato'a 'oia i te mau fa'aotira'a i ni'a i te tuha'a 'ohipa a Pōrīnetia farāni i roto i te fa'a'ohipara'a o te mau mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni 'ia au i tei fa'ata'ahia i te ĩrava 31.

Īrava 90.— A ta'a noa atu i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te ĩrava 140 pi'ihia « ture fenua », e ha'amau te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te mau fa'aturera'a e mana rātou i ni'a i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

1° Te ha'amaura'a e te fa'anahora'a i te mau piha tōro'a, te mau pū 'ohipara'a e te mau pupu tōro'a hau a Pōrīnetia farāni ;

- 2° Te ha'api'ira'a i roto i te mau fare ha'api'ira'a e vai nei i raro a'e i te mana fa'atere a Pōrīnetia farāni ;
- 3° Te ha'api'ira'a i te mau reo o te fenua nei i roto i te mau fare ha'api'ira'a ato'a ;
- 4° (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻĪrava 17-II) « Te moni pūtē tauturu, te moni ha'amaita'ira'a hau 'aore rā te moni rē nō te mau tata'ura'a feiā tīti'ahia 'aore rā te mau tata'ura'a ta'ata rau, te mau tuha'a moni tauturu e te moni pīahi nō roto mai i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni ; »
- 5° Te fa'anahora'a o te mau fa'a'ite'itera'a 'e te mau mātete tapiho'ora'a ;
- 6° Te ho'o, te tārifā e te tapiho'ora'a roto fenua ;
- 7° Te ha'amaura'a i te mau tārifā 'e te mau fa'aturera'a niu tute 'e te tītaura'a moni tute i ni'a i te mau tāvinira'a a te hau ;
- 8° Te fa'aitira'a i te rahira'a tao'a e poro'ihia ra i te ara ;
- 9° Te mau fa'anahora'a e fa'ari'ihia ai te mau taura'a manureva unuma ;
- 10° Te ʻĪritira'a, te fa'aïneinera'a e te tāpurara'a i te mau tata'ura'a 'ohipa a te hau nō Pōrīnetia farāni e tāna mau pū 'ohipara'a ; te mau fa'anahora'a i ni'a i te moni 'ohipa a te mau rave 'ohipa a te hau nō Pōrīnetia farāni ; te fa'anahora'a i te moni 'ohipa a te mau rave 'ohipa a te mau piha fa'aterera'a hau ;
- 11° Te ti'a'aura'a i te terera'a e i te fanora'a o te mau pahī nā te tairoto [*Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a mana a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō feppure 2004*], te pairatira'a o te mau pahī,
- 12° Te fa'aterera'a o te mau pahī, te tāpa'ora'a o te mau pahī, te mau 'ohipa 'ihitai ;
- 13° [*Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō feppure 2004*],
- 14° Te ha'amaura'a i te hora ti'a o te mahana e te hora ti'a o te tau ;
- 15° Te terera'a pere'o'o nā te purūmu ;
- 16° Te tāputara'a i te mau ture a Pōrīnetia farāni e te fa'a'āpīra'a o te mau ture i te mau matahiti ato'a ;
- 17° Te fāito aroaro o te moni 'āva'e e ti'a i te fa'a'aufauhia 'ei moni turuuta'a e te fāito moni turuuta'a nō te fa'a'īra'a i te mau 'āfata pārurura'a tōtiare ;
- 18° Te fāito moni e ti'a i te ʻĪritihia mai roto mai i te mau 'āfata pāruru tōtiare nō te 'aufaura'a i te mau uta'a tōtiare.

ʻĪrava 91. — ʻIa au i te 'ōti'a o te mau mana fa'atere o Pōrīnetia farāni, nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau fenua :

- 1° E fa'aïneine, e fa'ature e, e ha'amau i te mau tārifā a te mau pū 'ohipara'a e ha'apa'o nei i te mau maita'i i te pae o te 'imira'a faufa'a e te iho tumu i Pōrīnetia farāni ;
- 2° E fa'aïneine, e fa'ature e, e ha'amau i te mau tārifā a te mau pū 'ohipara'a e ha'apa'o nei i te maita'i o te mau rohiparau, te mau rohipehe e te mau nene'iparau ;
- 3° E fa'ati'a i te fa'aotira'a parau fa'aura'a e ravehia e te mau 'aiteni a te hau fenua e, e fa'aoti i te mau uta'a i fa'aauhia ;
- 4° E fa'ata'a i te nātura e te tārifā o te mau tāvinira'a a te mau piha tōro'a a te hau e 'āfata ti'a'aura'a faufa'a tā rātou 'e tae noa atu i te hōro'ara'a i te mau tao'a tumu, te mau mauiha'a e te mau tauiha'a ;
- 5° E ha'amana i te mau tārifā o te mau tute tōro'a e te mau moni 'aufau e fa'a'ohipahia i ni'a i te 'ohipa fare rata 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana e Pōrīnetia farāni ;
- 6° E fa'ata'a i te fa'a'ohipara'a o te mau pehotetoni ratio e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni ;
- 7° E ha'amau i te moni 'aufau nō te ti'a'aura'a i te mau pehotetoni ratio e mauhia ra te mana e Pōrīnetia farāni ;
- 8° E fa'aoti i te mau tāpura 'ohipa tuatāpapara'a e te hi'opo'ara'a o te mau tai'ora'a rau ;
- 9° E hōro'a i te mau parau utara'a ta'ata nā te reva nā te mau taiete i ha'amauhia i Pōrīnetia farāni e, e hōro'a i te mau parau fa'ati'a nō te rerera'a manureva nā te ara 'ē atu i tei fa'ahitihia i te nūmera 8° o te ʻĪrava 14 e, e ha'amana i te mau tāpura rerera'a manureva e i te mau tārifā rerera'a nā te ara e parauhia ra, ma te fa'atura i te mau fafaura'a a te Rēpūpīrīta e tō te ao nei ;
- 10° E fa'ati'a i te fa'a'ohipara'a faufa'a a te mau 'ōna 'nō te mau fenua 'e'ē ;
- 11° E fa'ati'a i te hōro'ara'a ti'ara'a nō te mā'imi e te ha'afaua'a i te mau faufa'a moana ;

- 12° E ha'amau i te mau ha'avāra'a 'ia matara te faufa'a fenua a te hau e te mau patura'a rau a Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e te mau 'ōti'a i ha'amauhia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ;
- 13° E fa'ati'a i te 'iritira'a o te mau tahua manureva haufenua i te rerera'a manureva huirā'atira ;
- 14° E fa'ati'a i te mau parau fa'aau nō te ha'amau'a i te mau aupupu faufa'a nā te haufenua e ō ato'a atu o Pōrīnetia farāni 'aore rā tāna mau fare 'ohipara'a i roto ;
- 15° E ha'amau i te mau fa'anahora'a nō te ho'ora'a mai, te ha'apu'era'a e te 'ōperera'a 'e tae noa atu i te mau tārifā o te mōri e te māhu auahi ;
- 16° E ha'amau i te mau 'ohipa e te fa'anahora'a o te fa'a'ohipara'a 'aore rā te ha'afau'ara'a o te mau patura'a rau e te mau 'ohipa a te haufenua ;
- 17° E ha'amau i te 'āpapara'a o te mau 'ohipa e ti'a i te ravehia te tahi i muri i te tahi i fa'ata'ahia i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni ;
- 18° E rave i te mau fa'aotira'a e fa'ariro ra 'ei faufa'a huirā'atira e 'ei faufa'a haru, mai te peu e ravehia te fa'a'erera'a faufa'a nā ni'a i te i'oa o Pōrīnetia farāni ;
- 19° E rave i te mau fa'aotira'a ato'a i ni'a i te ti'a'aura'a e te fa'ata'ara'a ture nō te maita'i o te faufa'a tupuna e te faufa'a fenua a Pōrīnetia farāni (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 17-III-1°) «, 'oia ihoā ra te mau tapiho'ora'a fenua, » 'ia au i te mau fa'anahora'a e i te mau 'ōti'a i ha'amauhia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ;
- (*Parau tāpa'o*: TT n° 2007-1719 nō te 7 nō titema 2007, 'irava 36-VI) *Tītauhia te mau ture i fa'ata'ahia i te tuha'a II nō te 'irava 11 e te mau 'irava 15, 17 e te 22 i te ha'amanahia e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te tai'o mahana e hope i te 1 nō tiurai 2009.*)
- 20° E fa'a'ohipa i te ti'ara'a mana haru faufa'a i fa'ata'ahia i te 'irava 19 ;
- 21° E fa'ari'i 'aore rā 'aita i te mau ō e te mau tutu'u e hōro'ahia mai nā Pōrīnetia farāni ;
- 22° 'Ia au i te 'ōti'a aroaro o te mau tāpa'ora'a faufa'a i ha'amauhia nā roto i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e fa'ati'a 'oia i te Peretīteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te hō'ē fa'aterehau i mā'iti-ta'a'ē-hia nō te reira tuha'a 'ohipa, i te tapiho'o e i te fa'aoti i te mau parau fa'aau 'aitārahura'a moni, 'oia ato'a te mau hōra'a tārahu 'aore rā te mau pirira'a tārahu ;
- 23° E fa'a'ohipa i te faufa'a moni vata a Pōrīnetia farāni e, e fa'ati'a i te fa'a'ohipara'a faufa'a moni vata a tāna mau fare 'ohipara'a nō te ho'ora'a mai i te tīteti tuha'a faufa'a te Haufarāni 'aore rā i te tīteti tuha'a faufa'a pirihiā e te Haufarāni ;
- 24° E fa'ati'a, i roto i te 'ōti'a o te tuha'a moni i tu'uhia i roto i te tāpura faufa'a haufenua e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tei mā'iti mai i te reira, i te fa'aōra'a i te tuha'a faufa'a a Pōrīnetia farāni i roto i te faufa'a moni tumu a te mau taiete i fa'ahitihia (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 8-II) « i nā 'irava 30 e te 30-2 » e i roto te faufa'a moni tumu a te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui, 'oia ato'a te mau fare moni hōtārahu moni e fa'aturehia ra e te puta ture nō te moni e te ti'a'aura'a faufa'a ; e fa'ati'a i te fa'aaura'a hōra'a tārahu 'aore rā i te hōra'a moni tāpa'o i taua mau taiete nei ā ;
- 25° E fa'aoti i te horo 'aore rā i te pāroru iāna i mua i te mau tiripuna nā ni'a i te i'oa o Pōrīnetia farāni, 'e tae atu i te mau horora'a i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e, 'aore rā a tāna tōmite tāmau ; e fa'aoti i te fa'aaura'a nō te fa'ahopera'a i te mau 'aimārōra'a, ma te auraro rā i te mau fa'ata'ara'a ture a te 'irava 23 ;
- 26° E ha'amau i te mau tōro'a ha'amanahia e, e fa'atōro'a i te feiā tōro'a ha'amanahia e te hau ;
- 27° E hōro'a i te mau parau fa'ati'a ravera'a 'ohipa e te mau tāreta tōro'a nā te mau ta'ata 'e'ē ;
- 28° E fa'ati'a i te 'iritira'a fare perera'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te 'irava 24 ;
- 29° E 'ite i te huru o te tahi 'ati nātura.
(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 17-III-2°)
- 30° (fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 22-I, 1°) ;
- 31° E fa'ari'i 'oia, 'ia au i te mau anira'a i fa'ata'a-māite-hia, 'ia au i te mau fa'anahora'a e te mau fa'aturera'a i fa'ata'ahia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te ha'afāna'ora'a i te moni tauturu (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 22-I, 2°, a) « i te mau ta'ata mōrare » 'aore rā i te hōro'ara'a i te pirira'a tārahu (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 22-I, 2°, b) « i taua mau anira'a tauturu » ;
- 32° (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 22-I, 3°) « E fa'ari'i i te mau fa'aaura'a ato'a i fa'ata'ahia i te rēni hope'a o te 'irava 169. »

Īrava 92. — E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te teni i tōna ra Perefiteni 'aore rā i te fa'aterehau e amo ra i te tuha'a mana e parauhia ra nō te rave i te mau fa'aotira'a 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa i muri nei :

- 1° Te ti'a'aura'a i te mau maita'i faufa'a tupuna e te faufa'a fenua a Pōrīnetia farāni ;
- 2° Te fa'ari'ira'a 'aore rā 'aita i te mau ō e te mau tutu'u nā Pōrīnetia farāni ;
- 3° Te horora'a e, 'aore rā te pātūrura'a i te tahi 'ohipa nā ni'a i te i'oa o Pōrīnetia farāni e te mau fa'aaura'a i ni'a i te mau 'aimārōra'a ;
- 4° Te hōro'ara'a i te parau fa'ati'a nō te mau tahua manureva unuma ;
- 5° Te tāputara'a i te mau ture a Pōrīnetia farāni e te fa'a'āpīra'a o te mau ture i te mau matahiti ato'a ;
- 6° Te hōro'ara'a i te mau parau fa'ati'a ravera'a 'ohipa e te mau tāreta tōro'a nā te mau ta'ata 'e'ē ;
- 7° Te fa'auera'a 'ia ravehia te mau 'ohipa i fa'ata'ahia i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni ;
- 8° Te parau fa'ati'a nō te tāi'ara'a ;
- 9° Te ha'amaura'a i te mau tōro'a ha'amanahia e, te fa'atōro'ara'a i te feiā tōro'a ha'amanahia e te hau;
- 10° Te fa'a'ohipara'a i te faufa'a moni vata i fa'ahitihia i te nūmera 23° o te Īrava 91 ;
- 11° Te 'ōperera'a i te mau pehotetoni ratio.

Īrava 93.— Nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau e fa'atōro'a i te pāpa'i parau rahi nō te fa'aterera'a hau, te mau mono pāpa'i parau rahi, (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 23, 1°) « te ra'atira nō te piha pāpa'i parau a te 'āpo'ora'a fa'aterehau, te mau » ra'atira piha tōro'a, te mau fa'atere fare 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni, te mau tōmitēra o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e rave ra i piha'i iho i te mau fare 'ohipara'a a te hau e te mau aupupu e maita'i nō te tā'ato'ara'a. E fa'a'orehia tō rātou ti'ara'a 'ia au i taua nei ā fa'anahora'a. Tei te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni te parau nō teie mau tōro'a.

E mā'iti ato'a te fa'aterera'a hau, i roto i te fa'anahora'a o te mau papature e arata'i ra i taua mau fare 'ohipara'a nei, i te ti'a 'aore rā i te mau ti'a o Pōrīnetia farāni i roto i te tōmite hi'opo'a a te Fare moni o te mau fare moni, te ti'a fa'atere e te ti'a ha'apa'o faufa'a o te Fare turuuta'a 'e tae noa atu i te mau ti'a ta'a'ē fa'ari'i 'aufaura'a e te mau ha'apa'o faufa'a a te mau piha tōro'a e tā te mau pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni, 'eiaha rā te ha'apa'o faufa'a a te hau, e rave 'ohipa ho'i nā te Haufarāni, e ha'apa'o ra i te fare 'aufaura'a moni a Pōrīnetia farāni.

(fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 23, 2°) « E ti'a te mau parau mana i fa'ahitihia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” i te ha'amaui mai i te tahi atu mau 'ohipa 'aore rā i te tahi atu mau tōro'a tā te 'āpo'ora'a fa'aterehau e tu'u atu i te ta'ata i ni'a iho. »

Īrava 94.— E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te 'āmui atu i te mau 'ōfatira'a ture i ha'amauhia e ana 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e ana, i te utu'a haumana e i te utu'a moni fa'aauti'a, 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ahitihia ra e te puta ture fa'auto'ara'a, e te mau utu'a moni e 'ore e hau atu i te fāito teitei hope o te mau 'ōfatira'a ture hō'ē ā nātura rātou e fa'ata'ahia ra e te mau ture e te mau fa'aturera'a nō te fa'auto'ara'a. E hurihia te moni o te mau utu'a i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni.

Īrava 95.— (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 16-II) « Ma te fa'ahuru'ē 'ore i te mau tuha'a mana i tu'uhia mai i ni'a ia rātou nā roto i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” e nā roto i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, tē mana nei te mau tuha'a mana tāta'i tahi » e mauhia ra e te mau fa'aterehau nā ni'a i te tenira'a mana o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e 'ia au i te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau. E amo te fa'aterehau tāta'i tahi i mua i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te hopoi'a nō te ti'a'aura'a i te 'ohipa 'e, penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i te terera'a o te mau piha tōro'a e vai ra i raro a'e i tāna fa'aterera'a. 'Ia ha'amāramarama tāmau 'oia i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te 'ohipa e tupu ra.

Īrava 96.— « I. — » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 24, 1°) E fa'atae ti'a atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te tahi atu mau mero nō te fa'aterera'a hau i te mau ra'atira piha 'ohipa a

Pōrīnetia farāni e, nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau fa'aaura'a e fa'ahitihia ra i te ʻrava 169, i te mau ra'atira piha 'ohipa a te Haufarāni, i te mau fa'auera'a ato'a e tītauhia 'ia rave nō te tere-māite-ra'a o te mau tuha'a 'ohipa ato'a e ha'apa'ohia ra e taua mau piha 'ohipa. 'Ia hi'opo'a māite ato'a rātou i te rave-māite-ra'a-hia o taua mau tuha'a 'ohipa.

(monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 26) « Mai te taime a ha'amata ai te parau mana nō tō rātou fa'atōro'ara'ahia, e ti'a i te feiā ha'apa'o piha tōro'a a te hau i te tu'urima, i te i'oa o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te i'oa o te tahi atu mero o te fa'aterera'a hau nā roto i te tenira'a mana, i te mau parau mana ato'a i ni'a i te mau tuha'a 'ohipa i fa'ata'ahia nā te mau piha e vai ra i raro i tā rātou fa'aterera'a, 'eiaha rā te mau parau mana e fa'ata'ahia ra i te ʻrava 140 pi'ihia "ture fenua". 'Ia fa'a'ohipahia taua mau tenira'a mana i raro a'e i te mana fa'atere o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o te tahi atu mero nō te fa'aterera'a hau e arata'i ra i te feiā ha'apa'o o taua mau piha 'ohipa. E'ita te taurira'a peretiteni 'aore rā te taurira'a o te hō'ē mero o te fa'aterera'a hau e fa'ahope i taua mau tenira'a mana.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻrava 24, 2°) « 'Ia teni-noa-hia atu te mana i ni'a ia rātou nā roto i te fa'a'ohipara'a i te rēni piti o teie nei tāpa'o I, e ti'a i te feiā ha'apa'o piha 'ohipa i te teni i tō rātou mana tu'urimara'a i ni'a i te tahi ti'a e rave ra i te 'ohipa i raro a'e i tā rātou fa'aterera'a. »

E ti'a ato'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau i te teni i tō rātou mana tu'urimara'a i ni'a i te feiā e rave ra i roto i tā rātou mau piha 'ohipa fa'atere 'e tae noa atu, nā ni'a i te fa'a'ohipara'a i te mau fa'aaura'a i fa'ahitihia i te mau ʻrava 169 'e te 170-2, i ni'a i te mau ra'atira piha 'ohipa a te Haufarāni. E hope ia taua mau tenira'a mana i te taime iho a hope ai te mana o te peretiteni 'aore rā o te mero o te fa'aterera'a hau o tei tu'u i te mana i ni'a i taua mau ti'a ra.

E ti'a i te peretiteni 'aore rā i te tahi atu mero o te fa'aterera'a hau i te fa'ahope i te tahi tuha'a 'aore rā i te tā'ato'ara'a o taua tenira'a mana i fa'ata'ahia i te piti 'e (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻrava 24, 3°) « i te rēni nā mua atu i te rēni hope'a o teie nei tāpa'o I » nā roto i te tahi fa'aotira'a hau e pihia atu i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

« II. – (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻrava 24, 4°) Nā te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau e ha'amau mai i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie nei ʻrava. »

ʻRava 97. — E anihia te mana'o o te 'āpo'ora'a fa'aterehau fenua e te fa'aterehau ha'apa'o i te mau fenua farāni nō te aramoana e, 'aore rā e te tōmitēra-teitei i ni'a i te mau uira'a e te mau 'ohipa i muri nei :

1° Te fa'aineinera'a i te mau tāpura 'ohipa tauturu nō te 'arora'a i te mau 'ati rahi e te mau 'ati nātura e, te fa'atū'atira'a e te fa'a'ohipara'a i te mau rāve'a araira'a 'ati huira'atira ;

2° Te tuha'a rerera'a manureva e mauhia ra te mana fa'aterera'a e te Haufarāni ;

3° Te fa'aturera'a i te tomora'a e te nohora'a mai o te mau rātere e, te hōro'ara'a i te parau fa'ati'a nohora'a i te fenua nei ;

4° Te ha'amaura'a e te fa'orera'a i te mau 'oire e tā rātou mau tā'atira'a 'oire, te taurira'a i te mau 'ōti'a fenua o te mau 'oire, o te mau 'oire 'āmui e tō te mau tā'atira'a 'oire ; te taurira'a o te 'oire pū o te mau 'oire e tō te mau 'oire 'āmui ;

5° Te mā'itira'a i te ha'apa'o faufa'a a te hau, 'ei rave 'ohipa nā te Hau, e ha'apa'o i te fare moni a te hau nō Pōrīnetia farāni.

Hō'ē 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō te fa'a'itera'a i tōna mana'o. Mai te peu e mea rū, e topa mai taua pu'etau i ni'a i te 'ahuru-mā-pae mahana nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei.

E'ita te mau fa'ata'ara'a ture o teie nei ʻrava e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau 'ōpuara'a e te mau vauvaura'a ture, i ni'a i te mau tumu parau e te mau tuha'a 'ohipa i fa'ahitihia i ni'a nei, 'e tae noa atu i te mau 'ōpuara'a fa'auera'a mana i ni'a i taua mau tumu parau e i taua mau tuha'a 'ohipa.

Īrava 98. — E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te fa'atae i tōna mau hina'aro i ni'a i te mau tumu parau e mauhia ra te mana fa'atere e te Haufarāni. E piahia taua mau hina'aro i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

Īrava 99. — E fa'aarahia te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te mau 'ōpuara'a fafaua'a e tō te ara e ō mai i roto i te mana fa'atere o Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā i ni'a i te hāhaerera'a o te mau ta'ata i rotopū ia Pōrīnetia farāni e te mau Hau 'e'ē.

Īrava 100. — E fa'aarahia te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te mau fa'aotira'a e rave-noa-hia atu e te mau ti'amana o te Rēpūpirīta 'ia au i te tumu parau nō te moni.

E fa'ataehia iāna ra te tāpura faufa'a a te mau 'oire tāta'i tahi o Pōrīnetia farāni, tei 'āpitihia atu i tōna mau parau 'āpiti, i muri mai ra i te ha'amanara'ahia te reira e te 'āpo'ora'a 'oire.

Īrava 101. — Te fa'atupuhia nei, nō te tauturu i te 'āpo'ora'a fa'aterehau, hō'ē tōmite hōmana'o nō te faufa'a moni tārahu.

E pārahi mai i roto i teie tōmite ma te 'aifāito tō rātou rahira'a tāta'i tahi :

1° Te mau ti'a o te Haufarāni ;

2° Te mau ti'a o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni ;

3° Te mau ti'a o te mau fare moni e te fa'arava'ira'a faufa'a e 'ohipa ra i Pōrīnetia farāni ;

4° Te mau ti'a o te mau tā'atira'a tōro'a e te mau aupupu e parauhia nei.

E fa'ata'a mai te tahi fa'auera'a mana i te mau fa'aturera'a i ni'a i te fa'anahora'a e i te terera'a o teie tōmite.

Pene II - Te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni

Īrava 102. — E ti'a'au te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i tāna mau fa'aotira'a rahi, i te mau 'ohipa a Pōrīnetia farāni. Nā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'a'ohipa i te mau mana fa'atere o teie va'ata'ata i te pae nō te ture.

Te mau tuha'a 'ohipa ato'a e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni, nō roto mai te reira i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'eiaha rā te mau tuha'a 'ohipa i fa'ata'ahia nā te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā nā te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i roto i teie ture tumu.

E mā'iti te 'āpo'ora'a rahi i te tāpura faufa'a e te mau tai'ora'a faufa'a a Pōrīnetia farāni.

E hi'opo'a 'oia i te 'ohipa a te peretiteni e tā te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni.

Tuha'a I – Te mau ti'ara'a 'e te fa'anahora'a

Īrava 103. — 'Ia mā'iti-huira'atira-hia te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 104. — E pae-'ahuru-ma-hitu mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e mā'itihia nō te pu'etau e pae matahiti i te maoro e ti'a rātou i te mā'iti-fa'ahou-hia. E fa'a'āpīhia te tā'ato'ara'a o te mau mero i te taima mā'itira'a 'āpo'ora'a rahi.

E hope te mana o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te rurura'a mātāmua a te 'āpo'ora'a mā'iti-'āpī-hia, nā ni'a i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni mātāmua o te tāpa'o I o te Īrava 107. E'ita teie fa'ata'ara'a ture e fa'a'ohipahia 'ia ha'apararī-noa-hia atu te 'āpo'ora'a rahi.

(monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 1) « E fenua mā'itira'a 'ōtahi o Pōrīnetia farāni, e va'u tuha'a fenua mā'itira'a i roto iāna. 'Ua fa'ata'ahia te hō'ē fāito pārahira'a ha'eha'a hope nō te mau ti'a mā'itihia. Tei ni'a taua fāito ha'eha'a hope i te toru pārahira'a.

Ua tā'ōti'ahia te mau tuha'a fenua mā'itira'a mai teie e 'itehia nei i roto i te tāpura i muri nei : »

(tāpura monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 1)

TUHA'A FENUA MĀ'ITIRA'A	FA'ANAHORA'A o te tuha'a fenua mā'itira'a	RAHIRA'A Pārahira'a i roto i te tuha'a
Tuha'a mātāmua nō te mau motu Ni'amata'i mā	'Oire nō : 'Ārue, Mo'orea-Mai'ao, Pape'ete, Pīra'e	13
Tuha'a piti nō te mau motu Ni'amata'i mā	'Oire nō : Hiti'a O Te Rā, Māhina, Pā'ea, Pāpara, Tai'arapu-Hiti'ā, Taiarapu-To'o'ā, Teva i Uta	13
Tuha'a toru nō te mau motu Ni'amata'i mā	'Oire nō : Fa'a'ā, Puna'auia	11
Tuha'a nō te mau motu Raromata'i ma	'Oire nō : Bora-Bora, Huahine, Maupiti, Taha'a, Taputapuātea, Tūmāra'a, 'Uturoa	8
Tuha'a nō te mau motu Tuamotu To'o'ā o te rā ma	'Oire nō : 'Arutua, Fakarava, Mānihi, Rangiroa, Takaroa	3
Tuha'a nō te mau motu Ma'areva mā e te mau motu nō Tuamotu Hiti'ā o te rā mā	'Oire nō : 'Anaa, Fangatau, Ma'areva mā, Hao, Hikueru, Mākemo, Nāpuka, Nukutavake, Pukapuka, Rēao, Tatakoto, Tūreia	3
Tuha'a nō te mau motu 'Ēnāna e 'Ēnāta ma	'Oire nō : Fatu-Hiva, Hiva-Oa, Nuku-Hiva, Tahuata, Ua-Huka, Ua-Pou	3
Tuha'a nō te mau motu Tuha'apae mā	'Oire nō : Ra'ivavae, Rapa, Rimatara, Rurutu, Tupua'i	3

Te mau 'ōti'a o te mau 'oire e fa'ahitihia ra e te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a nei, o te mau 'ōti'a ia i ha'amauhia e te mau fa'ata'ara'a ture e fa'a'ohipahia ra i te tai'o mahana i ha'amanahia ai teie ture tumu.

Īrava 105. (monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 2) — I. – E mā'itihia te mau ti'a mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te fa'anahora'a nō te mā'itira'a tāpura i'oa e piti hātua'a, ma tē 'ore e fa'arahi fa'ahou atu 'aore rā e fa'aiti mai i te tahi rahira'a i'oa 'aore rā ma tē fa'ahuru'ē 'ore i te 'āpapara'a i'oa i ni'a i te tāpura. E va'u tuha'a fenua mā'itira'a i te tāpura tāta'i tahi, e ti'a ai.

E 'ōperehia te mau pārahira'a nā ni'a i te mau ti'a 'ia au i tō rātou 'āpapara'a i ni'a i te tāpura i roto i te tuha'a fenua mā'itira'a tāta'i tahi.

Nō te horora'a i roto i te hō'ē tuha'a fenua mā'itira'a, e ti'a i te mau ta'ata mā'iti ato'a o te hō'ē 'oire o te tahi tuha'a fenua mā'itira'a e, te mau tino huira'atira ato'a o tei tāpa'ohia i roto i te puta tutera'a o te hō'ē 'oire o te tahi tuha'a fenua mā'itira'a 'aore rā o tei ha'apāpū mai i tō rātou tāpa'ora'ahia i ni'a i taua puta i te mahana mātāmua nō tēnuare o te matahiti a tupu ai te mā'itira'a.

II. – I te hātua'a mātāmua, 'ahuru-ma-iva pārahira'a tāhinu e e fāna'ohia mai e te tāpura i haru mai i te pae rahi hope o te mau reo i mā'iti i roto i te tuha'a fenua mā'itira'a. E 'ōperehia taua mau pārahira'a i roto i te mau tuha'a tāta'i tahi 'ia au i te fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i roto i te tāpura i muri nei :

Tuha'a mātāmua nō te mau motu Ni'amata'i ma	4
Tuha'a piti nō te mau motu Ni'amata'i ma	4
Tuha'a toru nō te mau motu Ni'amata'i ma	4
Tuha'a nō te mau motu Raromata'i ma	3
Tuha'a nō te mau motu Tuamotu-To'o'ā-o-te-rā ma	1
Tuha'a nō te mau motu Ma'areva mā e te mau motu nō Tuamotu Hiti'ā-o-te-rā ma	1
Tuha'a nō te mau motu Mātuita ma	1
Tuha'a nō te mau motu Tuha'apae ma	1

Ia oti taua 'ōperera'a pārahira'a, e 'ōperehia te tahi atu mau pārahira'a nā ni'a i te tuha'a tāta'i tahi 'ia au i te fa'anahora'a nō te fāito rahira'a reo mā'iti ma te auraro i te fa'aturera'a nō te tai'o tano hau a'e i rotopū i te mau tāpura o tei noa'a ia rātou i te fāito e 5 % a'e o te mau rahira'a reo mā'iti i ni'a i te tā'atora'a o te tuha'a fenua mā'itira'a, 'ia au i te fāito reo i noa'a i te tāpura tāta'i tahi i roto i te tuha'a ra.

III. – Mai te mea 'aita i noa'a i te hō'ē noa a'e tāpura te pae rahi hope o te mau reo mā'iti i te hātuara'a mātāmua, e tupu te piti o te hātuara'a i te piti o te mahana tāpati i muri mai i te hātuara'a mātāmua. 'Ia ti'a mai i te hātuara'a piti te mau tāpura ana'e ra i noa'a ia rātou, i te hātuara'a mātāmua, te fāito rahira'a reo mā'iti i hau atu 'aore rā i 'aifāito i te 12,5 % o te tā'ato'ara'a o te mau reo mā'iti. Mai te mea hō'ē noa tāpura e ō mai i roto i teie nei fa'anahora'a, e ti'a te piti o te tāpura i muri noa mai i te tāpura nei, o tei noa'a iāna te fāito reo rahi a'e i te hātuara'a mātāmua i tē horo ato'a i te piti o te hātuara'a. Mai te mea 'aita hō'ē a'e tāpura e ō mai i roto i te fa'anahora'a nei, e ti'a, i taua taime, i nā tāpura e piti i noa'a mai ia rāua te fāito reo mā'iti rahi roa a'e i te horo fa'ahou i te piti o te hātuara'a.

E ti'a teie mau tāpura e horo ra i te fa'ahuru'ēhia nō te tu'ura'a atu i te i'oa o te feiā i horo i ni'a i te tahi atu tāpura i te horora'a mātāmua, 'eiaha rā taua tāpura 'ia horo ato'a i te piti o te hātuara'a e 'ia noa'a iāna te fāito e 5 % a'e o te mau reo mā'iti. 'Ia fa'ahuru'ē-noa-hia atu te mau i'oa i ni'a i te hō'ē tāpura, e ti'a te i'oa o te tāpura e te 'āpapara'a i'oa o te feiā horo i te fa'ahuru'ē-ato'a-hia.

Te mau ta'ata horo i tāpa'ohia tō rātou i'oa i ni'a i te hō'ē ā tāpura i te hātuara'a mātāmua, e 'ore e ti'a ia rātou i te horo i te piti o te hātuara'a maoti rā i ni'a noa i te hō'ē ā tāpura. 'Ia fa'aarahia te mau piha 'ohipa a te tōmitēra-teitei i te i'oa o te tāpura i mā'itihia e rātou nō te piti o te hātuara'a e, nā te ta'ata horo nōna te i'oa i ni'a roa i tā rātou tāpura i te horora'a mātāmua te reira e ha'apa'o.

'Ahuru-ma-iva pārahira'a tāhinu i fa'ata'ahia nō te tāpura i noa'a iāna te fāito reo mā'iti rahi roa a'e i te piti o te hātuara'a i roto i te tuha'a fenua mā'itira'a. E 'ōperehia taua mau pārahira'a nā ni'a i te mau tuha'a tāta'i tahi 'ia au i te tāpura e vai ra i te tāpa'o II. 'Ia 'aifāito noa atu te rahira'a reo mā'iti i rotopū i te mau tāpura i tāpae i te ti'ara'a mātāmua, 'ia hōro'ahia 'ia taua mau pārahira'a i te tāpura e ti'ahia ra e te feiā fāito matahiti tano pa'ari roa a'e.

Ia oti taua 'ōperera'a pārahira'a, e 'ōperehia te tahi atu mau pārahira'a nā ni'a i te tuha'a tāta'i tahi 'ia au i te fa'anahora'a nō te fāito rahira'a reo mā'iti ma te auraro i te fa'aturera'a nō te tai'o tano hau a'e i rotopū i te mau tāpura o tei noa'a ia rātou i te fāito e 5 % a'e o te mau rahira'a reo mā'iti i te piti o te hātuara'a i ni'a i te tā'atora'a o te tuha'a fenua mā'itira'a, 'ia au i te fāito reo i noa'a i te tāpura tāta'i tahi i roto i te tuha'a ra.

Mai te mea ē e rave rahi mau tāpura i noa'a ia rātou te hō'ē ā fāito tano noa i te 'ōperera'a o te pārahira'a hope'a i roto i te hō'ē tuha'a, e fāna'ohia teie pārahira'a hope'a e te tāpura o tei noa'a iāna te fāito reo mā'iti rahi roa a'e. 'Ia 'aifāito noa atu te fāito rahira'a reo mā'iti, e hōro'ahia 'ia te pārahira'a nei i te ta'ata horo pa'ari roa a'e e riro 'oia i te porohia 'ei ti'a i mana mai.

'Īrava 106. — I ni'a i te tāpura i'oa tāta'i tahi 'ia 'itehia te 'āpapara'a, te tahi i muri i te tahi, o te tāne e te vahine.

(fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'Īrava 3) « 'Ia tāpa'ohia i ni'a i te mau tāpura tāta'i tahi te hō'ē rahira'a ta'ata horo e 'aifāito ra i te rahira'a pārahira'a e horohia ra i roto i te tuha'a tāta'i tahi 'e, e piti ta'ata hau. »

E'ita e ti'a 'ia horo i ni'a hau atu i te hō'ē tāpura.

'Īrava 107. — I. - E fa'atupuhia te mā'itira'a nō te fa'a'āpīra'a o te tā'ato'ara'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i nā 'āva'e e piti hou te hoper'a o te parau hōmana a te mau mero e hope ra tō rātou ti'ara'a.

Ia fa'atupuhia i roto i te pu'etau e toru 'āva'e i muri mai i te fa'a'orera'ahia o te tā'ato'ara'a o te mā'itira'a, 'oia ho'i, 'ia fa'aho'i noa atu te tā'ato'ara'a o te mau mero 'āpo'ora'a rahi i tō rātou ti'ara'a 'aore rā 'ia ha'aparari-noa-hia atu te 'āpo'ora'a rahi. E ha'amata taua pu'etau ra, mai te taime ānei a tai'ohia ai te fa'aotira'a a te Tiripuna ti'amana hau, 'oia ho'i mai te taime a tae ai te mau fa'aho'ira'a ti'ara'a i te peretiteni 'āpo'ora'a rahi, 'e 'aore rā mai te taime a piahia ai te fa'auera'a mana o te ha'apararira'a i roto i te *Ve'a a te Hau Rēpūpirīta* farāni.

E tītauhia te mau ta'ata mā'iti nā roto i te tahi fa'auera'a mana. E piahia te fa'auera'a mana nei i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni e maha a'e hepetoma hou te tai'o mahana mā'itira'a.

(fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'Īrava 25, 1°)

II. – (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'Īrava 25, 2°) « 'Ia vata noa atu te pārahira'a o te tahi ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e aha noa atu te tumu, e monohia 'oia e te ta'ata i muri noa mai i te ti'a hope'a i mā'itihia i te tuha'a fenua mā'itira'a o te tāpura nō roto mai te ta'ata i fa'aātea mai.

I te taime a 'ore ai e ti'a fa'ahou i te fa'a'ohipa i teie fa'aturera'a nō te monora'a i te pārahira'a vata nei, e vai vata noa 'ia teie pārahira'a 'e tae roa atu i te taime a fa'a'āpīhia ai te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Teie nei rā, 'ia vata noa atu te fāito ra hō'ē i ni'a i te toru o te mau pārahira'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e aha noa atu te tumu, 'ia fa'atupuhia 'ia te mā'itira'a fa'a'āpīra'a o te tā'ato'ara'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i nā 'āva'e e toru i muri noa mai i te vatara'a pārahira'a hope'a. »

'Īrava 108.— E ti'a i te mā'itihia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau ta'ata ato'a i hau atu i te 'ahuru ma va'u matahiti, e fatu ra i tō rātou ti'ara'a tīvira e te ti'ara'a poritita, tei 'ore i ma'irihia i te tahi utu'a i fa'ata'ahia e te ture 'e o tei tāpa'ohia te i'oa i ni'a i te tahi tāpura mā'itira'a i Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā o te auraro nei i te mau tītaura'a ato'a e ti'a ai rātou i te tāpa'ohia i ni'a i te tahi tāpura mā'itira'a i te mahana mā'itira'a.

'Īrava 109. — I. - E'ita e ti'a i te mā'itihia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni :

- 1° (fa'a'orehia, TT n° 2013-906 nō te 11/10/2013, 'Īrava 14-1°)
- 2° Te mau ta'ata unuma i fa'a'orehia, nā ni'a i te tahi fa'aotira'a ha'avā hope, tō rātou ti'ara'a 'ei ta'ata e ti'a i te mā'itihia nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau ture e fa'ati'a ra i taua fa'a'erera'a ra ;
- 3° Te mau tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, te mau pāpa'i parau rahi, te mau mono pāpa'i parau rahi, te mau fa'atere piha 'ohipa a te tōmitēra-teitei e te mau ra'atira tuha'a fenua tāvana hau e 'ohipa ra 'e 'aore rā o tei 'ohipa na i Pōrīnetia farāni i te roara'a iti mai i nā matahiti e toru i ma'iri noa atu ;
- 4° Te mau ta'ata i fa'aotihia e'ita rātou e tano i te mā'itihia nā roto i te fa'a'ohipara'a (monohia, TT n° 2011-410 nō te 14/04/2011, 'Īrava 8) « i te mau 'Īrava T. 118-3, T. 118-4, TT 136-1 'aore rā TT 136-3 » o te puta ture mā'itira'a ;

5° (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-333 nō te 29/03/2011, ĩrava 43-II-3°) « Te ti'a pāroru o te mau ti'ara'a. »

II. – Hau atu ā, e'ita e ti'a 'ia mā'itihia 'ei mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, mai te peu tē amo nei rātou i tō rātou tōro'a i Pōrīnetia farāni 'aore rā 'ua 'ohipa na rātou i te roara'a iti mai i nā 'āva'e e ono i ma'iri noa atu :

- 1° Te mau ha'avā o te mau tuha'a tiripuna a te hau e tō te mau tiripuna ha'avāra'a ta'ata unuma ;
- 2° Te mau mero huita'ata mana hi'opo'a a te Haufarāni ;
- 3° Te mau ti'a fa'atere e te mau ra'atira piha tōro'a a te Haufarāni ;
- 4° Te pāpa'i parau rahi o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e te mau pāpa'i parau rahi o te mau fare fa'atī'ahau, te mau ti'a fa'atere rahi, te mau ti'a mana hi'opo'a rahi, te mau ti'a mana hi'opo'a, te mau ti'a fa'atere e te mau mono ti'a fa'atere a Pōrīnetia farāni 'aore rā o te hō'ē o tāna mau pū 'ohipara'a 'e te ti'a fa'atere o te piha 'ohipa a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

III. - E'ita ato'a e ti'a 'ia mā'itihia 'ei mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i roto ana'e ra i te hō'ē (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 41, 1°) « tuha'a fenua » mai te mea tē amo ra rātou i tō rātou tōro'a i reira 'aore rā 'ua amo rātou i tō rātou tōro'a i reira, i te roara'a iti mai i nā matahiti e piti i ma'iri noa atu, te feiā i muri nei :

- 1° Te mau 'ōfitiē o te mau nu'u fa'ehau fenua, tō te moana e tō te reva e te mau rave 'ohipa o te fare mūto'i farāni e 'ohipa ra i Pōrīnetia farāni ;
- 2° Te mau rave 'ohipa huimūto'i e 'ohipa ra i Pōrīnetia farāni ;
- 3° Te mau ra'atira tuha'a fenua haumana o Pōrīnetia farāni ;
- 4° Te mau rave 'ohipa e te mau ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni e rohi ra 'ei rave 'ohipa nā te hau i te piha nūmerara'a niu tute, i te piha 'aufaura'a e te tītaura'a tute nā te hau 'aore rā te tute tao'a e i te piha 'aufaura'a ha'amāu'ara'a ato'a e aha noa atu te nātura o te ha'amāu'ara'a.

Īrava 110.— Tītauhia te mau fatu 'ohipa 'ia vaiiho i te tahi pu'e mahana, nō tā rātou mau rave 'ohipa e horo ra i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nō te porora'a porotita, i te fāito hope hō'ē 'ahuru mahana 'ohipara'a.

Nā ni'a i te anira'a a taua ta'ata e parauhia ra, e tai'ohia te roara'a o tōna taime ma'irira'a 'ohipa 'ei tau fa'afa'aeara'a 'ohipa tāmatahiti 'aufauhia, 'ia au i te rahira'a mahana e fāna'ohia ra e ana i te tai'o mahana nō te mā'itira'a. 'Ia 'ore taua tau e tai'ohia 'ei mahana fa'afa'aeara'a 'ohipa tāmatahiti 'aufauhia, e'ita ia te ma'irira'a 'ohipa e 'aufauhia ; e fa'arirohia ĩa teie tau 'ei mahana fa'aho'ira'a mahana 'ohipa hau, 'ia tū rā tō rāua mana'o e te fatu 'ohipa.

E fa'arirohia te roara'a o taua mau ma'irira'a 'ohipa 'ei tau 'ohipara'a mau i te taime nūmerara'a o te tau fa'aeara'a 'ohipa 'aufauhia 'e tae noa atu i te mau ti'ara'a tau pa'arira'a 'ohipa.

Īrava 111. — I. – E'ita te parau hōmana ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tū'ati :

- 1° I te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te ti'ara'a mero nō te fa'aterera'a hau Fenua 'e 'aore rā nō te 'āpo'ora'a fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » ;
- 2° I te ti'ara'a mero nō te tahi 'āpo'ora'a 'e 'aore rā nō te tahi 'āpo'ora'a mana fa'atere o te tahi va'ata'ata papature ta'a'ē e fa'aturehia ra e te rēni mātāmua o te ĩrava 72 o te Papature Niu, o te tahi va'ata'ata i fa'ahitihia i te rēni hope'a o te ĩrava 73 o te Papature Niu, o te tahi atu va'ata'ata farāni nō te aramoana e fa'aturehia ra e te ĩrava 74 o te Papature Niu 'e 'aore rā o te va'ata'ata e fa'aturehia ra e te upo'o parau XIII o te Papature Niu, 'e tae noa atu i te ti'ara'a fa'aa'o rahi, fa'aa'o vaefenua, fa'aa'o nō Pari 'e 'aore rā 'ei mero o te 'āpo'ora'a rahi nō Corse ;
- 3° (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ĩrava 18-IV-1°) « I te tōro'a fa'ehau e 'ohipa noa ra ; »
- 4° I te tōro'a ha'avā nō te mau tiripuna haumana 'aore rā nō te mau tiripuna ha'avāra'a tītoroto e te mau tōro'a mā'itira'a 'ore a te hau ;

- 4° tāpiti (fa'aōhia, TT n° 2019-706 du 5/07/2019, 'Īrava 7-II) « I te tōro'a mero nō te tahi pū ti'amana ti'amā a te hau i fa'atupuhia e Pōrīnetia farāni ; »
- 5° I te mau tōro'a ti'a fa'atere 'aore rā peretiteni nō te tahi mau pū 'ohipa a te hau, mai te peu e tōro'a tāmoni ;
- 6° (fa'atupuhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'Īrava 18-IV-2°) « I te mau tōro'a ti'a fa'atere 'aore rā e mero nō te tahi tōmite fa'aoti o te tahi taiete e fa'ahitihia ra (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'Īrava 8-III) « i te mau 'Īrava 29, 30 e te 30-2 », mai te mea ē e tōro'a tāmoni ;
- 7° I te tōro'a peretiteni 'aore rā e mero nō te tahi tōmite fa'aoti, 'e tae noa atu i te ti'ara'a fa'atere rahi 'aore rā mono fa'atere rahi, e amohia i roto i te tahi mau taiete farāni e i te tahi mau pū 'ohipa farāni e rohi ra i Pōrīnetia farāni, 'aore rā i te huru tōro'a ato'a e rave-tāmau-hia ra 'ei ti'a fa'aa'o nō taua mau taiete 'aore rā nō taua mau pū 'ohipa ;
- 8° I te tōro'a ra'atira taiete, peretiteni tōmite fa'atere taiete, peretiteni 'aore rā mero o te 'āpo'ora'a ti'a'au taiete, peretiteni nō te tōmite hi'opo'a, mono ti'a'au, fa'atere rahi, mono fa'atere rahi 'aore rā e ti'a'au e rohi ra i roto i :
- a) Te mau taiete fa'aa'u, taiete tapiho'o 'aore rā pū 'ohipara'a e fāna'o nei i te fa'anahora'a nō te pirira'a faufa'a 'āpī, nō te faufa'a moni tauturu 'aore rā, 'ia tūea noa atu te fa'anahora'a, i te 'āpī pirihia e Pōrīnetia farāni 'aore rā e tāna mau pū 'ohipa, 'eiaha rā mai te mea nō roto pāpū mai taua mau 'āpī i te fa'a'ohipara'a o te tahi ture 'aore rā o te tahi fa'aturera'a 'ā'ano e fa'a'ohipahia ra i Pōrīnetia farāni ;
- e) Te mau taiete fa'aa'u 'aore rā te mau taiete tapiho'o e rohi pāpū nei i roto i te ravera'a i te huru 'ohipa ato'a, i te 'ohipa fa'aa'ura'a tauiha'a 'aore rā fa'aa'ura'a tāvinira'a nā Pōrīnetia farāni 'aore rā i raro a'e i tāna fa'aterera'a 'aore rā a te tahi o tāna mau pū 'ohipa ;
- f) Te mau taiete fa'aa'u nō roto mai tā rātou faufa'a taiete, i te fāito hau i te 'āfara'a, i te mau taiete fa'aa'u, taiete tapiho'o 'aore rā pū 'ohipa i fa'ata'ahia i te a e te e nei ;
- h) (fa'atupuhia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'Īrava 27, I.-1°, a) « Te mau taiete fa'aa'u, te mau taiete tapiho'o 'aore rā te mau tā'atira'a taiete e rave tumu ra i te 'ohipa a'ora'a i te mau taiete fa'aa'u, taiete tapiho'o, pū 'ohipa 'aore rā te mau tā'atira'a taiete e fa'ahitihia ra mai te a i te f o teie nei nūmera 8° ; »
- 9° I te amora'a i te mau tōro'a i tu'uhia mai e te tahi Hau 'e'ē 'aore rā e te tahi 'āmui'a aofenua 'e o te 'aufauhia ra i te moni a teie mau pū aofenua.

E'ita te tū'ati-'ore-ra'a e fa'ata'ahia ra i te nūmera 7° e ma'iri mai i ni'a i te ti'a i mā'itihia, nō te tumu ānei o tōna mā'itira'ahia 'aore rā nō te tumu o te tahi parau hōmana ti'a mā'itihia nō te fenua iho, 'ei peretiteni ānei 'aore rā 'ei mero nō te tahi tōmite fa'aoti o te tahi taiete farāni 'aore rā o te tahi pū 'ohipa farāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te mau ture e fa'anaho nei i taua taiete tapiho'o 'aore rā i taua pū 'ohipara'a.

E ti'a te nūmera 8° i mua atu i te fa'a'ohipa-ti'a-hia 'aore rā i te fa'a'ohipahia e te tahi ta'ata fa'ata'ahia, i ni'a i te huru ta'ata ato'a e amo pāpū ra i te ti'ara'a fa'atere o te pū 'ohipara'a, o te taiete fa'aa'u 'aore rā o te taiete tapiho'o e parauhia ra. »

II. – E 'ore e ti'a i te tahi mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te amo 'āmui i tāna parau hōmana 'e, hau atu i te hō'ē o, te mau parau hōmana i muri nei : mero 'āpo'ora'a 'oire, 'iriti ture 'aore rā huitu'ofā, ti'a mā'itihia i te 'Āpo'ora'a nō 'Europa.

Mai te peu tei roto te ta'ata e horo ra nō te mono i te hō'ē ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te hō'ē o te mau fa'anahora'a nō te tū'ati-'ore-ra'a e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II nei, e toru 'ahuru mahana te pu'etau fa'ata'ahia nāna, mai te taime a vata ai te pārahira'a, nō te fa'a'orera'a i teie tū'ati-'ore-ra'a nā roto i te fa'aho'ira'a i te tōro'a 'aore rā i te parau hōmana o tāna e hina'aro. 'Ia 'ore 'oia e fa'aoti i roto i te pu'etau fa'ata'ahia, e 'ite te tōmitēra-teitei i te tū'ati-'ore-ra'a nei 'e, e monohia 'oia e te ta'ata horo i muri noa mai e vai ra i ni'a i te tāpura.

III. - (fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'Īrava 41, 2°)

IV. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 18-IV-3°) - « ʻŌpanihia te mau ti'a ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'ari'i, i te roara'a o tā rātou parau hōmana, i te hō'ē tōro'a mero tōmite fa'atere 'aore rā mero tōmite hi'opo'a i roto i te hō'ē o te mau, pū 'ohipara'a, taiete fa'aau 'aore rā taiete tapiho'o i fa'ahitihia i te tāpa'o I. »

V. (monohia, TT n° 2017-1338 note 15/09/2017, ʻirava 27, I.-1°, b)) - « ʻŌpanihia te mau ti'a ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni :

1° I te ha'amata i te tōro'a ti'a a'o, e'ere e tōro'a nōna nā mua atu i te taime a haru ai 'oia i tāna parau hōmana ;

2° I te rave tāmau i taua 'ohipa mai te mea 'ua ha'amata taua 'ohipa i roto i te pu'etau hō'ē-'ahuru-mā-piti 'āva'e hou i te mahana mātāmua o te 'āva'e i ha'amata ai 'oia i taua 'ohipa ra ;

3° I te ravera'a i te 'ohipa ti'a a'o nō te mau taiete fa'aau, taiete tapiho'o, pū 'ohipara'a 'aore rā nō te mau 'āmuira'a tōro'a e fa'ahitihia ra i te nūmera 8° o te tāpa'o I ;

4° I te ravera'a i te 'ohipa ti'a a'o nō te mau fa'aterera'a hau, te mau taiete a te hau, te mau ti'amana haumana 'aore rā te tahi atu huru fare 'ohipa hau 'e'ē ato'a. »

V tāpiti. (fa'aōhia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, ʻirava 27, I.-1°, c)) - « ʻŌpanihia te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tāpe'ara'a i te mana i nia i te tahi taiete fa'aau, te tahi taiete 'ohipara'a 'aore rā i te tahi 'āmuira'a tōro'a e rave tumu ra i te 'ohipa a'ora'a.

ʻŌpanihia te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'atere-pāpū-ra'a i te tahi taiete fa'aau, te tahi taiete tapiho'o 'aore rā i te tahi 'āmuira'a tōro'a :

1° E rave nei i te a'ora'a 'ei 'ohipa tumu, mai te mea te mauhia ra e ana te fa'aterera'a o taua mau pū nei i roto i te maorora'a hō'ē 'ahuru ma piti 'āva'e hou a'e i te mahana mātāmua o te 'āva'e a ha'amata ai 'oia i tōna ti'ara'a mero ;

2° E rave nei i te a'ora'a 'ei 'ohipa tumu nā te mau taiete fa'aau, taiete tapiho'o 'aore rā nā te mau 'āmuira'a i fa'ahitihia i te nūmera 8° nō te tāpa'o I o teie nei ʻirava. »

VI. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 18-IV-3°) - « Teie nei rā, a ta'a noa atu i te mau fa'ata'ara'a ture i te tāpa'o I, e ti'a te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mā'itihia e teie iho 'āpo'ora'a 'ei ti'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te mau 'āmuira'a tōro'a e faufa'a tā te haufenua i roto, 'eiaha rā 'ei mau 'āmuira'a tōro'a 'imira'a 'āpī 'aore rā 'ei 'āmuira'a tōro'a 'ōperera'a 'āpī 'e 'ia 'ore taua mau ti'a e parauhia nei 'ia amo i te ti'ara'a tōro'a tāmoni.

Hau atu ra, e ti'a i te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te amo i te ti'ara'a peretiteni tōmite fa'atere, mono ti'a'au 'aore rā 'ei mero nō te tōmite fa'atere o te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui ha'apa'o tauiha'a a te haufenua 'aore rā a te mau taiete e rave ra 'ei 'ohipa tumu te 'ohipa tōtiare 'eiaha rā 'ei tōro'a tāmoni. »

VII. – ʻŌpanihia te mau ha'avā pāruru ato'a, e mero rātou nō te tā'atira'a o te mau ha'avā pāruru, i te taime a ha'amanahia ai rātou 'ei ti'a mā'itihia nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te rave-ti'a-ra'a 'aore rā i te tonora'a i te tahi mero tā'atira'a, i te tahi rave 'ohipa tauturu 'aore rā i te hō'ē pāpa'i parau, nō te amora'a i tō rātou ti'ara'a ha'avā pāruru i roto i te mau horora'a i tu'uhia i mua i te mau tiripuna fa'autu'ara'a e ha'avā ra i te tahi mau hara rahi 'e i te mau hapa ato'a e fa'a'ino ra i te 'Āi'a, te Haufarāni 'e te maita'i o te huirā'atira 'aore rā i te mau hara i ni'a i te 'ohipa pāpa'ira'a ve'a 'aore rā te tārahura'a moni 'aore rā i te fa'ahereherera'a moni ; ʻŌpani-ato'a-hia rātou, 'ia au noa ihoā i taua mau fa'annahora'a 'ōpanira'a i mua nei, i te 'aimārōra'a atu 'aore rā i te tītorotorora'a nō te hō'ē o te mau taiete fa'aau, taiete tapiho'o 'aore rā te mau pū 'ohipa e fa'ahitihia ra i te tāpa'o I (fa'a'orehia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, ʻirava 27, I.-1°, d)) 'aore rā i te pāto'ira'a i mua i te tiripuna ha'avāra'a i te Haufarāni 'aore rā i tāna mau pū 'ohipara'a, te mau taiete fa'aau farāni, ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna mau pū 'ohipara'a, te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i tā rātou mau pū 'ohipara'a hau.

VIII. – ʻŌpanihia te mau mero ato'a i te tu'ura'a 'aore rā i te fa'a'itera'a i tō rātou i'oa ma te ʻāpiti atu i tō rātou ti'ara'a i ni'a i te huru parau fa'aʻānirā'a a te tahi taiete tapiho'ora'a moni, tapiha'ara'a 'aore rā tapiho'ora'a tao'a rau.

IX. – ʻŌpanihia te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tauto'o ha'ape'epe'e atu i roto i te mau fa'aotira'a parau mana nō te tahi tumu 'ohipa a faufa'ahia ai rātou iho 'ei ta'ata noa 'aore rā 'ei 'aimana. »

(Parau tāpa'o: TT n° 2017-1338, nō te 15/09/2017, 'īrava 27[...] III.— nō te 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te h o te nūmera 8° o te 'īrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'aha'amana'ohia mai, i ni'a i te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te 2 nō 'ātopa 2017.

Te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e ma'iri-noa-hia atu i te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a, 'ia fa'ahope māite rātou i te reira i roto i te pu'etau e toru 'āva'e mai taua tai'o mahana ra.

IV.— nō te mau 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te tāpa'o V 'e te V tāpiti o te 'īrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'aha'amana'ohia mai, nō tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, 'eiaha rā nō terā e fa'ahitihia ra i te 2° o te tāpa'o V e te nūmera 1° o te tāpa'o V tāpiti o taua ā 'īrava 111, e 'ohipa te reira i ni'a i te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te tai'o mahana a piahia ai teie ture tumu.

V.— Te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e ma'iri-noa-hia atu i te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a 'ia au i tei fa'ata'ahia i te nūmera 3° 'e te 4° o te tāpa'o V e i te nūmera 2° o te tāpa'o V tāpiti o te 'īrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'aha'amana'ohia mai, 'ia fa'ahope māite rātou i te reira i roto i te ārea tau e toru 'āva'e mai te tai'o mahana a piahia ai teie ture tumu.

VI.— Te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, rātou e 'ore e ma'irihia i te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a e fa'ata'ahia ra i te tāpa'o V o te 'īrava 111 o teie ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'aha'amana'ohia mai, 'ia au i tōna pāpa'ira'a nā mua atu i teie nei ture tumu, e'ita te reira e ti'a i te fa'a'ohipahia nō te tumu o te rēni piti o taua nei ā tāpa'o V i roto i taua pāpa'ira'a ra, e 'ore roa ia e ti'a ia rātou i te ha'amata i te tahi tōro'a ti'a a'o e'ere i te tōro'a nō rātou nā mua atu i te piara'a o teie nei ture tumu.

VII.— nō te mau 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te 2° o te tāpa'o V 'e i te 1° o te tāpa'o V tāpiti o te 'īrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'aha'amana'ohia mai, e fa'a'ohipahia te reira i ni'a i te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te tai'o mahana nō te fa'a'āpīra'a mātāmua o taua 'āpo'ora'a i muri mai i te 1 nō tēnuare 2019.)

'īrava 111-1. (fa'aōhia, TT n° 2017-54 nō te 20/01/2017, 'īrava 2-III-2°) — E 'ore e tū'ati te ti'ara'a peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te ti'ara'a mero nō te tahi tōmite ti'amana haumana ti'amā 'aore rā nō te tahi ti'amana ti'amā a te hau o tei fa'atupuhia e te Haufarāni.

'īrava 112.— I. – Te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia o te 'ite-noa-hia atu te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a i muri mai i te hoperā'a o te tau e ti'a tō rātou mā'itira'ahia i te pāto'ihia 'aore rā e riro rātou, i te roara'a o te tau a amo ai rātou i tō rātou ti'ara'a, i te ma'irihia i te hō'ē o te mau utu'a a fa'a'orehia ai tō rātou ti'ara'a ta'ata mā'iti, e fa'arirohia rātou 'ei ti'a o tei fa'aho'i i tō rātou ti'ara'a nā ni'a i te hō'ē fa'aotira'a mana a te tōmitēra-teitei ānei, 'aore rā nā ni'a i te anira'a a te tahi noa ta'ata mā'iti.

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 18-V) « II. – Te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tei ma'irihia, i te taime nō tōna mā'itira'ahia, i te hō'ē o te mau utu'a tū'ati-'ore-ra'a i fa'ata'ahia i roto i teie nei upo'o parau, i roto i te pu'e tau i muri noa mai i tōna ha'amatarā'a i te amo i tōna ti'ara'a mero, 'ia pāto'i-noa-hia atu te mā'itira'a, 'ia fa'aoti noa atu te Tiripuna ti'amana hau i te reira, tītauhia 'oia i te fa'aho'i i tōna ti'ara'a mero 'aore rā i te fa'ahope i te tū'ati-'ore-ra'a 'e te tōro'a e amohia ra e ana. 'Ia tupu noa atu te tū'ati-'ore-ra'a i muri mai i te mā'itira'a, 'ia fa'aoti 'oia 'ia au i te fa'anahora'a i fa'ata'ahia iho nei. »

(fa'aōhia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'īrava 27, I.-2°, a)) « Nā ni'a i te 'ōpaera'a i te rēni mātāmua, hou a'e te pu'etau e toru 'āva'e hope i muri a'e i tōna ha'amatarā'a i tōna ti'ara'a mero 'aore rā,

'ia pāto'i-noa-hia atu te mā'itira'a, i te tai'o mahana a fa'aoti ai te Tiripuna ti'amana hau, 'ia fa'ahope māite te ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ma'irihia i te hō'ē o te mau utu'a tū'ati-'ore-ra'a e fa'ata'ahia ra i te tāpa'o V *tāpiti* o te 'irava 111 nā roto ānei i te fa'aho'ira'a i te hō'ē tuha'a 'aore rā i te tā'ato'ara'a o tāna tauto'ora'a i roto i taua mau taiete, nā roto ānei i te fa'annahora'a i te rāve'a 'ia ti'a'auhia te tā'ato'ara'a 'aore rā te tahi tuha'a o te reira, i te roara'a o te tau a amo ai 'oia i tōna ti'ara'a mero, 'ia au i te mau fa'annahora'a e 'ore roa e ti'a fa'ahou iāna i te ha'apa'o. »

(monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « I te tau a hope ai (monohia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'irava 27, I.-2°, b) « te mau pu'etau e fa'ata'ahia ra i te mau rēni mātāmua 'e i te rēni piti » (fa'aōhia, TT n° 2011-410 nō te 14/04/2011, 'irava 12) « o teie tāpa'o II », e fa'arirohia te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ei ti'a o tei fa'aho'i i tōna ti'ara'a nā ni'a i te hō'ē fa'aotira'a mana a te Tiripuna ti'amana hau o tei fa'aoti ma te fa'atītī'aifarora'a, nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta 'aore rā a te hō'ē o tōna mau ti'a. »

(fa'aōhia, TT n° 2011-410 nō te 14/04/2011, 'irava 12) « Teie nei rā, i te hopera'a o te pu'etau e toru 'āva'e, e ti'a te mau rēni piti e te toru o te 'irava TT 151 o te puta ture mā'itira'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o te ma'iri-noa-hia atu i te hō'ē o te mau utu'a tū'ati-'ore-ra'a e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II o te 'irava 111 o teie nei ture tumu. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « I roto i te tau i fa'ata'ahia i te rēni mātāmua (fa'aōhia, TT n° 2011-410 nō te 14/04/2011, 'irava 12) « o teie nei tāpa'o II », tītauhia te mau mero ato'a i te fa'atae i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te hō'ē parau ha'apāpūra'a, ma te 'ā'au tura e te ateate, o te tāpura nō te mau 'ohipa ato'a e ravehia nei e rātou 'ei tōro'a e amohia ra e rātou 'aore rā 'ei 'ohipa faufa'a nō te tā'ato'ara'a e fāna'ohia ra e rātou, noa atu i te mea tāmoni 'ore, o tā rātou e hina'aro ra i te tāpe'a 'aore rā o te tāpura e ha'apāpū ra 'aita roa atu rātou e rave ra i te tahi noa a'e 'ohipa. (fa'aōhia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'irava 27, I.-2°, f) « 'Ia fa'a'ite ato'a mai teie tāpura i te i'oa o te feiā e tauto'o ti'a mai nei 'aore rā e tauto'o noa mai i roto i te fa'aterera'a o te tahi taiete, 'aore rā 'āmuira'a tōro'a e rave nei 'ei 'ohipa tumu te a'ora'a. » I te roara'a o te tau a amo ai rātou i te ti'ara'a mero, tītau-ato'a-hia rātou i te fa'a'ite pāpū i te huru tauira'a ato'a e fa'ahuru'ē nei i tā rātou parau ha'apāpūra'a mātāmua. E piahia teie mau parau ha'apāpūra'a i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « E hi'opo'a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te mea ē tē tū'ati ānei ra teie mau 'ohipa i fa'a'itehia e te parau hōmana ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. Mai te mea ē e feafeau 'oia i te tū'atira'a o te mau tōro'a 'aore rā o te mau 'ohipa e ravehia ra 'aore rā 'ia pāto'i-noa-hia atu te reira, 'ia horo te tōmitēra-teitei ānei, te mero 'āpo'ora'a iho ānei 'aore rā te tahi noa atu mero i mua i te Tiripuna ti'amana hau, 'oia o tē ha'avā ma te fa'atītī'aifarō 'e o tē fa'aoti mai te mea tei roto te mero nei i te hō'ē o te mau fa'annahora'a nō te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a. »

Ia 'ite-noa-hia atu te tū'ati-'ore-ra'a tōro'a, tītauhia te mero nei o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'a'āfaro i tōna fifi i roto i te pu'etau e toru 'ahuru mahana mai te tai'o mahana a fa'arahia ai 'oia i te fa'aotira'a a te Tiripuna ti'amana hau. 'Ia 'ore, e poro te Tiripuna ti'amana hau e 'ua fa'aho'i te mero nei i tōna ti'ara'a. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « Te mero o tei 'ore i fa'a'ite pāpū 'ia au i te fa'ahopora'a e fa'ata'ahia ra i te rēni toru (ta'o fa'aōhia, TT n° 2011-410 nō te 14/04/2011, 'irava 12) « o teie nei tuha'a II » e fa'arirohia ia 'oia 'ei mero o tei fa'aho'i fa'ahopo i tōna ti'ara'a mana nā te Tiripuna ti'amana hau nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei 'aore rā a te hō'ē mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « E fa'aara-'oi'oi-hia te tōmitēra-teitei, te peretitēni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te mero e parauhia ra, i te fa'aho'ira'a fa'ahopo i fa'aotihia. E'ita rā te reira e fa'arirohia 'ei utu'a fa'a'erera'a ti'ara'a ta'ata mā'itihia. »

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 18-V) « III. – Nā ni'a i te 'ōpaera'a i te tāpa'o II, te mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni o tei 'ore noa atu i tāu'a i te hō'ē o te mau utu'a i fa'ata'ahia i te

tāpa'o VII 'e tae noa atu i te tāpa'o IX o te 'īrava 111 e fa'arirohia ia 'oia nā te Tiripuna ti'amana hau 'ei mero o tei fa'aho'i fa'ahepo i tōna ti'ara'a mana i taua iho taime, nā ni'a ānei i te anira'a a te tōmitēra-teitei 'aore rā a te tahi mero 'āpo'ora'a. E'ita rā te reira e fa'arirohia 'ei utu'a fa'a'erera'a ti'ara'a ta'ata mā'itihia.

IV. – Nā te hō'ē fa'auera'a mana a te Fa'aterera'a haufarāni ma te tūramara'a a te Tiripuna ti'amana hau e ha'amaui mai, 'ia tūtauhia te reira, i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie 'īrava nei. »

'īrava 113. — I. – E tu'uhia te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fatu nei i te ti'ara'a ta'ata rave 'ohipa nā te hau, i te taime a mana mai ai 'oia, i rāpae'au i te fa'anahora'a nō te feiā rave 'ohipa a te hau 'aore rā a te pupu tōro'a i roto 'oia e rohi ai, 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia nei i roto i te papature 'aore rā i te parau fa'aaura'a e fa'ahepo nei iāna. E fa'aho'ihia 'oia, i te hopera'a o tōna ti'ara'a mero, nā ni'a i tāna anira'a, tei te huru ra o te 'ohipa, i roto i te fa'anahora'a 'aore rā i te pupu tōro'a nō reira mai 'oia hou a'e i tōna mā'itira'ahia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, a hau noa atu te rahira'a rave 'ohipa, 'aore rā i roto i te taiete a te hau e fa'a'ohipa nei iāna i roto i te fa'anahora'a o te ture tīvira 'aore rā o te ture unuma.

(Parau tāpa'o : TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'īrava 27[...] II.— I roto i te hō'ē pu'etau e toru 'āva'e i te maoro mai te tai'o mahana a fa'a'ohipahia ai teie 'īrava, 'ia fa'a'ī māite te mau ti'a ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'apāpūra'a e fa'ahitihia ra i te rēni pae o te tāpa'o II o te 'īrava 112 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī a Pōrīnetia farāni, nō tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i teie ture tumu, 'ia fa'a'ite māite ho'i 'oia i ni'a i te i'oa o te feiā e tauto'o ti'a nei 'aore rā e tauto'o noa a riro ai rātou 'ei ti'a fa'atere o te tahi taiete fa'aau, o te tahi taiete tapihō'o 'aore rā o te tahi 'āmuira'a tōro'a e rave pāpū ra i te a'ora'a 'ei 'ohipa tumu nā rātou.)

II. - Mai te peu ē, i te mahana o tōna mā'itira'a e rave 'ohipa tihēpuhia te ti'a o te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni, e ti'a iāna i te fāna'o, nā ni'a i tāna anira'a, i te fa'ataimera'a o tāna parau fa'aaura'a 'ohipa. E fa'ari'ihia tāna anira'a, ma te fē'a'a 'ore, 'ia ha'apāpū rā te rave 'ohipa tihēpuhia i te mea 'ua rave māite 'oia i te 'ohipa, mai te tai'o mahana o tōna mā'itira'a, hō'ē a'e matahiti, ha'eha'a hope, i te maoro i roto i te taiete 'ohipa.

'īrava 114. — E fa'ataehia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te tahi ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te peretiteni o te 'āpo'ora'a rahi o tē fa'aara 'oi'oi atu i te tōmitēra-teitei e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. E mana taua fa'aho'ira'a ti'ara'a nei i te taime a tae atu ai te reira i roto i te rima o te peretiteni o te 'āpo'ora'a rahi.

'īrava 115. — Te ti'a o te 'āpo'ora'a rahi o Pōrīnetia farāni i ma'iri noa atu, ma te tumu 'ore, i te hō'ē tau rurura'a matarohia a te 'āpo'ora'a i fa'ari'i-māite-hia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e fa'arirohia 'oia ei ta'ata i fa'aho'i i tōna ti'ara'a e te 'āpo'ora'a rahi i te rurura'a hope'a o taua rurura'a ra.

E monohia te ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i mana'ohia e 'ua mo'e 'oia, 'ia au i te fa'ata'ara'a a te 'īrava 112 o te puta ture tīvira, nō te tahi taime poto noa i te 'āpo'ora'a rahi ; i te taime iho a tae mai ai te fa'aotira'a ha'avā e ha'apāpū ra i tōna mo'era'a, e te ta'ata hope'a i muri noa mai i ni'a i te tāpura i'oa nō reira mai te ta'ata i mana'ohia e 'ua mo'e 'oia.

'īrava 116. — E ti'a te mau mā'itira'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te pāto'ihia i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia te mau hope'ara'a o te mā'itira'a, e te mau ta'ata horo ato'a 'aore rā e te mau ta'ata mā'iti ato'a o te tuha'a fenua mā'itira'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau e nāna e fa'aoti ma te fa'atī'āifarora'a.

E ti'ara'a ato'a tō te tōmitēra-teitei nō te pāto'ira'a mai te peu tē mana'o ra 'oia 'e 'aita te mau tītura'a e te mau fa'anahora'a i fa'aotihia e te ture i fa'aturahia.

E ti'a te ha'amanara'a o te ta'ata horo mā'itira'a i riro mai 'ei mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te rēni mātāmua o te tāpa'o II o te 'īrava 107, i te pāto'ihia i roto i te pu'etau hō'ē-

'ahuru-ma-pae mahana mai te tai'o mahana a mono ai te ta'ata horo mā'itira'a nei i te mero 'apo'ora'a nō Pōrīnetia farāni tei vata tōna pārahira'a.

Ia 'ite noa atu te Tiripuna ti'amana hau i te tano-'ore-ra'a i te ture o te ti'ara'a ta'ata mā'itihia o te hō'ē 'aore rā o te tahi rahira'a ta'ata horo mā'itira'a, e fa'aotihia ia te tano-'ore-ra'a i te ture o te ti'ara'a ta'ata mā'itihia o teie noa ta'ata nei 'aore rā o teie mau ta'ata nei. Nō reira, e ha'amana te Tiripuna ti'amana hau, 'ei mero mā'itihia, te ta'ata 'aore rā te mau ta'ata i muri noa mai 'ia au i tō rātou 'āpapara'a i ni'a i te tāpura i'oa.

E vai noa mai te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i pāto'ihia tōna mā'itira'ahia i ni'a i tōna ti'ara'a 'e tae noa atu i te taime a fa'aoti-hope-hia ai te pāto'ira'a.

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 27-I)

'Īrava 117.— E fa'ataehia te mau horora'a 'ia au i te mau fa'aotira'a hau i fa'ahitihia i te 'irava 112 e i te mau fa'aotira'a rahi i fa'ahitihia i te 'irava 115 i mua i te Tiripuna ti'amana hau, e nāna e fa'aoti ma te fa'atitī'aifarora'a. E fa'ataime teie mau horora'a i te fa'aotira'a utu'a. Teie nei rā, e'ita te horora'a e fa'ataime i te fa'aotira'a utu'a mai te peu 'ua fa'aotihia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i muri a'e i tōna fa'au'u-a-hope-ra'a-hia 'e 'ia 'ere atu 'oia i tōna mau ti'ara'a mana ti'amā, mana tīvira e te mana 'utuāfare.

Tuha'a 2 - Fa'aturera'a o te terera'a 'ohipa

'Īrava 118.— E tupu te mau rurura'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te 'oire pū nō Pōrīnetia farāni. E ti'a iāna, nō te tahi mau rurura'a, i te ha'amau i te tahi vāhi 'ē atu 'ei vāhi rurura'a 'āpo'ora'a.

E ruru 'oia ma te ti'amā i te piti o te mahana maha i muri mai i te mā'itira'a o tōna mau mero, i raro a'e i te peretitenira'a o tōna mero pa'ari roa a'e.

'Īrava 119.— E ruru te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e piti rurura'a 'āpo'ora'a noa i te matahiti hō'ē i te mau tai'o mahana e nō te maorora'a i ha'amauhia mai i roto (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 19) « i tāna fa'aturera'a roto ».

E ha'amata 'e, e hope te mau rurura'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i roto i te fa'aturera'a roto a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. 'Ia 'ore te 'āpo'ora'a e ruru 'ia au i te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a nei, e fa'ahopo te tōmitēra-teitei i te peretiteni 'āpo'ora'a 'ia tītau 'oia i te 'āpo'ora'a i roto i nā maha-'ahuru-ma-va'u hora i muri mai. 'Ia 'ore, nā te tōmitēra-teitei e tītau i te 'āpo'ora'a nō te rurura'a 'āpo'ora'a noa.

'Īrava 120. — E ruru te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia i te rurura'a ta'a'ē nā ni'a i te tītaura'a a tōna peretiteni i muri mai i te anira'a pāpa'i i fa'ataehia atu iāna ra e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, 'aore rā e te pae rahi hope o tōna mau mero 'aore rā e te tōmitēra-teitei mai te mea ē e 'ohipa hau i te ta'a'ē.

'Ia fa'ata'ahia i roto i te rata anira'a, te tai'o mahana matarara'a o te rurura'a e te tāpura 'ohipa mahana o taua rurura'a ra. 'Ia fa'aarahia te tōmitēra-teitei i te anira'a i fa'ataehia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e te pae rahi o te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

'Ia 'ore te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e putuputu i te tai'o mahana 'ia au i te anira'a, e fa'ahopo te tōmitēra-teitei i te peretiteni o te 'āpo'ora'a 'ia tītau 'oia i te mau mero 'āpo'ora'a i roto i nā maha-'ahuru-ma-va'u hora i muri mai. 'Ia 'ore te 'āpo'ora'a rahi e putuputu i roto i taua pu'etau ra, e tītau te tōmitēra-teitei i te 'āpo'ora'a rahi nō te rurura'a 'āpo'ora'a ta'a'ē ma te tīa'i 'ore.

E'ita te maorora'a o te rurura'a ta'a'ē e hau atu i te hō'ē 'āva'e.

E'ita te maorora'a, 'ia 'āmuihia te tā'ato'ara'a o te mau rurura'a ta'a'e i tupu i rotopū e piti tau rurura'a noa, e ti'a i te hau atu i te piti 'āva'e.

E'ita te mau fa'ata'ara'a ture o nā rēni e piti i mua nei e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mau rurura'a ta'a'e i fa'atupuhia nā ni'a i te anira'a a te tōmitēra-teitei.

Īrava 121. (monohia, TT n° 2007-1719 du 7/12/2007, Īrava 4) — E mā'iti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i tōna peretiteni nō te maorora'a o te mau parau hōmana a tōna mau mero 'āpo'ora'a. E mā'iti 'oia (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 28-1°) « nō te hō'ē ā maorora'a » i te tahi atu mau mero o tāna piha 'ohipa 'ia au i te fāito rahira'a o te mau pupu porotita 'e 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia e tāna fa'aturera'a roto.

Ia vata noa atu te ti'ara'a tōro'a peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'a'āpīhia ia te tā'ato'ara'a o te mau mero o te piha 'ohipa nei.

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 28-2°)

Īrava 122. — E mana te mau fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te peu 'ua putuputu mai hau atu i te 'āfara'a o tōna mau mero i te taime Īritira'a o te rurura'a.

Ia 'ore te fāito hapanui e rae'ahia i te Īritira'a o te putuputura'a, e fa'ataimehia te putuputura'a nō ananahi a'e, 'eiaha rā 'ia tai'ohia te tāpati e te mau mahana fa'aeara'a 'ohipa ; i reira 'oia e putuputu ai e aha noa atu te rahira'a mero i tae mai.

I roto i te fa'anahora'a o nā rēni e piti i ni'a nei, e tāpa'ohia te i'oa o te mau mero i ma'iri i roto i te parau tuputi'a.

E fa'ati'ahia te mā'itira'a tāhōmana, hō'ē noa ra parau hōmana i te ti'a hō'ē i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. Teie nei rā, mea 'ōpanihia te reira nō te mā'itira'a o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te peretiteni e te piha 'ohipa a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e nō te mā'itira'a (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 5-IV-2°) « fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau 'aore rā nō te fa'aho'ira'a parau mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi ».

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 26) « Mai te mea, e'ita e ti'a i te mono i te mau pārahira'a i vata i te roara'a o te parau hōmana nā roto i te tītaura'a i te ta'ata e vai ra i ni'a i te tāpura i muri noa mai i te mero i fa'aru'e mai i tōna pārahira'a, e tāmāu noa ā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tere noa atu te itira'a mai te rahira'a mero i raro mai i te fāito rahira'a matarohia e pae-'ahuru-ma-hitu mero, e fa'aotihia te pae rahi e tītauhia ra e teie nei ture tumu 'aore rā e te fa'aturera'a roto 'ia au i te rahira'a mero e ti'a noa nei i roto i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. »

Īrava 123. — 'Ia ha'amau te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i tāna fa'aturera'a roto. Nā teie fa'aturera'a roto e ha'apāpū mai i te mau fa'anahora'a, i ni'a i te terera'a o te 'āpo'ora'a rahi, o tei 'ore i fa'ata'ahia i roto i teie nei upo'o parau. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 20) « 'Ia fa'ari'ihia te reira e te pae rahi hope o te mau mero o te 'āpo'ora'a. » 'Ia piahia te reira i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni. E ti'a ato'a te reira i te tu'uhia i roto i te 'aimārōra'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau 'ia ha'avā 'e 'ia fa'aoti mai 'oia ma te fa'atī'āifarora'a.

Īrava 124. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 21) — E ti'a te terera'a 'ohipa a te mau pupu mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'aotihia nā roto i te tahi mau fa'aotira'a rahi noa atu e'ita te reira e fa'ahuru'ē, i taua taime ra, i te mau fa'aotira'a i ni'a i te moni taime a te mau mero mā'itihia 'ia au i tei fa'ata'ahia i te Īrava 126.

'Ia fa'anaho mai te mau pupu porotita o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ia rātou nā roto i te fa'ataera'a atu i roto i te rima o te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te hō'ē parau ha'apāpūra'a, tei tārimahia e tō rātou mau mero, ma te 'āpiti atu te reira i te tāpura o tō rātou mau i'oa e tō te ti'a o te pupu.

'Ia au i te mau fa'ahora'a o tana iho e fa'aoti, e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'ata'a nō te mau pupu mero mā'itihia, 'ei rāve'a nā te mero tāta'i tahi 'aore rā nā te pupu mero, te hō'ē piha 'ohipa, te mauha'a pāpa'ira'a parau e te rāve'a nō te amora'a i tā rātou mau ha'amāu'ara'a i te pae nō te mau parau ha'amāramaramara'a huru rau e hina'arohia e rātou, nō te pāpa'ira'a e' te 'ōperera'a rata 'e nō te niuniu parauparau. 'Ia fa'atupu noa atu te tahi mau mero i te hō'ē pupu nō te pae iti o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e fāna'o rātou ma te tāmoni 'ore, nā ni'a i tā rātou anira'a, i te hō'ē piha 'ohipa 'āmui e te mauha'a pāpa'i parau.

E ti'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te mau fa'ahora'a i ha'amauhia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e nā ni'a i te tu'ura'a mana'o o te mau ti'a pupu tāta'i tahi, i te fa'ata'a atu nā te mau pupu te hō'ē 'aore rā te tahi rahira'a ta'ata. E tātara te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i tana tāpura faufa'a, i roto i te hō'ē upo'o parau ta'a'ē o te fa'atupuhia nō teie nei tumu parau, i te tahi tuha'a moni e tītauhia nō teie mau ha'amāu'ara'a moni rave 'ohipa 'ia 'ore rā te reira ia hau i te fāito e 30 % o te tino moni ho'ona tā'ato'a e 'aufauhia i te matahiti hō'ē i te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

O te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni te ti'a fa'ae ha'amāu'ara'a o te faufa'a e fa'ahitihia ra i mua nei. Nā te mero mā'itihia o terā 'aore rā o terā pupu e fa'aoti i te huru e te fa'ahora'a o te 'ohipa e ravehia e teie mau rima tauturu i roto i taua mau pupu e vai nei i roto i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia ha'apuroro noa atu te va'ata'ata i te hō'ē ve'a ha'amāramaramara'a rahi, e aha noa atu tōna fa'ahora'a, i ni'a i te mau 'ohipa e ravehia ra e te ti'a'aura'a 'ohipa a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'ata'ahia te tahi ma'a vāhi piara'a mana'o nā teie mau pupu mero mā'itihia. 'Ia ha'amauhia te mau fa'ahora'a nō te fa'ahipara'a i teie fa'ata'ara'a ture i roto i te fa'aturera'a roto.

Ia fa'ata'ahia te tahi atu mau fa'ahora'a nō te terera'a 'ohipa a te mau pupu porotita i roto i te fa'aturera'a roto.

Īrava 125.— 'Ia ha'amau te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tāpura 'ohipa mahana o tana mau rurura'a, a ta'a noa atu i te mau fa'ata'ara'a ture a te Īrava 153 'e 'ia pāpa'i 'oia i te parau tuputi'a o tana mau 'āpo'ora'a tāta'i tahi.

Īrava 126.— E 'aufauhia te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te mau 'āva'e ato'a, i te moni ho'ona o tei ha'amauhia te fāito e te 'āpo'ora'a rahi 'ia au i te tāpura moni taime e 'aufauhia nei i te mau rave 'ohipa a te hau fenua nō Pōrīnetia farāni (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 29) « 'e o tei tā'ōti'ahia i te fāito moni taime i ni'a i te fāito tohu 707 ». E 'aufauhia taua moni ho'ona ē tae roa atu i te rurura'a mātāmua a te 'āpo'ora'a rahi i fa'ata'ahia i te piti o te rēni o te Īrava 118.

E ti'a taua moni ho'ona ra i te 'āmuihia 'e te moni ho'ona 'ei mero nō te 'Āpo'ora'a mana hope ma te fa'atura rā i te mau fa'ahora'a i fa'ata'ahia mai e te Īrava 4 o te fa'auera'a mana n° 58-1210 nō te 13 nō tītema 1958 i ni'a i te ture tumu e fa'ature ra i te moni ho'ona a te mau mero o te 'Āpo'ora'a mana hope.

(monohia, TT n° 2007-1719 du 7/12/2007, Īrava 22-I) « E ha'apāpū mai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau pirira'a e fāna'ohia e te mau mero 'āpo'ora'a rahi nō te mau parau fa'ati'a ma'irira'a 'ohipa tau poto 'aore rā te mau hora ha'aputu, te ha'api'ipi'ira'a e te pārurura'a tōtiare, 'e tae noa atu i te mau pirira'a e hōro'ahia nō te tahi mau tōro'a 'aore rā i te hopera'a o te parau hōmana mero 'āpo'ora'a. Hō'ē ā 'aore rā hau atu te faufa'a o teie mau pirira'a i tō tei fa'ata'ahia e te ture nō te tahi atu mau va'ata'ata nō te Rēpūpirita. »

(*Parau tāpa'o*: TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 36-VI) 'Ia fa'atanohia te mau fa'aturera'a i fa'ata'ahia i te tāpa'o II o te Īrava 11 'e i te mau Īrava 15, 17 'e te 22, e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te tai'o mahana hope nō te mahana 1^{muu} nō tiurai 2009.)

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 du 5/07/2019, ʻĪrava 27) « Ia ha'amau ato'a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'anahora'a nō te amora'a i te mau ha'amāu'ara'a i te pae nō te utara'a e te tonora'a o tōna mau mero nō te tahi mau tuha'a 'ohipa fa'ata'ahia 'e penei a'e, te fāito moni ho'ona tonoha'a e 'aufau-noahia i te peretiteni 'āpo'ora'a e i te peretiteni tōmite tāmāu. »

E mito te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i tāna fa'aturera'a roto, i te mau fa'anahora'a a tāpe'ahia ai te tā'ato'ara'a 'aore rā te tahi tuha'a o te moni ho'ona i fa'ahitihia i roto i te rēni mātāmua 'ia mo'e noa atu te tahi ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, ma te tumu faufa'a 'ore, i te tahi rahira'a rurura'a fa'ahēpohia a te 'āpo'ora'a rahi 'e 'aore rā a tāna mau tōmite.

ʻĪrava 127. — I. - E mā'iti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te mau matahiti ato'a i rotopū i tōna mau mero i te tōmite tāmāu, 'ia au i te fāito rahira'a ti'a o te mau pupu ma te tāpe'a mai i te fāito tano noa hau a'e.

E mā'iti te tōmite tāmāu i tōna peretiteni, tōna mono peretiteni e i tāna pāpa'i parau. E mā'itira'a ta'ata 'ōtahi teie.

E ha'amau te tōmite tāmāu i tāna tāpura 'ohipa mahana, ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a ture o te ʻĪrava 153.

II. – Mai te hō'ē putuputura'a i te tahi, nā te tōmite tāmāu :

- 1° E fa'atere nā roto i tāna mau fa'aotira'a i te mau 'ohipa i fa'ataehia mai iāna ra e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i fa'atae-ti'a-hia mai iāna ra e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, mai te peu 'ua fa'ata'a mai 'oia nei e 'ohipa rū ;
- 2° E hōro'a i tōna mau mana'o i ni'a i te mau parau mana e tītauhia ra te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nā te Haufarāni ;
- 3° E ha'amana i te mau fa'aotira'a i fa'ahitihia i te ʻĪrava 133 'e i te ʻĪrava 135.

'Aita tōna e ti'ara'a nō te ha'amana i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te ʻĪrava 140 pi'ihia « ture fenua », te tāpura faufa'a matahiti e te tāpura faufa'a a te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a a Pōrīnetia farāni, nō te fa'a'ite i tōna mana'o i ni'a i te (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻĪrava 5-IV-3°) « mā'itira'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau 'aore rā i te fa'aho'ira'a parau mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi » 'e 'aita ato'a tōna e ti'ara'a nō te fa'aoti e tītau i te uiuira'a mana'o huira'atira.

'Aita tōna e ti'ara'a nō te hurira'a i te moni mai te tahi pene 'āfata moni i te tahi, maoti rā 'ei hurira'a moni i roto iho i te hō'ē ā tuha'a tāpura faufa'a 'e, mai te mea ē e 'ore te fāito o taua mau hurira'a moni e tāhiti atu i te 'ōti'a hō'ē tuha'a i ni'a i te maha o te pu'e moni e vai ra i roto i te mau pene tāta'i tahi e parauhia ra. E ti'a ra iāna i te fa'ata'a i te pu'e faufa'a ha'amāu'a mai roto mai i te tuha'a faufa'a hau atu i teie 'ōti'a.

III. – Ia fa'ata'a mai te fa'aturera'a roto a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'anahora'a nō te terera'a o te tōmite tāmāu.

ʻĪrava 128. — E ti'a i te huira'atira i te haere e fa'aro'o i te mau rurura'a 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'eiaha rā i te taime a 'ore ai te pae rahi hope o te 'āpo'ora'a i tae mai 'e 'aore rā i ti'ahia mai e fa'ari'i. E ti'a i te peretiteni i te fa'aoti 'ia ha'apūrorohia te tahi rurura'a nā roto i te rāve'a 'upa-teata.

Ia pāpa'i-māite-hia te parau tuputi'a o te mau putuputura'a 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni tāta'i tahi o te piahia atu i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni (fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻĪrava 23-I) « 'e 'ia fāna'ohia te reira e te huira'atira nā roto i te rāve'a nūmeri, i roto i te pu'etau e va'u mahana i muri a'e i taua mau putuputura'a ».

ʻĪrava 129.— « I. - » (fa'arahihia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, ʻĪrava 26, 2°, a)) E mana ti'amā tō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i tāna iho faufa'a moni. 'Ia vauvauhia te tāpura faufa'a a te

'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e, 'ia fa'a'ohipahia 'oia 'ia au i te hō'ē ā huru fa'anahora'a e hō'ē ā huru fa'aturera'a e tō te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni. 'Ia ha'amanahia te mau fa'ahuru'ēra'a ato'a e te piha 'ohīpa fa'aterera'a a te 'āpo'ora'a rahi, 'ia au i taua ā mau 'ōti'a i ha'amauhia i roto i te rēni hope'a o te tāpa'o II o te 'īrava 127.

'Ō tōna peretiteni te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a o te tāpura faufa'a a te 'āpo'ora'a rahi ; e ti'a iāna i te tono 'ei ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 28, 1°, a) « te tahi mero hi'opo'a ha'amāu'ara'a faufa'a 'e i te pāpa'i parau rahi a te 'āpo'ora'a rahi ». E ti'ara'a tōna nō te fa'atae i te ti'a ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni i te hō'ē parau fa'auera'a 'aufaura'a ma te auraro rā i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te 'īrava TT 274-5 o te puta ture o te mau tiripuna ha'apa'o faufa'a, e'ita rā e ti'a iāna i te teni i taua mana ra.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 28, 1°, b)) « E fa'ataimehia te ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a o te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, tei 'itehia 'ei ha'apa'o faufa'a tumu nā ni'a i te tahi fa'aotira'a hope a te ha'avā tai'ora'a faufa'a hou te taime a tae mai ai te parau nō te fa'ari'ira'ahia tāna ti'a'aura'a faufa'a.

I taua taime ra, e amo mai te mono-peretiteni mātāmua o te 'āpo'ora'a rahi 'aore rā, 'ia mo'e noa atu 'oia, 'ia fifi noa atu 'oia nei 'aore rā 'ia fa'ataime-noa-hia tōna ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a, nā te hō'ē mono-peretiteni ia, 'ia au i tōna 'āpapara'a i ni'a i te tāpura mā'itira'a, e amo i te ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a. E hope taua ti'ara'a mono nei i te taime a tae mai ai i roto i te rima o te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni te parau nō te fa'ari'ira'ahia tāna ti'a'aura'a faufa'a a. »

« I tāpiti. - » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 28, 1°, c)) Nā te tahi tōmite mero mā'itihia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'aaineine i te mau 'ōpuara'a tāpura faufa'a ha'amāu'a. I muri iho e fa'ataehia taua mau 'ōpuara'a faufa'a ha'amāu'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, hou a'e i te hopera'a o te tai'o mahana nō te 15 nō 'ātopa, 'e a tāpa'ohia ai te reira i roto i te 'ōpuara'a tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni o te 'āpitihia atu i te parau ha'amāramaramara'a.

E'ita te nu'ura'a mai te tahi matahiti i te tahi o te tāpura faufa'a nō te terera'a 'ohīpa a te 'āpo'ora'a rahi e hau atu i te fāito nu'ura'a faufa'a 'āpī matarohia e noa'a mai 'ia au i te parau fa'ata'ara'a i fa'ataehia e te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni i mua i te 'āpo'ora'a rahi, hou te mahana 1^{muu} nō 'ātopa.

« I tātoru. - » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 28, 1°, d)) (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 24-II) « E hope te ti'ara'a rima tauturu nō te peretiteni 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o te hō'ē mero o teie 'āpo'ora'a i te taime a hope ai te parau hōmana o te mero mā'itihia e fa'a'ohīpa ra i teie mau rima tauturu. E ti'a i te peretiteni 'āpo'ora'a 'aore rā i te mero 'āpo'ora'a i te fa'ahope i te tōro'a o taua mau rima tauturu. »

(tuhā'a II i te IV fa'arahihia, TT n° 2017-1338 nō te 15/09/2017, 'īrava 26, 2°, b)) « II. - 'Ōpanihia te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'aō mai 'ei mero nō tāna piha 'ohīpa :

- 1° Tōna hoa fa'aipoipo, tōna hoa fa'au parau autaea'era'a tīvira 'aore rā tōna hoa fa'aturi ;
- 2° Tōna mau metua 'aore rā te mau metua o tōna hoa fa'au parau autaea'era'a tīvira 'aore rā o tōna hoa fa'aturi ;
- 3° Tāna mau tamari'i 'aore rā te mau tamari'i a tōna hoa fa'aipoipo, a tōna hoa fa'au parau autaea'era'a tīvira 'aore rā a tōna hoa fa'aturi.

Ia 'ore noa atu teie 'ōpanira'a e aurarohia e hope ti'a noa ia te parau fa'aura'a 'ohīpa.

Nā te hō'ē fa'auera'a mana i ferurihia e te Tiripuna ti'amana hau e fa'ata'a mai i te mau fa'anahora'a e tītau ra (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 28, 2°) « i te peretiteni o te 'āpo'ora'a » nō Pōrīnetia farāni i te fa'aho'ira'a i te mau tino moni ato'a i 'aufauhia e ana nō te fa'atura-'ore-ra'a i teie 'ōpanira'a.

E 'ore roa e ti'a 'ia tītau i te tuha'a moni fa'aho'i i te mero rave 'ohipa o te piha fa'atere.

Ia fa'aō noa atu te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tahi o te mau tino e fa'ahitihia ra i te nūmera 1° 'e tae atu i te 3° 'ei mero nō tāna piha 'ohipa, e ma'irihia 'oia i te utu'a i fa'ata'ahia i te tuha'a II o te 'īrava 110 o te ture n° 84-53 nō te 26 nō tēnuare 1984 nō te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te papature tōro'a a te haufenua.

III. — 'Ia fa'aara 'oi'oi noa te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te Ti'amana Teitei hi'opo'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana i te mea ē tē vai nei i roto i tāna piha 'ohipa :

1° Tōna tu'āne 'aore rā tōna tuahine, 'aore rā te hoa fa'aipoipo, te hoa fa'aau autaea'era'a tīvira 'aore rā te hoa fa'aturi o tōna tu'āne 'aore rā o tōna tuahine ;

2° Te tamari'i a tōna tu'āne 'aore rā a tōna tuahine, 'aore rā te hoa fa'aipoipo, te hoa fa'aau autaea'era'a tīvira 'aore rā te hoa fa'aturi o teie tamari'i ;

3° Tōna hoa fa'aipoipo tahito, tōna hoa fa'aau autaea'era'a tīvira 'aore rā tōna hoa fa'aturi tahito ;

4° Te tamari'i, te tu'āne 'aore rā te tuahine o te feiā e fa'ahitihia ra i te nūmera 3° o teie tuha'a III ;

5° Te tu'āne 'aore rā te tuahine o te ta'ata e fa'ahitihia ra i te nūmera 1° o teie tuha'a II.

Mai te mea ē e fēti'i te tahi rima tauturu e rave ra i roto i te piha 'ohipa a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te fa'ata'ara'a a te tuha'a II 'aore rā o teie tuha'a III e te tahi atu mero o te 'āpo'ora'a rahi, 'ia fa'aara 'oi'oi noa 'oia ma te tīa'i 'ore i te peretiteni 'āpo'ora'a e te Ti'amana teitei hi'opo'a faufa'a a te feiā mana.

[Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n° 2017-753 FH nō te 8 nō tetepa 2017.]

E fa'a'ohipahia te tuha'a III *[Fa'ata'ara'a tei fa'arirohia 'ei fa'ata'ara'a faufa'a 'ore 'ia au i te Papature Niu nā ni'a i te fa'auera'a a te 'Āpo'ora'a huito'oiva n° 2017-753 FH nō te 8 nō tetepa 2017.]* ma te fa'ahuru'ē 'ore i te mau 'īrava 432-10 'e tae atu i te 432-13 e te 432-15 o te puta ture fa'au'ara'a. »

(Parau tāpa'o : TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, 'īrava 24-III – E 'ohipa māite te rēni hope'a o te mau 'īrava 86 e 129, nō tō rātou pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, i ni'a i te mau parau fa'aaura'a e fa'a'ohipahia ra i te tai'o mahana ha'amanara'a o te ture tumu e parauhia ra.)

'īrava 129-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 17-IV) — 'Ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i roto i tāna fa'aturera'a roto, e ha'amau te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau tuha'a mana e amohia e te tōmite hi'opo'a e te tai'ora'a tāpura faufa'a, 'e tae noa atu i te mau fa'anahora'a e arata'i nei i te mā'itira'a o te mau mero o te mau pupu porotita 'ia au i te fāito rahira'a mero.

E ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'aoti 'āmui e te Haufarāni i te hō'ē parau fa'aaura'a e ha'apāpū mai i te mau fa'anahora'a e ti'a ai i te mau rave 'ohipa a te Haufarāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te rēni piti o te 'īrava 169, i te tutu'uhia 'ei rave 'ohipa i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nō te tauturura'a i tāna tōmite hi'opo'a tāpura e te tai'ora'a faufa'a i te amora'a i tōna mau tuha'a mana fa'ata'ahia. 'Ia tārimahia teie parau fa'auera'a e te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Tuha'a 3 – Tuha'a mana a te 'āpo'ora'a

'īrava 130.— E ti'ara'a tō te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te fa'aturera'a nō tōna tōro'a, i te fa'aarahia i te mau 'ōpuara'a 'ohipa ato'a 'aore rā o te tahi vauvaura'a parau mana i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua », 'e 'aore rā o te tahi atu mau fa'aotira'a 'ē atu.

Nō reira, e fa'ataehia i roto i te rima o te mau ti'a, hō'ē-'ahuru-ma-piti a'e mahana hou te rurura'a nō te tahi 'ōpuara'a 'aore rā te tahi vauvaura'a parau mana i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia « ture fenua », 'e, e maha a'e mahana hou te rurura'a nō te tahi 'ōpuara'a 'aore rā nō te tahi vauvaura'a fa'aotira'a rahi, 'ia

pāpa'ihia te hō'ē parau fa'ata'ara'a tuputi'a i ni'a i te mau 'ohipa tāta'i tahi i tāpa'ohia i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana.

Īrava 131.— (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 24-1°) « Ia fa'ata'ahia e piti a'e taime rurura'a i te 'āva'e hō'ē » nā mua roa nō te mau uiuira'a a te mau mero e te mau pāhonora'a a te peretiteni e tā te mau mero o te fa'aterera'a hau i muri iho.

(fa'arahihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 24-2°) « E ti'a i te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'atae i tā rātou mau uiuira'a ma te pāpa'i atu i te mau fa'aterehau, o te tītauhia i te pāhono i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro. »

Īrava 132.— E ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'atupu i te tahi mau tōmite hi'opo'a nā roto i te mā'itira'a 'ia au i te fāito rahira'a mero o te mau pupu porotita e vai nei i te 'āpo'ora'a rahi.

Nā te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'ata'a i te fa'anahora'a o te mau tōmite hi'opo'a.

Īrava 133.— I roto i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana fa'atere e te Haufarāni, e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna tōmite tāmau, i te ha'amana i te mau fa'aotira'a nō te fa'a'ohipara'a, i te mau ture 'aore rā i te mau fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i te fenua farāni 'aore rā nō te fa'a'ore-hope-roa-ra'a, te fa'ahuru'ēra'a 'aore rā nō te fa'anava'ira'a i te mau fa'aotira'a Īriti ture 'aore rā te mau fa'aturera'a, i Pōrīnetia farāni.

Ia fa'ataehia taua mau vauvaura'a parau mana nei, 'ia au i tō rātou huru, e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ānei 'aore rā e tāna tōmite tāmau ānei, i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e i te tōmitēra-teitei 'e 'ia fa'atae 'oia nei i te reira i te fa'aterehau nō te mau fenua farāni o te aramoana.

E piahia teie mau fa'aotira'a i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

Īrava 134. — Ia uihia te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te ha'amaura'a 'e te fa'a'orera'a o te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni.

Ia ui-ato'a-hia tōna mana'o, 'ia 'ore noa atu te mana'o o te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o te mau mero 'āpo'ora'a 'oire e parauhia nei e tū mai, i ni'a i te fa'ahuru'ēra'a o te mau 'ōti'a fenua o te mau 'oire 'e tō te mau 'oire 'āmui e te tauira'a i tō rātou 'oire pū.

Īrava 135.— E fa'atae te tōmitēra-teitei i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'ata'ara'a ture (fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 30) a te Hau 'āmui nō 'Europa i ni'a i te tā'atira'a o te mau fenua farāni nō te aramoana i te (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 30) « Hau 'āmui nō 'Europa ».

E ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mā'iti i te mau vauvaura'a parau mana, o te fa'ataehia e tōna peretiteni i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e i te tōmitēra-teitei ra.

Tuha'a 4 – Tuha'a mana o te peretiteni nō te 'āpo'ora'a rahi

Īrava 136. — Tei roto i te peretiteni ana'e ra te mana mūto'i i roto i te 'āua o te 'āpo'ora'a rahi. E mana tōna nō te ti'avaru i rāpae i te piha putuputura'a te mau ta'ata fa'ahuehue ato'a. 'Ia tupu noa atu te tahi 'ohipa 'i'ino mau 'aore rā te tahi 'ohipa hape, e mana tōna nō te tītau 'ia tāpe'ahia vetahi 'ē ta'ata ; e fa'apāpa'i 'oia i te parau tuputi'a 'e, e fa'aara-'oi'oi-hia te 'auvaha ture nō te Rēpūpirīta.

Ia tītau-noa-hia atu te reira, e ti'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ani i te tauturu a te tōmitēra-teitei nā roto i te tonora'a mai te mau mūto'i.

Īrava 137.— Nā te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 31-1°) « e fa'anaho 'e e fa'atere i te mau » piha 'ohipa a te 'āpo'ora'a rahi. E tihēpuhia mai te mau rave 'ohipa ma te fa'atura (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 29, 1°, a) « i te 'aifāitora'a ti'ara'a nō te fāna'o i te tōro'a a te hau ». (Pereota fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 29, 1°, b)).

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 29, 2°) « Ia fa'aoti te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau parau mana ato'a nō te fa'atōro'ara'a 'e te ti'a'aura'a o te mau rave 'ohipa a te mau piha tōro'a a te 'āpo'ora'a rahi. »

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 31-2°) « E ti'a'au 'oia i te mau faufa'a ato'a a te 'āpo'ora'a e te mau faufa'a ato'a e fa'ata'ahia mai nā te 'āpo'ora'a rahi. »

E ti'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te horo 'aore rā i te pāto'i i te mau huru horora'a ato'a i mua i te mau tiripuna ha'avāra'a nā ni'a i te i'oa o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, ma te fa'ahuru'ē ore i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture a te nūmera 25° o te Īrava 91.

Īrava 138. — E ti'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te teni i tōna mana tu'ura'a rima i te mono peretiteni, i te mau ti'a ha'apa'o piha 'ohipa a te hau e i te mau mero o tāna piha 'ohipa.

Tuha'a 5 - “Ture fenua” 'e te mau fa'aotira'a rahi

Īrava 139.— E ha'amana te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'e te tahi atu mau fa'aotira'a 'ē atu.

Īrava 140.— (rēni 1 i te 18 monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 25-I) « Te mau parau mana ato'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e pi'ihia nei “ture fenua”, tā te Tiripuna ti'amana hau e hi'o ha'avā māite, o te mau parau mana ia, nō roto mai i te tumu o te ture e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni iho ānei nā roto i te fa'a'ohipara'a i te Īrava 13, 'aore rā nō roto mai i te ti'ara'a o Pōrīnetia farāni nō te amo-āmui-ra'a i te tahi mau mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra mai te Īrava 31 'e tae atu i te 36. »

Te mau parau mana ato'a i niuhia i ni'a i teie nei Īrava, e ti'a rātou i te fa'a'ohipahia i roto i te mau fa'aaura'a ato'a e tere ra, 'ia riro te reira 'ei maita'i nō te tā'ato'ara'a.

Īrava 141.— Nā te fa'aterera'a hau, te hō'ē tuha'a, 'e nā te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te tahi tuha'a, e fa'aoti 'āmui i te mau parau mana e fa'ata'ahia ra i te Īrava 140 pi'ihia "ture fenua" 'e te tahi atu mau fa'aotira'a rahi.

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 39-2°)

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 39-2°)

Ia 'āpitihia te mau 'ōpuara'a 'aore rā te mau huru fa'aotira'a parau mana ato'a e fa'ata'ahia ra i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā te mau fa'aotira'a rahi ato'a, i te tahi parau fa'ata'ara'a i ni'a i tō rātou mau tumu.

Īrava 142.— I ni'a te mau 'ōpuara'a 'aore rā i te mau vauvaura'a parau mana tāta'i tahi ato'a e fa'ata'ahia ra i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua”, (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 25-II) « e mā'itihia hō'ē mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ei 'āfa'ifa'i parau, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i roto i te fa'aturera'a roto. »

E'ita hō'ē noa a'e 'ōpuara'a 'aore rā vauvaura'a parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” e ti'a i te tu'uhia i roto i te 'aimārōra'a e i te mā'itira'a mai te mea 'aita 'oia, nā mua roa, i pāpa'ihia

i roto i te tahi parau fa'ata'ara'a, 'ia au i te fa'ata'ara'a a te ĩrava 130, i tu'uhia, i nene'ihia e i piahia 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i roto i te fa'aturera'a roto.

E fa'ari'ihia te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te ĩrava 140 pi'ihia “ture fenua” e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te mā'itira'a reo huna 'ore e i te pae rahi o te mau reo o te mau mero e ti'a ra i roto iāna.

Ĩrava 143. — E fa'ataehia te mau parau mana a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tā te tōmite tāmau, nā tō rātou iho mau peretiteni 'aore rā mono-peretiteni, nā mua a'e i te hopera'a o te piti o te mahana 'ohipara'a i muri noa mai i tō rātou ha'amanara'ahia, i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e i te tōmitēra-teitei. 'Ia fa'ataehia te mau parau tuputi'a nō te mau 'aimārōra'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ĩrava 23-I) « 'e i te tōmitēra-teitei » i roto i te pu'etau e va'u mahana i te maoro.

I te roara'a o te pu'etau e va'u mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia te fa'aotira'a rahi nei, e ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te fa'aho'i fa'ahou i te fa'aotira'a rahi 'aore rā i te tahi mau tuha'a o te mau fa'ata'ara'a ture i mua i te 'āpo'ora'a rahi 'ia tuatāpapa-fa'ahou-hia te reira.

I te roara'a o te pu'etau e va'u mahana i muri mai i te fa'ari'ira'ahia te tahi parau mana 'ia au i tei fa'ata'ahia e te ĩrava 140 pi'ihia “ture fenua”, e ti'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpīrīta 'e te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te fa'aho'i fa'ahou i te parau mana 'aore rā i te tahi mau tuha'a o taua parau mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi 'ia tuatāpapa-fa'ahou-hia te reira.

'Ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ahitihia ra i nā rēni i ni'a atu, e'ita te fa'aho'ira'a parau 'ia tuatāpapa-fa'ahou-hia e ti'a i te pāto'ihia ; e'ita te reira e ti'a i te ravehia maoti rā e va'u mahana i muri mai i te anira'a. Mai te mea 'aita 'oia e ruru ra, 'ia putuputu maoti te 'āpo'ora'a rahi nō taua noa a'e ra tumu parau nei, ma te 'ore te mau fa'ata'ara'a i ni'a i te maorora'a o te mau tau 'ohipara'a i fa'ata'ahia i te ĩrava 120 e ti'a i te pāto'i mai.

Ĩrava 144.— I. - (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ĩrava 31-I) « E mā'itihia te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'ei tāpura faufa'a au maita'i te fāito 'āpī 'e te fāito ha'amāu'ara'a, 'inaha 'ua tuatāpapa-māite-hia te mau 'āpī 'e te mau ha'amāu'ara'a ma te 'ā'au ateate. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 32) « E ti'a te tāpura faufa'a nei i te fa'ataehia i mua i te Tiripuna ti'amana hau nā na e fa'aoti mai i te horora'a nō te fa'a'orera'a o te mau parau mana 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra e te ĩrava II o te upo'o parau VI. »

E fa'arirohia te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'ei tāpura faufa'a au maitata'i te fāito 'āpī 'e te fāito ha'amāu'ara'a, i te taima a mā'itihia ai te au-māite-ra'a i rotopū i te fāito faufa'a o te mau ha'amāu'ara'a nō te terera'a 'ohipa a te hau e te fāito faufa'a i fa'ata'ahia nō te mau fa'atupuha'ara'a 'e a mā'itihia ai taua tāpura faufa'a 'ei tāpura faufa'a au maita'i i nā fāito e piti nei 'e i te taima a nava'i māite ai te faufa'a nō te 'aufau pe'e roa i te mau fa'aho'ira'a tārahu tāmatahiti i te roara'a o te matahiti ti'aura'a a te 'āpo'ora'a rahi nei, 'ia tātara-noa-hia atu te moni 'āpī mai roto mai i te tuha'a fa'ata'ahia nō te terera'a 'ohipa a te hau nō te huri atu i te reira i roto i te tuha'a fa'atupuha'ara'a, tei fa'arahi mai i te 'āpī o teie tuha'a hope'a nei, a ta'a noa atu i te moni i tārahuhia mai, 'e penei ato'a, i te moni nō roto mai i te tuha'a moni hau 'aore rā i te moni fa'ata'ahia nō te 'atu'atura'a mauiha'a i hurihia mai i roto i teie 'āfata.

'Aita e fa'ahēpora'a hau atu i ni'a ia Pōrīnetia farāni i te pae nō te ti'aura'a faufa'a maoti rā te mau ha'amāu'ara'a nō te 'aufaura'a i te mau tārahu e tītauhia ra e te mau ha'amāu'ara'a i fa'aoti-pāpū-hia e teie ture tumu.

E'ita roa hō'ē noa a'e ha'amara'ara'a ha'amāu'ara'a 'aore rā fa'aitira'a 'āpī e ti'a i te fa'aotihia mai te mea 'aita tōna e tuha'a fa'aho'ira'a i roto i te tuha'a moni 'āpī i mitohia 'aore rā mai te mea 'aita e fa'anahora'a i ferurihia mai 'ei moni pāroru, nā roto ānei i te ha'amara'ara'a tute, te fa'atupura'a tute 'aore rā i te fa'ahereherera'a moni tei 'aifāito noa i te ha'amāu'ara'a i 'ōpuahia.

II. – 'Ia mā'itihia te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'ia au i te fa'ahora'a i fa'ata'ahia i te 'irava (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-V) « 185-1 ». Mai te mea 'aita 'oia i tāpae i te au-māite-ra'a fāito faufa'a, 'ia fa'a'ohipahia 'ia te fa'ahora'a i fa'ata'ahia i te 'irava (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-V) « 185-3 ».

Mai te mea 'ua mo'ehia te hō'ē ha'amāu'ara'a fa'ahopohia 'aore rā 'aita te moni fa'ata'ahia nō taua nei ha'amāu'ara'a i nava'i i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni, 'ia fa'a'ohipahia te fa'ahora'a i fa'ata'ahia i te 'irava (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-V) « 185-4 ».

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 17-V) « III. – E fa'ata'a mai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i te tahi fa'aotira'a rahi ta'a'ē i te mā'itira'ahia te tāpura faufa'a 'aore rā nā roto i te tahi parau mana i fa'ata'ahia e te 'irava 140 pi'ihia “ture fenua”, i te mau fa'ahora'a 'aore rā i te mau ture nō te 'ōperera'a i te mau tuha'a moni tauturu 'e te mau pirira'a tārahu nā te mau ta'ata mōrare.

Teie nei rā, nō te mau tuha'a moni tauturu e 'ōpere-noa-hia atu, o tei 'ore i ha'apāpūhia te mau fa'ahora'a fa'au, e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'aoti :

1° I te fa'ata'ara'a i roto i te tāpura faufa'a, i te tuha'a tārahu nā ni'a i te ta'ata fāna'o tāta'i tahi ;

2° I te ha'amāura'a, i roto i te tahi 'api 'āpiti'ahia i te tāpura faufa'a, te hō'ē tāpura i'oa o te mau ta'ata fāna'o ma te ha'apāpū, nā ni'a i te ta'ata fāna'o tāta'i tahi, i te tumu 'e te fāito moni tauturu.

Ia fa'ata'a-māite-hia te tuha'a moni tauturu i te ta'ata fāna'o tāta'i tahi 'aore rā i te tāpura i'oa o te feiā fāna'o 'ia au i te fa'ahora'a e fa'ahitihia ra i te nūmera 2°, e fa'arirohia 'ia te reira 'ei fa'aotira'a fa'ari'ihia nō te 'ōperera'a tuha'a moni tauturu i fa'ahitihia i ni'a mai. »

'Irava 144-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 31-II) — I roto i te pu'etau e piti 'āva'e hou a'e i te hi'opo'ara'a o te tāpura faufa'a mātāmua, 'ia tupu māite te 'aimārōra'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau 'āveira'a tāpura faufa'a o te matahiti ti'a'aura'a 'e tae noa atu i ni'a i te mau hopoi'a tāmatahiti rau e mana'ohia ra.

Nā te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e fa'aineine 'e e vauvau atu i te 'ōpuara'a fa'aotira'a tāpura faufa'a, tei fa'ahopohia i te fa'ataera'a i te reira i te mau mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, ma te 'āpiti ato'a i te mau parau fa'ata'ara'a e au, hō'ē 'ahuru ma piti mahana a'e hou i te 'āvarira'a o te rurura'a mātāmua i fa'ata'ahia nō te hi'opo'ara'a o taua tāpura faufa'a ra.

Nā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e mā'iti 'e e fa'aoti i te tāpura faufa'a mātāmua, te tāpura faufa'a hau e te mau fa'aotira'a nō te fa'ahuru'era'a tāpura faufa'a.

'Irava 144-2. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 31-II) — E fa'atae te tōmite hi'opo'a o te tāpura faufa'a e te faufa'a moni i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te mau mero fa'aterehau ato'a e i te mau mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, hou te hopera'a te 31 nō mē i te mau matahiti ato'a, te hō'ē parau e fa'ata'a ra i tāna 'ohipa 'e o tei 'āpiti'ahia atu nā muri, te parau fa'ata'ara'a o tāna mau tuatāpapara'a, 'e tae noa atu i tāna mau fa'aotira'a i rave, i te roara'a o te matahiti ti'a'aura'a i ma'iri atu. E piahia taua parau fa'ata'ara'a i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni i roto i te pu'etau e pae mahana i muri a'e i te fa'ataera'ahia o te reira. I te roara'a o te 'āva'e i muri mai i tōna fa'ataera'ahia, e tupu te 'aimārōra'a i ni'a i teie parau fa'ata'ara'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

'Irava 145. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 31-III) — 'Ia oti te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni i te ha'amanahia, e ha'amata māite te mau parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia “ture fenua”, i ni'a i te mau 'aufaura'a tute tōro'a 'e te mau tute huirā'atira, i te 'ohipa i te mahana 1^{mua} nō tēnuare i muri mai i te tai'o mahana o te rurura'a mātāmua a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i fa'ata'ahia nō te hi'opo'ara'a i te tāpura faufa'a, noa atu 'aita te reira i piahia hou a'e i taua tai'o mahana.

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 33)

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 33)

Īrava 146.— E fa'arirohia 'ei parau mana faufa'a 'ore te huru parau mana ato'a 'aore rā te huru fa'aotira'a rahi ato'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i fa'ata'ahia i te ĩrava 140 pi'ihia "ture fenua", e aha noa atu te tumu parau, i fa'aotihia i rāpae ānei i te tau rurura'a 'aore rā i rāpae'au ānei i te vāhi rurura'a fa'ata'ahia.

Pene III – « Te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere »

(Pene monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-I)

Īrava 147.— Te vai nei i roto i te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 du 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nō Pōrīnetia farāni te mau ti'a nō te mau 'āmuira'a tōro'a, te mau aupupu pāuru rave 'ohipa, te mau pū e te mau tā'atira'a e tauto'o nei i roto i te parau nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-III) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nō Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 34-I) « 'Ia 'itehia i roto i teie 'āpo'ora'a te tā'ato'ara'a o te mau ta'amotu. »

Te ti'ahia nei te mau 'āna'ira'a tōro'a ato'a, i roto i te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », e te tahi rahira'a mero i nūmerahia 'ia au i te fāito rahi o te tuha'a 'ohipa e ravehia ra e teie mau pupu tāta'i tahi i roto i te parau nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-III) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva e i te ta'ere » nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 148.— Tītauhia te mau mero o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » 'ia fatu i te ti'ara'a 'āi'a farāni, 'ia hau tō rātou matahiti i te hō'ē 'ahuru ma va'u, 'ia fatu i te ti'ara'a ta'ata mā'iti 'e 'ia rave i te 'ohipa i Pōrīnetia farāni nei nō te pu'etau hau atu i te piti matahiti i te maoro i roto i te tōro'a o tāna e ti'a nei 'ei mero. Tei ni'a te roara'a o te parau hōmana mero i te maha matahiti i te maoro. 'Ia fa'a'āpīhia te tā'ato'ara'a o te mau mero i te taime fa'a'āpīra'a mero.

E 'ore e ti'a i te fa'aō 'ei mero o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nō Pōrīnetia farāni te mau mero nō te Fa'aterera'a haufarāni 'e nō te 'Āpo'ora'a mana hope, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau tāvana, te mau tāvana tuha'a 'oire 'e tō rātou mau mono, te mau ti'a nō te 'Āpo'ora'a hau 'āmui nō 'Europa 'e tae noa atu i te mau tino ato'a e amo nei i te mau tōro'a 'e i te mau parau hōmana e fa'ahitihia ra i te nūmera 2° nō te tuha'a I o te ĩrava 111 'e i te nūmera 4° nō te tuha'a II o te ĩrava 109.

Īrava 149.— (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ĩrava 34-II-1°) « ma te fa'atura i te rēni piti o te ĩrava 147, 'ia ha'amau te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'aotira'a rahi 'aore rā i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te ĩrava 140 pi'ihia "ture fenua" i ni'a i :

- 1° Te rahira'a mero o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », 'ia 'ore rā teie rahira'a mero 'ia hau i te pae 'ahuru ma hō'ē ; »
- 2° Te tāpura o te mau 'āmuira'a tōro'a, te mau pū tōro'a e te mau tā'atira'a tōro'a ato'a e ti'a mai i roto i te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » ;
- 3° Te fa'anahora'a o te mā'itira'a o te mau mero e ha'apa'ohia mai e taua iho mau 'āmuira'a 'e tāua mau tā'atira'a (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 30-IV, 1°) « e te fa'aotira'a i te mau

fa'aturera'a e ha'afaua'a ra i te 'aifāitorā'a o te mau vahine 'e te mau tāne i te fa'aōra'a i teie fare fa'atī'ahau » ;

- 4° Te rahira'a pārahira'a 'ia au i te mau pupu tāta'i tahi ;
- 5° Te mau tino moni ho'ona e 'aufauhia i te mau mero o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », 'ia au i te rahira'a taima e ti'a mai ai rātou i te mau rurura'a 'āpo'ora'a 'e i te mau rurura'a tōmite hi'opo'a ;
- 6° Te mau ture ato'a e fa'anaho nei i te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » o tei 'ore i ha'apāpūhia mai e teie ture tumu ;
- 7° (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-IV, 2°) « Te mau pirira'a e fāna'o-noa-hia atu e te mau mero o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva e te ta'ere, 'ia au i te tumu parau nō te mau taima ma'irira'a 'ohipa fa'atī'ahia 'e te mau pu'e hora 'aufauhia. Hō'ē ā fa'anahora'a o teie mau pirira'a i te mau pirira'a e fāna'ohia ra e te mau mero o te mau 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva vaefenua farāni. »

(Parau tāpa'o : 'īrava 30-VI : E ha'amata te nūmera 1° o te tuha'a IV o teie 'īrava i te taima fa'a'āpīra'a i muri nei o te tā'ato'ara'a o te mau mero o te fare fa'atī'ahau nei.)

'īrava 150.— Nā te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » e mā'iti i tōna peretiteni.

E putuputu 'oia nā ni'a i te tītaura'a a tōna peretiteni, a tōna mau mero piha 'ohipa 'aore rā i te anira'a a te pae rahi o tōna mau mero. E fa'ari'ihia te huirā'atira 'ia ti'a mai i te taima rurura'a a teie 'āpo'ora'a.

Nāna iho e fa'aoti i tāna fa'aturera'a roto, o te piahia i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni. E ti'a teie nei fa'aturera'a i te horohia i mua i te tiripuna a te hau.

'īrava 151.— I. – E tītauhia te mana'o o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i ni'a i te mau 'ōpuara'a i te pae nō te mau tāpura 'ohipa fa'arava'ira'a faufa'a 'e tōtiare a Pōrīnetia farāni.

II. – E fāfāhia te mana'o o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i ni'a i te mau 'ōpuara'a e te mau vauvaura'a parau mana e fa'ata'ahia ra i te 'īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'ia au i te tumu parau nō te mau tāpura 'ohipa fa'arava'ira'a faufa'a e tōtiare. Nō reira, e tītauhia tōna mana'o e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni nō te mau 'ōpuara'a e, e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nō te mau vauvaura'a parau mana.

E ti'a te mana'o o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i te fāfāhia e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i ni'a i te tahi atu mau 'ōpuara'a 'aore rā mau vauvaura'a parau mana e fa'ata'ahia ra i te 'īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā i ni'a i te mau 'ōpuara'a ato'a 'aore rā i te mau vauvaura'a fa'aotira'a rahi 'e tae noa atu i te mau huru uiuira'a ato'a i ni'a i te mau tāpura 'ohipa fa'arava'ira'a faufa'a 'e tōtiare (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-V) « , o te arutaimāreva » 'aore rā o te ta'ere.

Ia tupu noa atu te reira, hō'ē 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nō te hōro'ara'a mana'o, o te fa'aitihia mai i te 'ahuru ma pae mahana 'ia tītau-rū-hia mai e te fa'aterera'a hau ānei 'aore rā e te 'āpo'ora'a rahi ānei. I te hopera'a o te tau fa'ata'ahia, mai te mea rā 'ia 'ua hōro'ahia te mana'o.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'īrava 26-I) « E ti'a iāna i te mā'iti i te hō'ē o tōna mau mero nō te vauvau i mua i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mana'o o te 'āpo'ora'a nei i ni'a i te mau 'ōpuara'a 'e te mau vauvaura'a parau mana i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia “ture fenua” tei fa'ataehia mai iāna ra. »

III. – E ti'a i te pae rahi, i te fāito e piti tuha'a i ni'a i te toru, o te mau mero o te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i te fa'aoti i te ravera'a i te mau tuatāpapara'a i ni'a i te mau tumu parau e ō mai i roto i te mana fa'aterera'a e mauhia ra e ana.

IV. – 'Ia ha'apurorohia te mau parau fa'ata'ara'a e te mau mana'o o te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » 'ia 'itehia te reira e te huiratira.

'Īrava 152.— Te fa'anahohia nei te terera'a 'ohipa a te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nā roto i te tahi tuha'a moni ta'a'e i fa'ata'ahia i roto i te mau ha'amāu'ara'a fa'ahēpohia tei tāpa'o-māite-hia i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 34-III) « E 'ore e ti'a i te tāpura faufa'a terera'a 'ohipa a te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i te mara'a noa mai te hō'ē matahiti i tō muri atu, 'ia 'ore te rahira'a mero e tau'i 'e, i te hau atu i te mara'ara'a mana'ohia o te mau 'āpī 'ia au i tei fa'ataehia i te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », hou a'e i te hopera'a o te mahana 1^{muu} nō 'ātopa, e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. »

Tōna peretiteni te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a o te tāpura faufa'a a te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » ; e ti'a iāna i te teni i tōna ti'ara'a fa'aue ha'amāu'ara'a i te hō'ē mero o tāna piha 'ohipa. E ti'a iāna i te fa'atae i te hō'ē parau tītaura'a mana i te ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te 'irava TT 274-5 o te puta ture nō te mau pū hi'opo'ara'a e ha'avāra'a faufa'a, e'ita ra e ti'a iāna i te teni i teie mana i te tahi atu mero.

Nā te peretiteni o te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » e ha'apa'o i te ti'a'aura'a o te mau rave 'ohipa a teie pū a te hau e rohi ra i roto i te mau piha 'ohipa a te 'āpo'ora'a nei. E ti'a iāna i te teni i tōna mana tu'ura'a rima i te pāpa'i parau rahi 'e i te mau ti'a'au piha 'ohipa hau a te 'āpo'ora'a nei.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 26-II) « 'Ia hope te parau hōmana a te tahi mero nō te āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » nō Pōrīnetia farāni, nāna e ha'apa'o i te terera'a 'ohipa matarohia 'e tae roa atu i te taima a mana mai ai te peretiteni 'āpī. »

(Parau tāpa'o : TT n° 2007-1719 nō te 7 nō tītēma 2007, 'irava 36-VI) 'Ia fa'ari'ihia 'ei fa'aotira'a mana te mau ture e fa'ata'ahia ra i te tuha'a II o te 'irava 11 e i te mau 'irava 15, 17 'e te 22 e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e te hopera'a o te mahana 1^{muu} nō tiurai 2009.)

Pene IV – Te mau autāu'ara'a i rotopū i te mau Fare Fa'ati'ahau

'Īrava 153.— E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'atere hau i te tītau 'ia tāpa'o rū mai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana nā ni'a i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture a te 'irava 125, 'aore rā i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana a te tōmite fāmau nā ni'a i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni toru o te tuha'a I o te 'irava 127, te mau 'ōpuara'a parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi o tāna e mana'o ra e mea rū.

Nā ni'a i te 'ōpaera'a i taua ā mau fa'ata'ara'a ture, e ti'a i te tōmitēra-teitei i te tītau 'ia tāpa'o-rū-hia i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā a tāna tōmite tāmau i te hō'ē uira'a e tītauhia rāua i te hōro'a i tō rāua mana'o.

Ia fa'aarahia te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e te tōmitēra-teitei hou a'e i te taime rurura'a i te mau tumu parau o te tāpura 'ohipa mahana fa'ata'ahia a te 'āpo'ora'a rahi 'aore rā a tāna mau tōmite rau.

Īrava 154. — Ma te mana'o tū e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e fa'aro'o te 'āpo'ora'a rahi i te mana'o o te tōmitēra-teitei.

E fa'aro'o-ato'a-hia te tōmitēra-teitei 'e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nā ni'a i te anira'a a te fa'aterehau nō te mau fenua nō te ara moana.

E ti'a māite mai te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te mau fa'aterehau ma te au i te ture i te mau rurura'a 'āpo'ora'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o tāna tōmite tāmau 'e tāna mau tōmite rau. E fa'aro'ohia rātou 'ia au i te mau uira'a pāpa'i i tāpa'ohia i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana. E ti'a rātou i te ti'ahia mai e te tahi mau ti'a mono taime poto noa.

Īrava 155. — E fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te mau matahiti ato'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ra :

- 1° Ia fa'ari'ihia mai te reira, te 'ōpuara'a fa'aotira'a hau nō te mau tāpura faufa'a o te tau ti'a'aura'a faufa'a i ma'iri noa atu, hou a'e i te 'āvarira'a o te tau 'āpo'ora'a nō te hi'opo'ara'a faufa'a ;
- 2° Te parau fa'ata'ara'a a te fa'aterera'a hau i ni'a i tāna ti'a'aura'a 'ohipa i te roara'a o te matahiti tīvira i ma'iri noa atu, i ni'a i te fa'arava'ira'a faufa'a e te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'e i ni'a i te terera'a o tāna mau piha tōro'a ato'a.

Īrava 156. (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 5-I) — E ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'ata'ahuri i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni nā roto i te tahi mā'itira'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau. E fa'ari'ihia taua mā'itira'a mai te mea 'ua tārimahia te reira e te fāito ra (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 35-1°) « hō'ē tuha'a i ni'a i te toru » (19) o te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia fa'ahitihia i ni'a i te parau mā'itira'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau, a tahi, te mau tumu a fa'aotihia ai teie mā'itira'a 'e, a piti, te i'oa o te ti'a e amo mai i te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'ia mana noa atu te fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau.

Mai te mea tei roto 'oia i te pu'etau rurura'a, 'ia putuputu māite te 'āpo'ora'a rahi e toru mahana ĩ i muri mai i te fa'ataera'ahia te horora'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau. 'Ia fa'atae-noa-hia atu te horora'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau i rāpae'au i te tau fa'ata'ahia nō te mau 'āpo'ora'a noa, e 'āvarihia hō'ē rurura'a ma te au i te ture e pae mahana ĩ i muri mai i te fa'ataera'ahia te horora'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau. E tupu te mā'itira'a (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 35-2°) « e maha-'ahuru-ma-va'u hora i muri noa mai i te putuputura'a ma te au i te ture o te 'āpo'ora'a rahi » ; 'ia 'ore 'ia rae'ahia te fāito rahira'a mero hapanui, 'ia tūra'ihia ĩa te reira i te mahana i muri atu. 'Ia au i te pu'etau e fa'ahitihia ra i teie nei rēni, 'aita ĩa e tai'ohia te mau mahana tāpati 'e te mau mahana 'ohipa 'ore.

E tai'o-noa-hia te mau reo e tū ra i te horora'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau o tē mana māite 'ia mā'itihia te reira e te pae rahi (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 35-3°) « o te fāito ra e toru tuha'a i ni'a i te pae » (34) o te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E'ita e ti'a i te mero tāta'i tahi o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tu'urima mai, i te roara'a o te hō'ē matahiti tīvira, hau atu (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 35-3°) « i te hō'ē mā'itira'a horora'a » fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau.

E poro te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau hope'ara'a mā'itira'a hou a fa'atae 'oi'oi ai i te reira i te tōmitēra-teitei ra. E ti'a te mau hope'ara'a o te mā'itira'a nei i te pāto'ihia e te mau

mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e te tōmitēra-teitei, i mua i te Tiripuna ti'amana hau o tē fa'aoti mai ma te fa'atūi'aifarora'a, i roto i te pu'etau e pae mahana mai te taime a porohia ai te mau hope'ara'a o te mā'itira'a nei.

Ia fa'aoti-noa-hia atu te fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau, e hope ato'a ia te mau ti'ara'a o te mau mero o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni. E porohia te mero i mā'itihia 'ei peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'ei ti'a i mana mai 'e nāna e amo i te ti'ara'a nei i taua ihoā taime. E fa'aotihia te mā'itira'a o te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i te ʻrava 73.

ʻRava 156-1.- I — (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻrava 5-II) Mai te mea, (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-1°) « nā roto i te tahi mā'itira'a i tupu i te tai'o mahana hope nō te 30 nō māti » o te tau ti'a'aura'a 'ohipa e parauhia nei, 'ua pāto'i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tāpura faufa'a matahiti, 'ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te 'āpo'ora'a nei, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana mai te tai'o mahana i fa'aotihia ai te pāto'ira'a nei, i te hō'ē tāpura faufa'a 'āpī o tei tuatāpapahia mai 'ia au i te tāpura faufa'a mātāmua 'e, penei a'e, o tei fa'ahuru'ēhia e te hō'ē 'aore rā hau atu mau fa'aotira'a ha'amaita'ira'a 'āpī i tāpe'ahia mai i te taime 'aimārōra'a (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-1°) « o te 'ōpuara'a mātāmua » i mua i te 'āpo'ora'a rahi. (Fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-1°) 'E penei a'e, 'ia 'āpitihia « te 'ōpuara'a 'āpī », i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a parau mana i fa'ata'ahia mai i te ʻrava 140 pi'ihia “ture fenua”, i ni'a i te mau tute tōro'a 'e te mau tute huirā'atira i mā'itihia 'ei tāpura faufa'a au maita'i te fāito 'āpī e te fāito ha'amāu'ara'a. (Fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-1°) « Ia fa'aoti te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni nā roto i te hō'ē noa mā'itira'a i te mau 'ōpuara'a i fa'ataehia mai e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, ma te tāpe'a noa mai i te mau fa'aotira'a ha'amaita'ira'a i tu'uhia mai 'aore rā o tei fa'ari'ihia e ana. »

Mai te mea 'aita te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i fa'ari'i i taua 'ōpuara'a tāpura faufa'a 'e, penei a'e, te mau 'ōpuara'a parau mana pi'ihia “ture fenua” i 'āpitihia atu nā muri i roto i te pu'etau e pae mahana i muri noa mai i tō rātou fa'ataera'ahia, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te raupe'a i tōna ti'ara'a mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi. I taua taime ra, e fa'arirohia ia te 'ōpuara'a tāpura faufa'a 'e, penei a'e, te mau 'ōpuara'a parau mana ato'a pi'ihia “ture fenua” i 'āpitihia atu nā muri 'ei tāpura faufa'a i ha'amanahia, 'eiaha rā mai te mea 'ua fa'aotihia te fa'aho'ira'a o taua mau parau mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi, e te fāito rahira'a (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-2°) « hō'ē a'e tuha'a i ni'a i te toru » (19) o te rahira'a mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'e 'ia ha'amanahia te reira e te tuha'a hau a'e i te rahi (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, ʻrava 36-2°) « i te fāito ra e toru tuha'a i ni'a i te pae » (34) o te mau mero o te 'āpo'ora'a rahi. Tei ni'a te mau i'oa o te feiā tārīma i te parau horora'a fa'aho'ira'a parau mana.

Ia fa'ataehia te parau horora'a fa'aho'ira'a parau mana i roto i te pu'etau e pae mahana mai te tai'o mahana a raupe'a ai te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i tōna ti'ara'a mana i mua i te 'āpo'ora'a rahi 'e 'ia 'āpitihia te reira e te hō'ē 'ōpuara'a tāpura faufa'a, 'e penei a'e 'ia tītauhia te reira, 'e te mau vauvaura'a parau mana mai tei fa'ata'ahia i te ʻrava 140 pi'ihia “ture fenua”, i ni'a i te mau tute tōro'a e te mau tute huirā'atira i mā'itihia 'ei tāpura faufa'a au maita'i te fāito 'āpī e te fāito ha'amāu'ara'a. 'Ia fa'ahitihia i ni'a i te parau mā'itira'a fa'aho'ira'a parau mana te i'oa o te ti'a i tu'uhia mai nō te amora'a i te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'ia mana noa atu te horora'a fa'aho'ira'a parau mana.

I te mahana fa'ataera'a o te horora'a fa'aho'ira'a parau mana, 'ia tītau te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau mero 'āpo'ora'a rahi 'ia putuputu rātou i te ivara'a o te mahana i muri mai 'aore rā i te mahana 'ohipara'a mātāmua i muri noa mai. 'Ia fa'ataehia ia te parau tītaura'a mero 'e te parau horora'a fa'aho'ira'a parau mana i fa'ataehia mai 'e te 'ōpuara'a tāpura faufa'a e fa'ahitihia ra i roto 'e, penei a'e, te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a parau mana mai tei fa'ata'ahia i te ʻrava 140 pi'ihia “ture fenua”, i ni'a i te mau tute tōro'a 'e te mau tute huirā'atira.

Ia tupu te mā'itira'a horora'a nei i te rurura'a i fa'ata'ahia i te rēni maha o teie nei tuha'a I.

E poro te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau hope'ara'a mā'itira'a hou a fa'atae 'oi'oi ai i te reira i te tōmitēra-teitei ra. E ti'a te mau hope'ara'a o te mā'itira'a nei i te pāto'ihia e te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e te tōmitēra-teitei, i mua i te Tiripuna ti'amana hau o tē fa'aoti mai ma te fa'atītī'aifarora'a, i roto i nā pu'etau e pae mahana mai te taime a porohia ai te mau hope'ara'a o te mā'itira'a nei.

Mai te mea 'ua manuia te horora'a fa'aho'ira'a parau mana, e fa'arirohia ia te 'ōpuara'a tāpura faufa'a e, penei a'e, te mau 'ōpuara'a parau mana ato'a pi'ihia “ture fenua” e 'āpe'e ra iāna 'ei tāpura faufa'a i ha'amanahia. E hope ato'a ia te mau ti'ara'a o te mau mero o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni ma te au i te ture. E porohia te ti'a i tu'uhia mai 'ei peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'ei ti'a i mana mai e o tē amo mai i te ti'ara'a nei i taua ihoā taime. E fa'aotihia te mā'itira'a o te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i te 'irava 73.

Ia fa'ataehia te tāpura faufa'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta hou a'e te hopera'a o te pu'etau e pae mahana mai te tai'o mahana e ti'a ai 'oia i te fa'arirohia 'ei tāpura faufa'a mana 'ia au i te fa'ata'ara'a a te rēni piti o teie nei tāpa'o I 'aore rā i te tai'o mahana a fa'ari'ihia ai 'aore rā a fa'afaua'a-ore-hia ai te horora'a nō te fa'aho'ira'a parau mana.

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 36-3°)

(fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 36-3°)

II. – E ti'a ato'a teie 'irava ture i te fa'a'ohipahia nō te tahi atu mau fa'aotira'a rahi i ni'a i te tāpurara'a faufa'a o teie ā tau 'āpo'ora'a, a ta'a noa atu i te tāpura 'ohipa a te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a a te hau, o tei pāto'ihia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i tē fa'atae i te hō'ē 'ōpuara'a tāpura faufa'a 'āpī i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana mai te mahana i pāto'ihia ai te tāpura faufa'a, ma te niu i te reira i ni'a i te 'ōpuara'a tāpura faufa'a mātāmua tei fa'ahuru'ēhia 'e, penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira, 'e te hō'ē 'aore rā hau atu mau fa'aotira'a ha'amaita'ira'a i vauvauhia i te taime 'aimārōra'a.

'Īrava 157. — 'Ia fifi noa atu te terera'a o te mau Fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni, a mau roa ai te 'ohipa, e ti'a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ha'apararīhia nā roto i te tahi parau fa'auera'a mana fa'ata'a-maita'i-hia a te Peretiteni nō te Rēpūpirīta, tei fa'aotihia e te 'āpo'ora'a fa'aterehau, i muri a'e i te mana'o hōro'a o te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

(fa'a'orehia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 6-I)

Ia fa'aarahia te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te fa'aotira'a ha'apararira'a nei 'e 'ia 'āfa'ihia te reira i mua i te 'Āpo'ora'a mana hope.

E ha'amau mai te fa'auera'a mana ha'apararira'a nei i te tai'o mahana o te mau mā'itira'a 'āpī.

Nā te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni e ha'apa'o i te ti'a'aura'a au noa o te terera'a 'ohipa matarohia a tae roa atu i te manara'a o te peretiteni 'āpī nō Pōrīnetia farāni.

'Īrava 157-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 6-II) — Nā ni'a i te anira'a a te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, e ti'a i te fa'aotihia, nā roto i te tahi fa'auera'a mana a te Peretiteni nō te Rēpūpirīta tei fa'aotihia e te 'Āpo'ora'a fa'aterehau farāni, te fa'a'āpīra'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni hou a'e te hopera'a o te parau hōmana 'ia au i tei ha'amauhia i te 'irava 104. 'Ia ha'amau mai taua fa'auera'a mana i te tai'o mahana nō te mau mā'itira'a 'āpī.

E faufa'a 'ore te anira'a e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua mai te mea 'aita te fa'auera'a mana e fa'aoti ra i te fa'a'āpīra'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tupu i roto i te pu'etau e toru 'āva'e i muri mai.

Īrava 157-2. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 17-VI) — 'Ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a ato'a i ni'a i te mau tumu parau i muri nei :

(monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 37)

- « 1° Te ha'afāna'ora'a i te tahi fāito moni tauturu hau atu i te hō'ē fāito i fa'ata'ahia e te 'āpo'ora'a rahi nā ni'a i te mana'o o tāna tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a'e te faufa'a moni 'aore rā i ni'a i te ha'afāna'ora'a i te pirira'a faufa'a tārahu nā te tahi ta'ata mōrare. 'Ia vauvau maita'i te fa'aterera'a hau i te mau matahiti ato'a i mua i te 'āpo'ora'a rahi, i te parau fa'ata'ara'a i ni'a i te mau fāito moni, te mau tumu'e te mau fa'a'ohipara'a o te mau moni tauturu ato'a i ni'a a'e i taua fāito i fa'ata'ahia ra ; »
- 2° Te mau tuha'a faufa'a taiete e mauhia ra e Pōrīnetia farāni i roto i te faufa'a a te mau taiete e fa'ahitihia ra (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 8-IV) « i te mau Īrava 30'e te 30-2 » e i roto i te faufa'a a te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui ;
- 3° Te mau 'ohipa ho'ora'a mai, ho'ora'a atu 'aore rā 'ohipa rurira'a faufa'a mara'a 'ore i fa'aotihia e Pōrīnetia farāni.

E fa'atae mai te tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a'e te faufa'a moni i te tōna mana'o i ni'a i te 'ōpuara'a fa'aotira'a i roto i te pu'etau e piti 'ahuru mahana i muri a'e i tōna fa'ataera'ahia i mua i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā, 'ia fa'aara-rū-hia mai rā e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i roto ia i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana i muri mai. (pereota fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 31, 1°)

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 31, 2°) « 'Ia fa'atupuhia te tahi 'aimārōra'a i ni'a i te 'ōpuara'a fa'aotira'a mana'o i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā, 'ia tupu te reira i rāpae'au i te mau tau 'āpo'ora'a, i roto i tāna tōmite tāmau nā ni'a i te anira'a o te fāito hō'ē tuha'a i ni'a i te pae (8) o te rahira'a o tōna mau mero, tei fa'ata'ahia mai i roto i te pu'etau e pae mahana i muri a'e i te fa'ataera'ahia o te mana'o o te tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a 'e te faufa'a moni nei i te mau mero o te 'āpo'ora'a rahi 'e, penei a'e 'ia tītau-noa-hia, i muri a'e i te hopera'a o te tau i fa'ata'ahia nā teie tōmite nō te fa'a'itera'a i tōna mana'o. »

Nā ni'a i te parau fa'ata'ara'a a tāna tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a'e te faufa'a moni, e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i te tahi fa'aotira'a rahi, i te fa'aoti e tītau i te mana'o o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a 'ia mana'o noa atu 'oia e riro te 'ōpuara'a fa'aotira'a nei i te fa'arahi 'ino roa atu i te uta'a ha'amāu'ara'a a Pōrīnetia farāni 'aore rā i te fifi faufa'a e fārereihia i muri mai. I rāpae'au i taua mau tau 'āpo'ora'a, e ti'a teie tītaura'a i te fa'aotihia, 'ia au i te hō'ē ā mau fa'anahora'a, e te tōmite tāmau o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

E ti'a te 'ōpuara'a fa'aotira'a i te tuatāpapahia i te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, i muri a'e i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro 'aore rā, 'ia fa'aara-rū-hia mai rā e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri a'e i tōna fa'ataera'ahia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 31, 3°) « Nā roto i te 'ōpaera'a ture, e ti'a te 'ōpuara'a fa'aotira'a i te tuatāpapahia i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te hopera'a o te pu'etau e pae mahana 'ia au i tei fa'ahitihia i te rēni ono nei, mai te mea 'aita e anira'a tuatāpapara'a 'ē atu i fa'ataehia mai 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i taua ā rēni ono nei. »

Īrava 157-3. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 17-VI) — 'Ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau 'ōpuara'a fa'aotira'a ato'a i ni'a i te mau fa'atōro'ara'a fa'atere pū 'ohipara'a a Pōrīnetia farāni, o te ti'a fa'atere o te 'Āfata turuuta'a'e tō te mau ti'a ato'a o Pōrīnetia farāni e ti'a atu i roto i te mau tōmite fa'atere'e te mau tōmite hi'opo'a o te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui (fa'ahuru'ēhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 7-II) « 'aore rā o te mau taiete e fa'ahitihia ra (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 8-IV) « i te mau Īrava 30'e te 30-2 ».

E hōro'a mai te tōmite mana i tōna mana'o i ni'a i te 'ōpuara'a fa'aotira'a i roto i te pu'etau e piti 'ahuru mahana i muri a'e i tōna fa'ataera'ahia 'aore rā, 'ia fa'aara-rū-hia mai rā e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana. I te hopera'a o taua pu'etau mahana nei, e fa'atupuhia te 'aimārōra'a

i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā, i rāpae'au i te mau tau 'āpo'ora'a, i roto i tāna tōmite mana, nā ni'a i te anira'a o te fāito hō'ē tuha'a i ni'a i te pae (8) o te rahira'a o te mau mero, i ni'a i te 'ōpuara'a fa'aotira'a.

E ti'a te 'ōpuara'a fa'aotira'a i te tuatāpapahia i te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, i te hopera'a o te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro 'aore rā, 'ia fa'aara-rū-hia mai rā e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana mai tōna fa'ataera'ahia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 157-4. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 32-I, 1°) — E ti'a te mau ha'apurorora'a parau, te mau fa'ataera'a parau 'e te mau parau fa'aarara'a e fa'ahitihia ra e teie ture tumu, e tupu nei i rotopū i te mau Fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni i te fa'ataehia nā roto i te rāve'a nūmeri, 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia e te tahi parau mana i fa'ata'ahia mai i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua”.

Pene V – Tauto'ora'a o te feiā mā'iti i te orara'a o te va'ata'ata

Tuha'a 1 – Parau tu'ura'a rima huira'atira a te feiā mā'iti nō Pōrīnetia farāni

Īrava 158. — E ti'a te mana'o o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tītauhia, nā roto i te parau tu'ura'a rima huira'atira, i ni'a i te huru uiuira'a ato'a e ō mai i roto i tōna mana fa'aterera'a.

E ti'a te parau tu'ura'a rima huira'atira i te tu'uhia mai e te tahi ta'ata 'ōtahi 'aore rā e te tahi pupu ta'ata. 'Ei parau pāpa'i e ti'a ai, e aha noa atu tōna huru, 'ia 'ore 'ia tauihia te hō'ē noa a'e ta'o i ni'a 'e 'ia tu'urimahia te reira e te fāito hō'ē tuha'a i ni'a i te 'ahuru o te rahira'a ta'ata mā'iti i tāpa'ohia i ni'a i te mau tāpura ta'ata mā'iti nō Pōrīnetia farāni. 'Ia 'itehia i ni'a, te tai'o mahana 'e te pa'era'a, te i'oa, te vāhi nohora'a o te ta'ata tu'urima tāta'i tahi 'e te nūmera tāpa'ora'a e vai ra i ni'a i te tāpura ta'ata mā'iti.

Ia fa'ataehia te parau tu'ura'a rima huira'atira i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E hi'opo'ahia te reira e te piha 'ohipa a te 'āpo'ora'a rahi hou 'oia a fa'aoti ai, ma te fa'ata'a māite i tāna fa'aotira'a, e ti'a ānei 'aore rā 'aita 'ia fa'ari'ihia te parau tu'ura'a rima huira'atira nei, e ti'a rā te reira i te pāto'ihia 'e i te horohia i mua i te tiripuna a te hau.

Ia fa'aotihia te au-māite-ra'a 'e 'ia fa'ari'ihia te parau tu'ura'a rima huira'atira, e vauvau te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te reira i te rurura'a 'āpo'ora'a fātata roa a'e.

Tuha'a 2 – Mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i Pōrīnetia farāni

Īrava 159. — I. — E ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, [Fa'ata'ara'a ture o tei 'itehia te tano-'ore-ra'a i te Papatere Niu nā ni'a i te fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a huitu'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō fepuare 2004] i te tītau i te mā'itira'a uiuira'a mana'o o te huira'atira i ni'a i te mau huru 'ōpuara'a 'aore rā i te mau huru vauvaura'a parau mana ato'a 'ia au i tei fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā, i ni'a i te huru 'ōpuara'a 'aore rā i te mau vauvaura'a fa'aotira'a rahi ato'a e ravehia ra nō te fa'a'āfarora'a i te tahi tāpura 'ohipa e ō mai i roto i tōna mana fa'atere, 'eiaha rā i ni'a, a tahi, i te mau hōro'ara'a mana'o o tāna e fa'aoti noa atu i ni'a i te mau 'ōpuara'a 'e vauvaura'a ture 'e i ni'a i te mau 'ōpuara'a fa'auera'a ture, a piti, i ni'a i te mau fa'aotira'a mana'o ti'amana o tāna e ha'amana noa atu 'ia au i nā Īrava 133 'e te 135.

E ti'a i te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te tītau i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira, i muri a'e rā i te parau fa'ati'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te huru 'ōpuara'a parau fa'aturera'a ato'a e ō mai i roto i tōna mau tuha'a mana.

II. — 'Ia ha'amau mai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia 'aore rā te 'āpo'ora'a fa'aterehau, tei te huru ra o te 'ohipa, nā roto i te hō'ē ā fa'aotira'a rahi 'aore rā i te hō'ē ā fa'aotira'a hau, i te mau rāve'a nō te fa'anahora'a i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira, te tai'o mahana mā'itira'a, 'ia 'ore rā te reira 'ia tupu mai i raro

mai i te piti 'āva'e i muri mai i tōna fa'ataera'ahia i te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, 'ia tītauhia te feiā mā'iti 'e 'ia ha'apāpūhia te 'ōpuara'a parau mana 'aore rā te fa'aotira'a rahi e tu'uhia ra i mua iāna nō te mā'itira'a.

'Ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta ra, i roto i te hō'ē pu'etau hope e va'u mahana i te maoro, i te fa'aotira'a rahi 'aore rā i te fa'aotira'a hau i ravehia nā roto i te fa'a'ohipara'a i te rēni nā mua mai.

Hō'ē 'ahuru mahana tō te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, mai te mahana a tāpae ai te fa'aotira'a rahi 'aore rā te fa'aotira'a hau, nō te fa'ataera'a atu i te reira i te Tiripuna ti'amana hau mai te mea ē te mana'o nei 'oia 'e 'aita te reira e fa'atura ra i te ture. E ti'a iāna i te ani i te fa'ataimera'a o teie tāpura 'ohipa.

E fa'aoti te ha'avā rū a te Tiripuna ti'amana hau, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro, 'ei ha'avāra'a mātāmua 'e 'ei ha'avāra'a hope'a, i ni'a i te anira'a fa'ataimera'a. E fa'ati'ahia teie anira'a mai te mea ē e riro hō'ē o te mau rāve'a i fa'ata'ahia mai, i te taime a ravehia ai teie tāpura 'ohipa, i te fa'atupu i te tahi fifi i te pae nō te fa'atura-māite-ra'a o te parau mana i te ture e pāto'ihia ra, 'aore rā o te 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi 'aore rā o te parau mana e tu'uhia ra i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira.

Mai te mea noa atu e riro te fa'aotira'a rahi 'aore rā te fa'aotira'a hau e fa'anaho ra i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira, 'aore rā te 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi 'aore rā te 'ōpuara'a parau mana i te ha'afifi i te ti'amāra'a o te huira'atira 'aore rā o te ta'ata tāta'i tahi, e fa'aoti te ha'avā rū a te Tiripuna ti'amana hau i te fa'ataimera'a i te reira i roto i te pu'etau e maha 'ahuru ma va'u hora i muri mai.

[Fa'ata'ara'a ture o tei 'itehia te tano-'ore-ra'a i te Papatūre Niu nā ni'a i te fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a huitu'oiva n° 2004-490 FH nō te 12 nō fepuare 2004.]

III. – E fa'aara atu te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i te mau tāvana 'oire i te parau nō te fa'aotira'a rahi 'aore rā i te fa'aotira'a hau e fa'anaho nei i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri a'e i tōna tāpaera'a iāna ra, 'eiaha rā mai te mea 'ua fa'ati'ahia tāna anira'a fa'ataimera'a.

Nā te mau tāvana 'oire e fa'anaho mai i te mā'itira'a. 'Ia 'ore noa atu te tahi tāvana e fa'ari'i i te fa'anahora'a i taua mā'itira'a, e fa'anaho mai te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i te reira, ma te ani 'ore i te mana'o, i muri a'e i tōna fa'aarara'a i te tāvana.

IV. – 'Ua riro te mau ha'amāu'ara'a nō te fa'anahora'a i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira nei 'ei ha'amāu'ara'a fa'ahēpohia nā Pōrīnetia farāni.

E fa'aho'ihia te mau ha'amāu'ara'a a te mau 'āpo'ora'a mā'itira'a i ha'apa'o mai i te fa'anahora'a o taua mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i roto i te mau 'oire i fa'aotihia e Pōrīnetia farāni 'ia au i te fāito ha'amāu'ara'a fa'aauhia, nā roto i te tuha'a moni i nūmerahia 'ia au i te rahira'a ta'ata mā'iti i tāpurahia i te 'oire e i te rahira'a piha mā'itira'a i fa'anahohia mai i reira. Nā te tahi fa'auera'a mana e ha'amau mai i te mau tārifā o taua tuha'a moni fa'aho'ira'a.

V. – E 'ore e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'anaho i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira :

1° Mai te mahana mātāmua o te onora'a o te 'āva'e i muri mai i te mahana i reira e tupu ai te fa'a'āpīra'a rahi o te mau mero o tāna 'āpo'ora'a rahi ;

2° I te roara'a o te taime porora'a porotita 'aore rā i te mau mahana mā'itira'a fa'ata'ahia :

- nō te mā'itira'a i te Peretiteni nō te Rēpūpirīta ;
- nō te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'a i fa'aotihia e te Peretiteni nō te Rēpūpirīta ;
- nō te mā'itira'a uiuira'a mana'o e fa'anaho-noa-hia atu e Pōrīnetia farāni nā roto i te fa'a'ohipara'a i te 'irava 72-4 o te papature Niu ;
- nō te mā'itira'a fa'a'āpīra'a rahi o te mau mero 'iriti ture ;

- nō te mā'itira'a fa'a'āpīra'a o nā to'ofā to'opiti nō Pōrīnetia farāni ;
- nō te mā'itira'a o te mau mero o te 'Āpo'ora'a nō 'Europa ;
- nō te mā'itira'a fa'a'āpīra'a rahi o te mau 'āpo'ora'a 'oire.

E fa'arirohia te fa'aotira'a rahi (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 41, 3°, a) « 'aore rā te fa'aotira'a hau » e fa'anaho noa atu i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira 'ei fa'aotira'a (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 41, 3°, b) « faufa'a 'ore » 'ia au i te mau fa'ana'ahora'a i fa'ata'ahia mai i teie nei tuha'a V 'aore rā 'ia tupu noa atu te ha'apararira'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'aho'i noa atu te tā'ato'ara'a o tōna mau mero 'aore rā 'ia fa'a'ore-hope-noa-hia atu tō rātou mā'itira'ahia, 'ia fa'aho'i noa atu te fa'aterera'a hau 'aore rā 'ia mana noa atu (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 5-IV-4°) « te mā'itira'a fa'ata'ahurira'a fa'aterera'a hau 'aore rā te mā'itira'a fa'aho'ira'a parau mana ».

E 'ore e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te fa'anaho e rave rahi mau mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i ni'a i te hō'ē ā tumu parau i roto i te pu'etau iti mai i te hō'ē matahiti.

VI. – E mana mai te 'ōpuara'a i tu'uhia i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira mai te mea 'ua mā'iti mai te 'āfara'a, 'aore rā hau atu, o te mau ta'ata mā'iti i tāpurahia 'e o tei tauto'o mai i te mā'itira'a 'e mai te mea 'ua rae'ahia te pae rahi o te mau reo mā'iti.

E tu'uhia te parau mana i mā'itihia nā roto i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i raro i te fa'aturera'a nō te fa'atānira'a 'e te hi'opo'ara'a e ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mau parau mana a te 'āpo'ora'a rahi 'aore rā a te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni.

VII. – E fa'ata'a mai o Pōrīnetia farāni i te hō'ē pu'eparau ha'amāramaramara'a i ni'a i te tumu parau o te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i mua i te aro o te huira'atira.

VIII. – E 'āvarihia te porora'a porotita nō te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i te piti o te monirē i muri mai i te mahana mā'itira'a i te hora 'aore. E hope 'oia i te mahana hou i te mahana mā'itira'a iho i te hora 'ahuru ma piti i te tu'ira'a pō.

Nā Pōrīnetia farāni te reira e fa'anaho 'ia au i te mau arata'ira'a i fa'ata'ahia i te pene V o te upo'o parau 1^{muu} nō te puta I o te puta ture mā'itira'a, 'eiaha rā te ʻirava T. 52-3. Nō te fa'a'ohipara'a i taua mau fa'ata'ara'a ture, *mea ti'a 'ia tai'ohia* : “pupu, pupu porotita 'aore rā pupu rau i fa'ata'ahia nō te tauto'ora'a mai i te porora'a porotita” *'eiaha rā* : “ta'ata e horo ra” 'e te “tāpura ta'ata e horo ra”.

E fa'a'ohipahia te mau 'ōpanira'a i fa'ata'ahia i te ʻirava T. 50-1, i te rēni toru o te ʻirava T. 51 'e te ʻirava T. 52-1 o te puta ture mā'itira'a i ni'a i te huru porora'a porotita ato'a nō te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i te taime iho a ha'amana ai te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'aotira'a rahi 'aore rā i te fa'aotira'a 'āpo'ora'a fa'aterehau i fa'ahitihia i te tāpa'o I 'aore rā i te tāpa'o II.

E ti'a i te fa'a'ohipahia te mau fa'ata'ara'a o te ture n° 77-808 nō te 19 nō tiurai 1977 i ni'a i te piara'a e te ha'apurorora'a o te tahi mau nūmera tītorotorora'a mana'o i ni'a i te mau mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira.

IX. – E fa'ati'a te 'āpo'ora'a fa'aterehau i te tauto'ora'a i roto i te porora'a porotita o te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira, nā ni'a i tā rātou anira'a :

- te mau pupu porotita i naho maita'i e ti'a nei i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ;
- te mau pupu porotita 'aore rā te mau 'āmuira'a pupu porotita o tei haru mai tā rātou tāpura i te fāito e 5% a'e o te rahira'a reo mā'iti i te mā'itira'a fa'a'āpīra'a hope'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia tā'amuhia te mero mā'itihia 'aore rā te ta'ata e horo ra i te hō'ē noa iho pupu porotita 'aore rā i te hō'ē noa iho 'āmuira'a pupu porotita, e ti'a ai.

X. – I Pōrīnetia farāni, e vai noa te mau tuha'a pū o te taiete farāni e ha'apa'o nei i te 'ohipa ha'apurorora'a parau i te mau fenua nō te aramoana, 'ia au i te hina'aro o te mau pupu porotita 'e te mau 'āmuira'a pupu porotita e tauto'o ra i roto i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira nā ni'a i te fa'a'ohipara'a o te tāpa'o IX 'ia au i te mau fa'anahora'a i muri nei :

- 1° E ti'a i te mau pupu porotita 'aore rā i te mau 'āmuira'a pupu porotita o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ha'apūrora i tā rātou mau fa'anahora'a porora'a porotita nō te hō'ē maorora'a e toru hora nā roto i te 'āfata teata 'e e toru hora nā roto i te 'āfata rātio, o tā rātou i ha'apāpū mai i tō rātou tā'amura'ahia ia rātou.
(monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, 'irava 2-IV, 3°-a)) E ha'amau mai te « Ti'amana nō te fa'aturera'a o te 'ohipa ha'apurorora'a parau 'upa-teata 'e te nūmeri » i te maorora'a taime fa'ata'ahia nā te mau pupu porotita e te mau 'āmuira'a pupu porotita 'ia au i te rahira'a mero e vai ra i roto ia rātou.
E ti'a i te mau pupu horo i te fa'aoti i te fa'a'ohipa-'āmui-ra'a i tā rātou maorora'a taime parauparaura'a.
Te fāna'o nei te mau pupu porotita tāta'i tahi i te hō'ē taime hope e pae miniti i te maoro nā roto i te 'āfata teata e pae miniti nā roto i te 'āfata rātio ;
- 2° E toru 'ahuru miniti te maorora'a taime hope i te 'āfata teata 'e e toru 'ahuru miniti i te 'āfata rātio i fa'ata'ahia, nā te mau pupu porotita 'e te mau 'āmuira'a pupu porotita o tei 'ore i naho 'ei pupu i roto i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'e te (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, 'irava 2-IV, 3°-b)) « Ti'amana nō te fa'aturera'a o te 'ohipa ha'apurorora'a parau 'upa-teata e te nūmeri ». 'Ua 'ōpere-māite-hia te reira nā ni'a i te mau pupu porotita 'e te mau 'āmuira'a pupu porotita 'e, e 'ore roa te reira e hau atu i te pae miniti nā roto i te 'āfata teata 'e i te pae miniti nā te 'āfata rātio ;
- 3° E ha'amauhia mai te mau fa'anahora'a nō te fa'atupura'a, te tāpurara'a 'e te ha'apurorora'a o te mau tāu'aparaura'a, e te (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, 'irava 2-IV, 3°-b)) « Ti'amana nō te fa'aturera'a o te 'ohipa ha'apurorora'a parau 'upa-teata 'e te nūmeri ». (monohia, TT n° 2021-1381 nō te 25/10/2021, 'irava 2-IV, 3°-c)) « Nāna nei » e fa'atae atu i te mau ha'apāpūra'a i te mau fatu o te mau mauha'a ha'apurorora'a 'upa-teata 'ē atu i fa'ati'ahia i Pōrīnetia farāni.

XI. – E ti'a i te tauto'o mai i te mā'itira'a, e o rātou ana'e ra, te feiā e fatu nei i te ti'ara'a pātireia farāni o tei tāpa'ohia i ni'a i te mau tāpura ta'ata mā'iti i Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te mau 'irava mai te (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 27-I) « T. 1ma i te T. 14 e te T. 16 i te T. 40 » o te puta ture mā'itira'a.

XII. – E ravehia te mau 'ohipa fa'aineinera'a nō te mā'itira'a, te mau 'ohipa mā'itira'a iho, te mau tai'ora'a reo mā'iti 'e te fa'a'itera'a o te mau hope'ara'a, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te pene VI o te upo'o parau I o te puta I o te puta ture mā'itira'a, 'eiaha rā te mau 'irava T. 56, (fa'a'orehia, TT n° 2016-1047 nō te 1/08/2016, 'irava 3-III), T. 58, T. 66, T. 68 (rēni piti) 'e te T. 85-1.

Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni toru o te 'irava T. 65 o taua ā puta ture, 'ia *tai'ohia* : “ia tāpa'ohia te mau pāhonora'a i pāpa'ihia i ni'a i te mau tīteti mā'itira'a” *'eiaha rā* : “ia tāpa'ohia te mau i'oa i pāpa'ihia i ni'a i te mau tīteti mā'itira'a” ; “te mau 'api parau ha'apāpūra'a i'oa” *'eiaha rā* : “te mau tāpura i'oa” ; “te mau pāhonora'a fa'atī'aifarohia” *'eiaha rā* : “te mau tāpura e te mau i'oa ta'a 'ē” ; “te hō'ē ā pāhonora'a” *'eiaha rā* : “te hō'ē ā tāpura i'oa (fa'aōhia, TT n° 2013-402 nō te 17/05/2013, 'irava 5) « , te hoa 'āpipiti o te ta'ata e horo ra » 'aore rā taua ā ta'ata horo”.

E'ita te mau tīteti mā'itira'a 'ē atu i tei fa'anahohia mai e Pōrīnetia farāni, te mau tīteti mā'itira'a i 'itehia mai i roto i te mau 'āfata pātira'a tīteti mā'itira'a ma te vēhi rata 'ore 'aore rā ma te vēhi rata au 'ore i te ture, te mau tīteti mā'itira'a 'aore rā te mau vēhi rata i pāpa'ipa'ihia te tahi mau tāpa'o fa'arara'a i ni'a 'aore rā te mau tīteti mā'itira'a 'aore rā te mau vēhi rata e vai ra te huru parau i ni'a iho, e 'ore roa ia te reira e ō mai i roto i te mau hope'ara'a i te taime tai'ora'a. E 'āpitihia te reira i te parau tuputī'a 'oia ato'a te mau vēhi rata ti'a 'ore i te ture 'e 'ia tārima-'āmui-hia te reira e te mau mero piha mā'itira'a. 'Ia ha'apāpūhia i ni'a i te mau tīteti mā'itira'a 'aore rā i te mau vēhi rata i te tumu a tu'uhia ai rātou 'ei parau 'āpiti.

XIII. – E ti'a i te fa'a'ohipahia i ni'a i te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira te mau fa'ata'ara'a ture o te pene VII o te puta I o te puta ture mā'itira'a, 'eiaha rā te mau ʻirava T. 88-1, T. 95 'e te mau nūmera 1° i te 5° te mau tāpa'o I, II e te III o te ʻirava T. 113-1.

Nō te fa'a'ohipara'a i taua mau fa'ata'ara'a ture, 'ia *tai'ohia* : “pupu, pupu porotita 'aore rā 'āmuira'a pupu porotita tei fa'ati'ahia i te tauto'ora'a atu i te porora'a porotita” *'eiaha rā* : “ta'ata e horo ra” e te “tāpura o te feiā e horo ra”.

XIV. – E ti'a i te fa'a'ohipa i te mau fa'ata'ara'a ture o te puta ture mā'itira'a i fa'ahitihia i teie nei ʻirava 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te mau ʻirava T. 386, T. 390, T. 391 e te T. 392 o taua puta ture ra.

XV. – E ti'a te mā'itira'a uiuira'a mana'o huira'atira i te pāto'ihia nō te au-'ore-ra'a i te ture 'ia au i te mau fa'anahora'a, te mau huru 'e te mau pu'etau i fa'ata'ahia i te ʻirava 116 o teie nei ture tumu nō te mau parau pāto'ira'a i te mā'itira'a o te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

XVI. – Nā te hō'ē fa'auera'a mana a te Tiripuna ti'amana hau e ha'amau i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie ʻirava.

« *Tuha'a 3 – Fāfāra'a mana'o o te feiā mā'iti nō Pōrīnetia farāni* »

(Tuha'a fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 27-II)

ʻIrava 159-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ʻirava 27-II) — E ti'a te mana'o o te feiā mā'iti nō Pōrīnetia farāni i te fāfāhia i ni'a i te mau fa'aotira'a e 'ōpuahia ra e te mau fare fa'ati'ahau, nō te ti'a'aura'a i te mau tuha'a 'ohipa e o mai i roto i tō rātou mana fa'aterera'a, 'eiaha rā te mau mana'o 'e te mau fa'aotira'a e fa'ahitihia ra i te tuha'a I o te ʻirava 159. E ti'a te fāfāra'a mana'o i te ravehia i ni'a noa i te feiā mā'iti o te tahi tuha'a e ha'apa'ohia e Pōrīnetia farāni, 'ia au i te mau tumu parau e aura'a ta'a'ē tō rātou nō teie tuha'a nei.

E ti'a i te fāito ra hō'ē tuha'a i ni'a i te 'ahuru o te feiā mā'iti i te tītau i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'ia fa'anahohia te tahi fāfāra'a mana'o i ni'a i te mau huru tumu parau ato'a e ti'a i te fa'aotihia e taua mau fare fa'ati'ahau.

I te roara'a o te matahiti, e ti'a i te hō'ē ta'ata mā'iti i te tu'urima hō'ē noa iho parau tītaura'a nō te fa'anahora'a i te hō'ē fāfāra'a mana'o.

Nā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'aoti e ti'a ānei i te fa'anaho i te tahi fāfāra'a mana'o mai te mea tei raro a'e te tumu parau o te fāfāra'a mana'o i tōna mana fa'aterera'a 'aore rā nā te fa'aterera'a hau, i muri a'e i te parau fa'ati'a a te 'āpo'ora'a rahi, mai te mea tei raro a'e te tumu parau o te fāfāra'a mana'o i tōna mana fa'aterera'a.

Nā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'aoti hope mai i te tumu 'e te mau fa'anahora'a o te fāfāra'a mana'o. 'Ia fa'ata'a māite tāna fa'aotira'a rahi i te mea ē e fāfāra'a mana'o noa teie. E ha'amau 'oia i te tai'o mahana mā'itira'a 'e e tītau 'oia i te feiā mā'iti. 'Ia fa'ataehia te reira e piti a'e 'āva'e hou te tai'o mahana mā'itira'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta. Mai te mea te mana'o nei 'oia e mea ti'a 'ore teie fa'anahora'a i te ture, hō'ē 'ahuru mahana te pu'etau fa'ata'ahia nāna, mai te tāpaera'a mai te reira i roto i tōna rima, nō te horo i mua i te tiripuna a te hau. E ti'a iāna i te ani i te tiripuna 'ia fa'ataime 'oia nei i te fa'aotira'a fāfāra'a mana'o.

E fa'a'ite te feiā mā'iti nā te “ē” 'aore rā nā te “aita” i tō rātou fa'ari'ira'a 'aore rā 'aita i te 'ōpuara'a fa'aotira'a rahi 'aore rā i te parau mana i tu'uhia mai i mua ia rātou. I muri a'e i tōna 'itera'a i te mau hope'ara'a o te mā'itira'a, e ha'amau te fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni e mau ra i te mana fa'atere i tāna fa'aotira'a i ni'a i te 'ohipa e parauhia ra.

E ti'a i te fa'ahipahia i ni'a i te mā'itira'a fāfāra'a mana'o nei, te mau tāpa'o III i te V 'e te tāpa'o VII i te XVI o te 'īrava 159.

Pene VI – Te mau fa'ata'ara'a 'āmui i rotopū i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te mau mero nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'e i te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni

'īrava 160. (monohia, TT n° 2013-906 nō te 11/10/2013, 'īrava 14-2°) — Tei raro a'e te peretiteni 'e te tahi atu mau mero o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i taua ā mau fa'ahora'a, i te mau fa'ahopora'a nō te fa'a'itera'a e ti'a i te fa'ahipahia i ni'a i te feiā e fa'ahitihia nei, te tahi 'e te tahi, i te nūmera 2° 'e te 3° o te tāpa'o I o te 'īrava 11 o te ture n° 2013-907 nō te 11 nō 'ātopa 2013 i ni'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana.

Tei raro a'e te peretiteni 'e te tahi atu mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i taua ā mau fa'ahora'a, i te mau fa'ahopora'a nō te fa'a'itera'a e ti'a i te fa'ahipahia i ni'a i te feiā e fa'ahitihia nei, te tahi 'e te tahi, i te nūmera 2° 'e te 3° o te tāpa'o I o te 'īrava 11 o te ture n° 2013-907 nō te 11 nō 'ātopa 2013 i ni'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana.

'īrava 161. — Tei ni'a ia Pōrīnetia farāni te hopoi'a tīvira nō te mau 'ati ato'a e ma'iri noa atu i ni'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te mau fa'aterehau 'e i te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tau a amo ai rātou i tō rātou tōro'a.

'īrava 162.— « I. - » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 1°) tītauahia o Pōrīnetia farāni i te fa'ata'a i te rāve'a pārorura'a nō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 2°) « te mono-peretiteni, te mau fa'aterehau, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te mau ti'a o » te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'aore rā nō te mau ta'ata ato'a o tei fa'aea i te amo i te hō'e o taua nei mau ti'ara'a, 'ia horo-noa-hia atu rātou i mua i te tiripuna fa'au'ara'a nō te tahi tumu e 'ore e ti'a i te fa'ata'a'e i te tōro'a i amohia na e rātou.

E fāna'o ato'a mai te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 3°) « te mono-peretiteni, te mau fa'aterehau, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te mau ti'a o » te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te tau a amo noa ai rātou i tō rātou tōro'a, i te rāve'a pāroru e fa'ahohia mai e Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'aturera'a i ha'amauhia e te puta ture fa'au'ara'a, te mau ture ta'a'e 'e teie nei ture tumu.

(monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 4°, a)) « Tītauahia o Pōrīnetia farāni i te pāroru i te mau ta'ata i fa'ahitihia i te rēni piti o teie nei tāpa'o I i mua i te mau 'āhitahitara'a », te mau ha'amata'ura'a 'aore rā te tahi atu mau huru tūtāorara'a parau e ma'iri noa mai i ni'a ia rātou i te tau a amo ai rātou i tō rātou ti'ara'a 'e i te tātā'ira'a, 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i te 'ino i tupu mai. (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 4°, b)) « Nō taua mau hapa ato'a, e ti'a ia Pōrīnetia farāni i te ti'a atu 'ei pae e horo ra i mua i te tiripuna ha'avāra'a fa'au'ara'a. »

« II. - (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 33, 5°) E ha'amauhia te mau fa'ahora'a nō te fa'ahopora'a i teie 'īrava nā roto i te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia “ture fenua”. »

Pene VII – Te tōmite teitei nō Pōrīnetia farāni

[Pene fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 39-3° : tei roto te mau 'īrava 163 i te 165]

UPO'O PARAU V – TE TOMITERA-TEITEI 'E TE MAU HA'ARA'A A TE HAUFARĀNI

Pene I – Te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta

Īrava 166.— E mataara te tōmitēra-teitei i te fa'a'ohipara'a tāmāu o te mau mana fa'atere o te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni e te au-māite-ra'a i mua i te ture o tā rātou mau parau mana i fa'aoti.

(fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 7) « nō te pāruru-māite-ra'a i te huirā'atira, te nahonaho-māite-ra'a o te terera'a 'ohipa a te mau piha 'ohipara'a a te hau 'aore rā nō te fa'ahopera'a i te mau rave-'ino-ra'a 'e te pe'ape'a rahi i ni'a te mau fa'ata'ara'a ture a teie ture tumu i fa'aotihia nō te terera'a o te mau fare fa'ati'ahau 'e 'ia 'ore noa atu taua mau fare fa'ati'ahau e rave i te mau fa'aotira'a tā te ture e tītau nei ia rātou i te rave, e ti'a i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te rave, 'ia rū noa atu 'e i muri a'e i te fa'ahēpora'ahia 'aita ra ho'i e pāhonora'a, i te mau fa'anahora'a e tītauhia i te fa'a'ohipa. E fa'aara 'oi'oi noa 'oia i te reira i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. »

Īrava 167.— 'Ia 'ore noa atu i piahia (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 9, 2°) te mau parau mana e mauhia ra te mana fa'atere e Pōrīnetia farāni i roto i te pu'etau hō'ē-ahuru-ma-pae mahana 'aore rā i ha'amanahia te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua”, nā te tōmitēra-teitei, te tahi 'e te tahi, e pia 'aore rā e ha'amana i te reira ma te tīa'i 'ore.

Pene II – Fa'anahora'a 'ohipa 'āmui i rotopū i te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni

Īrava 168. — Nā te tōmitēra-teitei 'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e ha'apa'o i te fa'anahora'a 'ohipa 'āmui i rotopū i te mau piha 'ohipa a te Haufarāni e tā Pōrīnetia farāni.

E tu'urima te tōmitēra-teitei 'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i te i'oa, te tahi 'e te tahi, o te Haufarāni e o Pōrīnetia farāni, i te mau parau fa'aaura'a i fa'ahitihia i nā rēni mātāmua 'e te piti o te Īrava 169 e te Īrava 170.

Īrava 168-1. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 32-I, 2°) — E ti'a te mau fa'ataera'a parau 'e te mau parau fa'aarara'a i fa'ata'ahia e teie nei ture tumu i rotopū i te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni, i te hō'ē pae, e te tōmitēra-teitei, i te tahi pae, i te ravehia nā roto i te rāve'a nūmeri, ma te fa'atura i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia e te fa'auera'a mana a te Tiripuna ti'amana hau.

Pene III – Te mau tauturu a te Haufarāni

Īrava 169.— Nā ni'a i te anira'a a Pōrīnetia farāni e nā roto i te parau fa'aaura'a, e ti'a i te Haufarāni i te hōro'a, 'ia au i te fa'anahora'a o te mau ture ti'a'aura'a faufa'a, i tāna tauturu moni 'e te mata'i (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 34) « ia Pōrīnetia farāni i roto i te mau tuha'a 'ohipa ato'a e mauhia ra te mana fa'atere e ana. »

Nā te mau parau fa'aaura'a i rotopū i te Haufarāni e o Pōrīnetia e ha'amau mai i te mau fa'anahora'a nō te tu'ura'a 'ei tauturu ia Pōrīnetia farāni, 'ia au i te hia'ai e vai ra, i te mau ti'a rave 'ohipa 'aore rā i te mau piha 'ohipara'a a te Haufarāni.

Mai te mea te vai ra te hia'ai o Pōrīnetia farāni, nō tāna mau piha 'ohipara'a, i te tauturu a te tahi mau pū 'ohipa 'aore rā a te tahi mau fare 'ohipa a te haufarāni, 'ia ha'amauhia te mau fa'anahora'a nō taua mau tauturu nā roto i te tahi mau parau fa'aaura'a i rotopū ia rātou 'e o Pōrīnetia farāni. Tei raro a'e taua mau tauturu i te mana'o hou o te tōmitēra-teitei o te fa'aarahia i tō rātou oti-māite-ra'a i te ravehia 'aore rā 'aita.

Īrava 170.— I te pae nō te mau (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 35, 1°) « fare ha'api'ira'a », e ti'a i te Haufarāni e o Pōrīnetia farāni i te fa'aoti i te parau fa'aaura'a nō te ha'apāpū i te mau fa'ahēpora'a a te tahi 'e te tahi i te pae nō te moni 'ohipa a te mau rave 'ohipa ihoā ra.

(fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 35, 2°) « 'Ia tu'u-noa-hia mai te rave 'ohipa a te Haufarāni, e 'ore roa e ti'a i te Haufarāni i te tītau i te moni fa'aho'i. »

Īrava 170-1. (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 36) — Hou i tō rātou fa'aotira'a, tei raro a'e te mau 'ōpuara'a fa'aaura'a-tā'ōti'a-hia i te tītura'a parau fa'ati'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'oia te mau parau fa'aaura'a e fa'ahēpo nei i te Haufarāni 'e ia Pōrīnetia farāni, nō te tahi tau matahiti i te maoro, i te rave-māite-ra'a i te mau tuha'a 'ohipa ato'a e ō mai i roto i te fa'anahora'a a nā Īrava 169 'e 170, 'ia au i te mau 'ā, te mau fā, te mau ha'amāu'ara'a moni 'e i te mau fa'anahora'a rahi o taua mau tuha'a 'ohipa e rave-āmui-hia nei 'e o tē tū'ati atu i te tahi atu mau parau mana e fa'anaho ra i tō rātou fa'a'ohipara'a.

E fa'ataehia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni te mau parau ato'a, 'ei parau ha'amāramaramara'a, i ni'a i te mau fa'aotira'a i ravehia nō te fa'a'ohipara'a i taua mau fa'aaura'a e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua o teie nei Īrava. E fa'atae-ato'a-hia iāna ra, 'ei parau ha'amāramaramara'a, te papara'a o te mau fa'aaura'a i fa'ata'ahia i te rēni hope'a o te Īrava 169.

Īrava 170-2. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 40) — E ti'a i te Haufarāni 'e ia Pōrīnetia farāni i te fa'aoti i te fa'a'ohipara'a i tō rāua mana fa'atere, tō te tahi 'e te tahi, i roto i te hō'ē ā piha 'ohipa. 'Ia fa'aotihia rā te tahi parau fa'aaura'a i rotopū i te tōmitēra-teitei 'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i taua fa'aotira'a.

UPO'O PARAU VI – TE HI'OPPO'ARA'A 'IA AU I TE TURE, TE TI'A'AURA'A FAUFA'A 'E TE TAPURARA'A FAUFA'A

Pene I – Te hi'opo'ara'a a te tiripuna a te hau i te ti'a-māite-ra'a i te ture

Īrava 171.— I. — E mana te mau parau mana ato'a i fa'aotihia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'e te mau fa'aterehau, ma te au i te ture, i te taimē iho rātou a piahia ai (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 9, 2°) 'aore rā i te taimē a fa'aarahia ai te feiā e parauhia ra 'e, 'oia ato'a, nō te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II, i tō rātou fa'ataera'ahia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te tōmitēra-teitei ra.

E mana te mau parau mana i fa'aotihia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, tāna tōmite tāmāu e tō rātou mau peretiteni, ma te au i te ture, i te taimē iho rātou a piahia ai (ta'o fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 9, 2°) 'aore rā i te taimē a fa'aarahia ai te feiā e parauhia ra 'e, 'oia ato'a, nō te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II, i tō rātou fa'ataera'ahia e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e te peretiteni nō te tōmite tāmāu i te tōmitēra-teitei ra.

E ti'a te fa'ataera'a parau e fa'ahitihia ra i te tuha'a II i te ravehia nā roto i te huru rāve'a ato'a 'oia ato'a nā roto i te rāve'a nūmeri 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia nā roto i te tahi fa'auera'a mana i fa'aotihia e te Fa'aterera'a haufarāni i muri mai i te tūramara'a a te Tiripuna ti'amana hau.

II. — 'Ia fa'ataehia i te tōmitēra-teitei ra 'ia au i te fa'a'ohipara'a o te tāpa'o I, te mau parau mana i muri nei :

A. — I te pae nō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'e te mau fa'aterehau :

- 1° Te mau fa'aotira'a mana i ni'a i te mau fa'aturera'a rahi e ō mai i roto i te mana fa'atere e mauhia ra e rātou ;
- 2° (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 32-I-1°) « Te mau parau mana ato'a e fa'ahitihia ra i nā Īrava 16 'e 17 e i te mau nūmera 6°, 9° 'e tae atu i te 15°, 18° 'e tae atu i te 20°, 23°, 24°, 26° 'e tae atu i te 28° (parau hi'ora'a fa'a'orehia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 22-II) e te 31° o te Īrava 91 ; »
- 3° Te mau parau fa'ati'a ta'ata tāta'i tahi (monohia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 32-I-2°) « nō te nohora'a i ni'a 'e i te fa'a'ohipara'a i te fenua 'e i te mau faufa'a haumana rau a Pōrīnetia farāni » ;

- 4° Te mau fa'aotira'a ta'ata tāta'i tahi i ni'a i te fa'atōro'ara'a, te fa'ahepora'a i te fa'atuha'ara'a ma te ani 'ore i te mana'o, te fa'a'orera'a tōro'a 'e i te tihātira'a o te tahi rave 'ohipa a Pōrīnetia farāni ;
- 5° Te mau parau fa'aaura'a nō te mau mātete (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 41, 4°) « 'e i te mau fa'aaura'a-mātete i ni'a i te fāito moni hau atu i te fāito i ha'amauhia e te ture nō te mātete tapiho'ora'a i te fenua nei, i te mau parau fa'aaura'a i ni'a » i te 'ohipa tārahura'a moni 'e tae noa atu i te mau parau fa'aaura'a nō te tārahura'a tuha'a fenua a te hau 'aore rā nō te ti'a'aura'a pū 'ohipa a te hau i te pae nō te 'ohipa tapiha'ara'a 'aore rā i te 'ohipa tapiho'ora'a ;
- 6° Te mau fa'auera'a fa'ahepo 'ia 'aufau te ti'a ha'apa'o faufa'a i fa'aotihia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni ;
- 7° Te mau fa'aotira'a nō roto mai i te mana fa'aterera'a a te hau, i ravehia e te tahi mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui i te i'oa o Pōrīnetia farāni ;
- 8° Te mau parau fa'ati'a 'aore rā te mau parau fa'a'ite o tei fa'aotihia 'aore rā o tei ha'amauhia 'ia au i te fa'aturera'a e vai nei i ni'a i te mau patura'a i tāpa'ohia e te hau nō te pārorura'a i te arutaimāreva 'ia tupu noa atu te 'ati 'aore rā te mau ha'afifira'a, o rātou te tumu, i ni'a i te orara'a hau o te feiā fātata ānei, o te ea, te pārorura'a huira'atira, te vaimāra'a 'e te vi'ivi'i 'ore ānei, o te 'ohipa fa'a'apu ānei, o te pārorura'a nātura 'e tō te arutaimāreva ānei, o te aupurura'a i te mau tahua 'ihi papa 'e te mau patura'a tahito ānei.

E. – I te pae nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni :

- 1° Tāna mau fa'aotira'a rahi, ta'a 'ē atu i te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te 'īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'e tei fa'aotihia e tāna tōmite tāmau (fa'a'orehia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'īrava 41) ;
- 2° Te mau fa'aotira'a rahi ta'ata tāta'i tahi i ravehia e tōna peretiteni i ni'a i te fa'atōro'ara'a, te fa'ahepora'a i te fa'atuha'ara'a ma te ani 'ore i te mana'o, te fa'a'orera'a tōro'a 'e i te tihātira'a o te tahi rave 'ohipa a te 'āpo'ora'a rahi ;
- 3° Te mau fa'auera'a fa'ahepo 'ia 'aufau te ti'a ha'apa'o faufa'a i te ha'amāu'ara'a i fa'aotihia e tōna peretiteni.

III. – E mana, ma te au i te ture, te mau parau mana ato'a i fa'aotihia i te i'oa o Pōrīnetia farāni, ta'a'ē atu i tei fa'ahitihia i te tāpa'o II, i te taime a piahia 'aore rā a fa'aarahia ai rātou i te feiā e parauhia ra.

IV. – Te mau parau mana i fa'aotihia e te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni nō roto mai i te tumu o te ture unuma, 'aita rātou e fa'ahepohia i te aurarora'a i te mau fa'ata'ara'a ture o teie upo'o parau, e vai tāmau noa ra rātou i raro i te mau fa'ata'ara'a ture i ha'amauhia nō rātou iho.

V. – E mana hope, ma te au i te ture, te mau fa'auera'a fa'ahepo 'ia 'aufau te ha'apa'o faufa'a o tei fa'aotihia e te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » i te taime iho a fa'ataehia ai te reira i te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta farāni.

VI. – 'Ia ha'apāpū māite te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te mau fa'aterehau, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te peretiteni nō te tōmite tāmau, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » ma te amo noa atu i te hopoi'a, te tahi 'e te tahi 'ia au i tāna iho ha'apa'ora'a, i te mana hope o te mau parau mana o tā rātou e fa'aoti noa atu.

E ti'a te parau ha'apāpūra'a nō te tāpaera'a atu te mau parau mana i roto i te rima o te tōmitēra-teitei i te ha'apāpūhia 'ei parau mau e aha noa atu te rāve'a i fa'a'ohipahia. E ti'a te parau maioi i fa'aho'ihia i taua iho taime i te fa'a'itehia nō te ha'apāpūra'a i te reira, teie nei rā e'ere rā te reira i te parau ha'apāpūra'a i te mana hope o taua mau parau mana ra.

'īrava 172.— E horo te tōmitēra-teitei i mua i te tiripuna ha'avāra'a a te hau i te mau parau mana a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, a te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā a te mau fa'aterehau, te mau fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ta'a'ē atu i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te 'īrava 140 pi'ihia

“ture fenua”, a tāna tōmite tāmau 'aore rā a tāna piha 'ohipa, te mau parau mana a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau parau mana a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », o tāna e mana'o ra 'aita te reira mau parau mana e fa'atura ra i te ti'a-māite-ra'a i te ture, i roto i te pu'e tau e piti 'āva'e i muri a'e i te fa'ataera'ahia taua mau parau mana iāna ra.

I te taime a horo ai te tōmitēra-teitei i te tahi parau mana i mua i te tiripuna a te hau, 'ia fa'aara 'oia, ma te tīa'i 'ore, i te ta'ata i fa'aoti i taua parau mana ma te fa'a'ite maita'i i te mau tumu o te ti'a-'ore-ra'a i te ture e fa'ahitihia ra e ana. Nā ni'a i te anira'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, a te peretiteni o tāna tōmite tāmau 'aore rā a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » 'ia au i te huru o te 'ohipa, e ti'a i te tōmitēra-teitei i te fa'a'ite i tōna mana'o 'ia 'ore noa atu 'oia e horo i te parau mana i mua i te tiripuna ha'avāra'a a te hau.

E ti'a i te tōmitēra-teitei i te ani i te tiripuna 'ia fa'ataime 'oia i te parau mana o tāna e horo ra. E fa'ari'ihia tāna anira'a nei, ma te au i te ture, mai te mea ē te vai nei te tahi fa'anahora'a e fa'ahitihia ra i roto i te anira'a e riro ra, i te taime fa'atītī'aifarora'a, i te fa'atupu i te tōhiuhiu i te pae nō te au-māite-ra'a o te parau mana e horohia ra, i te ture. E fa'aotihia mai te ha'avāra'a i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro.

Hou a'e te fa'aotira'a ha'avā a te tiripuna, e riro te anira'a fa'ataimera'a i te 'ohipa nō te patura'a fare, te mātete 'e te tenira'a 'ohipa nā te hau i fa'ataehia e te tōmitēra-teitei i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana mai te mahana a tāpae ai te parau mana iāna ra, i te fa'ataime i te parau mana nei. 'Ia 'ore noa atu te tiripuna e fa'aoti i te hopera'a o te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro, e fa'arirohia te parau mana nei 'ei parau mana hope.

Ia riro noa atu te parau mana e horohia ra i te ha'afifi i te ti'amāra'a o te huirā'atira 'aore rā o te ta'ata tāta'i tahi, e fa'aoti te peretiteni tiripuna a te hau 'aore rā te ha'avā i tonohia nō te ha'avā i teie tumu parau, i te fa'ataimera'a i te parau mana nei i roto i te pu'etau e maha 'ahuru ma va'u hora. E ti'a ra te fa'aotira'a nō te fa'ataimera'a i te pāto'ihia i mua i te Tiripuna ti'amana hau i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana mai te taime a fa'aarahia ai te reira. I te reira taime, 'ia fa'aoti mai te peretiteni o te tiripuna ha'avāra'a fa'atītī'aifaro a te Tiripuna ti'amana hau 'aore rā te tahi ti'a nō te Tiripuna ti'amana hau i tonohia nō te reira tuha'a 'ohipa, i tāna ha'avāra'a i roto i te pu'etau e maha 'ahuru ma va'u hora.

Nā te tōmitēra-teitei iho e fa'atae i te horora'a nō te pāto'i i te mau fa'aotira'a ha'avā a te tiripuna a te hau 'e i te mau fa'aotira'a ha'avā i ni'a i te mau anira'a fa'ataimera'a i fa'ata'ahia mai i te mau rēni i mua noa mai o tei fa'aotihia te ha'avāra'a nā ni'a i tāna anira'a.

Mai te mea te mana'o ra te tōmitēra-teitei e riro te tahi parau mana i fa'aotihia e te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni, tei fa'ahēpohia 'aore rā 'aita e te ture fa'ataera'a, i te fa'atupu pāpū i te fifi i ni'a i te terera'a 'aore rā i te pāutuutura'a o te tahi fare 'aore rā o te tahi patura'a e ō mai i roto i te ha'apa'ora'a nō te pāururura'a 'āi'a, e ti'a iāna i te ani i te fa'a'orera'a o te reira nō taua noa a'e tumu. E horo 'oia i te parau mana e fa'ahapahia ra i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i muri a'e i tōna fa'ataera'ahia 'aore rā i tōna piara'ahia 'aore rā i tōna fa'aarara'ahia, i mua i te Tiripuna ti'amana hau 'ia ha'avā mai 'oia ma te fa'atītī'aifaro. 'Ia 'āpiti atu 'oia i tāna horora'a, 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i te hō'ē anira'a fa'ataimera'a. 'Ia fa'aoti mai te peretiteni o te tuha'a tiripuna ha'avāra'a fa'atītī'aifaro a te Tiripuna ti'amana hau 'aore rā te tahi ti'a o te Tiripuna ti'amana hau i tenihia nō te reira tuha'a 'ohipa, i tāna ha'avāra'a i roto i te pu'etau e maha 'ahuru ma va'u hora.

[Fa'ata'ara'a ture nō roto mai i te fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a huitu'oiva n° 2007-559 FH nō te 6 nō tītēma 2007.]

[Fa'ata'ara'a ture o tei 'itehia te tano-'ore-ra'a i te Papatūre Niu nā ni'a i te fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a huitu'oiva n° 2007-559 FH nō te 6 nō tītēma 2007.]

Īrava 172-2. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 32-II) — Mea ti'a 'ore i te ture :

1° Te mau fa'aotira'a 'aore rā te mau parau mana i ravehia e te hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a mero o te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e faufa'a tā rātou i roto i te tumu 'ohipa e parauhia ra, i tō rātou iho i'oa ānei 'aore rā 'ei ti'a hōmana ānei ;

2° Te mau fa'aotira'a rau 'aore rā te mau fa'aotira'a rahi e ha'apāpū ra i te hina'aro o Pōrīnetia farāni i te ha'apae, nā ni'a ānei i tōna iho hina'aro, 'aore rā nā ni'a ānei i te tahi tuha'a parau fa'aaui, i te fa'a'ohipara'a i tōna mana nō te horora'a fa'auto'a i te tahi ta'ata mau 'aore rā i te tahi ta'ata mōrare o tāna e 'aufau ra e aha noa atu te fa'anahora'a 'aufaura'a.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 42) « E'ita te mau mero o te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e rohi ra 'ei ti'a hōmana nō Pōrīnetia farāni 'aore rā nō te mau pū 'ohipara'a a te hau 'ei mero nō te tōmite fa'atere 'aore rā nō te tōmite hi'opo'a (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 8-V, 1°) « a te mau taiete e fa'ahitihia ra i te mau 'irava 29, 30 'e te 30-2 » e fa'arirohia 'ei ti'a e faufa'a tā rātou i roto i te tumu 'ohipa nei, 'ia au i te fa'ata'ara'a a te nūmera 1° o teie nei 'irava, i te taime a fa'aoti ai o Pōrīnetia farāni 'aore rā hō'ē o tāna mau pū 'ohipara'a hau (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 8-V, 1°) « i ni'a i te mau autāu'ara'a e vai ra i rotopū iāna e taua mau taiete ra ».

Teie nei rā, e 'ore roa e ti'a ia rātou i te tauto'o atu i roto i te mau tōmite pi'ira'a mātete 'aore rā i roto i te mau tōmite e 'ōpere nei i te mau ti'ara'a tenira'a 'ohipa nā te hau o te tahi va'ata'ata nō te aramoana 'aore rā o tāna mau piha 'ohipa hau, i te taime a horo ai (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 8-V, 2°) « te tahi taiete i fa'ahitihia i te mau 'irava 29, 30 'e te 30-2 » i roto i te tahi 'ōperera'a mātete a te hau 'aore rā i roto i te tahi tenira'a piha 'ohipa a te hau 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia e te fa'aturera'a e fa'a'ohipahia ra i te fenua nei. »

'Irava 173.— Ta'a'ē noa atu i te mau horora'a pāpū e vai ra i tōna rima, e ti'a i te tahi ta'ata mau 'aore rā i te tahi ta'ata mōrare o tei fa'a'erehia nō te tumu o te tahi parau mana a te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni, i roto i te pu'etau e piti 'āva'e mai te tai'o mahana a mana ai te parau mana nei, i te ani i te tōmitēra-teitei i te fa'a'ohipara'a i te fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te 'irava 172.

Nō te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tuha'a II o te 'irava 171, e'ita taua anira'a e riro i te fa'aroa fa'ahou atu i te pu'etau maorora'a nō te horora'a fa'atitī'aifaro e vai ra i roto i te rima o te tōmitēra-teitei nā roto i te fa'a'ohipara'a i te 'irava 172.

I te taime a fa'ahiti ai te anira'a i te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o III o te 'irava 171, e ti'a i te tōmitēra-teitei i te horo i te parau mana e fa'ahapahia ra i mua i te tiripuna ha'avāra'a a te hau i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i muri a'e i te fa'ataera'ahia te anira'a e te ta'ata mau 'aore rā e te ta'ata mōrare i fa'a'erehia.

'Irava 173-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 32-III) — « I. - » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 41, 5°, a) E ti'a te mau 'irava mai te 172 i te 173 i te fa'a'ohipahia nō te hi'opo'ara'a i te ti'a-māite-ra'a o te mau parau mana a te mau pū 'ohipara'a nō Pōrīnetia farāni, i te ture.

(Tāpa'o II i te VI fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 43) « II. – Ia fa'atae te ti'a fa'atere o te tahi pū 'ohipara'a hau nō Pōrīnetia farāni i te tōmitēra-teitei ra i te mau parau mana i muri nei :

1° Te mau parau mana fa'ature e mauhia ra te mana fa'atere e ana ;

2° Te mau fa'aotira'a nō roto mai i te tōmite fa'atere 'e tae noa atu i tei fa'aotihia e te mau tōmite tāmāu e te mau piha 'ohipa tei tenihia e te tōmite fa'atere nō te fa'aoti ;

- 3° Te mau fa'aotira'a ta'ata tāta'i tahi i ni'a i te fa'atōro'ara'a, te fa'arevara'a i te tau fa'atuha'ara'a ma te ani 'ore i te mana'o, te fa'a'orera'a tōro'a 'e i te tihātira'a o te tahi rave 'ohipa a te pū 'ohipara'a a te hau ;
- 4° Te mau parau fa'auera'a 'ia 'aufau te ha'apa'o faufa'a ;
- 5° Te mau parau fa'aaura'a i ni'a i te mau mātete (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 41, 4°) « 'e i te mau firi'ara'a mātete i ni'a i te fāito moni hau atu i te fāito i ha'amauhia e te mau fa'anahora'a 'ia au i tei fa'ata'ahia e te fa'aturera'a e fa'a'ohipahia nei i te fenua nei 'e te mau parau fa'aaura'a i ni'a » i te mau 'ohipa tārahu moni 'e tae noa atu i te mau parau fa'aaura'a nō te tārahura'a tuha'a fenua a te hau 'aore rā nō te ti'a'aura'a pū 'ohipa a te hau i te pae nō te 'ohipa tapiha'ara'a 'aore rā i te 'ohipa tapiho'ora'a.

E ti'a te mau fa'ataera'a parau mana i te ravehia ma te fa'a'ohipa i te huru rāve'a ato'a, oia ato'a nā roto i te rāve'a nūmeri 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia nā roto i te tahi fa'auera'a mana.

Te mau parau mana i fa'aotihia e te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni nō roto mai i te tumu o te ture unuma, 'aita rātou e fa'ahepohia i te aurarora'a i te mau fa'ata'ara'a ture o teie upo'o parau, e vai tāmāu noa ra rātou i raro i te mau fa'ata'ara'a ture i ha'amauhia nō rātou iho.

III. – Nā te ti'a fa'atere e ha'apāpū, ma te amo noa atu i te hopoi'a, i te mana fa'a'ohipa o te mau parau mana a te mau tōmite fa'aterera'a, a te mau tōmite tāmāu 'aore rā a te mau piha 'ohipa a te mau pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni. Nā te peretiteni nō te tōmite fa'atere a te tahi fare 'ohipa a Pōrīnetia farāni e ha'apāpū, ma te amo noa atu i te hopoi'a, i te mana fa'a'ohipa o te mau parau mana o tāna e fa'aoti.

E ti'a te parau nō te tāpaera'a atu te mau parau mana i roto i te rima o te tōmitēra-teitei i te ha'apāpūhia 'ei parau mau e aha noa atu te rāve'a i fa'a'ohipahia. E ti'a te parau mai i fa'aho'ihia i taua iho taime i te fa'a'itehia nō te ha'apāpūra'a i te reira, teie nei rā e'ere te reira i te parau ha'apāpūra'a i te mana hope o taua mau parau mana ra.

IV. – Nō te fa'a'ohipara'a i te ʻirava 172 :

- 1° I te rēni mātāmua, 'ua monohia te mau ta'o : "te mau parau mana a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, a te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā a te mau fa'aterehau, te mau fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ta'a'ē atu i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te ʻirava 140 pi'ihia "ture fenua", a tāna tōmite tāmāu 'aore rā a tāna piha 'ohipa, te mau parau mana a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau parau mana a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere », " i te mau ta'o : " te mau parau mana a te peretiteni, a te ti'a fa'atere' e tā te tōmite fa'aterera'a o te mau tōmite tāmāu 'aore rā a te mau piha 'ohipa o te mau pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni" ;
- 2° I te piti o te pereota o te rēni piti, 'ua monohia te mau ta'o : "a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, a te peretiteni o tāna tōmite tāmāu 'aore rā a te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ʻirava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere » tei te huru ra o te 'ohipa" i te mau ta'o ra : "a te peretiteni nō te tōmite fa'aterera'a o te tahi pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni" ;
- 3° I te pereota mātāmua o te rēni hope'a, 'ua monohia te mau ta'o : "te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni" i te mau ta'o ra : " hō'ē pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni ".

V. – Nō te fa'a'ohipara'a i te ʻirava 172-2 :

1° I te nūmera 1°, 'ua monohia te mau ta'o : "hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a mero o te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'aore rā o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni" i te mau ta'o ra : " hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a mero o te tōmite fa'atere e reo fa'aoti tō rātou" ;

2° I te nūmera 2°, 'ua monohia te mau ta'o : "Pōrīnetia farāni" i te mau ta'o ra : " hō'ē pū 'ohipara'a a te hau nō Pōrīnetia farāni".

VI. - nō te fa'a'ohipara'a i te ĩrava 173 :

1° I te rēni mātāmua, 'ua monohia te mau ta'o : "te mau fare fa'ati'ahau" i te mau ta'o ra : "te hō'ē pū 'ohipara'a a te hau" ;

2° Mai teie i muri nei te pāpa'ira'a o nā rēni hope'a e piti :

I te taime a fa'ahitihia ai i roto i te anira'a nei, te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II o te ĩrava 173-1, e ti'a i te tōmitēra-teitei i te horo i te parau mana e fa'ahapahia ra i mua i te tiripuna ha'avāra'a a te hau i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i muri a'e i te horora'a i fa'ataehia e te ta'ata mau 'aore rā e te ta'ata mōrare i fa'a'erehia.

Nō te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o III o taua ā ĩrava 173-1, e 'ore taua anira'a e riro 'ei tumu nō te fa'aroara'a i te pu'etau o te horora'a fa'atī'aifaro e ti'a i te tōmitēra-teitei i te rave nā roto i te fa'a'ohipara'a i te ĩrava 172. »

Īrava 173-2. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, ĩrava 37) — I. – Ia 'ohipa māite, ma te fa'ahēpora'a a te ture, te mau parau mana a te mau huimana ti'amā a te hau, o tei fa'atupuhia 'ia au i te ĩrava 30-1, i te taime iho a piahia ai rātou i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni 'aore rā i tō rātou fa'arara'ahia i te feiā e parauhia ra 'e tae noa atu, nō te mau parau mana e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II o teie nei ĩrava, i tō rātou fa'ataera'ahia e te peretiteni i te tōmitēra-teitei ra. Ia fa'atae-ato'a-hia te tā'ato'ara'a o taua mau parau mana, 'ei parau ha'amāramaramara'a, i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

II. – Ia fa'atae te peretiteni nō te huimana ti'amā a te hau i te tōmitēra-teitei ra te mau parau mana i muri nei :

1° Te mau fa'aotira'a nō te tihēpura'a ta'ata tāta'i tahi, 'oia ato'a te parau fa'aaura'a tihēpura'a 'e te parau tihātira'a o te mau rave 'ohipa nau'a 'ore ;

2° Te mau parau fa'aaura'a i ni'a i te mau mātete e te mau fa'aaura'a-mātete i te tahi fāito hau atu i te 'ōti'a fa'ata'ahia nō te mau fa'anahora'a i ha'amanahia 'ia au i tei fa'ata'ahia e te fa'aturera'a e ti'a i te fa'a'ohipahia i te fenua nei.

III. – E ti'a i te fa'a'ohipa i te mau ĩrava 172 'e tae atu i te 173 i ni'a i te 'ohipa hi'opo'ara'a o te ti'a-māite-ra'a i te ture o te mau parau mana i fa'aotihia e te mau huimana ti'amā a te hau o tei fa'ahitihia i te tāpa'o II o teie nei ĩrava.

Īrava 174.— I te taime a fa'ataehia ai i mua i te tiripuna a te hau, te tahi horora'a nō te tumu o te fa'a'ohipara'ahia te mana ha'avī teiaha 'ino 'aore rā te tahi horora'a nō te hi'opo'ara'a i te ti'a-māite-ra'a i te ture o te mau parau mana i fa'ahitihia i te nūmera 1° o te A e i te nūmera 1° o te E o te tāpa'o II o te ĩrava 171 'e 'ia niuhia taua horora'a i ni'a i te tahi fa'anahora'a pāpū e fa'a'ite mai ra i te tano-'ore-ra'a o te 'ōperera'a mana fa'atere i rotopū i te Haufarāni, ia Pōrīnetia farāni 'e te mau 'oire (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, ĩrava 30) « 'aore rā o te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te mau tuha'a mana o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā o tōna peretiteni, » 'aore rā 'ia fa'ahitihia taua fa'anahora'a, ma te ha'a-pe'ape'a-'ore-hia, 'ia fa'atae 'oia i te pu'eparau, ma te tīa'i 'ore, i te Tiripuna ti'amana hau nō te ani i tōna mana'o, nā roto i te tahi ha'avāra'a e 'ore roa e roa'a i te horohia. Ia tuatāpapa te Tiripuna ti'amana hau i te uira'a i fa'ataehia mai iāna i roto i te pu'etau e toru 'āva'e 'e e fa'ataime 'oia i te ravera'a i te huru fa'aotira'a ato'a i ni'a i te hōhonura'a o te 'ohipa 'e tae noa

atu i te taima a hōro'a ai 'oia i tōna mana'o, 'e ia 'ore, 'e tae noa atu i te hopera'a o taua pu'etau ra. 'Ia fa'aoti mai te tiripuna a te hau i roto i te pu'etau e piti 'āva'e mai te taima a piahia ai te mana'o nei i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni, 'e 'aore rā i te hopera'a o te pu'etau i fa'ata'ahia nā te Tiripuna ti'amana hau.

Īrava 175. — E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te horo i mua i te tiripuna a te hau nō te tahi anira'a mana'o. Mai te peu ē anira'a tāna i ni'a i te 'ōperera'a o te mau mana fa'atere i rotopū i te Haufarāni, ia Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā te mau 'oire, (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 38) « i ni'a i te mau tuha'a mana o te peretiteni, o te fa'aterera'a hau 'e o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni » (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 32-IV) « 'aore rā i ni'a i te fa'a'ohipara'a o te mau Īrava 69, 73, 78, 80, 81, 118 'e tae atu i te 121, (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 38) « 140, » 156 'e tae atu i te 156-1, » 'ia hi'opo'ahia te anira'a mana'o e te Tiripuna ti'amana hau 'oia tei fa'ataehia atu te reira ma te tīa'i 'ore .

Ia fa'aara 'oi'oi te ta'ata i fa'atae i taua horora'a nāna ra i te tōmitēra-teitei.

Pene II - Te hi'opo'ara'a ta'a'ē a te ture i te mau “ture fenua”

« *Tuha'a I – Fa'ata'ara'a ture rahi* »

(Tuha'a fa'atupuhia, TT n° 2011-918 nō te 01/08/2011, Īrava 45)

Īrava 176.— I. – 'Ia hope te pu'etau e va'u mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia o te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā i te mahana i muri a'e i te mā'itira'a i tupu a'e nei i muri noa mai i te tai'ora'a 'āpī i fa'ata'ahia i te Īrava 143, e ti'a i te tōmitēra-teitei, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te peretiteni nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e ono mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te horo i teie parau mana i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

Hō'ē-'ahuru-ma-pae mahana tōna nō te reira tuha'a 'ohipa. 'Ia horo noa atu te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tahi parau mana i fa'ahitihia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » i mua i te Tiripuna ti'amana hau, 'ia fa'ataehia hō'ē 'e 'aore rā e hau atu rahira'a rata i tu'urimahia e te rahira'a e ono a'e mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

I roto i te parau horora'a tāta'i tahi 'ia fa'a'ineinehia te tahi parau fa'ata'ara'a i ni'a i te mau tumu 'e te mau ture e ti'a i te vauvauhia ; 'ia fa'aara 'oi'oi te Tiripuna ti'amana hau i te tahi atu mau ti'amana nau'a i te ti'ara'a nō te horora'a ; e ti'a i teie mau ti'amana i te fa'a'ite i tō rātou mau mana'o i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana.

II. – 'Ia hope te pu'etau e va'u mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia o te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” 'aore rā i te mahana i muri mai i te mā'itira'a i tupu a'e nei i muri a'e i te tai'ora'a 'āpī i fa'ata'ahia i te Īrava 143, 'ia piahia te parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia "ture fenua" i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni 'ei parau ha'amāramaramara'a, 'ia ti'a i te mau ta'ata mau 'aore rā i te mau ta'ata mōrare, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te tai'o mahana o taua piara'a ra, i te pāto'i i taua parau mana i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

E fa'ari'ihia te horora'a a te tahi ta'ata mau 'aore rā a te tahi mau ta'ata mōrare mai te peu ē e ti'ara'a tō rātou nō te horo i mua i te tiripuna ha'avāra'a.

I te taera'a atu te horora'a, 'ia fa'aara te piha pāpa'ira'a parau a te Tiripuna ti'amana hau i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni hou i te hopera'a o te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana i fa'ata'ahia i te Īrava 178.

III. – 'Ia hōro'a te Tiripuna ti'amana hau i tōna mana'o i ni'a i te au-māite-ra'a o te mau parau i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » 'ia au i te Papatute Niu, i te mau ture tumu, i te mau fafau'a 'e tō te ao nei 'e i te mau 'ā rahi o te ture. (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 39-I) « 'Ia fa'aoti mai 'oia i ni'a i te mau mana'o ato'a i vauvauhia mai i roto i te horora'a nei o tāna e mana'o ra e riro 'ei tumu nō te fa'a'orera'a i te reira, 'ia au i te huru nei o te pu'e parau i teie ra'a ra taima. » Te

fa'annahora'a o te ha'avāra'a fa'atū'āifaro e fa'a'ohipahia nō te hi'opo'ara'a ta'a'ē a te ture i taua mau parau mana ra, o te fa'annahora'a ia e fa'a'ohipahia nei nō te mau horora'a o te tumu o te ha'avāra'a mana i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

E'ita te mau parau i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua » e ti'a fa'ahou i te pāto'ihia nā roto i te horora'a i mua i te tahi noa a'e tiripuna ha'avāra'a 'ē atu.

'Īrava 177.— « I. - » (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 39-II, 1°) E fa'aoti mai te Tiripuna ti'amana hau i tāna fa'aotira'a i roto i te pu'etau e toru 'āva'e i muri a'e i te horora'a. E piahia tāna fa'aotira'a i roto i te *Ve'a a te Hau* Rēpūpirīta farāni 'e te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni.

Ia 'ite noa atu te Tiripuna ti'amana hau e tē vai ra i roto i te hō'ē parau mana i fa'ahitihia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua » te tahi fa'ata'ara'a ture e 'ore e tano ra i te Papature Niu, i te mau ture tumu 'aore rā i te mau fafaura'a 'e tō te ao nei 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture 'e, 'ia 'ore te reira e ti'a i te fa'ata'a'ēhia i te tā'ato'ara'a o te parau mana, e 'ore ia taua ture e ti'a i te ha'amanahia.

Ia fa'aoti noa atu te Tiripuna ti'amana hau i te mea ē e tē vai ra i roto i te hō'ē parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua » te tahi fa'ata'ara'a ture e 'ore e tano ra i te Papature Niu, i te mau ture tumu 'aore rā i te mau fafaura'a 'e tō te ao nei 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture e, 'ia 'ite ato'a 'oia i te mea ē e ti'a i te fa'ata'a'ē i taua fa'ata'ara'a ture i te parau mana, o teie nei tuha'a fa'ata'ara'a ture ana'e ia e 'ore e ti'a i te ha'amanahia.

'Ia au i tei fa'ata'ahia i te rēni i mua nei, e ti'a i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni, i roto i nā mahana hō'ē 'ahuru i muri mai i te piara'ahia te fa'aotira'a a te Tiripuna ha'avā mana i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni, i te tu'u i te fa'ata'ara'a ture e parauhia ra i te tai'o-fa'ahou-ra'a i mua i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nō te ha'apāpū i tōna au-māite-ra'a i te mau fa'annahora'a i fa'ata'ahia i te piti o te āhe'e.

« II. - (fa'arahihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 39-II, 2°) I te hopera'a o te pu'etau e toru 'āva'e e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua o te tuha'a I o teie nei 'irava, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te ha'amana i te parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia “ture fenua”, 'ia au i te mau fa'annahora'a e fa'ahitihia ra i te rēni piti o te 'irava 178. Teie nei rā, te vai noa ra te mau horora'a nō te pāto'i i teie parau mana i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

Ia tupu noa atu te reira, mai te mea te vai ra te tahi fa'ata'ara'a ture i roto i taua parau mana e 'ore e tano ra i te Papature Niu, i te mau ture tumu, i te mau fafaura'a 'e tō te ao nei 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture e, e 'ore ho'i e ti'a i te fa'ata'a'ē i te reira i te tā'ato'ara'a o te parau mana nei, e fa'aoti te Tiripuna ti'amana hau i te fa'a'ore roa i te tā'ato'ara'a o te parau mana nei.

Ia mana'o noa atu te Tiripuna ti'amana hau e te vai ra i roto i te hō'ē parau mana te tahi fa'ata'ara'a ture e 'ore e tano ra i te Papature Niu, i te mau ture tumu, i te mau fafaura'a 'e tō te ao nei 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture e, 'ia 'ite ato'a 'oia i te mea ē e ti'a i te fa'ata'a'ē i taua fa'ata'ara'a ture i te parau mana, o teie tuha'a fa'ata'ara'a ture ana'e ia o tāna e fa'aoti e fa'a'ore. »

'Īrava 178.— 'Ia hope te pu'etau i fa'ahitihia i te tāpa'o II o te 'irava 176 nō te horora'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau, 'aore rā i muri mai i te piara'ahia i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni o te fa'aotira'a a taua tiripuna ra e 'ite ra i te au-māite-ra'a i te ture o te tā'ato'ara'a 'aore rā o te tahi tuha'a o te parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua » i te mau fa'annahora'a matarohia e fa'ahitihia ra i te rēni piti (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 39-III) « o te tuha'a I » o te 'irava 177, hō'ē 'ahuru mahana tō te peretiteni nō Pōrīnetia farāni nō te ha'amanara'a i te reira i te fenua nei, ma te 'ore e ha'afau'āfa'a 'ore i tei fa'ahitihia i nā rēni toru 'e te maha (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, 'irava 39-III) « o te tāpa'o I » o te 'irava e parauhia nei.

Ia fa'atae 'oia i te parau ha'amanara'a i te tōmitēra-teitei ra. E piahia te parau mana i fa'ahitihia i te 'irava 140 pi'ihia « ture fenua », 'ei parau fa'arara'a, i roto i te *Ve'a a te Hau* Rēpūpirīta farāni.

Īrava 179.— I te taime, a tupu ai te tahi 'aimārōra'a i mua i te tahi tiripuna 'e, 'ia fa'ahiti mai te hō'ē pae i te uira'a pāpū a 'ore ai te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » e tano fa'ahou ra i te Papatūre Niu, i te mau ture tumu, i te mau fafaura'a 'e tō te ao nei, 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture e, i taua uira'a nei ho'i e matara ai te 'aimārōra'a nei, e tano māite ai te fa'anahora'a 'e 'aore rā e niu mau te reira nō te horora'a, 'ia fa'atae 'oi'oi te tiripuna i te uira'a nei, ma te tīa'i 'ore, i mua i te Tiripuna ti'amana hau, nā roto i te tahi fa'aotira'a e 'ore roa e roa'a i te horohia. 'Ia fa'aoti mai te Tiripuna ti'amana hau i roto i nā 'āva'e e toru i muri mai. 'Ia fa'atae noa atu 'oia i te uira'a i te Tiripuna ti'amana hau e fa'ataime ato'a taua tiripuna i tāna fa'aotira'a. E ti'a ra iāna i te rave i te fa'aotira'a 'ē atu 'ia fa'ahopo noa atu te ture i te tahi pu'etau nō te fa'aotira'a. E ti'a iāna i te fa'aoti i te fa'anahora'a e tano i te ravehia nō te rū o te 'ohipa 'aore rā i te mau rāve'a pāururura'a e tītauhia. E 'ore te fa'ataera'a uira'a nei i te Tiripuna ti'amana hau e ti'a i te pāto'ihia ma te fa'ata'a'ē atu te reira i te fa'aotira'a ha'avā i ni'a i te tā'ato'ara'a 'aore rā i te tahi tuha'a noa o te 'aimārōra'a.

Īrava 180.— (fa'arahihia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 44) « Ma te 'ore e ha'afaua'a 'ore i te Īrava 180-1, » E 'ore roa te mau parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia “ture fenua” e ti'a i te horohia nō te fa'a'orera'a ia rātou i muri a'e i tō rātou ha'amanara'ahia.

Ia fa'aoti noa atu te Tiripuna ti'amana hau e'ita rātou e o i roto i te fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te Īrava 140, e ti'a ia te mau fa'ata'ara'a ture o te tahi parau mana i fa'ata'ahia i te Īrava 140 pi'ihia « ture fenua » i te fa'ahuru'ēhia e te mau ti'amana e mau ra i te mana fa'atere. E fa'atae te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'aore rā te fa'aterehau o te mau fenua nō te aramoana, i tāna horora'a i te Tiripuna ti'amana hau. E fa'aara 'oia nei i te fa'ataera'ahia mai te horora'a i te tahi atu mau ti'amana e ti'a ato'a ia rātou i te fa'atae i tā rātou horora'a iāna ra ; e ti'a ia rātou i te fa'a'ite i tō rātou mau mana'o i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana. E fa'aoti mai te Tiripuna ti'amana hau i tāna ha'avāra'a i roto i te pu'etau e toru 'āva'e.

« Tuha'a 2 – Fa'ata'ara'a ture ta'a'ē e fa'a'ohipahia i ni'a i te mau parau mana pi'ihia “ture fenua” 'ia au i te parau nō te tute huira'atira 'e te tute tōro'a »

(Tuha'a fa'atupuhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 45)

Īrava 180-1. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 du 1/08/2011, Īrava 45) — Ma te 'ōpaera'a i te rēni mātāmua o nā tuha'a I 'e te II o te Īrava 176 'e i te rēni mātāmua o nā Īrava 178 'e te 180, e ti'a te mau parau mana pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huira'atira 'e te mau tute tōro'a i te horohia i mua i te Tiripuna ti'amana hau mai te taime a piahia ai tō rātou parau ha'amanara'a hope.

Īrava 180-2. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 45) — 'Ia piahia te mau parau mana i fa'ahitihia i te Īrava 140 pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huira'atira 'e te mau tute tōro'a i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni 'e i te ha'amana-hope-hia e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te mahana i muri noa mai i tō rātou fa'aotira'ahia.

Ia fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'amanara'a hope i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta.

Īrava 180-3. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 45) — I. – Mai te mahana a piahia ai te parau ha'amanara'a hope o te tahi parau mana pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huira'atira 'e te mau tute tōro'a, e ti'a i te tōmitēra-teitei, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā e ono mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te horo i te parau mana pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huira'atira 'e te mau tute tōro'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

Hō'ē 'ahuru ma pae mahana te pu'etau i fa'ata'ahia nō rātou nō te ravera'a i taua horora'a. 'Ia horo-noa-hia atu te hō'ē parau mana pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huira'atira 'e te mau tute tōro'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau nā ni'a i te anira'a a te tahi mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'ataehia te horora'a nei i mua i te Tiripuna nā roto i te hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a rata e vai ra i ni'a iho i te rahira'a tā'ato'a e ono tu'ura'a rima o te rahira'a e ono a'e mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia 'āpitihiā i nā fa'ataera'a horora'a tāta'i tahi i te hō'ē parau fa'ata'ara'a i ni'a i te mau tumu 'e te mau ture e ha'apāpū mai nei i te reira ; 'ia fa'aara 'oi'oi te Tiripuna ti'amana hau i te reira i te mau ti'amana e te ti'ara'a ato'a tō rātou nō te fa'ataera'a i te horora'a ; e ti'a ia rātou i te fa'atae i tō rātou mau mana'o i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana.

II. – Mai te mahana a piahia ai te parau ha'amanara'a hope, hō'ē 'āva'e tō te mau ta'ata mau 'aore rā tō te mau ta'ata mōrare, e ti'ara'a tō rātou nō te horo, i te horo i te parau mana pi'ihia “ture fenua” i ni'a i te mau tute huirā'atira 'e te mau tute tōro'a i mua i te Tiripuna ti'amana hau.

I te taime iho a fa'ataehia ai te parau horora'a iāna ra, 'ia fa'aara te piha pāpā'i parau a te Tiripuna ti'amana hau i te reira i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 180-4. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 45) — E fa'aoti mai te Tiripuna ti'amana hau i tāna ha'avāra'a i roto i te pu'etau e toru 'āva'e i muri a'e i te fa'ataera'ahia te horora'a iāna ra. E fa'a'ore 'oia i te mau fa'ata'ara'a ture ato'a e 'ore e tano ra i te Papatūre Niu, i te mau ture tumu, i te mau fafaua'a 'e tō te ao nei 'aore rā i te mau 'ā rahi o te ture.

Īrava 180-5. (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 45) — E ti'a i te fa'a'ohipahia te Īrava 179 e te rēni piti o te Īrava 180 i ni'a i te mau parau mana pi'ihia "ture fenua" i ni'a i te mau tute huirā'atira 'e te mau tute tōro'a.

Pene III – Fa'aarara'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'aotira'a tiripuna
ha'avāra'a mana e ō ato'a o Pōrīnetia farāni i roto

Īrava 181. — E fa'a'ite te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te mau mero o taua nei 'āpo'ora'a, i roto i tāna putuputura'a fātata roa a'e i muri mai i te fa'ataera'ahia te parau fa'aara i roto i tōna rima, i te mau fa'aotira'a a te mau tiripuna a te hau 'aore rā a te mau tiripuna tīvira o tē fa'aoti mai i te au-māite-ra'a i te ture o te mau parau mana a te mau fare fa'ati'ahau nō Pōrīnetia farāni.

Pene IV – Fa'ata'ara'a ture i ni'a i te hi'opo'ara'a tāpura faufa'a 'e te tai'ora'a faufa'a 'e i ni'a
i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua nei

Īrava 182.— E ha'amauhia te 'ohipa hi'opo'ara'a hou te fa'auera'a 'aufaura'a ha'amāu'ara'a a Pōrīnetia farāni 'e tā tāna mau fare 'ohipara'a, tā te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e tā te 'āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a, (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 30-II) « te 'ohipa tōtiare, te arutaimāreva 'e te ta'ere ». Nā te tahi fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'anaho mai i teie mau hi'opo'ara'a.

Īrava 183.— E ravehia teie 'ohipa hi'opo'ara'a e te ti'a ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni i ni'a i te mau parau 'aufaura'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te Īrava TT 274-4 o te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.

E ha'amauhia mai te tahi atu mau fa'anahora'a nō te hi'opo'ara'a nā roto i te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia fa'aara noa atu te ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni i tāna fa'aotira'a e fa'ataime i te 'aufaura'a o te tahi ha'amāu'ara'a, e'ita 'oia e ti'a i te fa'ahēpohia 'ia 'aufau maoti 'ia au i te mau tītaura'a 'e te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te Īrava TT 274-5 o taua puta ture nei ā.

Īrava 184.— I mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a Pōrīnetia farāni o tē fa'aoti mai nā roto i te ha'avāra'a, mea tītauhia te mau ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni 'e tā tōna mau fare 'ohipara'a i te fa'a'ite i tā rātou mau tai'ora'a faufa'a mai tei fa'ahitihia i te Īrava TT 272-32 o te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.

Īrava 185.— E tu'uhia te ha'avāra'a o te mau tai'ora'a faufa'a a Pōrīnetia farāni 'e tā tōna mau fare 'ohipara'a, 'e tae noa atu i te hi'opo'ara'a o tā rātou ti'a'aura'a, i raro a'e i te mau fa'ata'ara'a ture e aifāito ra tō rātou faufa'a i tō te tahi ture tumu o te upo'o parau VII o te puta II o te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.

Īrava 185-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — E fa'atae te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te 'ōpuara'a tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni i te piha 'ohipa a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te tai'o mahana hope nō te 15 nō novema.

Mai te mea ē e'ita e ti'a i te fa'a'ohipa i te tāpura faufa'a hou a'e i te mahana 1^{muu} nō tēnuare o te matahiti ti'a'aura'a e parauhia ra, e ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te fa'aue 'ia tītauhia te mau moni tārahu 'ei faufa'a 'āpī 'e 'ia tāpa'ohia te ha'amāu'ara'a, 'ia fa'aotihia te tino moni tārahu, 'ia fa'auehia te 'aufaura'a ha'amāu'ara'a o te tuha'a terera'a 'ohipa a te hau 'ia au i te mau fāito 'ōti'a i tāpurahia i roto i te tāpura faufa'a o te matahiti i ma'iri atu.

'Ia au i taua ā mau fa'anahora'a, e ti'a iāna i te fa'aoti i te 'aufaura'a o te mau ha'amāu'ara'a nō te fa'aho'ira'a tārahu a te hau 'ei faufa'a niu e tītauhia te 'aufaura'a hou a'e i te fa'a'ohipara'a o te tāpura faufa'a a.

Mai te mea 'aita te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni (monohia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 46) « i fa'ari'i, 'aita ato'a » i pāto'i i te tāpura faufa'a hou i te 31 nō māti o te matahiti ti'a'aura'a e parauhia ra, e horo 'oi'oi te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta i Pōrīnetia farāni, ma te tīa'i 'ore, i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua nei o tē, i te roara'a o te 'āva'e e horo ra 'e nā roto i te tahi parau fa'arara'a huirā'atira, hōro'a mai i tāna mau rāve'a nō te fa'ati'ara'a i te tāpura faufa'a. E fa'atano te tōmitēra-teitei i te tāpura faufa'a hou a'e 'oia a tu'u ai i te reira i te fa'a'ohipara'a. Mai te mea 'ua ātea 'ē roa te tōmitēra-teitei i te mau vauvaura'a mana'o i fa'ahitihia e te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua, 'ia turu 'oia i tāna fa'aotira'a i te tahi parau fa'ata'ara'a māmaramama maita'i. I te taime a tu'uhia ai te horora'a i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua 'e 'a tae roa atu i te taime a oti ai te tāpura faufa'a i te fa'atanohia e te tōmitēra-teitei, e'ita e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te rave i te tahi fa'aotira'a rahi i ni'a i te tāpura faufa'a o te matahiti ti'a'aura'a e tere ra. E'ita te mau fa'ata'ara'a ture o teie rēni e ti'a i te fa'a'ohipahia 'ia 'ore noa atu te fa'aotira'a rahi e oti i te ravehia nō te tumu o te 'orera'a i fa'ataehia, hou a'e i te 15 nō tītema, i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau parau ha'amāramaramara'a e tītauhia nō te fa'ati'ara'a i te tāpura faufa'a. E ha'amauhia te tāpura o taua mau parau ha'amāramaramara'a nā roto i te tahi parau fa'auera'a mana. I taua taime, hō'ē 'ahuru ma pae mahana tō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, mai te taime a fa'ataehia taua mau parau ha'amāramaramara'a, nō te fa'aoti i te tāpura faufa'a.

Īrava 185-2. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — E fa'ataehia te tāpura faufa'a mātāmua a Pōrīnetia farāni i te tōmitēra-teitei ra hou a'e te pu'etau hope hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri a'e i te pu'etau i ha'amauhia nō te fa'aoti-roa-ra'a i te reira 'ia au i nā Īrava 185-1 'e 185-5. 'Ia 'ore, e fa'a'ohipahia 'ia te Īrava 185-1.

Īrava 185-3. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — 'Ia 'ore noa atu te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni e oti i te mā'itihia 'ei tāpura faufa'a au maitata'i te fāito 'āpī 'e te fāito ha'amāu'ara'a, e tītau-'oi'oi-hia te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a, nā te tōmitēra-teitei i roto i te pu'etau e toru 'ahuru mahana mai te taime a fa'arahia ai 'oia nei i ni'a i te fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nō te hi'opo'a māite i te reira 'e te fa'ataera'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i roto i te pu'etau e toru 'ahuru mahana mai te taime a tītauhia ai 'oia, i te mau rāve'a e tano i te fa'anahohia nō te fa'ati'ara'a i te tāpura faufa'a au maitata'i te fāito 'āpī 'e te fāito ha'amāu'ara'a. E ani te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te hō'ē fa'aotira'a rahi 'āpī.

Ia oti māite te fa'aotira'a rahi 'āpī, e fa'atano ra i te tāpura faufa'a mātāmua i te ravehia, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te taime a fa'ataehia ai te mau vauvaura'a mana'o a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.

Mai te mea 'aita te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i rave i tāna fa'aotira'a rahi i roto i te pu'etau fa'ata'ahia 'aore rā 'aita e 'itehia ra i roto i te fa'aotira'a rahi i ravehia te mau fa'anahora'a nava'i maita'i i

te hi'ora'a a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a, o tē pāhono mai i teie tumu parau i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana mai te taime a fa'ataehia ai te fa'aotira'a rahi 'āpī iāna ra, nā te tōmitēra-teitei ia e fa'atano mai 'e e fa'aoti mai i te fa'a'ohipara'a o te tāpura faufa'a. Mai te mea 'ua ātea 'ē roa te tōmitēra-teitei i te mau vauvaura'a mana'o i fa'ahitihia e te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua, 'ia turu 'oia i tāna fa'aotira'a i te tahi parau fa'ata'ara'a māramarama maita'i.

Īrava 185-4. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 du 7/12/2007, Īrava 34-II) — Mai te mea 'ua mo'ehia te tahi ha'amāu'ara'a fa'ahepohia 'aore rā 'aita i nava'i te tino moni i fa'ata'ahia nō te 'aufaura'a i taua ha'amāu'ara'a i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni, e ani te tōmitēra-teitei i te tahi tai'ora'a 'āpī i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. Mai te mea, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana fa'ata'ahia nō te piti o te tai'ora'a, 'aita te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i tāpura mai i te mau tino moni e tītauhia ra, e horo te tōmitēra-teitei (fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, Īrava 48) «, te ha'apa'o faufa'a a te hau 'aore rā te mau ta'ata ato'a e faufa'a tā rātou i roto i teie tuha'a 'ohipa » i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.

Ia 'ite noa atu te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a, i roto i te pu'etau 'āva'e a fa'ataehia ai te horora'a i mua iāna, 'e 'aita te ha'amāu'ara'a fa'ahepohia i tāpurahia i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'aore rā 'aita i nava'i te tino moni i tāpurahia, 'ia fa'atae 'oia i te tahi parau fa'ahepora'a i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Mai te mea, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro, 'aita i tāu'ahia taua parau fa'ahepora'a, 'ia ani te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te tōmitēra-teitei 'ia tāpa'o 'oia i taua ha'amāu'ara'a i roto i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni ma te vauvau mai, 'ia tupu noa atu te reira, i te fa'atupura'a faufa'a 'aore rā i te fa'aitira'a ha'amāu'ara'a fa'ahepo-'ore-hia nō te 'aufaura'a i te mau ha'amāu'ara'a tītauhia. E fa'atano te tōmitēra-teitei 'e e fa'aoti 'oia i te fa'a'ohipara'a o te tāpura faufa'a 'ia au i te mau rāve'a e vai nei. Mai te mea 'ua ātea 'ē roa 'oia i te mau vauvaura'a mana'o i fa'ahitihia e te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua, 'ia turu 'oia i tāna fa'aotira'a i te tahi parau fa'ata'ara'a māramarama maita'i.

Ia 'ore noa atu te peretiteni nō Pōrīnetia farāni e fa'aue i te tahi 'aufaura'a moni fa'ahepohia, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i muri mai i te fa'ataera'ahia te parau fa'ahepora'a nā te tōmitēra-teitei, e rave 'oia nei i te reira ma te ani 'ore i te mana'o.

Īrava 185-5. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — Mai te taime a fa'ataehia ai te horora'a i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua 'e 'a tae roa atu i te hope'ara'a o te fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te Īrava 185-3, e 'ore e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te rave i te tahi fa'aotira'a i ni'a i te tāpura faufa'a, maoti rā nō te fa'aotira'a rahi e fa'ata'ahia ra i te rēni piti o te Īrava 185-3 'e nō te fa'a'ohipara'a i te Īrava 185-8.

I te taime a oti ai te tāpura faufa'a a Pōrīnetia i te ravehia 'e i te fa'aotihia tōna fa'a'ohipara'a nā te tōmitēra-teitei, 'ia fa'atae te tōmitēra-teitei i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua i te mau tāpura faufa'a hau atu o taua ihoā tau ti'a'aura'a. Hau atu i te reira, e tupu māite te mā'itira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te tāpura faufa'a a te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a i fa'ata'ahia i te Īrava 185-8 hou a'e i te mā'itira'a o te tāpura faufa'a mātāmua nō te tau ti'a'aura'a i muri mai. 'Ia 'ite-noa-hia atu te tahi pau i roto i te tāpura faufa'a a te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a o tei fa'ari'ihia 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i ni'a noa atu i te taime a fa'a'ohipahia ai 'oia, e rurihia taua pau i ni'a i te tāpura faufa'a o te tau ti'a'aura'a i muri mai. 'Ia fa'atae te tōmitēra-teitei i taua tāpura faufa'a mātāmua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te fenua.

Ia fa'a'ohipa-noa-hia atu te fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te rēni piti o teie nei Īrava, e tūra'ihia ia te tai'o mahana i ha'amauhia i te rēni hope'a o te Īrava 185-1 nō te ha'amanara'a o te tāpura faufa'a mātāmua i te tai'o mahana 1^{muu} nō tiunu. I taua taime, e fa'aitihia mai te 'ōti'a pu'etau nō te fa'ataera'a i te tāpura ti'a'aura'a faufa'a a te ha'apa'o faufa'a i fa'ahitihia i te Īrava 185-8 i te tai'o mahana 1^{muu} nō mē.

Īrava 185-6. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — 'Ia fa'ataehia te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te fenua 'ia au i te upo'o parau o nā Īrava 185-3 'e te 185-10 e riro te reira i te fa'ataime i te fa'a'ohipara'a o te tāpura faufa'a a tae roa atu i te hopera'a

o te fa'ahora'a. Teie nei rā, e ti'a i te fa'a'ohipahia, mai te taime o taua fa'ataera'a tāpura faufa'a, nā rēni piti 'e te toru o te Īrava 185-1. Hau atu ā, e'ita ĩa te mau ha'amāu'ara'a o te tuha'a terera'a 'ohipa a te hau o taua tāpura faufa'a e ti'a i te tāpa'ohia, i te fa'aotihia te fāito ha'amāu'ara'a 'e i te fa'auehia te 'aufaura'a maoti rā i ni'a noa i te 'āfara'a o te moni i tāpurahia nō te reira tuha'a 'ohipa.

Īrava 185-7. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 du 7/12/2007, Īrava 34-II) — Maoti rā 'ia fa'aturahia te mau Īrava 185-1, 185-5 'e te 185-6, e ti'a te tahi mau fa'ahuru'ēra'a i te ravehia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni 'e 'a tae roa atu i te hopera'a o te tau ti'a'aura'a e parauhia ra.

I roto i te pu'etau e piti 'ahuru ma pae mahana i muri mai i te hopera'a o te tau ti'a'aura'a faufa'a, e ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te fa'ahuru'ē i te tāpura faufa'a nō te fa'atanora'a i te mau tuha'a moni o te tuha'a terera'a 'ohipa nō te 'aufau i te mau ha'amāu'ara'a i fa'auehia e 'aufau hou a'e i te 31 nō tītēma 'e te tāpa'ora'a i te mau tino moni e tītāuhia nō te fa'aotira'a i te mau tuha'a 'ohipa tāta'i tahi o nā tuha'a e piti o te tāpura faufa'a 'aore rā i rotopū i nā tuha'a e piti nei.

Ia fa'ataehia te mau fa'aotira'a rahi i ni'a i te mau fa'ahuru'ēra'a o te tāpura faufa'a i fa'ata'ahia i te rēni piti i te tōmitēra-teitei ra hou i te hopera'a o te pu'etau hope e pae mahana i te maoro i muri a'e i te pu'etau i ha'amauhia nō tō rātou ha'amanara'a. Mea tītāuhia te mau fa'auera'a 'aufaura'a ato'a nō roto mai i taua mau fa'ahuru'ēra'a tāpura faufa'a i te rave-oti-hia hou i te tai'o mahana hope nō te 31 nō tēnuare i muri mai i te tau ti'a'aura'a e parauhia ra.

Īrava 185-8. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — Nā te mā'itira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e fa'aoti i te ha'amanara'a o te mau tāpura faufa'a a te va'ata'ata 'ia au i te tāpura faufa'a a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni i muri a'e i te fa'ataera'ahia, hou a'e i te tai'o mahana hope nō te 1ma nō tiunu o te matahiti i muri noa mai i te tau ti'a'aura'a e tere ra, o te tāpura ti'a'aura'a faufa'a i fa'aotihia e te ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni. 'Ia tupu māite te mā'itira'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e ha'amana ra i te mau tāpura faufa'a hou a'e i te tai'o mahana hope nō te 30 nō tiunu o te matahiti i muri noa mai i te tau ti'a'aura'a e tere ra.

E mana te tāpura faufa'a a te ti'a fa'auē ha'amāu'ara'a mai te mea 'aita te rahira'a reo hau a'e i pāto'i i tōna ha'amanara'a.

Īrava 185-9. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — 'Ia fa'ataehia te tāpura faufa'a a te ti'a fa'auē ha'amāu'ara'a i te tōmitēra-teitei ra hou a'e i te pu'etau hope hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri mai i te pu'etau fa'ata'ahia e nā Īrava 185-5 'e te 185-8 nō te ha'amanara'a i te reira.

Ia 'ore ra, e horo te tōmitēra-teitei, 'ia au i te fa'ahora'a i fa'ata'ahia i te Īrava 185-3, i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te fenua i te tāpura faufa'a piri roa a'e i mā'itihia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Īrava 185-10. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 34-II) — 'Ia 'ite-noa-hia atu i ni'a i te fa'aotira'a hau a Pōrīnetia farāni, i te taime fa'a'ohipara'a o te tāpura faufa'a, i muri a'e i te hi'opo'ara'ahia te ateate o te mau pāpa'ira'a o te mau 'āpī 'e te mau ha'amāu'ara'a, te tahi pau tei 'aifāito 'aore rā tei hau atu i te 5 % o te mau 'āpī o te tuha'a terera'a 'ohipa a te hau, e tutu'u mai te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te fenua, i muri a'e 'oia i te tītāura'ahia e te tōmitēra-teitei, i te mau rāve'a e tano i te fa'ahohia nō te fa'ati'ara'a i te fāito au o te mau 'āpī 'e te mau ha'amāu'ara'a, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te tai'o mahana o taua tītāura'a.

I te taime a mā'irihia ai o Pōrīnetia farāni i te mau fa'ahora'a fa'atī'āifarora'a ha'amāu'ara'a e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua, 'ia fa'atae te tōmitēra-teitei i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te fenua i te tāpura faufa'a mātāmua nō te tau ti'a'aura'a e parauhia ra.

Mai te mea, i te taime hi'opo'ara'a o te tāpura faufa'a mātāmua, te 'ite nei te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te mea 'aita o Pōrīnetia farāni i rave i te mau fa'ahora'a i tītāuhia 'ia rave nō te tinaira'a i taua

pau ra, 'ia vauvau atu 'oia i te mau fa'anahora'a e tītauhia te tōmitēra-teitei i te fa'a'ohipa, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te taime fa'ataera'a i fa'ata'ahia i te rēni piti. E fa'atano te tōmitēra-teitei i te tāpura faufa'a hou a'e 'oia a tu'u ai i te reira i te fa'a'ohipara'a. Mai te mea ē e fa'aātea 'ē atu 'oia i te mau fa'ata'ara'a parau a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a, 'ia āpiti 'oia i te reira i te tahi parau fa'ata'ara'a māramarama maita'i.

Ia fa'a'ohipa-noa-hia atu te rēni ma'iri noa atu, e'ita te mau fa'ata'ara'a e fa'ahitihia ra i te 'irava 185-3 e ti'a i te fa'a'ohipahia.

'Īrava 185-11. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-II) — E'ita te 'irava 185-4 e ti'a i te fa'a'ohipahia i te tāpa'ora'ahia 'e i te fa'auera'ahia te 'aufaura'a o te mau ha'amāu'ara'a fa'ahēpohia nō roto mai, nō Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a, i te tahi fa'aotira'a ha'avā fa'aoti-hope-hia. Tei raro a'e noa taua mau fa'ata'ara'a pāpa'ira'a faufa'a i te mau fa'aotira'a ture i ni'a i te mau fa'au'ara'a moni fa'ahēpo 'ia au i te fa'aturera'a 'ohipa a te hau 'e i te fa'a'ohipara'ahia o taua mau ha'avāra'a e te mau ta'ata mōrare ti'amā 'e te puta ture o te mau tiripuna a te hau.

'Īrava 185-12. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-II) — Nō te mau poro'ira'a rau a te hau, i te taime a 'ore ai te mau utu'a moni taime i 'aufauhia i te hō'ē ā taime 'e te 'aufaura'a moni tārahu tumu, 'inaha tei ni'a atu te fāito o taua utu'a moni tārahu tumu i te 'ōti'a i ha'amauhia e te tahi fa'auera'a mana, 'ia fa'araa atu te ha'apa'o faufa'a fa'ata'ahia nō teie 'aufaura'a tārahu i te ti'a fa'au'e 'aufaura'a e te tōmitēra-teitei i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana i muri mai i te taera'a mai o te parau fa'auera'a 'aufaura'a. I roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana, e fa'atae te tōmitēra-teitei i te ti'a fa'au'e 'aufaura'a i te hō'ē parau fa'ahēpora'a nō te 'aufaura'a. 'Ia 'ore taua fa'ahēpora'a e aurarohia i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro, e fa'aoti te tōmitēra-teitei, ma te ani 'ore i te mana'o, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru mahana, i te 'aufaura'a o taua ha'amāu'ara'a.

Teie nei rā, mai te mea, i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro i fa'ata'ahia nāna, e fa'a'ite te ti'a fa'au'e ha'amāu'ara'a i te mea tē pāto'i nei 'oia i te fa'ahēpora'a nō te tumu o te nava'i 'ore o te moni e vai ra i roto i te 'āfata 'aore rā mai te mea, i roto i taua ā nei pu'etau, e 'ite te tōmitēra i teie nava'i-'ore-ra'a moni, 'ia tītau 'oia nei ma te ani 'ore i te mana'o, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana mai te taime o taua fa'arara'a 'aore rā i te taime a 'ite ai 'oia, i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te 'irava 185-4. I muri iho te tōmitēra-teitei e fa'aoti ai i te 'aufaura'a, ma te ani 'ore i te mana'o, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri a'e i te taera'a mai o te fa'aotira'a rahi e ha'apāpū nei i te tāpa'ora'ahia o te tino moni 'aore rā e fa'aoti nei i tāna 'ōpuara'a e fa'ati'a i te tāpura faufa'a i fa'a'āfarohia.

'Īrava 185-13. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-II) — 'Ia ha'amāramarama-māite-hia te 'āpo'ora'a rahi 'e te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, i te taime o tā rātou rurura'a 'āpo'ora'a fātata roa a'e, i ni'a i te mau mana'o i fa'ataehia mai e te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a 'e i ni'a i te mau fa'aotira'a i ravehia e te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta farāni nō Pōrīnetia farāni nā ni'a i te fa'a'ohipara'a o teie nei upo'o parau.

'Īrava 185-14. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-II) — Tītauhia te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ha'apāpū i te mea ra e faufa'a nō te tā'ato'ara'a te mau ha'amāu'ara'a i fa'ariri ai te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te reira 'ei ti'a'aura'a faufa'a ti'a 'ore, i te taime rurura'a 'āpo'ora'a fātata roa a'e i muri a'e i te fa'ataera'ahia o te anira'a a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te ha'apa'o faufa'a ti'a 'ore 'e i te ti'a fa'au'e ha'amāu'ara'a nō Pōrīnetia farāni. 'Ia hope taua pu'etau, e fa'aoti te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i tōna mana'o i ni'a i te mau ha'amāu'ara'a i ravehia i te taime ti'a'aura'a faufa'a ti'a 'ore o tāna e hi'opo'a māite 'ia au i te mau parau ha'apāpūra'a i fa'ataehia mai iāna ra.

'Īrava 185-15. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 34-II) — E fa'a'ohipahia te mau 'irava 185-1 i te 185-14 i ni'a i te mau pū 'ohipara'a nō Pōrīnetia farāni.

(fa'aōhia, TT n° 2011-918 nō te 1/08/2011, 'irava 53) « nō te fa'a'ohipara'a o taua ā mau 'irava 185-1 i te 185-14, 'ua monohia te mau ta'o : "Pōrīnetia farāni" 'aore rā : "te va'ata'ata", "te peretiteni nō

Pōrīnetia farāni” e "te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni”, te tahi 'e te tahi, i te mau ta'o : "te pū 'ohipara'a a te hau”, "te fa'atere o te pū 'ohipara'a a te hau” e "te tōmite fa'aterera'a nō te pū 'ohipara'a a te hau”. »

Īrava 186.— 'Ua fa'ahuru'ēhia te upo'o parau VII o te puta II (tuha'a Ture) o te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a mai teie te huru i muri nei :

(Parau tāpa'o: 'ua monohia TT 272-12 o te puta ture nō te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i raro nei, 'e te Īrava 34 o te TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007) (1)

I. – 'Ua fa'anava'ihia te Īrava TT 272-12 'e nā rēni e piti tei pāpa'ihia mai teie i muri nei :

“E ti'a ato'a 'oia, 'ia au i te hi'opo'ara'a tāpura faufa'a a te ti'amana hōteni, i te hi'opo'a i te mau tāpura faufa'a a te mau ti'a 'aiteni 'ohipa a te hau o tā rātou i fa'atae atu i te mau ti'amana hōteni 'ohipa a te hau.

“Ia ravehia te hi'opo'ara'a o te ti'a'aura'a faufa'a i ni'a i te auraro-māite-ra'a-hia o te ture 'aore rā 'aita o te mau parau ti'a'aura'a faufa'a, i ni'a i te mau rāve'a tāranira'a faufa'a i fa'a'ohipahia 'e i ni'a i te fa'atītī'āifarora'a o te mau hope'ara'a i noa'a mai 'ia au i te mau 'ōpuara'a i ha'amauhia e te 'āpo'ora'a fa'aoti. E'ita te aura'a 'aore rā te au-'ore-ra'a o taua mau 'ōpuara'a e ti'a i te 'aimārōhia.”

II. – I muri a'e i te tuha'a 4 o te pene II, 'ua fa'aōhia hō'ē tuha'a 4 tāpiti pi'ihia “Nō te hi'opo'ara'a o te tahi mau parau fa'aaui », 'oia te Īrava TT 272-38-1, tei pāpa'ihia mai teie i muri nei te huru :

“Īrava TT 272-38-1.- E ti'a te mau parau fa'aaura'a i ni'a i te mau mātete 'e i te mau tenira'a tāvinira'a 'ohipa a te hau i fa'aotihia e Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a, i te fa'ataehia e te tōmitēra-teitei i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a. 'Ia fa'aara te tōmitēra-teitei i te ti'amana i tu'urima i te parau fa'aaura'a.

“Ia fa'ahiti te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i tōna mau mana'o i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te tai'o mahana fa'arara'a. E fa'ataehia te mana'o o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te pū 'ohipara'a a te hau e parauhia ra 'e tae noa atu i te tōmitēra-teitei.

“E ti'a i te fa'aue ha'amāu'ara'a 'aore rā i tōna ti'a mono, nā ni'a i tāna anira'a, i te vauvau vaha noa i tōna mau mana'o ma te turuhia e te tahi ta'ata o tāna i mā'iti. 'Ia fa'aarahia te 'āpo'ora'a fa'aoti i te mana'o o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i tāna rurura'a fātata roa a'e.”

III. – Te pāpa'ihia nei te Īrava TT 272-40 mai teie i muri nei :

“Īrava TT 272-40. — E mana tō te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te tītau i te mau parau ato'a, noa atu te huru o taua mau parau ra, i ni'a i te ti'a'aura'a o Pōrīnetia farāni, tāna mau fare 'ohipara'a 'e te tahi atu mau pū 'ohipara'a i raro a'e i tāna fa'aterera'a.”

IV. - I muri mai i te Īrava L.272-41, te fa'aōhia nei te Īrava TT 272-41-2 mai teie i muri nei :

“Īrava TT 272-41-2. — Mai te peu i roto i tāna mau hi'opo'ara'a, e 'ite te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te tahi mau 'ohipa e ti'a ai i te ha'amaita'i i te mau fa'aturera'a e ō mai i roto i te mana fa'atere o Pōrīnetia farāni, e ti'a iāna i te ani i tōna peretiteni 'ia fa'atae 'oia i te tahi parau ha'amāramaramara'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.”

« Pene V – Fa'ata'ara'a ture rau i ni'a i te mau hi'opo'ara'a tiripuna ha'avā nō te faufa'a 'e te tāpura faufa'a »

(Pene fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 33)

Īrava 186-1. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 du 7/12/2007, Īrava 33) — E ti'ara'a tō te huru ta'ata ato'a e 'aufau nei i te tute 'e o tei tāpurahia i ni'a i te puta o te mau tute nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i ni'a i te mau tāpura i'oa mā'itira'a a te tahi 'oire nō Pōrīnetia farāni, i te fa'a'ohipa, nō te horora'a ānei 'aore rā nō

te pāto'ira'a ānei, i ni'a i tāna ha'amāu'ara'a 'e tāna pau, ma te parau fa'ati'a a te tiripuna a te hau, i te mau ha'ara'a o tāna e mana'o ra e nā Pōrīnetia farāni e fa'aoti, 'e 'oia nei ua tītauhia nō te tuatāpapara'a 'e te fa'aotira'a i mua i te ture, 'are'a ra 'ua pāto'i mai 'aore rā 'ua ha'afaufa'a 'ore mai.

Ia fa'atae te ta'ata 'aufau tute 'aore rā te ta'ata mā'iti i te tiripuna a te hau i te hō'ē parau mēhara.

E tu'u te peretiteni nō Pōrīnetia i taua parau mēhara i mua i te 'āpo'ora'a fa'aterehau 'ia tuatāpapahia te reira i roto i te hō'ē o tāna rurura'a fātata roa a'e, i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i muri i te tu'ura'ahia mai te parau mēhara nei. E fa'aarahia te ta'ata e parauhia ra i te fa'aotira'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau. E fa'atae-ato'a-hia te reira i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

Ia fa'aoti-noa-hia atu te tahi ha'avāra'a, e'ita e ti'a i te ta'ata 'aufau tute 'aore rā te ta'ata mā'iti, i te horo i te tiripuna pāto'ira'a 'aore rā i te tiripuna ha'apararira'a maoti rā nā ni'a i te tahi parau fa'ati'a 'āpī.

Īrava 186-2. (fa'aōhia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, Īrava 33) — 'Ia fa'a'ohipa-noa-hia atu te (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 6, 2°) rēni « hope'a » o te Īrava 29 (fa'aōhia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 8-VI, 1°) « 'aore rā te rēni hope'a o te Īrava 30-2 », 'ia fa'ataehia 'ia te tahi parau ha'amāramarama'a i te tōmite hi'opo'a nō te faufa'a 'e te tāpura faufa'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta ra, i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri noa mai i tō rātou ha'amanara'ahia :

1° Te mau fa'aaura'a fa'anahonahora'a, te mau tāpura faufa'a matahiti 'e te mau parau fa'ata'ara'a a te mau tōmitēra ti'amā hi'opo'a faufa'a a te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 8-VI, 2°) « 'aore rā a te mau taiete a te hau e parauhia ra » ;

2° Te mau fa'aotira'a a te mau 'āpo'ora'a mana fa'atere o te mau taiete e riro i te fa'ahuru'ē i te fa'a'ohipara'a o te mau parau fa'aaura'a i fa'ahitihia i te (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 6, 2°) rēni « hope'a » o te Īrava 29 (fa'anava'ihia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 8-VI, 3°) « 'aore rā i te rēni hope'a o te Īrava 30-2 ».

Mai te mea te mana'o ra te tōmite hi'opo'a tāpura faufa'a 'e te faufa'a e riro hō'ē o teie mau fa'aotira'a mana i te ha'amara'a 'ino roa i te uta'a faufa'a a Pōrīnetia farāni 'aore rā a te tahi o tāna mau pū 'ohipara'a, 'aore rā i te fa'arahi 'ino roa i te fīfi faufa'a moni e ma'iri mai i ni'a ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i ni'a i te tahi o tāna mau pū 'ohipara'a, 'ia fa'atae 'oia i tōna mana'o ma te ha'amāramarama maita'i i te reira i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i muri mai i te fa'aarara'ahia te fa'aotira'a mana.

E ti'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'aore rā, i rāpae'au i tāna mau taime rurura'a, te tōmite tāmāu i te horo i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a, i roto i te pu'etau e piti 'āva'e i muri a'e i te taera'a o te fa'aotira'a mana i te tōmite nō te tai'ora'a faufa'a 'e te faufa'a iho.

E ti'a i te tōmitēra-teitei, nō te mau tumu i ha'apāpūhia i te rēni maha, i te horo i mua i te tiripuna hi'opo'a faufa'a i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i muri mai i te fa'ataera'ahia te fa'aotira'a mana.

'Ia fa'aarahia te taiete, te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta farāni, te 'āpo'ora'a rahi 'e te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni 'e tae noa atu, mai te mea noa atu ē te vai ra, te 'āpo'ora'a mana fa'atere o te pū 'ohipara'a a te hau e parauhia ra, i te horora'a a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a. Te fa'ahēpo nei te fa'ataera'ahia te parau horora'a i te 'āpo'ora'a mana fa'atere a te taiete nei, 'ia ravehia te fa'aotira'a 'āpī o te fa'aotira'a mana i fa'ahapahia.

I te 'āva'e i muri mai i te horora'a, 'ia fa'a'ite te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i tōna mana'o i te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta, i te taiete, i te 'āpo'ora'a rahi 'e i te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni, 'e, penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i te 'āpo'ora'a mana fa'atere o te pū 'ohipara'a a te hau e parauhia ra.

UPO'O PARAU VII – FA'ATA'ARA'A TURE RAU

Īrava 187. — E mono te va'ata'ata nō te aramoana o Pōrīnetia farāni i te haufenua nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te tā'ato'ara'a o tāna mau faufa'a, tōna mau ti'ara'a mana 'e tāna mau hopoi'a.

E mono te va'ata'ata nō te aramoana nō Pōrīnetia farāni i te Haufarāni i ni'a i te tā'ato'ara'a o te mau ti'ara'a mana 'e te mau hopoi'a e vai nei i roto i te mau mana fa'aterera'a e rurihia ra ia Pōrīnetia farāni nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau fa'aotira'a mana o teie nei ture tumu.

Īrava 188.— E ha'amau te tahi ture tumu i te tai'o mahana e mana ai te rēni piti, te toru 'e te maha o te Īrava 47, 'eiaha rā tō te ārea moana fa'arava'ira'a faufa'a pāroruhia o te mau tairoto 'e te mau motu nō Moururoa 'e Fangataufa.

Īrava 189.— (monohia, TT n° 2019-706 nō te 5/07/2019, Īrava 40-I) « Tē ha'apa'o nei te Pū tai'ora'a huirā'atira nō Pōrīnetia farāni, nō Pōrīnetia farāni, i te puta rahi 'ōtahi nō te mau ta'ata mā'iti i fa'ata'ahia i te Īrava T. 16 o te puta ture mā'itira'a. »

Nō te fa'a'ohipara'a i taua mau tuha'a mana, e rave mai te Pū Tai'ora'a rau nā ni'a i te i'oa o te Haufarāni. Tei raro 'oia i te mana fa'atere o te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta.

E ha'apāpū mai te tahi parau fa'aau i rotopū i te Haufarāni e o Pōrīnetia farāni, i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie Īrava ma te fa'atura i te mau tītura'a i fa'ata'ahia e te ture i ni'a i te 'ohipa rorouira, te mau parau ti'ara'a ta'ata 'e te ti'amāra'a.

Īrava 190. — I. – E tāmāu noa ā te mana o te mau fa'ata'ara'a ture e fa'a'ohipahia ra 'ei ture tumu i Pōrīnetia farāni i te tai'o mahana a ha'amanahia ai teie ture tumu, mai te peu tē tū'ati noa ra rātou i teie ture tumu.

II. – I roto i te mau fa'ata'ara'a ture ato'a e fa'a'ohipahia ra, hō'ē ā tō rātou mana i tō te tahi ture tumu :

- 1° Te monohia nei te parau ha'amana'o fenua 'aihu'arā'au farāni 'aore rā te mau Fenua farāni nō 'Ōteania 'aore rā haufenua nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'amana'o Pōrīnetia farāni 'ia fa'ahiti taua mau fa'ata'ara'a ture i te parau nō te haufenua i fa'ata'ahia i te rēni mātāmua o te Īrava 1^{muā} ;
- 2° Te monohia nei te parau ha'amana'o fenua 'aihu'a rā'au farāni 'aore rā te mau Fenua farāni nō 'Ōteania 'aore rā haufenua nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'amana'o va'ata'ata nō te aramoana nō Pōrīnetia farāni 'ia fa'ahiti taua mau fa'ata'ara'a ture i te parau nō te va'ata'ata i ha'amauhia e te rēni piti o taua nei ā Īrava ;
- 3° Te monohia nei te parau ha'amana'o peretiteni o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'amana'o peretiteni nō Pōrīnetia farāni ;
- 4° Te monohia nei te parau ha'amana'o tāvana rahi, 'ia fa'ahitihia te parau nō te mau tuha'a mana o te Haufarāni, i te parau ha'amana'o tōmitēra-teitei nō Pōrīnetia farāni ;
- 5° Te monohia nei te parau ha'amana'o mero o te 'āpo'ora'a rahi i te parau ha'amana'o ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

III. - E tāmāu noa ā te mana o te mau fa'auera'a ture e fa'a'ohipahia ra, i te tai'o mahana piara'a o teie ture tumu, i ni'a i te ti'ara'a o te mau rave 'ohipa o te mau piha 'ohipara'a a te Haufarāni i rurihia, te tā'ato'ara'a 'aore rā te tahi noa tuha'a o rātou, ia Pōrīnetia farāni ra.

Īrava 191.— 'Ua fa'ahuru'ēhia te fa'auera'a mana n° 58-1270 nō te 22 nō tītema 1958 i ni'a i te ture tumu papature o te huiha'avā mai teie te huru :

- 1° I roto i te rēni toru o te Īrava 9, te monohia nei te mau ta'o « o te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā o » i te mau ta'o : « o te ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā o te mero mā'itihia o ” ;

2° I muri mai i te ĩrava 9-1, te fa'aōhia nei hō'ē ĩrava 9-1-1 mai teie te pāpa'ira'a :

“*Īrava 9-1-1.* — E'ita e ti'a i te huiha'avā 'e te huiha'avā tahito i te rave i te tahi 'ohipa tāvinira'a ia Pōrīnetia farāni 'aore rā i tāna mau piha 'ohipara'a hau mai te mea 'ua amo mai rātou i tō rātou tōro'a ha'avā i Pōrīnetia farāni i te roara'a iti mai i nā matahiti e piti i ma'iri noa atu.”

Īrava 192.— 'Ua pāpa'ihia te rēni 'ahuru ma toru (8°) o te ĩrava 7 o te fa'auera'a mana n° 58-1360 nō te 29 nō Tītema 1958 i ni'a i te ture tumu o te 'Āpo'ora'a nō te fa'arava'ira'a faufa'a 'e te 'ohipa tōtiare, mai teie te huru :

“8° Iva ti'a nō te tuha'a 'ohipa fa'arava'ira'a faufa'a 'e te 'ohipa tōtiare o te mau tuha'a fenua 'e te mau vaefenua farāni nō te aramoana, o te mau va'ata'ata nō te aramoana 'e nō te fenua Taratoni ;”.

Īrava 193.— I. – Nā mua mai te ĩrava T. 385 o te papature mā'itira'a, te fa'aōhia nei te hō'ē ĩrava TT 384-1 mai teie te pāpa'ira'a :

“*Īrava TT 384-1.* — E mana te mau fa'auera'a hō'ē ā tō rātou mana i te ture tumu o teie nei puta ture i Taratoni, Pōrīnetia farāni 'e i Wallis 'e Futuna mā. Nō tō rātou fa'a'ohipara'a, 'ia tai'ohia mai teie :

“1° Nō Taratoni :

“a) “Taratoni” 'eiaha fa'ahou : “mata'eina'a” ;

“b) “tōmitēra-teitei” 'e “ te mau piha 'ohipa a te tōmitēra-teitei” 'eiaha fa'ahou : 'e “tuha'a fenua tāvana hau” ;

“c) “tōmitēra 'aiteni nō te Rēpūpirīta” 'eiaha fa'ahou : “mono tāvana hau ;”

“2° Nō Pōrīnetia farāni :

“a) “Pōrīnetia farāni” 'eiaha fa'ahou : “mata'eina'a” ;

“b) “tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta” 'e “te mau piha 'ohipa a te tōmitēra-teitei nō te Rēpūpirīta” 'eiaha fa'ahou : “tāvana hau 'e tuha'a fenua tāvana hau” ;

“c) “ra'atira tuha'a mata'eina'a” 'eiaha fa'ahou : “mono tāvana hau” ;

“d) “tiripuna horora'a mātāmua” 'eiaha fa'ahou : “tiripuna horora'a” 'e te “tiripuna horora'a rahi” ;

“3° Nō te mau motu Wallis 'e Futuna :

“a) “Wallis-e- Futuna” 'eiaha fa'ahou : “mata'eina'a” ;

“b) “tāvana ti'a'au rahi” 'e “te mau piha tōro'a a te tāvana ti'a'au rahi” 'eiaha fa'ahou “tāvana hau ” 'e " tuha'a fenua tāvana hau " ;

“c) "ra'atira tuha'a fenua hau" 'eiaha fa'ahou " mono tāvana hau.”

II. – 'Ua fa'ahuru'ēhia te upo'o parau II o te puta V o taua ā puta ture nei, mai teie te huru :

1° Nā mua mai i te ĩrava T. 394, 'ua fa'aōhia te ĩrava TT 393-1 mai teie te pāpa'ira'a i muri nei :

“*Īrava TT 393-1.*— E piti ĩriti ture nō te 'Āpo'ora'a ĩriti ture e mā'itihia i Taratoni.

“E piti ĩriti ture nō te 'Āpo'ora'a ĩriti ture e mā'itihia i Pōrīnetia farāni.

“Hō'ē ĩriti ture nō te 'Āpo'ora'a ĩriti ture e mā'itihia i te mau motu nō Wallis-e-Futuna.” ;

2° I muri mai i te ĩrava T. 394, 'ua fa'aōhia e piti ĩrava TT 394-1 e TT 394-2 mai teie te pāpa'ira'a i muri nei :

“*Īrava TT 394-1.*— E fa'a'ohipahia te mau fa'ata'ara'a ture hō'ē ā tō rātou mana i tō te ture tumu o te upo'o parau II nō te puta I^{mu}, 'eiaha rā te Īrava TT 119, i ni'a i te mā'itira'a o te mau Īriti ture i Taratoni, i Pōrīnetia farāni 'e i te mau motu nō Wallis-e-Futuna.

“*Īrava TT 394-2.*— Nō te fa'a'ohipara'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te mau Īrava TT 131 'e TT 133, e fa'aotihia mai te hō'ē fa'auera'a mana i muri a'e i te hōro'ara'a mana'o tumu a te Tiripuna ti'amana hau, nā te reira e fa'ata'a mai i te mau fa'auera'a nō te mau ti'ara'a e amohia i Taratoni, i Pōrīnetia farāni 'aore rā i te mau motu nō Wallis-e-Futuna o tei fa'atūea-noa-hia te tōro'a, e aha noa atu te va'ata'ata nō reira rātou, i te mau tōro'a i fa'ata'a-hu'ahu'a-hia i roto i te mau Īrava e parauhia ra.”

III. – Nā mua mai i te Īrava T. 407 o taua nei ā puta ture, 'ua fa'aōhia te Īrava TT 406-1 mai teie te pāpa'ira'a i muri nei :

(*Parau tāpa'o*: 'Ua monohia te Īrava TT 406-1 o te puta ture mā'itira'a i ni'a nei i te Īrava 3-V o te TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007) (1)

“*Īrava TT 406-1.*— Te fa'aturehia nei te fa'atupura'a 'e te fa'anahora'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e te mau fa'ata'ara'a ture o te tuha'a I o te pene II o te upo'o parau IV o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 i ni'a i te papature ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni mai tei pāpa'ihia i muri nei :

“*Īrava 103.* — 'Ia mā'iti-huira'atira-hia te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

“*Īrava 104.* — E pae 'ahuru ma hitu rahira'a mero i roto i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, tei mā'itihia nō te maorora'a e pae matahiti, e ti'a rātou i te mā'iti-fa'ahou-hia. E fa'a'āpīhia te tā'ato'ara'a o te mau mero i te taima mā'itira'a 'āpo'ora'a rahi.

“E hope te mana o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te taima nō te rurura'a mātāmua a te 'āpo'ora'a rahi i mā'iti-āpī-hia 'ia au i te fa'ata'ara'a ture o te rēni mātāmua o te tuha'a I o te Īrava 107. E'ita teie fa'ata'ara'a ture e ti'a i te fa'a'ohipahia 'ia ha'aparari-noa-hia atu te 'āpo'ora'a rahi.

“Ua tuhahia o Pōrīnetia farāni 'ei tuha'a fenua mā'itira'a. 'Ua fa'ata'ahia te tahi fāito rahira'a ha'eha'a hope i te tuha'a fenua mā'itira'a tāta'i tahi. Tei ni'a taua fāito rahira'a ha'eha'a hope i te toru pārahira'a. Mai teie te 'ōperera'a o te mau pārahira'a i roto i te mau tuha'a fenua mā'itira'a i muri nei :

- “1° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Ni'amata'i mā te vai nei te mau 'oire nō 'Ārue, Faaa, Hītia'a O Te Ra, Mahina, Moorea-Maiao, Paea, Papara, Papeete, Pirae, Punaauia, Tai'arapu-Hiti'ā o te rā, Tai'arapu-To'o'ā o te rā 'e o Teva I Uta, e toru 'ahuru ma toru mau ti'a e mā'itihia mai ;
- “2° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Raromata'i te vai nei te mau 'oire nō Bora Bora, Huahine, Maupiti, Tahaa, Taputapuatea, Tūmāra'a 'e o 'Uturoa, e va'u mau ti'a e mā'itihia mai ;
- “3° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Tuamotu To'o'ā o te rā, te vai nei te mau 'oire nō 'Arutua, Fakarava, Manihi, Rangiroa 'e o Takarua, e toru mau ti'a e mā'itihia mai ;
- “4° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Ma'areva 'e Tuamotu Hiti'ā o te rā te vai nei te mau 'oire nō 'Anaa, Fangatau, Ma'areva, Hao, Hikueru, Mākemo, Nāpuka, Nukutavake, Pukapuka, Reao, Tatakoto 'e o Tūreia, e toru mau ti'a e mā'itihia mai ;
- “5° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Mātuita te vai nei te mau 'oire nō Fatu Hīva, Hiva 'Oa, Nuku Hiva, Tahuāta, 'Ua Huka 'e o 'Ua Pou, e toru mau ti'a e mā'itihia mai ;
- “6° I te tuha'a fenua mā'itira'a nō te mau motu Tuha'apae te vai nei te mau 'oire nō Raivavae, Rapa, Rimatara, Rurutu 'e o Tubuai, e toru mau ti'a e mā'itihia mai.

“Te mau 'ōti'a o te mau 'oire e fa'ahitihia ra e te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a nei, o te mau 'ōti'a ia i ha'amauhia e te mau fa'ata'ara'a ture e vai mana ra i te tai'o mahana i ha'amanahia ai teie ture tumu.

“*Īrava 105. - I.*— E tupu te mā'itira'a o te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i roto i te mau tuha'a fenua mā'itira'a tāta'i tahi, 'ia au i te mā'itira'a hātua'a hō'ē ma te fa'arahi 'ore, te tāpū 'ore i te i'oa e te fa'ahuru'ē 'ore i te 'āpapara'a i'oa i ni'a i te tāpura.

“E hōro'ahia nā te tāpura i roa'a iāna te pae rahi o te mau reo mā'iti, te fāito rahira'a pārahira'a e 'aifāito i te hō'ē tuha'a i ni'a i te toru o te rahira'a pārahira'a e vai nei o te fa'atanohia atu i te nūmera hope i ni'a noa atu.

“Ia oti teie 'ōperera'a i te ravehia, e 'ōperehia te mau pārahira'a e toe ra nā ni'a i te mau tāpura ato'a, 'ia au i te fāito o te reo mā'iti rahi a'e i roa'a mai.

“Mai te peu e rave rahi mau tāpura hō'ē ā tā rātou fāito tai'o tano nō te 'ōperera'a o te pārahira'a hope'a, e hōro'ahia taua pārahira'a nō te tāpura i roa'a iāna te fāito reo mā'iti rahi roa'a'e. 'Ia 'aifāito noa atu te mau reo mā'iti, e hōro'ahia 'ia te pārahira'a nei nō te ta'ata horo pa'ari roa'a'e e riro 'oia i te porohia 'ei ti'a mā'itihia.

“II. - E fa'ari'i-noa-hia nō te 'ōperera'a pārahira'a te mau tāpura ana'e i roa'a ia rātou te fāito e 3% a'e o te mau reo mā'iti.

“E 'ōperehia te mau pārahira'a nā ni'a i te mau ti'a 'ia au i tō rātou 'āpapara'a i ni'a i te tāpura tāta'i tahi.

“*Trava 106.*— Ia 'itehia i ni'a i te mau tāpura i'oa tāta'i tahi o te feiā horo, te 'āpapara'a o te tāne 'e te vahine, te tahi i muri i te tahi.

“Ia tu'uhia i ni'a i te tāpura i'oa tāta'i tahi te tahi rahira'a ta'ata horo 'e ia 'aifāito te reira i te rahira'a pārahira'a e horohia ra 'e, 'ia fa'arahihia atu ā te rahira'a ta'ata horo i te rahira'a pārahira'a e horohia ra, 'eiaha rā 'ia hau atu i te 'ahuru.

“E'ita e ti'a i te ta'ata horo 'ia tāpa'o atu i ni'a hau atu i te hō'ē tāpura e horo ra.

“*Trava. 107.* — I. – E fa'atupuhia te mā'itira'a nō te fa'a'āpīra'a o te tā'ato'ara'a o te 'Āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i nā 'āva'e e piti hou te hopera'a o te parau hōmana a te mau mero e hope ra tō rātou ti'ara'a.

"E fa'atupuhia i roto i te pu'etau e toru 'āva'e i muri mai i te fa'a'orera'ahia o te tā'ato'ara'a o te mā'itira'a, 'ia fa'aho'i noa atu te tā'ato'ara'a o te mau mero 'āpo'ora'a rahi i tō rātou ti'ara'a 'aore rā 'ia ha'apararīhia te 'āpo'ora'a rahi. E ha'amata taua pu'etau ra, mai te taima ānei a tai'ohia ai te fa'aotira'a a te Tiripuna ti'amana hau, 'oia ho'i mai te taima a tae ai te mau fa'aho'ira'a ti'ara'a i te peretiteni 'āpo'ora'a rahi ra, 'e 'aore rā mai te taima a piahia ai te fa'auera'a mana o te ha'apararīra'a i roto i te *Ve'a a te Hau Rēpūpirīta farāni.*

" E tītauhia te mau ta'ata mā'iti nā roto i te tahi fa'auera'a mana. E piahia te fa'auera'a mana nei i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni e maha a'e hepetoma hou te tai'o mahana mā'itira'a.

"II. – 'Ia vata noa atu te pārahira'a o te tahi ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'e aha noa atu te tumu, e monohia 'oia e te ta'ata i muri noa mai i te ti'a hope'a i mā'itihia i te tuha'a o te tāpura nō roto mai te ta'ata e hope ra tōna ti'ara'a.

"I te taima a 'ore ai e monohia te pārahira'a vata nā roto i te fa'a'ohipara'a o teie fa'aturera'a, e ravehia te tahi mā'itira'a tātuha'a i roto i nā 'āva'e e toru, 'ia au i te fa'anahora'a nō te mā'itira'a 'āfati'a hau hō'ē hātua'a i te i'oa ta'ata 'ōtahi mai te peu hō'ē ana'e ra pārahira'a vata, 'ia au i te fa'anahora'a nō te mā'itira'a tāpura 'āfati'a hau hō'ē hātua'a mai te peu e piti pārahira'a vata, 'e 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia i te *Trava 105* mai te peu e toru pārahira'a vata 'e 'aore rā hau atu. E mā'itihia te mau ti'a 'āpī nō te pu'etau hōmana e toe ra.

"Teie nei rā, 'aita e mā'itira'a tātuha'a e ti'a i te ravehia i roto i nā 'āva'e e ono hou te hopera'a mātarohia o te parau hōmana a te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

"E tītauhia te mau ta'ata mā'iti nā roto i te hō'ē fa'aotira'a a te tōmitēra-teitei, i muri mai i te fāfāra'ahia te mana'o o te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. E piahia te fa'aotira'a nei i roto i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni e maha a'e hepetoma hou te tai'o mahana nō te mā'itira'a.

"*Īrava.108.*— E ti'a i te mā'itihia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, te mau ta'ata ato'a i hau atu i te 'ahuru ma va'u matahiti, e fatu ra i tō rātou ti'ara'a tīvira e te ti'ara'a poritita, tei 'ore i ma'irihia i te tahi utu'a i fa'ata'ahia e te ture 'e o tei tāpa'ohia te i'oa i ni'a i te tahi tāpura mā'itira'a i Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā o te auraro nei i te mau tītaura'a ato'a e ti'a ai rātou i te tāpa'ohia i ni'a i te tahi tāpura mā'itira'a i te mahana mā'itira'a.

"*Īrava.109.* — I. — E'ita e ti'a i te mā'itihia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni :

- "1° Nō te roara'a hō'ē matahiti i te maoro mai te taime a fa'aoti ai te ture i te ti'a-'ore-ra'a, te peretiteni 'e te mau mero o te 'āpo'ora'a rahi, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te tahi atu mau mero 'o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, rātou o tei 'ore i fa'atae i te hō'ē o te mau parau ha'apāpūra'a i fa'ata'ahia i te upo'o parau I o te ture n°88-227 nō te 11 nō Māti 1988 i ni'a i te ariari o te faufa'a a te feiā mana;
- "2° Te mau ta'ata unuma i fa'a'orehia, nā ni'a i te tahi fa'aotira'a ha'avā hope, tō rātou ti'ara'a 'ei ta'ata e ti'a i te mā'itihia nā roto i te fa'a'ohipara'a i te mau ture e fa'ati'a ra i taua fa'a'erera'a ra ;
- "3° Te mau tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, te mau pāpa'i parau rahi, te mau mono pāpa'i parau rahi, te mau fa'atere piha 'ohipa a te tōmitēra-teitei 'e te mau ra'atira tuha'a fenua tāvana hau e 'ohipa ra 'e 'aore rā o tei 'ohipa na i Pōrīnetia farāni i te roara'a iti mai i nā matahiti e toru i ma'iri noa atu ;
- "4° Te mau ta'ata i fa'aotihia e'ita rātou e ti'a i te mā'itihia nā roto i te fa'a'ohipara'a i te *Īrava T. 118-3* o te puta ture mā'itira'a ;
- "5° Te araivavao o te Rēpūpirīta 'e te ti'a pāpuru o te mau tamari'i, 'eiaha rā mai te mea i amo na rātou i taua nei ti'ara'a hōmana hou tō rātou nōminora'ahia.

"II. — Hau atu ā, e'ita e ti'a 'ia mā'itihia 'ei mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, mai te peu tē amo nei rātou i tō rātou tōro'a i Pōrīnetia farāni 'aore rā 'ua 'ohipa na rātou i te roara'a iti mai i nā 'āva'e e ono i ma'iri noa atu, te feiā i muri nei :

- "1° Te mau ha'avā o te mau tiripuna ha'avāra'a a te hau 'e te mau tiripuna ha'avā tītorotoro ;
- "2° Te mau mero o te huita'ata hi'opo'a a te Haufarāni ;
- "3° Te mau ti'a fa'atere 'e te mau ra'atira piha tōro'a a te Haufarāni ;
- "4° Te pāpa'i parau rahi o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'e te mau pāpa'i parau rahi o te mau fare fa'ati'ahau, te mau ti'a fa'atere rahi, te mau ti'a hi'opo'a rahi, te mau ti'a hi'opo'a, te mau ti'a fa'atere 'e te mau mono ti'a fa'atere a Pōrīnetia farāni 'aore rā a te hō'ē o tāna mau pū 'ohipara'a 'e te ti'a fa'atere piha 'ohipa a te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

"III. — E'ita ato'a e ti'a 'ia mā'itihia 'ei mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i roto ana'e ra i te hō'ē tuha'a fenua mā'itira'a mai te mea tē amo ra rātou 'aore rā i amo na rātou i tō rātou tōro'a, i te roara'a iti mai i nā 'āvae e ono i ma'iri noa atu :

- "1° Te mau 'ōfitiē o te mau nu'u nō te fenua, te moana 'e te reva 'e te mau rave 'ohipa o te fare mūto'i farāni e 'ohipa ra i Pōrīnetia farāni ;
- "2° Te mau rave 'ohipa huimūto'i e 'ohipa ra i Pōrīnetia farāni ;
- "3° Te mau ra'atira tuha'a fenua haumana o Pōrīnetia farāni ;
- "4° Te mau rave 'ohipa 'e te mau ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni e rohi nei 'ei rave 'ohipa nā te hau i te piha nūmerara'a niu tute, i te piha tītaura'a 'e te 'aufaura'a i te tute nā te hau 'aore rā te tute tao'a 'e i te piha 'aufaura'a ha'amāu'ara'a ato'a a te hau.

"*Īrava.110.* — Mea tītauhia te mau fatu 'ohipa 'ia vaiho nō tā rātou mau rave 'ohipa e horo ra i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te tahi pu'e mahana nō te porora'a porotita i te fāito hope hō'ē 'ahuru mahana 'ohipara'a.

"Nā ni'a i te anira'a a taua ta'ata e parauhia ra, e tai'ohia te roara'a o tōna taime ma'irira'a 'ohipa 'ei tau fa'afa'aeara'a 'ohipa tāmatahiti 'aufauhia, 'ia au i te rahira'a mahana e fāna'ohia ra e ana i te tai'o mahana nō te mā'itira'a. 'Ia 'ore taua tau e tai'ohia 'ei mahana fa'afa'aeara'a 'ohipa tāmatahiti 'aufauhia, e'ita ia te ma'irira'a 'ohipa e 'aufauhia ; e fa'arirohia ia teie tau 'ei mahana fa'aho'ira'a mahana 'ohipa hau, 'ia tū rā tō rāua mana'o e te fatu 'ohipa.

" E fa'arirohia te roara'a o taua mau ma'irira'a 'ohipa 'ei tau 'ohipara'a mau i te taime nūmerara'a o te tau fa'aeara'a 'ohipa 'aufauhia 'e tae noa atu i te tau pa'arira'a i ni'a i te 'ohipa.

"*Īrava.111.*— I. — E'ita te parau hōmana ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e tū'ati :

- "1° I te ti'ara'a peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā 'e te ti'ara'a mero nō te fa'aterera'a hau Fenua 'e 'aore rā nō te 'āpo'ora'a fa'arava'ira'a faufa'a, te 'ohipa tōtiare 'e te ta'ere ;
- "2° I te ti'ara'a mero nō te tahi 'āpo'ora'a 'e 'aore rā nō te tahi 'āpo'ora'a mana fa'atere o te tahi va'ata'ata papature ta'a'e e fa'aturehia ra e te rēni mātāmua o te *Īrava 72* o te Papature Niu, o te tahi va'ata'ata i fa'ahitihia i te rēni hope'a o te *Īrava 73* o te Papature Niu, o te tahi atu va'ata'ata farāni nō te aramoana e fa'aturehia ra e te *Īrava 74* o te Papature Niu 'e 'aore rā o te va'ata'ata e fa'aturehia ra e te upo'o parau XIII o te Papature Niu, 'e tae noa atu i te ti'ara'a fa'aa'o rahi, fa'aa'o vaefenua, fa'aa'o nō Pari 'e 'aore rā 'ei mero o te 'āpo'ora'a rahi nō Corse ;
- "3° I te tōro'a fa'ehau tumu 'e 'aore rā i te tōro'a aufa'ehau e 'ohipa noa ra 'aore rā e 'ohipa noa ra hau atu i te tau fa'ata'ahia e te ture ;
- "4° I te tōro'a ha'avā nō te mau tiripuna haumana 'aore rā nō te mau tiripuna ha'avāra'a tītorotoro 'e te mau tōro'a mā'iti 'ore a te hau ;
- "5° I te mau tōro'a ti'a fa'atere 'aore rā peretiteni nō te tahi mau pū 'ohipa a te hau, mai te peu e tōro'a tāmōni.

"II. — E 'ore e ti'a i te tahi mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te amo 'āmui i tāna parau hōmana e, hau atu i te hō'e o te mau parau hōmana i muri nei : mero 'āpo'ora'a 'oire, 'iriti ture 'aore rā huito'ofā, ti'a mā'itihia i te 'Āpo'ora'a nō 'Europa.

"Mai te peu tei roto te ta'ata e horo ra i te fa'aineinera'a nō te mono i te hō'e ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te hō'e o te mau fa'anahora'a nō te tū'ati-'ore-ra'a e fa'ahitihia ra i te tāpa'o II nei, e toru 'ahuru mahana te pu'etau fa'ata'ahia nāna, mai te taime a vata ai te pārahira'a, nō te fa'arorera'a i teie tū'ati-'ore-ra'a nā roto i te fa'aho'ira'a i te tōro'a 'aore rā i te parau hōmana o tāna e hina'aro. 'Ia 'ore 'oia e fa'aoti i roto i te pu'etau fa'ata'ahia, e 'ite pāpū te tōmitēra-teitei i te tū'ati-'ore-ra'a nei 'e, e monohia 'oia e te ta'ata horo i muri noa mai i ni'a i te tāpura i'oa mero pupu.

"III. — E fa'aea, te hō'e ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i mā'itihia i roto i te tahi atu tuha'a fenua mā'itira'a nō Pōrīnetia farāni, i te reira ihoā taime, i te ti'a mai 'ei mero mā'itihia nō te tuha'a fenua mā'itira'a mātāmua o nā tuha'a fenua mā'itira'a e piti i mā'itihia ai 'oia. Teie nei rā, 'ia tupu noa atu te 'aimārōra'a o te mā'itira'a 'āpī, e porohia te vatarā'a o te pārahira'a i muri a'e i te tai'o mahana a fa'aoti ai te Tiripuna ti'amana hau i te parau nō te horora'a nei ; hou i taua fa'aotira'a ra, e ti'a i te ta'ata mā'itihia i te tauto'o atu i roto i te mau tāpura 'ohipa ato'a a te 'āpo'ora'a rahi nā ni'a noa rā i tāna parau hōmana 'āpī.

"*Īrava.112.* — I. — Te mau ti'a ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ha'apāpūhia te tū'ati-'ore-ra'a i muri a'e i te hopera'a o te pu'etau e ti'a tōna mā'itira'ahia i te pāto'ihia 'aore rā, i te roara'a o tāna parau hōmana, 'ia ma'iri-noa-hia atu rātou i te hō'e o te mau utu'a a 'ere ai 'oia i tōna ti'ara'a ta'ata mā'iti, e fa'arirohia ia 'oia nā ni'a ānei, i te tahi fa'aotira'a mana a te tōmitēra-teitei, ma te ani 'ore i te mana'o o te ta'ata fa'au'ahia, 'ei mero i fa'aho'i i tōna ti'ara'a 'aore rā nā ni'a ānei i te tītaura'a a te huru ta'ata mā'iti ato'a.

"II. — Mai te peu tei roto te tahi ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i te taime 'oia a mā'itihia ai, i te hō'e o te mau fa'anahora'a nō te tū'ati-'ore-ra'a i fa'ata'ahia i teie upo'o parau, hō'e 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nāna mai te tai'o mahana a mana hope roa ai tōna mā'itira'ahia, nō te fa'aho'i i tāna parau

hōmana 'e 'aore rā nō te fa'a'ore i te tū'ati-'ore-ra'a e vai ra 'ia au i tōna ti'ara'a mero. 'Ia fa'a'ite atu 'oia, i te mea o tāna i mā'iti, nā roto i te tahi rata pāpa'i i te tōmitēra-teitei ra o tē fa'aara atu i te peretiteni o te 'āpo'ora'a e parauhia ra. 'Ia 'ore noa atu 'oia e mā'iti i roto i te pu'etau fa'ata'ahia, e fa'arirohia 'ia te reira mai te mea ra ē 'ua fa'aho'i 'oia i tāna parau hōmana ; e ha'apāpū mai te tahi fa'aotira'a mana a te tōmitēra-teitei i teie fa'aho'ira'a ti'ara'a, ma te ani-'ore-ra'a i te mana'o ānei 'e 'aore rā nā ni'a i te tītaura'a a te huru ta'ata mā'iti ato'a.

"Ia tupu noa atu te tumu o te tū'ati-'ore-ra'a nā muri atu i te mā'itira'a, 'aita e tau i te fa'anahora'a 'ia au i te ti'ara'a o te ta'ata e parauhia nei nō te fa'a'ite i te mea o tāna i mā'iti. 'Ia 'ore te mā'itira'a e ravehia i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e mai te tai'o mahana a tupu ai te tumu nō te tū'ati-'ore-ra'a, e fa'arirohia 'ia te reira mai te mea ra ē 'ua fa'aho'i te ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i tā na parau hōmana nā roto i te tahi fa'aotira'a mana a te tōmitēra-teitei, ma te ani-'ore-ra'a i te mana'o ānei 'e 'aore rā nā ni'a i te tītaura'a a te huru ta'ata mā'iti ato'a.

"*Īrava.113.* — I. — E tu'uhia te tahi ti'a o te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni, rave 'ohipa nā te hau i te taime a mā'itihia ai 'oia, i rāpae'au i te fa'anahora'a o te feiā rave 'ohipa a te hau 'e 'aore rā o te pupu tōro'a nō reira 'oia, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia e te papature 'e 'aore rā e te parau fa'au e fa'atere ra iāna. 'Ia hope te tau o te parau hōmana mero, e fa'aho'ihia 'oia, nā ni'a i tāna anira'a, i te huru rā, i roto ānei i te fa'anahora'a o te feiā rave 'ohipa a te hau 'e 'aore rā o te pupu tōro'a nō reira 'oia hou tōna mā'itira'ahia i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, a hau noa atu te rahira'a rave 'ohipa, 'e 'aore rā i roto i te tahi taiete e rave ra i te 'ohipa nā te hau o tei fa'a'ohipa na iāna i raro a'e i te ture 'ohipa a te hau 'e 'aore rā a te ture 'ohipa 'unuma.

"II. — Mai te peu i te mahana o tōna mā'itira'a e rave 'ohipa tāmoni te ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e ti'a iāna i te fāna'o, nā ni'a i tāna anira'a, i te fa'atamera'a o tāna parau fa'aaura'a 'ohipa. E fa'ari'ihia taua anira'a ra, ma te au i te ture, mai te peu e ti'a i te mero nei i te ha'apāpū mai e rave 'ohipa tāmoni 'oia, i te tai'o mahana o tōna mā'itira'a, i te roara'a tau 'ohipara'a hō'ē a'e matahiti i te maoro i roto i taua taiete ra.

"*Īrava.114.* — 'Ia fa'ataehia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te tahi mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te peretiteni o te 'āpo'ora'a rahi o tē fa'aara 'oi'oi atu i te tōmitēra-teitei 'e te peretiteni nō Pōrīnetia farāni. E mana taua fa'aho'ira'a ti'ara'a i te taime iho a tae ai te reira i roto i te rima o te peretiteni o te 'āpo'ora'a rahi.

"*Īrava.115.* — 'Ia ma'iri noa atu te tahi ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te hō'ē rurura'a 'āpo'ora'a noa ma te tumu 'ore, 'ia au i te tumu ma'irira'a e fa'ari'ihia e te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e fa'arirohia 'ia 'oia 'ei ta'ata i fa'aho'i i tōna ti'ara'a e te 'āpo'ora'a rahi, ma te ani 'ore i te mana'o, i roto i te putuputura'a hope'a o te rurura'a 'āpo'ora'a noa.

"Te ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i mana'ohia ra e 'ua ma'iri 'oia i te tahi rurura'a, 'ia au i te fa'ata'ara'a a te *Īrava 112* o te puta ture tīvira, e monohia 'ia 'oia nō te tahi taime noa, i te 'āpo'ora'a rahi, 'ia tae mai te fa'aotira'a ha'avā e ha'apāpū ra e 'ua ma'iri mau 'oia, e te ta'ata horo i muri noa mai i te ta'ata hope'a i mā'itihia 'ei mero 'āpo'ora'a rahi e vai ra i ni'a i te tāpura pupu nō reira mai te ta'ata i fa'arirohia e 'ua ma'iri.

"*Īrava.116.* — E tano te mau mā'itira'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te 'pāto'ihia i roto i te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia te mau tai'o, e te mau ta'ata horo ato'a 'e 'aore rā e te mau ta'ata mā'iti ato'a o te tuha'a fenua mā'itira'a, i mua i te Tiripuna ti'amana hau o tē ha'avā mai ma te fa'atī'aifarora'a.

"E mana ato'a tō te tōmitēra-teitei nō te pāto'i mai te peu ē tē mana'o ra 'oia 'e 'aita te mau tītaura'a 'e te mau fa'anahora'a i fa'aturahia.

"E ti'a te ha'amanara'a o te ta'ata horo i riro mai 'ei ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, nā roto i te fa'a'ohipara'a o te rēni mātāmua o te tāpa'o II o te *Īrava 107*, i te 'aimārōhia i roto i te pu'etau

hō'ē 'ahuru ma pae mahana mai te tai'o mahana a mono ai teie ta'ata horo i te ti'a mero i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i vaiiho vata i tōna pārahira'a.

"Ia fa'aoti noa atu te Tiripuna ti'amana hau i te ti'a-'ore-ra'a 'ia mā'itihia hō'ē 'aore rā hau atu rahira'a ta'ata horo, o te mā'itira'a ana'e ia o teie ta'ata 'e 'aore rā o teie mau ta'ata i 'itehia te ti'a-'ore-ra'a 'ia mā'itihia, te fa'a'orehia. E ha'amana mai rā te Tiripuna ti'amana hau i te mā'itira'a o te ta'ata 'e 'aore rā o te mau ta'ata i muri noa mai i ni'a i te tāpura pupu.

"E fa'aea noa ā te ti'a mero 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i pāto'ihia te mā'itira'a i ni'a i tōna ti'ara'a a tae roa i te taime a fa'aoti-hope-roa-hia ai te horora'a.

"*Īrava. 117.*— E fa'ataehia te mau horora'a nō te pāto'ira'a i te mau fa'aotira'a i fa'ahitihia i te Īrava 112 'e te mau fa'aotira'a rahi i fa'ahitihia i te Īrava 115, i mua i te Tiripuna ti'amana hau, 'e nāna e fa'aoti mai ma te fa'atītī'aifarora'a. E fa'ataime teie mau horora'a i te fa'aotira'a ha'avā i ravehia. Teie nei rā, e'ita te horora'a e fa'ataime i te fa'aotira'a ha'avā mai te peu 'ua ha'apāpūhia te ta'ata horo 'ei ti'a mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, i fa'aho'i i tōna ti'ara'a i muri mai i te manara'a tōna fa'autu'ara'a 'e, a 'ere atu ai 'oia i tōna ti'ara'a mana ta'ata mā'iti, ti'ara'a tīvira 'e te ti'ara'a 'utuāfare."

IV. – I roto i te upo'o parau I o te puta V o taua ā puta ture, i muri mai i te Īrava T. 392, 'ua fa'aōhia te Īrava TT 392-1 mai teie te pāpa'ira'a :

"*Īrava. TT 392-1.*— Te ti'a'auhia nei te pu'eparau rahi nō te mau ta'ata i tāpa'ohia i ni'a i te mau tāpura i'oa mā'itira'a nō Pōrīnetia farāni 'e te mau fa'ata'ara'a ture o te Īrava 189 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō Fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni mai teie i muri nei te pāpa'ira'a :

"*Īrava. 189.* — Nā te Pū Tai'ora'a rau nō Pōrīnetia farāni e ha'apa'o i te tāpura 'ōtahi o te mau ta'ata mā'iti i ha'amauhia 'ia au i tei fa'ata'ahia i te tāpa'o I o te Īrava T. 15 o te puta ture mā'itira'a i tāpa'ohia i ni'a i te mau tāpura i'oa mā'itira'a nō Pōrīnetia farāni, 'oia ato'a nō te mā'itira'a o te mau 'āpo'ora'a 'oire 'e te mau ti'a mero o te 'Āpo'ora'a nō 'Europa, 'ei rāve'a hi'opo'ara'a i te mau tāpa'ora'a i'oa i ni'a i te mau tāpura i'oa mā'itira'a.

"Nō te fa'a'ohipara'a i taua mau tuha'a mana, e rave mai te Pū Tai'ora'a rau nā ni'a i te i'oa o te Haufarāni. Tei raro 'oia i te mana fa'atere o te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta.

E ha'apāpū mai te tahi parau fa'auu i rotopū i te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni, i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie Īrava ma te fa'atura i te mau tītaura'a i fa'ata'ahia e te ture i ni'a i te 'ohipa rorouira, te mau parau ti'ara'a ta'ata 'e te ti'amāra'a.

Īrava. 194.— I. – I te rēni piti o te tāpa'o I o te Īrava 3 o te ture n° 62-1292 nō te 6 nō Novema 1962, i ni'a i te mā'itira'a o te Peretīteni o te Rēpūpirīta 'ia au i te fa'anahora'a nō te mā'itira'a reo huirā'atira, 'ua monohia te mau ta'o : "'e 'aore rā o te mau 'āmuira'a 'oire 'e" i te mau ta'o : "te mau peretiteni o te mau 'āmuira'a 'oire, te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e".

II. – I roto i te tāpa'o I o taua ā Īrava nei, 'ua monohia te mau ta'o : "te mau fenua farāni nō te aramoana" i te mau ta'o : "va'ata'ata nō te aramoana" e te mau ta'o : "fenua farāni nō te aramoana" i te mau ta'o "hō'ē ā va'ata'ata nō te aramoana".

III. – 'Ua fa'arava'ihia te tāpa'o II o taua ā Īrava e te tahi rēni mai teie i muri nei te pāpa'ira'a :

"I Pōrīnetia farāni, ma te 'ōpaera'a i te Īrava T. 55 o te puta ture mā'itira'a, e fa'anahohia te mā'itira'a i te mahana mā'a."

Īrava. 195.— I roto i te mau Īrava 7 'e 12 o te ture n° 92-108 nō te 3 nō Fepuare 1992 i ni'a i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a o te mau ti'ara'a mā'iti i te fenua nei, 'ua monohia te mau ta'o : "te

mau 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e tō Wallis 'e Futuna" i te mau ta'o : "te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te 'āpo'ora'a rahi nō Wallis 'e Futuna".

(fa'anava'ihia, TT n° 2007-1719 nō te 7/12/2007, 'irava 22-II) « II. – E ti'a te mau 'irava 7 'e te 12 o te ture n° 92-108 nō te 3 nō feppure 1992 i ni'a i te mau fa'anahora'a nō te fa'ahopara'a o te mau ti'ara'a mero mā'iti i te fenua nei, i te fa'ahuru'ēhia nā roto i te tahi fa'aotira'a rahi a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te niu o te 'irava 126 o teie nei ture tumu. »

(Parau tāpa'o: TT n° 2007-1719 nō te 7 nō tītema 2007, 'irava 36-VI) Tītauhia te mau fa'aturera'a i fa'ata'ahia i te tuha'a II o te 'irava 11 'e i te mau 'irava 15, 17 'e te 22, i te ha'amanahia e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te tai'o mahana hope nō te mahana I^{mua} nō tiurai 2009.)

'Īrava 196. — Te fa'a'ore-roa-hia nei te mau fa'ata'ara'a ture ato'a e 'ore e tū'ati nei i teie ture tumu, 'oia ihoā ra :

1° Inaha ho'i e mana teie mau ture i Pōrīnetia farāni :

a) Te fa'auera'a mana nō te 25 nō Tiunu 1934 i ni'a i te rurira'a o te mau ti'ara'a fatu faufa'a mara'a 'ore i te mau Fenua farāni nō 'Ōteania ;

b) Te fa'auera'a mana n°45-889 nō te 3 nō mē 1945 i ni'a i te mau mana mūto'i o te mau tāvana rahi fa'atere fenua 'aihu'arā'au, te mau tāvana rahi, te feiā ti'ara'a teitei 'e te mau ra'atira fenua ;

c) Te ture n° 52-130 nō te 6 nō feppure 1952 i ni'a i te ha'amaura'a o te mau 'āpo'ora'a pupu 'e te mau 'āpo'ora'a mata'eina'a nō 'Āfirita to'o'ā farāni 'e nō Togo, nō 'Āfirita farāni rōpū 'e nō Cameroun, nō Madagascar 'e te mau fenua Comores ;

d) Te ture n° 70-589 nō te 9 nō Tiurai 1970 i ni'a i te papature tīvira ti'ara'a mana ta'ata i roto i te mau fenua farāni nō te aramoana ;

2° Te mau 'irava 1^{mua} 'e tae atu i te 12 o te ture n° 52-1175 nō te 21 nō 'ātopa 1952 i ni'a i te ha'amaura'a 'e te fa'anahora'a o te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni ;

3° Te ture n° 57-836 nō te 26 nō Tiurai 1957 i ni'a i te ha'amaura'a 'e te fa'anahora'a o te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni ;

4° Te mau 'irava 6, 10 'e te 20 o te ture n° 71-1028 nō te 24 nō tītema 1971 i ni'a i te ha'amaura'a 'e te fa'anahora'a o te mau 'oire i te fenua nō Pōrīnetia farāni ;

5° Te 'irava 48 o te ture n° 84-820 nō te 6 nō tetepa 1984 i ni'a i te papature nō Pōrīnetia farāni ;

6° Te mau 'irava 1^{mua}, 2, 2-1 'e te 3 o te ture tumu n° 85-689 nō te 10 nō tiurai 1985 i ni'a i te mā'itira'a o te mau 'iriti ture 'e te huito'ofā o te mau fenua farāni nō te aramoana 'e i te fenua Taratoni ;

7° Te tāpa'o V o te 'irava 33 o te ture n° 86-16 nō te 6 nō tēnuare 1986 i ni'a i te fa'anahora'a o te mau vaefenua 'e i ni'a i te mau fa'ahuru'ēra'a o te mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te terera'a o te mau 'āpo'ora'a mata'eina'a ;

8° Te ture tumu n° 96-312 nō te 12 nō 'eperēra 1996 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ;

9° Te mau 'irava 9 'e tae atu i te 12 o te ture tumu n° 2000-294 nō te 5 nō 'eperēra 2000 i ni'a i te tū'ati-'ore-ra'a i rotopū i te mau parau ti'ara'a mā'itira'a ;

10° Te 'irava 1^{mua} o te ture tumu n° 2000-612 nō te 4 nō tiurai 2000 e ha'amaita'i nei i te aifāitora'a o te ti'ara'a o te mau vahine 'e tō te mau tāne 'ia au i te parau ti'ara'a mā'itihia i roto i te mau 'āpo'ora'a mata'eina'a 'e te 'āpo'ora'a rahi o te fenua Taratoni, te 'āpo'ora'a rahi nō Pōrīnetia farāni 'e tō te 'āpo'ora'a rahi nō te mau motu Wallis 'e Futuna ma.

'Īrava. 197.— I. – E hope te ti'ara'a mā'itihia o te huito'ofā i mā'itihia i te fenua nō Pōrīnetia farāni tahito i te hō'ē ā tai'o mahana 'e tō te mau huito'ofā e vai ra i roto i te 'āna'ira'a A i fa'ata'ahia i te 'irava TT 276 o te puta ture mā'itira'a.

II. – E riro mai te Peretīteni o te fa'aterera'a hau fenua, te mau mero o te fa'aterera'a hau fenua 'e te mau mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e 'ohipa ra i te tai'o mahana o te ha'amanara'ahia o teie ture tumu, ma te au i te ture, te tahi 'e te tahi, 'ei peretiteni nō Pōrīnetia farāni, 'ei mero nō te fa'aterera'a hau

nō Pōrīnetia farāni 'e 'ei ti'a mā'iti o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E amo rātou ma te tīa'i 'ore, 'e tae atu i te hopera'a o te ti'ara'a mā'itihia e mauhia ra e rātou, i te mau tuha'a mana i tu'uhia i ni'a ia rātou e teie ture tumu.

'Īrava. 198.— 'Ia ha'amau te mau ture a te Tiripuna ti'amana hau, 'ia tītau-noa-hia atu te reira, i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie ture tumu.

Ia fa'a'ohipahia teie ture tumu 'ei ture nā te Haufarāni.

Ravehia i Pari, te 27 nō fepuare 2004.

Jacques CHIRAC.

Nā te Peretīteni o te Rēpūpirīta :

Te Fa'aterehau mātamua,
Jean-Pierre RAFFARIN.

*Te fa'aterehau nō te mau 'ohipa roto, te araira'a 'ati i roto i te fenua
e te mau ti'amāra'a i roto i te fenua,*
Nicolas SARKOZY.

Te fa'aterehau nō te mau 'ohipa tōtiare,
te 'ohipa 'e te autaea'era'a,
François FILLON.

Te Mata ara nō te mau 'āti'a tītiro, fa'atere hau nō te ture,
Dominique PERBEN.

Te fa'aterehau o te mau 'ohipa 'e'ē,
Dominique de VILLEPIN.

Te fa'aterehau nō te pārorura'a i te 'āi'a,
Michèle ALLIOT-MARIE.

Te fa'aterehau nō te u'i 'āpī,
te ha'api'ira'a 'e te mā'imira'a,
Luc FERRY.

Te fa'aterehau nō te fa'arava'ira'a faufa'a,
te mau faufa'a 'e te tapiha'ara'a,
Francis MER.

Te fa'aterehau nō te patura'a, te mau utara'a,
te nohora'a, te fa'ari'ira'a rātere 'e te moana,
Gilles de ROBIEN.

Te fa'aterehau nō te 'atu'atura'a i te nātura,
e te fa'ahotura'a roa
Roselyne BACHELOT-NARQUIN.

Te fa'aterehau nō te ea, te 'utuāfare
e te feiā huma,
Jean-François MATTEL.

Te fa'aterehau nō te iho tumu 'e te ha'apurorora'a parau,
Jean-Jacques AILLAGON.

Te fa'aterehau nō te 'ohipa a te hau,
te ha'amaita'ira'a 'ohipa a te Hau
e te fa'anahora'a o te fenua,
Jean-Paul DELEVOYE.

Te fa'aterehau nō te aramoana,
Brigitte GIRARDIN.

Te fa'aterehau tonoha'a nō te tāpura faufa'a
e te ha'amaita'ira'a tāpura faufa'a,
Alain LAMBERT.

(1) TT n° 2007-1719 nō te 7 nō tītema 2007 :

ʻĪrava 3
(...)

V. – Mai teie i muri nei te ʻĪrava T.T. 406-1 o te puta ture mā'itira'a i te pāpa'ira'ahia :

« ʻĪrava T.T. 406-1.— Te fa'aturehia nei te rahira'a mero 'e te fa'anahora'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e te mau fa'ata'ara'a ture o te tuha'a 1 o te pene II o te upo'o parau IV o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni. »

ʻĪrava 34

I. Mai teie i muri nei te ʻĪrava T.T. 272-12 o te puta ture nō te mau tiripuna ha'avāra'a faufa'a i te pāpa'ira'ahia :

« ʻĪrava T.T. 272-12. — E hi'opo'a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te ti'a'aura'a a Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a.

« E hi'opo'a ato'a 'oia i tā te mau pū 'ohipara'a, taiete fa'aau, aupupu 'ohipara'a 'e tā te mau 'āmuira'a taiete, 'e aha noa atu te fa'anahora'a ture o tā rātou papature, rātou e turuhia ra e Pōrīnetia farāni 'e tāna mau pū 'ohipara'a i te fāito faufa'a hau atu i te 179 000 farāne CFP (1 500 €) 'aore rā e fatu ra rātou i te tuha'a taiete, 'ei fatu 'ōtahi ānei 'aore rā 'ei fatu 'āmui, i ni'a i te fāito hau atu i te 'āfara'a o te faufa'a a taua mau taiete 'aore rā o te mau reo mana i roto i te mau tōmite fa'atere, 'aore rā e mana rahi tō rātou i roto i te mau fa'aotira'a 'aore rā i roto i te ti'a'aura'a o taua mau taiete, 'ia fa'aoti noa atu te peretiteni mātamua o te Tiripuna ha'avāra'a faufa'a, nā roto i te tahi parau ha'avāra'a mana, i te tu'ura'a i te mana hi'opo'a i roto i tōna rima.

« E ti'a ato'a iāna i te rave i te mau hi'opo'ara'a i fa'ata'ahia i te rēni piti nei nā ni'a i te anira'a fa'ata'a-māramarama-hia a te tōmitēra-teitei, a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, a te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'aore rā a te pū 'ohipara'a a te hau.

« E ti'a iāna i te rave i te hi'opo'ara'a o te tāpura faufa'a a te mau tuha'a taiete a te mau pū 'ohipara'a, te mau taiete fa'aau, te mau aupupu rave 'ohipa 'e tā te mau 'āmuira'a taiete e fa'ahitihia ra i te rēni piti, mai te mea te fatu ra rātou i roto i taua mau tuha'a taiete e parauhia nei, 'ei fatu 'ōtahi 'aore rā 'ei fatu 'āmui, i te fāito faufa'a hau atu i te 'āfara'a o tā rātou faufa'a taiete 'aore rā o te mau reo mana i roto i te

mau 'āpo'ora'a fa'atere, 'aore rā e mana rahi tō rātou i roto i te mau fa'aotira'a 'aore rā i te ti'a'aura'a o taua mau taiete.

« E ti'a ato'a iāna, 'ia au i te tuha'a 'ohipa hi'opo'ara'a faufa'a e amohia ra e te ti'amana hōteni mana, i te hi'opo'a i te mau tāpurara'a faufa'a a te mau 'aiteni tāvinira'a a te hau i fa'ataehia e rātou i te mau ti'amana hōteni a te hau ra.

« E ravehia te hi'opo'ara'a ti'a'aura'a faufa'a i ni'a i te aurarora'a ture o te mau parau ti'a'aura'a, i ni'a i te mau rāve'a tāranira'a faufa'a i fa'a'ohipahia 'e i ni'a i te mau hope'ara'a i noa'a mai 'ia au i te mau fā o te mau 'ōpuara'a i ha'amauhia mai e te tōmite fa'aoti. E'ita te tumu o taua mau 'ōpuara'a i mā'itihia e ti'a i te 'aimārōhia. »

(...)

III. – 'Ua fa'a'ore-roa-hia te mau 'īrava T.T. 273-1 'e tae atu i te T.T. 273-3 o te puta ture o te mau tiripuna ha'avāra'a faufa'a.

IV. – I roto i te rēni mātāmua o te 'īrava T.T. 273-4 o taua nei ā puta ture, 'ua monohia te mau parau ha'amana'ora'a : « T.T. 273-1 'e tae atu i te T.T. 273-3 » i te mau parau ha'amana'ora'a : « 185-1, 185-3 'e te 185-4 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ».

V. – I roto i te tuha'a II o te 'īrava 144 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i ni'a atu, 'ua monohia te mau parau ha'amana'ora'a : « T.T. 273-1 o te puta ture ha'avāra'a faufa'a », « T.T. 273-2 o taua nei ā puta ture » 'e te « T.T. 273-3 o taua ā puta ture » i te mau parau ha'amana'ora'a, te tahi 'e te tahi : « 185-1 », « 185-3 » 'e te « 185-4 ».

UPO'O PARAU IV FA'ATA'RA'A TURE RAU E TE MAU FA'ATA'ARA'A TURE TAU POTO

'Īrava 35

Te fa'anava'ihia ra te rēni mātāmua o te 'īrava 9 o te fa'auera'a mana n° 58-1270 nō te 22 nō tītēma 1958 i ni'a i te ture tumu e fa'ature nei i te papature o te huiha'avā i te mau ta'o : « 'aore rā o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni ».

'Īrava 36

I. – Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te 'īrava 104 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, e fa'atupuhia te hātuara'a mātāmua o te mā'itira'a nō te fa'a'āpīra'a hope o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te 'āva'e tēnuare 2008.

E hope te parau hōmana a te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e amo noa ra i tō rātou ti'ara'a i te tai'o mahana a piahia ai teie ture tumu, i te taime rurura'a, ma te au i te ture, a te 'āpo'ora'a rahi i mā'itihia nā ni'a i te fa'a'ohipara'a o te rēni mātāmua o teie tuha'a I, o te tupu 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te rēni piti o te 'īrava 118 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i ni'a atu.

Ma te 'ore e ha'afaufa'a 'ore i te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture o te 'īrava 156 o taua nei ā ture tumu, e hope te parau hōmana o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i mā'itihia nā ni'a i te fa'a'ohipara'a i nā rēni e piti mātāmua o teie tuha'a I, mai te tai'o mahana o te rurura'a, ma te au i te ture, i fa'ata'ahia i te 'īrava 118 o taua nei ā ture tumu e, nā mua a'e, i te 15 nō tiunu 2013.

II. – Nō te mau mā'itira'a e fa'atupuhia ra nā ni'a i te fa'a'ohipara'a o te tāpa'o I, 'ua monohia te pu'etau e ono 'āva'e i fa'ata'ahia i te tāpa'o III o te 'īrava 109 o taua nei ā ture tumu, i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro. E mana te anira'a ha'avatara'a tōro'a a te mau rave 'ohipa a te hau e hina'aro ra i te horo i taua mau mā'itira'a i te taime iho a tāpae ai tā rātou anira'a i te ti'amana e ha'apa'o nei ia rātou.

III. – E 'ore e ti'a i te fa'a'ohipa i te 'irava 10 o taua nei ā ture tumu i ni'a i te fa'auera'a mana i fa'aotihia e te Tiripuna ti'amana hau e tītauhia ra nō te fa'a'ohipara'a i te 'irava 3 o teie nei ture tumu nō te mau mā'itira'a i fa'ata'ahia i te tāpa'o I o teie nei 'irava.

IV. – E ha'amata te mau 'irava 1^{muu}, 5, 6, 18, 24 i te 32 'e te 34 i te 'ohipa mai te tai'o mahana fa'a'āpīra'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i fa'ata'ahia i te tāpa'o I o teie nei 'irava.

E ha'amata te tahi atu mau fa'ata'ara'a ture o teie nei ture tumu mai te tai'o mahana a piahia 'oia i te *Ve'a a te Hau Rēpūpirīta* farāni.

V. – E fa'a'ohipahia te 'irava 30 i ni'a i te mau horora'a ato'a e tu'u-noa-hia atu i mua i te ture, mai i te tai'o mahana piara'a o teie nei ture tumu i te *Ve'a a te Hau Rēpūpirīta* farāni.

VI. – Tītauhia te mau fa'aturera'a i fa'ata'ahia i te tāpa'o II o te 'irava 11 'e i te mau 'irava 15, 17 'e te 22 i te ha'amanahia e te mau ti'amana nō Pōrīnetia farāni hou a'e i te hopera'a o te tai'o mahana 1^{muu} nō tiurai 2009.

(2) TT n° 2015-1712 nō te 22 nō tītema 2015 :

'Irava 7.— E ha'amata te ture tumu nei i te fa'a'ohipahia i te tai'o mahana 1^{muu} nō tēnuare 2016.

(3) TT n° 2016-1047 nō te 1^{muu} nō 'ātete 2016 :

'Irava 4.— I – E ha'amata teie ture tumu i te fa'a'ohipahia 'ia au i te mau fa'anahora'a i ha'amauhia nā ni'a i te tahi fa'auera'a mana e te Tiripuna ti'amana hau hou a'e i te hopera'a o te 31 nō tītema 2019.

(4) TT n° 2017-54 nō te 20 nō tēnuare 2017 :

'Irava 6.— E fa'a'ohipahia te mau tū'ati-'ore-ra'a i fa'ahitihia (...) i te mau 'irava 75-1 'e te 111-1 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 e ha'amaui nei i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, (...) i ni'a i te parau hōmana a te mau mero i fa'ata'ahia 'aore rā i mā'itihia i muri a'e i te ha'amanara'ahia o teie nei ture tumu i te fenua nei. Te fa'ahēpohia nei te mau mero ato'a e ma'iri-noa-hia-atu i te hō'ē o te mau tū'ati-'ore-ra'a e fa'ahitihia ra i te rēni mātāmua o teie nei 'irava i te fa'ahope roa i taua tū'ati-'ore-ra'a hou a'e i te hopera'a o te toru-'ahuru-ra'a o te mahana i muri mai i te ha'amanara'ahia o teie nei ture tumu i te fenua nei. 'Ia hope noa atu teie pu'etau 'e 'aita te tītaura'a i aurarohia, e fa'aotihia te fa'aho'ira'a ti'ara'a o te mero nei, e te peretiteni o te ti'amana ti'amā a te hau 'aore rā o te ti'amana ti'amā mōrare a te hau, 'aore rā e te fāito rahira'a ha'eha'a hope hō'ē tuha'a reo i ni'a i te toru o te mau mero tōmite ti'amana mai te mea te ma'irihia ra taua tū'ati-'ore-ra'a i ni'a i te peretiteni. 'Ia fa'a'ohipahia teie nei ture 'ei ture a te Haufarāni.

(5) Ture tumu n° 2017-1338 nō te 15 nō tetepa 2017 :

'irava 27
[...]

II.— I roto i te pu'etau e toru 'āva'e mai te mahana a fa'a'ohipahia ai teie nei 'irava, 'ia fa'a'ā māite te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te parau fa'a'itera'a faufa'a i fa'ahitihia i te rēni pae o te tāpa'o II o te 'irava 112 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 e ha'amaui nei i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, nō tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, 'ia 'itehia i roto, te mau tauto'ora'a ti'a ānei 'aore rā te mau tauto'ora'a huru rau e riro ai rātou 'ei ti'a fa'atere nō te tahi taiete fa'aaui, te tahi taiete tapiho'ora'a 'aore rā o te tahi pū e a'ora'a te 'ohipa tumu.

III.— Te fa'a'ohipahia nei te 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te *h* o te nūmera 8° o te 'irava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 i fa'ahitihia i ni'a nei, i ni'a i te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, mai te tai'o mahana o te 2 nō ātopa 2017.

Ia topa noa atu te tahi mero o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i roto i te tū'ati-'ore-ra'a, 'ia fa'ahope māite 'oia i te reira i roto i te pu'etau e toru 'āva'e mai taua iho ra tai'o mahana.

IV.— E fa'a'ohipahia te mau 'ōpanira'a i fa'ahitihia i te mau tāpa'o V 'e te V *tāpiti* o te ʻIrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i mua nei, nō tōna pāpa'ira'ahia 'ia au i teie nei ture tumu, 'eiaha rā te mau 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te nūmera 2° o te tāpa'o V 'e i te nūmera 1° o te tāpa'o V *tāpiti* o taua nei ā ʻIrava 111, i ni'a i te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te tai'o mahana a piahia ai teie nei ture tumu.

V.— 'Ia fa'ahope te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i ma'irihia i te hō'ē o nā tū'ati-'ore-ra'a i fa'ata'ahia i te mau nūmera 3° 'e te 4° o te tāpa'o V 'e i te nūmera 2° o te tuha'a V *tāpiti* o te ʻIrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i ni'a nei, i roto i te pu'etau e toru 'āva'e mai te tai'o mahana o te piara'a o teie nei ture tumu.

VI.— Te mau mero ato'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni e 'ore e ti'a i te ma'irihia i te 'ōpanira'a e fa'ata'ahia ra i te tuha'a V o te ʻIrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i ni'a nei, nō tōna pāpa'ira'ahia nā mua atu i teie nei ture tumu 'e, 'ia au i te rēni piti o teie nei ā tāpa'o V nō taua ā pāpa'ira'a, e'ita 'ia e ti'a ia rātou i te amo i te tōro'a ti'a a'o mai te mea ē e'ere te reira tō rātou tōro'a hou i te piara'a o teie nei ture tumu.

VII.— E fa'a'ohipahia te mau 'ōpanira'a e fa'ahitihia ra i te nūmera 2° o te tāpa'o V 'e i te nūmera 1° o te tāpa'o V *tāpiti* o te ʻIrava 111 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i ni'a mai, i ni'a i te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni mai te tai'o mahana o te fa'a'āpīra'a mātāmua o taua nei 'āpo'ora'a rahi i muri mai i te mahana 1^{muā} nō tēnuare 2019.

(6) Ture tumu n° 2019-706 nō te 5 nō tiurai 2019 :

ʻIrava 39

[...]

IV.— E vai noa te mau parau mana pi'ihia « ture fenua » i ha'amanahia mai i te tai'o mahana a fa'a'ohipahia ai teie nei ture tumu, i raro a'e i te mau fa'ata'ara'a ture nō mua atu e tāmāu noa ra i te 'ohipa.

E vai noa te mau fa'anahora'a i horohia i mua i te Tiripuna ti'amana hau nō te pāto'ira'a i te mau parau mana pi'ihia « ture fenua » i te tai'o mahana a fa'a'ohipahia ai teie nei ture tumu, i raro a'e i te mau fa'ata'ara'a ture nō mua atu e tāmāu noa ra i te 'ohipa.